

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Cumhuriyetimizin
100. Yılı Kutlu Olsun

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2022

“Her Zaman Güvenli”

“Güvende hissetmeye değersiniz”
You're worthy to feel secure

444 2 486

www.itokilit.com.tr

YELKEN[®]
YELKEN KALIP PENCERE & KAPI
AKSESUARLARI ve METAL SAN. TIC. A.Ş.

ÖZMİRİOĞLU®

PAMUK YAĞ KÜSPE SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

"Sektöründe Öncü Kuruluş"

"Dinlenmemek üzere yürümeye karar verenler, asla ve asla yorulmazlar."

CUMHURİYETİMİZİN
100. YILINDA DA
DURMADAN VE YORULMADAN
ÜRETMEYE DEVAM EDİYORUZ.

Danışma Hattı

444 25 80

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

47.yıl

www.ozmirioglu.com.tr
info@ozmirioglu.com.tr

trioart.com.tr

 ENDER ALÜMİNYUM®

YENİ NESİL SİSTEMLER

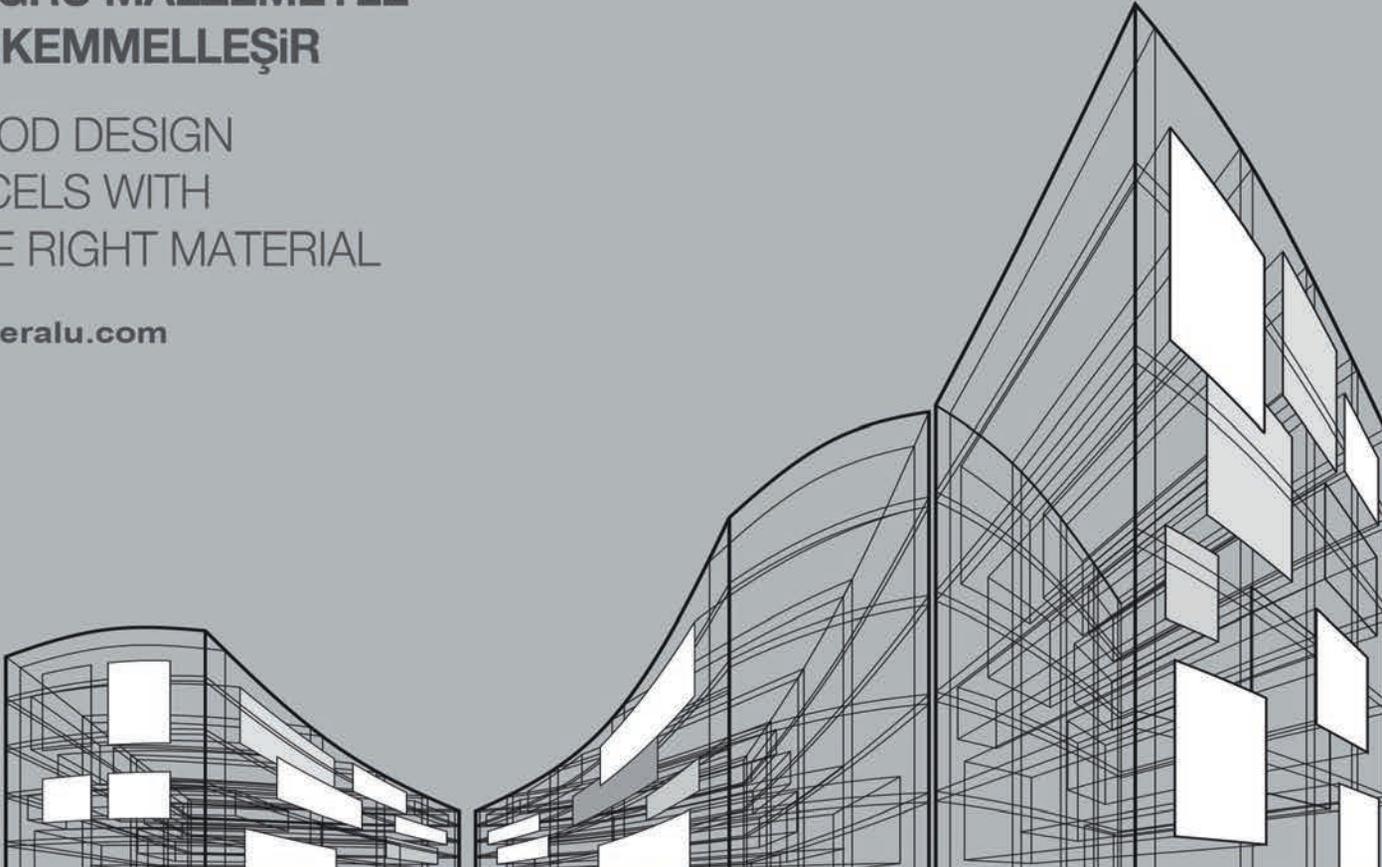
NEW GENERATION
SYSTEMS

**İYİ TASARIM,
DOĞRU MALZEMEYLE
MÜKEMMELLEŞİR**

GOOD DESIGN
EXCELS WITH
THE RIGHT MATERIAL

enderalu.com

DALGAKIRAN

Türkiye'nin Global Markası

130+ Ülkede
Kesintisiz Hizmet

HAVANIN
YÖLCÜLÜĞÜ

sodexo

Çalışanlarına değer veren şirketlerin her an yanında

Sodexo'nun dijital çözümleriyle, çalışanlarınıza diledikleri yan hakları sunarken şirketinize %100'e varan vergi avantajı ve operasyonel kolaylık sağlayın.

RESTAURANT
PASS

YEMEK

Restoranda,
markette, ofise ve
eve siparişte

sodexo
flexogift

ÖDÜL

Hediye ve
ödüllendirmede
binlerce seçenek

ULAŞIM

Mavi İstanbulKart
abonmanı sunmanın
kolay yolu

KURUMSAL
ULAŞIM
ÇÖZÜMLERİ

444 72 77
sodexoavantaj.com

Avantaj dolu Sodexo dünyasına
katılmak için kare kodu okutun.

Sektöründe Dönüşümün Lideri

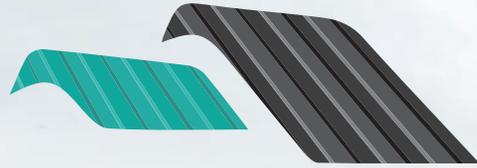
Müşteri memnuniyeti odaklı, sürekli büyüyen ve gelişen, sektöründeki uluslararası markalarla rekabet eden, çevreye duyarlı ve aynı zamanda ülkesine katkı sağlamayı ilke edinen Gentaş Kimya, Türk kimya sanayinde büyümeye devam ediyor.

Neogen Solid Surface

Darbe ve Çizilmelere Dayanıklı | Isıya Dayanıklı | Antibakteriyel

Neogen Solid Surface, dayanıklılığı, sağlığa dost yapısı, dekorasyon bütünlüğü sağlayan özellikleri, tasarım farklılığı sunma kabiliyeti, kolay temizlenebilirliği, geniş renk skalası ve özel tasarım imkanları ile ihtiyaçlarınız için çözümler sunuyor.

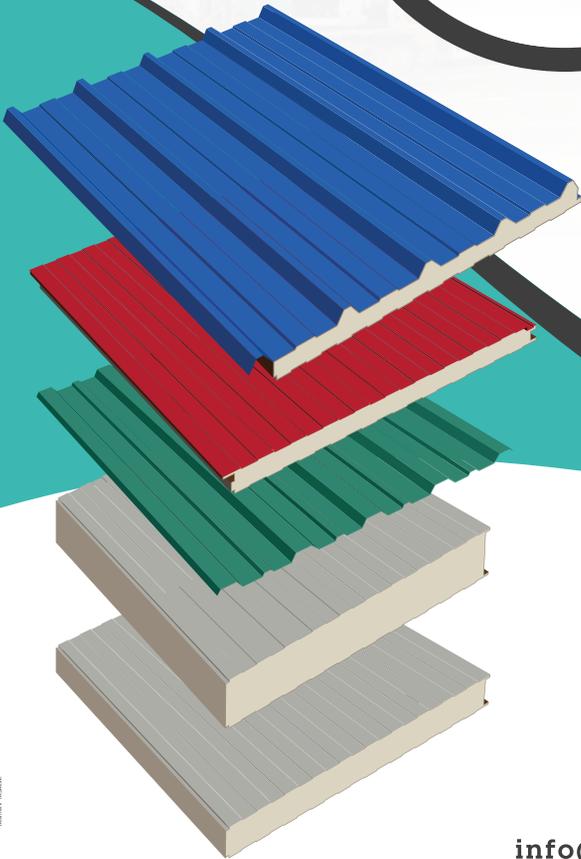

zanpanel®

www.zanpanel.com.tr

Güvencesi ve Farkıyla...

info@zanpanel.com.tr

zanpanel®

Sektörün Şeffaf Yüzü

www.zanpanel.com.tr

info@zanpanel.com.tr

ÇATI PANELLERİ

CEPHE PANELLERİ

SOĞUK HAVA DEPO PANELLERİ

 Fabrika 1 : Mersin 2. Organize Sanayi Bölgesi
Fabrika 2 : Manisa Salihli Organize Sanayi Bölgesi

BAŞKANDAN

2022'DE İSO İKİNCİ 500:

ZOR, AMA BAŞARILI BİR YIL...

Odamızın 1968'den bu yana devam eden geleneksel çalışması "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" (İSO 500) 2022 yılı sonuçları, 6 Şubat 2023'te yaşadığımız deprem felaketi nedeniyle gecikmeli yayınlanmasına rağmen her zamanki gibi büyük ilgiyle karşılandı. Bu yıl 25. yaşını dolduran "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" (İSO İkinci 500) çalışmamız ise son yıllarda en az İSO 500 kadar merakla bekleniyor. Daha da önemlisi, sanayi firmalarımızın İSO 1000 içinde yer almaya her geçen yıl daha istekli olduğunu görüyor ve bundan büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

”

ERDAL BAHÇIVAN
İstanbul Sanayi Odası - Yönetim Kurulu Başkanı

2022'de sanayicileri yakından ilgilendiren pek çok sıcak gelişme bir arada yaşandı: Artan jeopolitik tansiyon, enflasyonun geri dönüşü, sıkılaştıran finansal koşullar, Çin'deki sert pandemi tedbirleri, yavaşlayan ticaret, yükselen teknolojik rekabet ve kendini iyiden iyiye hissettiren iklim değişikliği...

Bu zorlu koşullar altında ülkemiz yüzde 5,5 ile güçlü bir büyüme performansı sergilemiş olsa da cari açık ve enflasyon gibi kırılganlıklarımız ciddi boyutlara ulaştı. Uygulanan ekonomi modeli çerçevesinde düşük faizlere rağmen devam eden finansmana erişim zorlukları ve kredi piyasasına yönelik düzenlemeler ise en az finans kesimi kadar reel sektörde öngörülebilirlik sorunlarıyla karşı karşıya bıraktı.

2022 sonuçlarında ilk dikkat çeken hususlardan biri, İSO İkinci 500'ün yüzde 19,3 ihracat artışıyla hem ülke genelinden hem de İSO 500'den olumlu ayrılmış olması. Üretimden satışların yüzde 104,8 artmasında da önemli rol oynayan bu gelişme, ülkemizin ihracat potansiyeli açısından son derece sevindirici.

İSO İkinci 500'ün temel karlılık rasyoları ise 2021'deki zirvelere kıyasla hafif düşüşe işaret ediyor. Ancak yüksek enflasyon ortamı ve kurların etkisiyle maliyetlerin hızla arttığı bir yılda bu durumun olağan karşılanması gerektiğini ve her şeye rağmen kar-zarar dengesinin yönetilebildiğini görüyoruz.

2022'de uzun vadeli kredi imkanlarının daha seçici ve kısıtlı olması firmaların borçlanmasında belirgin bir yavaşlamaya, vade yapısında ise kısalmaya yol açmış. Yine de finansman giderlerinin karlılık üzerindeki baskısının hafiflemesi olumlu bir gelişme olarak karşımıza çıkıyor. Firmaların kaynak yapısında ise önceki yılların aksine iyileşme var. Karlılığın sürdürülebilmesi, sınırlanan borçlanma ve uygulanan yeniden değerlemelerin etkisiyle özkaynakların aktiflere oranında artış dikkat çekiyor.

Araştırmamız kapsamında her yıl dikkatle takip ettiğimiz AR-GE harcamaları üretimden satışlarla uyumlu bir oranda artmış görünüyor. Ne var ki, teknoloji yoğunluklarına ilişkin göstergeler henüz bu alanda yapısal bir dönüşümün işaretlerini vermekten oldukça uzak.

Özetlemek gerekirse, yıl genelinde sanayi sektörünü etkileyen iç ve dış faktörler düşünüldüğünde İSO İkinci 500'ün genel olarak başarılı bir yıl geçirmiş olduğunu söylemek mümkün. Ancak 2022'de öne çıkan olumlu gelişmelerin uzun vadede sürdürülebilir olup olmadığını ekonomi politikalarında yeniden bir kırılmanın yaşandığı 2023'ün verileri ile çok daha net bir şekilde analiz edebileceğiz.

Belirsizliklerle dolu bir küresel rekabet ortamında, dijital ve yeşil dönüşüm gibi çok önemli iki yapısal dinamikle yüzleşiyoruz. Böyle bir dönemde, iktisadi koşullardaki dalgalanmalara daha duyarlı olan orta ve küçük ölçekli sanayi kuruluşlarımıza verilecek desteğin önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Son olarak, başta deprem bölgesindeki firmalarımız olmak üzere, sanayi kuruluşlarımızın yetkililerine yoğun çalışma temposu altında anketlerini tamamlayarak çalışmaya gösterdikleri katılım için teşekkür ediyorum. Yine her zamanki gibi bu yıl da projeyi büyük bir emek ve özveriyle yürüten Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubemize, yorumlarıyla çalışmayı zenginleştiren akademisyen ve danışmanlarımıza ve raporun yayına hazırlanmasında katkısı olan herkese şükranlarımı sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

Başkandan | **8**

Yönetici Özeti | **18**

Dünya ve Türkiye Ekonomisinde Gelişmeler ve Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'na Etkileri | **24**

Temel Göstergeler | **34**

Temel Finansal Göstergeler | **67**

Karlılık Göstergeleri | **78**

Katma Değer Etkinlik ve Verimlilik | **94**

Teknoloji Faaliyetleri | **102**

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Sıralama | **109**

Sektörel Veriler | **141**

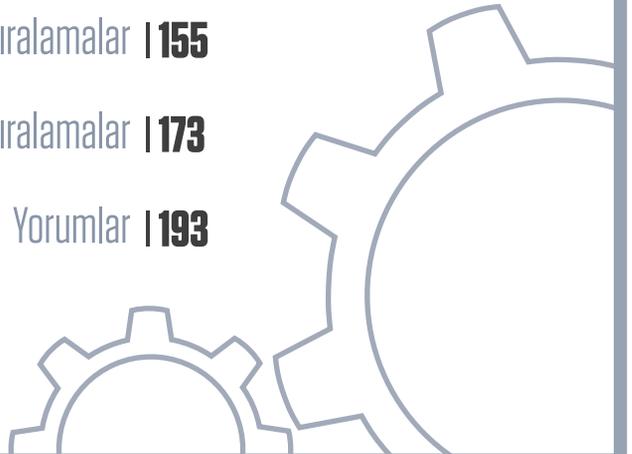
Yöntem, Tanım ve Açıklamalar | **148**

Faaliyet Kodları ve Sermaye Dağılımı | **152**

Sektörel Sıralamalar | **155**

Alfabetik Sıralamalar | **173**

Yorumlar | **193**

Vasıflı Çelik Sektöründeki Küresel Çözüm Ortağınız

Çözüm sağladığımız her sektörün
bir parçası olduğumuz için gururluyuz.

52%
Otomotiv

15%
Tarım

12%
İş Makineleri

8%
Enerji

6%
Demiryolları ve
Raylı taşıma

4%
Savunma

3%
Diğerleri

www.akcelik.com.tr

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

“A'dan Z'ye Hayatın Her Yerinde”

REFERENCES

Batı Şehir İstanbul

London Airport

Istanbul Airport

SKY Tower /Ukraine

Ministry Of Agriculture Turkey

İŞ GYO / Tuzla

SMK Tower Ankara

Hatay Airport

Central Courtyard Ankara

Torunlar Tower

Petit Hotel Ankara

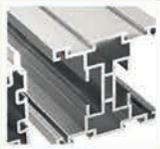

Hacettepe Hospital

 burak
alüminyum

"in every aspect of life"

*"A'dan Z'ye
Hayatın Her Yerinde"*

 burak
alüminyum

KÜNYE

İSTANBUL SANAYİ ODASI DERGİSİ

Ekim 2023 Özel Sayı

İMTİYAZ SAHİBİ

İSTANBUL SANAYİ ODASI ADINA YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Erdal Bahçivan

YAYIN KURULU

Sultan Tepe - Aşegül Çapan - Ramazan Güven -
Sadettin Kaşıkırık - Sabahattin Şen

SORUMLU GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

Haktan Akın

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Asım Aslan

ARAŞTIRMAYI YAPAN

İSO Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şubesi

YAYINA HAZIRLAYAN

İSO Kurumsal İletişim Şubesi

İDARE YERİ VE REKLAM REZERVASYON

Odakule, Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Beyoğlu/İstanbul
Tel: 0212 252 29 00'dan 131-133

BASIM

PROMAT BASIM YAYIN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
Orhan Gazi Mah. 1673. Sk. No: 34 Esenyurt / İSTANBUL
Tel: 0212 622 63 63 www.promat.com.tr

Sertifika No: 44762

Baskı Tarihi: Ekim 2023

Aylık Sanayi ve Ekonomi dergisi özel sayıdır.

İSO İkinci 500*/©2023 İstanbul Sanayi Odası / 5846 sayılı kanuna göre tüm hakları saklıdır. İzinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopyalanamaz ve yayınlanamaz. Çalışmada yer alan bilgi ve analizlerin kopyalanması ya da çoğaltılarak kullanılması yolu ile oluşabilecek hata veya eksikliklerden dolayı İSO'nun herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

REKLAM İNDEKSİ

İTO KİLİT.....	ÖN KAPAK İÇİ
ÖZMİRİOĞLU.....	ÖN KAPAK İÇİ ARKA YÜZ
DOĞA TOHUMCULUK.....	ORTA KAPAK ÖN YÜZ
PREFABRİK YAPI.....	ORTA KAPAK ARKA YÜZ
ANADOLU BANK.....	LİSTE BAŞI ORTA KAPAK ÖN YÜZ
YILDIZ PUL.....	LİSTE BAŞI ORTA KAPAK ARKA YÜZ
TAN GROUP.....	LİSTE SONU ORTA KAPAK ÖN YÜZ
BEŞLER.....	LİSTE SONU ORTA KAPAK ARKA YÜZ
AZİM GROUP.....	ORTA KAPAK ÖN YÜZ
TELLİOĞLU.....	ORTA KAPAK ARKA YÜZ
EPSAN.....	ARKA KAPAK İÇİ
KIVANÇ TEKSTİL.....	ARKA KAPAK

ENDER ALÜMİNYUM.....	1
DALGAKIRAN.....	2
SODEXO.....	3
GENTAŞ KİMYA.....	4-5
ZAN PANEL.....	6-7
AKÇELİK.....	11
BURAK ALÜMİNYUM.....	12-13
ERCİYAS BORU.....	15
CEYLAN GROUP.....	16-17
GELİŞİM GROUP.....	20-21
DORUKNET.....	22
EFOR ÇAY.....	23
TAT NIŞASTA-TEZKİM.....	28-29
ÖZPANCAR.....	32-33
KATSAN.....	39
ATEŞSAN.....	41
İBA KİMYA.....	43
PANELSAN.....	45
YILDIZ KALIP.....	47
GREEN CHEMICALS.....	49
PİMTAŞ.....	50-51
HAZNEDAR DURER.....	55
ARMTEK ELEKTRİK.....	63
KALE OTO RADYATÖR.....	65
SİLİVRİ AMBALAJ.....	71
PALMİYE TESKİL.....	73
TİSAN.....	77
ESLİ.....	81
TÜMER HALI.....	83
SIRENA YATCHS.....	85
DAXLER ENERGY.....	208

%50

**Enerji Tasarruf
Hedefi ile**

**Geleceğe
Yaşam Oluyoruz**

ERCİYAS
Çelik Boru

GÜÇLÜ ÜRETİM GÜÇLÜ GELECEK

CEYTECH MAKINA SANAYİ TİCARET A.Ş

Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi, Celal Bayar Bulv. No:8 Sarıçam, Adana, Türkiye
+90 322 394 39 00 | www.ceylangroup.com.tr

YÖNETİCİ ÖZETİ

2022 yılında küresel ekonomiyi şekillendiren üç ana faktör, enflasyonun geri dönmesi karşısında merkez bankalarının para politikalarını sert şekilde sıkılaştırması, Ukrayna-Rusya savaşı ve Çin’de pandemi kaynaklı kapanma önlemleri olmuştur. Bu faktörlere iklim değişikliğinin etkilerini artırması ve teknolojik rekabetin hızlanması da eklenince 2022 yılı küresel ekonomi açısından “çoklu krizler” dönemi olarak tarihteki yerini almıştır. Yaşanan eşzamanlı şokların etkisiyle 2021 yılında yüzde 6,3 olan küresel büyüme 2022 yılında yüzde 3,5’e gerilemiştir.

Aynı yılda Türkiye ekonomisi yüzde 5,5 ile güçlü bir büyüme performansı göstermiştir. Yıllık büyüme ilk iki çeyrekte ortalama yüzde 7,7 ile daha hızlı seyrederken, ikinci yarıda özellikle küresel koşullara bağlı olarak yüzde 3,7’ye yavaşlamıştır. Yıl içerisinde sanayi üretimi ivme kaybetmiş, ithalat ile özel tüketimin öne çıkması büyüme kompozisyonunu zayıflatırken kırılganlıkları artırmıştır. Milli gelire oranla cari açık yüzde 5,4 ile son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Tüketici enflasyonu ise 2021 yıl sonunda yüzde 36,1 iken 2022 içerisinde yüzde 85’leri görmüş ve yılı yüzde 64,3 seviyesinde tamamlamıştır.

Yeni ekonomi modelinin uygulandığı söz konusu yılda hızla artan enflasyon, maliyet artışları ve krediye erişime getirilen kısıtlamaların yanı sıra döviz kazançlarının TL’ye çevrilme zorunluluğu gibi unsurlar sanayi kesimini olumsuz etkilemiştir. Uygulanan seçici kredi politikaları nedeniyle özellikle uzun vadeli finansmana erişimde sıkıntılar yaşanmış, ihracat geliri olmayan ve yurtiçine dönük çalışan KOBİ’lerin krediye erişimleri sınırlanmıştır. Buna karşılık kredi faiz oranlarındaki düşüşler ise kuruluşların finansman yapısını ve karlılıklarını olumlu etkilemiştir.

Tüm bu gelişmeler, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşları kapsayan Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) çalışmasının 2022 yılı sonuçlarını önemli ölçüde etkilemiştir. 2022 yılı İSO İkinci 500 çalışmasının öne çıkan sonuçları şu şekildedir:

- İSO İkinci 500’de 499 özel, 1 kamu kuruluşu yer almıştır. 2021’den 2022’ye İSO İkinci 500’e yeni giren firma sayısı 74 olmuştur. 51 kuruluş geçen yıl İSO 500’de yer alırken bu yıl İSO İkinci 500’e düşmüştür. 375 firma ise her iki yılda da İSO İkinci 500 sıralamasında yer almıştır.
- İSO İkinci 500’de üretimden satışlar, ihracat, yaratılan katma değer ve kar açısından ilk üçte farklı kuruluşlar yer almaya devam etmiştir.

İSO İkinci 500’de üretimden satışlara göre ilk sırada yer alan kuruluş “Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.” olmuştur. Aynı yılda en fazla ihracat yapan, en fazla katma değer yaratan ve en fazla kar eden kuruluşlar isimlerinin açıklanmasını istememiştir.

İSO İkinci 500’ün sanayi sektörü katma değeri içindeki payı yüzde 4,35’ten yüzde 4,03’e düşüş göstermiştir. GSYH içindeki payı da yüzde 1,27’den yüzde 1,17’ye gerilemiştir. Bu veriler, İSO İkinci 500’ün sanayi sektörü ve genel ekonominin altında bir performans gösterdiğine işaret etmiştir.

Güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükselişin de etkisiyle İSO İkinci 500’ün satış performansı nominal olarak yüksek artış göstermiştir. Üretimden satışlar yüzde 104,8, net satışlar yüzde 107,3 artışla iki katına çıkmıştır.

İSO İkinci 500’ün ihracatı yüzde 19,3 artarak 16,1 milyar dolar ile rekor seviyeye ulaşmıştır. Böylece Türkiye ihracatı içindeki payı yüzde 6,3’e, sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 6,5’e yükselmiştir.

İSO İkinci 500 karlılıkta da oldukça başarılı bir performans sergilemiştir. 2022 yılında faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı yüzde 90,2 artarak 121,1 milyar TL’ye; vergi öncesi kar ve zarar toplamı ise yüzde 98,2 artış göstererek 74,7 milyar TL’ye çıkmıştır.

Özkaynaklar yüzde 100,3 oranında artarken toplam borçlardaki artış yüzde 48,9 ile önemli ölçüde yavaşlamıştır. Firmalara yeniden değerlendirme imkanının tanınması ve karlardaki yüksek artışlar özkaynak büyümesini desteklemiştir. Özkaynak artışı toplam bilanço büyümesinin (yüzde 68,2) üzerinde gerçekleşmiştir. 2022 yılında faaliyetler daha çok özkaynaklar ile finanse edilirken, borçlanma ihtiyacı azalmıştır.

2022 yılında yaratılan katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre önemli artışlar göstermiştir. Bu yüksek oranlı artışlarda, milli gelir anlamında kar büyüklüğündeki artış belirleyici olmuştur.

İSO İkinci 500’de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 1 adet azalarak 73’e inmiştir. Bu gerilemenin yanı sıra yabancı sermaye paylı kuruluşların kar ve ihracat gibi göstergelerde daha düşük performans göstermesi, bu kuruluşların İSO İkinci 500’ün 2022 performansına katkısını azaltmıştır.

- ❖ İSO üyesi kuruluşların sayısında uzun yıllardır devam eden gerileme 2022 yılında tersine dönmüştür. 2022 yılında İSO üyesi kuruluşların sayısı 10 adet artarak 142'ye yükselmiştir.
- ❖ Halka açık kuruluşların sayısı 31'den 26'ya inmiştir. Buna bağlı olarak halka açık kuruluşların temel göstergeler içinden almış oldukları paylar düşüş göstermiştir.
- ❖ 2022 yılında İSO İkinci 500'de özel kuruluşların istihdamı yüzde 1,7 artarken, ödenen maaş ve ücretler yüzde 80,6 oranında artış göstermiştir.
- ❖ Kaynak yapısında toplam borçların payı 2022 yılında yüzde 62,5'ten yüzde 55,3'e inerken, özkaynakların payı yüzde 37,5'ten yüzde 44,7'ye çıkmıştır. Borç/özkaynak oranında yaşanan bu iyileşmede, karlardaki yüksek artışların yanı sıra 2022'de yapılan yeniden değerlendirme uygulaması da etkili olmuştur.
- ❖ Mali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 54,2'den yüzde 50,3'e inmiştir. Diğer borçların payı ise yüzde 45,8'den yüzde 49,7'ye yükselmiştir.
- ❖ 2022 yılında ticari borçlar daha hızlı büyürken kredilere ve mali borçlara erişim zorlaşmıştır. Buna bağlı olarak kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 61,5 ile 2008 sonrasındaki en yüksek düzeye çıkmıştır.
- ❖ Borçlanmadaki yavaşlama eğilimine paralel olarak toplam borçlar/özkaynak oranı 2022 yılında gerilemiş ve yüzde 166,4'ten yüzde 123,7'ye inmiştir. Benzer şekilde mali borçlar/özkaynak oranı da yüzde 90,2'den yüzde 62,2'ye gerilemiştir.
- ❖ 2022 yılında İSO İkinci 500'de kar eden firma sayısı; vergi öncesi kar ve zarar açısından 437'den 457'ye; faiz, amortisman ve vergi öncesi kar açısından ise 492'ten 495'e yükselmiştir.
- ❖ İSO İkinci 500'de karlılıkta nominal olarak önemli artışlar sağlanmasına karşın karlılık rasyoları bir önceki yılın altında kalmıştır.
- ❖ 2021'den 2022'ye satış karlılığı yüzde 9,8'den yüzde 9,4'e, özkaynak karlılığı yüzde 25,7'den 25,5'e, FAVÖK karlılığı yüzde 16,6'dan yüzde 15,2'ye, faaliyet karlılığı oranı yüzde 13,7'den yüzde 12,6'ya gerilemiştir. Karlılık rasyoları içerisinde sadece aktif karlılığı yüzde 9,7'den yüzde 11,4'e artış göstermiştir.
- ❖ 2022 yılında finansman giderleri yüzde 60,8 artmıştır. Faaliyet karındaki artışın yüzde 91 ile daha yüksek gerçekleşmesi sonucu finansman giderlerinin faaliyet karına oranı yüzde 38,2'den yüzde 32,2'ye düşmüştür.
- ❖ 2022'de uygulanan liralama politikası kapsamında döviz işlemlerine yönelik sınırlamalar kambiyo kar ve zararlarında önemli düşüselere yol açmış, söz konusu yılda kambiyo işlemlerinden küçük de olsa zarar edilmiştir.
- ❖ Net katma değer faktör gelirleri dağılımında milli gelir anlamında karın payı yüzde 44,7'den yüzde 50,4'e yükselirken, ödenen faizlerin payı yüzde 18,5'ten yüzde 16,5'e inmiştir. Ödenen maaş ve ücretlerin payı da yüzde 36,7'den yüzde 33,1'e gerilemiştir.
- ❖ 2022 yılında varlık devir hızı 1,21'e ulaşırken, özkaynak devir hızı 2,72'ye ve işletme sermayesi devir hızı ise 1,90'a yükselmiştir.
- ❖ Çalışan başına üretimden satışlar yüzde 104,6 artmış ve 2.659.456 TL olmuştur. Çalışan başına net üretimden satışlarda reel olarak yüzde 24,6 artış söz konusudur.
- ❖ 2022 yılında AR-GE yapan kuruluş sayısı 235'ten 228'e inmiştir. 2022 yılında AR-GE harcamaları anket verileri ile yüzde 111,5 oranında artarak 2,77 milyar TL'ye yükselmiştir. AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı ise çok sınırlı bir artışla binde 40 olmuştur.
- ❖ 2022 yılında yaratılan katma değer itibarıyla en yüksek payı yüzde 49,2 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almıştır. Bu grubun payı 2021 yılına göre 1,4 puan artmıştır. Aynı yılda orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 1,1 puan artarak yüzde 25,3'e çıkarken, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 1,4 puan düşüşle yüzde 23,1'e inmiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı da yüzde 3,5'ten yüzde 2,4'e gerilemiştir.
- ❖ Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı düşük kalmaya devam etmektedir. İmalat sanayinde yer alan 489 kuruluşun 233'ü düşük teknoloji yoğunluklu sektörlerde faaliyet gösterirken, yüksek teknoloji yoğunluklu kuruluşların sayısı 9'a gerilemiştir.
- ❖ Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerle dönüşüm ihtiyacı sürmektedir. İSO İkinci 500 sonuçları ölçüm yapılan son on yıldır bu konuda ilerlemenin sınırlı kaldığını göstermektedir.

GELİŞİM

1995 yılında üretime başlayan Gelişim Tekstil,

İstanbul Büyükçekmece bölgesindeki merkez binasında 9 bin, Esenyurt Akçaburgaz bölgesinde 18 bin 500, Adıyaman'da bulunan ek üretim tesisinde 13 bin, Tekirdağ Çorlu'da kurmuş olduğu 35 bin metrekare olan boyahane tesisi olmak üzere toplam 75.500 metrekarelik tesislerinde üretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bin 200 çalışanı ile örme hazır giyim üretimi ve ihracatı yapan Gelişim Tekstil'in yıllık üretim kapasitesi yaklaşık 8,5 milyon adettir. 10 bin ton/yıl kapasiteyle boyalı kumaş üretilmektedir.

Gelişim Tekstil Merkez

Gelişim Tekstil Boyahane

31 adet yuvarlak örme kumaş makinesi ile günlük 15 ton kumaş üretim kapasitesine sahip işletmemizde Süprem, Ribana, İnterlok, Kaşkorse, 3 iplik ve 2 iplik kumaşlarının üretimini gerçekleştirebilmekteyiz.

1200
Çalışan

4
Üretim Tesisi

75.500
SQM

8.5M Adet
Üretim Kap.

Gelişim Group, 1995 yılında hazır giyim ve konfeksiyon tekstil üretimi ve ihracatı alanında temelleri atılan Gelişim Group, yenilikçi ve sürdürülebilir girişimleriyle yurt içinde ve yurt dışında global markaların stratejik iş ortağı olarak ve ilerleyen zamanda eğitim ve enerji alanlarında da yerini alarak ülkemiz için değer üreten bir şirketler grubu haline gelmiştir.

Gelişim Group

Anadolu Gelişim Tekstil A.Ş.

Gelişim Solar Enerji A.Ş.

Gelişim Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Esenyurt / Boyahane / Adıyaman

Anadolu Gelişim Okulları

Akçay Yavuz Solar Enerji Üretim A.Ş.

Hedefimiz; mutlu, başarılı ve nitelikli dünya insanları yetiştirmek.

Gelişim Solar Enerji A.Ş., Gelişim Group bünyesinde güneş enerjisi sistemleri alanında tecrübe edinmiş mühendislerle ve ekip arkadaşları öncülüğünde 2018 yılında Konya'da kurulmuştur. Güneş enerjisi sistemlerinin yaygınlaşması ve gelecek nesillere temiz bir dünya bırakmayı hedefleyen Gelişim Solar, sürdürülebilirlik ilkelerinin ışığında tüm Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım açığını genişletmekte, enerji danışmanlığı hizmetleri de sunmaktadır.

Geleceği bugünden yakalamak için enerji, karbon yönetimi, karbon ayak izi azaltım projeleri ve yeşil mutabakat süreçleri konusunda destek verecek, size yenilenebilir teknolojiler, güvenilir enerji kaynakları konusunda yol gösterecek ve doğru şartlarda güncel bilgi tedarikini sağlayacak şekilde her aşamada Carbonplus ekibi olarak işletmenizin "Çevre Dostu Danışmanı" olarak yanınızdayız.

Karbon ticaretinin olası maddi fırsatlarını değerlendirmenizi sağlar.

Karbon ayak izinizi Avrupa Birliği'nin kabul ettiği uluslararası standartlara uygun olarak hesaplamanızı sağlar.

Karbon emisyonu azaltım strateji sonuçlarını takip etmenizi sağlar.

Farklı tesislerinizin karbon ayak izini ayrı ayrı raporlamanızı sağlar.

Karbon emisyonunu azaltım eylem planını oluşturmanızı sağlar.

7
Lokasyon

1350
Çalışan

75.500
SQM

8.5M Adet
Üretim Kap.

Konteynerlerle İş Yükünüzü Hafifletin, Verimliliği Artırın!

Kubernetes, işletmelerin her boyutta, konteynerize edilmiş uygulamaları, yazılımları ve diğer iş yüklerini yönetmek için en güçlü ve esnek çözümü sunar.

doruknet

TARAYIN

İyi ay efor ister!

efor
ÇAY

DÜNYA VE TÜRKİYE

EKONOMİSİNDE GELİŞMELER VE TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NA ETKİLERİ

2022'de küresel ekonomiyi başta enflasyondaki yükseliş ve Ukrayna'daki savaş olmak üzere 'çoklu kriz' ortamı şekillendirirken Türkiye ekonomisinde ise uygulanan yeni ekonomi modeli ve liralasma politikalarının etkileri izlenmiştir.

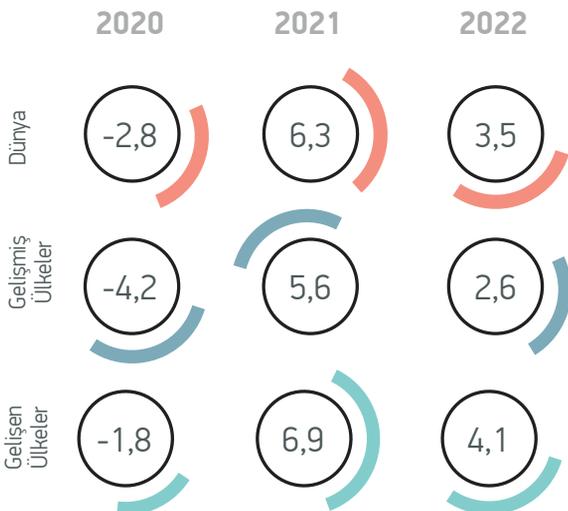
2022'de dünya ekonomisi: Savaş, yüksek enflasyon ve büyümede yavaşlama.

2022 yılında küresel ekonomiyi şekillendiren üç ana faktör, enflasyonun geri dönmesi karşısında merkez bankalarının para politikalarını sert şekilde sıkılaştırması, Ukrayna-Rusya savaşı ve Çin'de pandemi kaynaklı kapanma önlemleri olmuştur. İklim değişiminin etkilerini artırması ve teknolojik rekabetin hızlanması da eklenince 2022 yılı küresel ekonomi açısından bir 'çoklu krizler' dönemi olarak nitelendirilmiştir.

Pandemi döneminde sağlanan yüksek mali teşviklerin desteğiyle küresel talep güçlü seyrini sürdürürken, diğer yandan tedarik zinciri sorunları nedeniyle arzdaki toparlanma bunun gerisinde kalmış ve enflasyon görünümü bozulmuştur. Merkez bankalarının bu yükselişi 'geçici' olarak nitelemesi sonucu para politikası tepkisinin gecikmesi de bozulmayı hızlandırmıştır.

Yılın başlarında patlak veren Ukrayna-Rusya savaşı sonucu oluşan emtia fiyat krizinin de eklenmesiyle enflasyondaki artışın kontrolden çıkma riski doğmuştur. Bu gelişmeler, harcanabilir gelirlerdeki aşınmayla birlikte tüketici ve reel kesim güvenini de olumsuz etkilemiş, özellikle gıda ve enerji fiyatlarında yaşanan tarihi yükselişler birçok uluslararası kurum tarafından 'yaşam maliyeti krizi' olarak adlandırılmıştır.

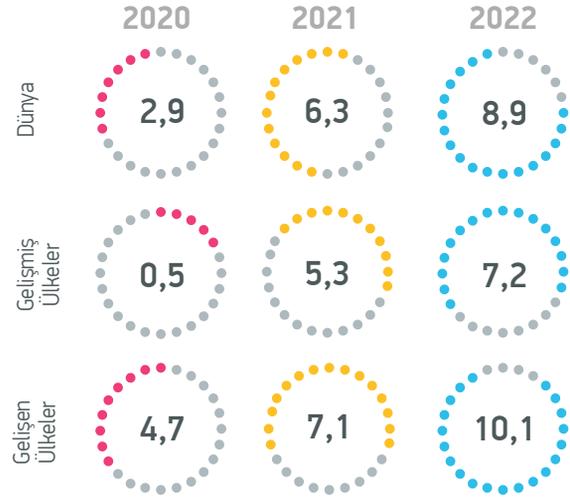
KÜRESEL BÜYÜME (%)

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Ekim 2023.

Enflasyon genel olarak yılın ikinci yarısında zirve yapıp gerileme trendine girse de özellikle enerji ve gıdada yaşanan şokun ikinci etkileri, sıkı işgücü piyasaları ve hizmetler tarafındaki katılığa bağlı olarak çekirdek göstergelerdeki düşüş çok daha kademeli seyretmiştir.

KÜRESEL ENFLASYON (Yıl Sonu, %)

Kaynak: IMF World Economic Outlook, Ekim 2023.

Sonuç olarak, yüksek enflasyonun satın alma gücünde yarattığı aşınma, para politikalarındaki sıkılaştırmanın borçlanma maliyetlerini artırması ve savaşın güven kanalında yarattığı bozulma nedeniyle özellikle yılın ikinci yarısı itibarıyla küresel büyüme ve ticarete yavaşlama eğilimi kendisini göstermiştir.

Ancak bu yavaşlama, ekonomiler arasında dengesiz bir dağılım göstermiştir. Savaş bölgesine olan coğrafi yakınlığı ve Rusya'ya enerji bağımlılığı Avrupa'daki ivme kaybının daha belirgin olmasına yol açmıştır. Buna karşın enerji üreticisi olması ve pandemi döneminde daha güçlü uygulanan mali teşviklerin tüketimi desteklemesi nedeniyle ABD ekonomisi görece dirençli bir seyir izlemiştir. Çin hariç doğu Asya'da büyüme dünyanın genelinden pozitif ayrışırken, Çin ekonomisi ise pandemiye karşı uygulanan sert izolasyon önlemleri ve emlak sektöründe başlayan kriz nedeniyle belirgin bir yavaşlama göstermiştir.

Özetle, 2022 yılında yaşanan eşzamanlı şoklar, pandemi sonrası toparlanmayla güçlü seyreden büyümenin hız kesmesine neden olmuştur. Ancak ABD ekonomisinin dirençli seyri, para politikalarındaki sıkılaştırmanın talebe gecikmeli yansımaları, savaşın etkilerinin Avrupa'da tam bir enerji krizi seviyelerine ulaşmaması ve hizmetlere

yönelik güçlü talep gibi unsurlar küresel ekonomiyi resesyondan kurtarmıştır. Büyümede öngörülen yavaşlama önemli ölçüde 2023 yılına devrolmuştur.

Tüm bu gelişmeler ışığında, 2021 yılında yüzde 6,3 olan küresel büyüme 2022 yılında yüzde 3,5'e gerilemiştir. Aynı dönemlerde gelişmiş ekonomilerin büyüme hızı yüzde 5,6'dan yüzde 2,6'ya, gelişmekte olan ülkelerde ise yüzde 6,9'dan yüzde 4,1'e düşmüştür. Yukarıda da ifade edildiği üzere, gelişmekte olan ülkelerdeki yavaşlamada özellikle Çin'in büyüme hızının yüzde 8,5'lerden yüzde 3'e sert şekilde ivme kaybetmesi belirleyici olmuştur.

Dünya mal ihracatında miktar olarak büyüme yüzde 2,3 oldu.

2022 yılında dünya mal ihracatı değer olarak yüzde 11,4 artarak 24,9 trilyon dolar ile en yüksek yıllık seviyeye ulaşmıştır. Öte yandan ihracatta miktar olarak artışın yüzde 2,3 ile çok daha sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu bağlamda, ihracat birim fiyatlarında yaşanan yüzde 9,5'lik yükselişin ihracat değerindeki artışta belirleyici olduğu görülmektedir.

2022 yılında miktar olarak dünya ticareti çeşitli faktörlere bağlı olarak önceki yıla göre önemli bir yavaşlama kaydetmiştir. Bu faktörlerden öne çıkanlar Rusya ve Batı ülkeleri arasındaki karşılıklı yaptırımlar, savaşın tedarik zincirlerindeki sıkıntıları derinleştirilmesi, Çin'deki sert kapanma önlemleri ve ABD-Çin arasında artan teknoloji ve ticaret kısıtlamaları olmuştur.

Talep tarafında ise yüksek enflasyonun harcanabilir gelirleri aşındırması, para politikasındaki sıkışmanın tüketim ve yatırım maliyetlerini artırması ve savaşın güven kanalında yarattığı tahribat, 2022 yılında küresel ticareti zayıflayıcı etkide bulunmuştur.

Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı olan Avrupa'da yavaşlama daha belirgin yaşanmış, bu durum Türkiye'de KOBİ'lerin performansını sınırlandıran bir faktör olmuştur. Diğer yandan savaş sonrası Batılı ülkelerin Rusya'ya uyguladıkları ihracat yasakları nedeniyle Türkiye'nin Rusya'ya ihracatında artış yaşanmıştır. Küresel mal ticaretindeki ve ana ihracat pazarlarımızdaki belirgin yavaşlamaya karşın tedarik zincirlerindeki değişime ve Çin'deki kapanma önlemlerine bağlı olarak ortaya çıkan ilave tedarik talebi 2022'de de kısmen devam etmiştir.

Tüm bu gelişmeler karşısında Türkiye'deki KOBİ'ler ihracatlarını 2021 yılındaki seviyelerde olmasa da artırmayı başarmıştır. 2022'de ISO İkinci 500'ün ihracatı, Türkiye'nin ve ISO 500'ün toplam ihracatından daha hızlı büyümüştür. Türk KOBİ'leri esnek yapıları ile hem içeride hem de dışarıdaki tedarik zinciri değişimleri, yurtiçinden tedarik, bölgeselleşme ve yakından tedarik gibi yeni eğilimlerin yarattığı fırsatlardan azami ölçüde yararlanmıştır.

2022'de küresel yavaşlama ve yeni ekonomi modeli Türkiye ekonomisinin seyrine damga vurdu.

Türkiye ekonomisi 2022 yılında yüzde 5,5 oranında güçlü bir büyüme kaydetmiştir. Yıllık büyüme ilk iki çeyrekte ortalama yüzde 7,7 daha hızlı seyrederken, ikinci yarıda özellikle küresel koşullara bağlı olarak yüzde 3,7'ye yavaşlamış ve büyüme daha kırılgan bir kompozisyonda gerçekleşmiştir.

2021'de ihracata, sanayideki üretim artışına ve genişleyen yatırımlara bağlı olarak büyüme nispeten daha sağlıklı bir görünüm arz ederken 2022'de ise büyümeyi daha çok iç tüketim ve ithalat sürüklemiştir. Net ihracat büyümeyi olumsuz etkilerken yatırımların katkısı ise pozitif ancak çok sınırlı düzeyde kalmıştır.

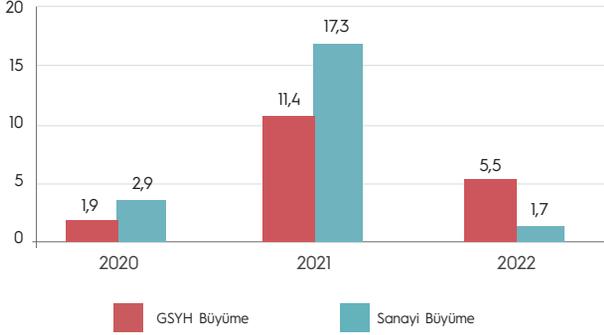
Yıl içerisinde sanayi üretimi ivme kaybederken ithalat ile özel tüketimin öne çıkması büyüme kompozisyonunu zayıflatmış, kırılganlıkları artırmıştır. Milli gelire oranla cari açık yüzde 5,4 ile son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Tüketici enflasyonu ise 2021 yıl sonunda yüzde 36,1 iken 2022 içerisinde yüzde 85'leri görmüş ve yılı yüzde 64,3 seviyesinde tamamlamıştır.

Büyümenin kırılganlıklarına bakıldığında 2022 yılının tamamında hane halkı tüketim harcamaları yüzde 19 ile oldukça güçlü artış gösterirken, kamu harcamaları da yüzde 4,2 büyümüştür. Gayrisafi sermaye yatırımları ise yüzde 1,3 ile daha ılımlı bir artış göstermiştir.

Ancak burada inşaat yatırımları ile diğer aktiflerdeki dalarmalar etkili olmuş, sanayi sektörünü daha yakından ilgilendiren makine ve teçhizat yatırımları yüzde 9,6'lık yüksek bir artış sergilemiştir. Mal ve hizmet ihracatı yüzde 9,9 genişleme ile ekonomik büyümeyi desteklerken mal ve hizmet ithalatı ise yüzde 8,6 ile büyümeyi sınırlamıştır.

Sanayi sektörü 2022 yılında yüzde 1,7 oranında büyüme ile ekonominin genelinden negatif ayrılmıştır. Diğer taraftan imalat sanayi ise yüzde 4,3 büyüme ile görece olumlu bir performans sergilemiştir.

EKONOMİDE VE SANAYİ SEKTÖRÜNDE BÜYÜME (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu.

2021 yılında yüzde 33,2 artan sanayi malları ihracatı 2022'de de yüzde 13 ile güçlü bir artış sergileyerek 246,2 milyar dolara yükselmiştir. Bu rakam değer olarak da 28,1 milyar dolarlık bir artışa karşılık gelmektedir. Öte yandan dünyadaki eğilimlerle de uyumlu bir şekilde ihracatın miktar olarak genişlemesi görece sınırlı kalmış ve ihracat değerindeki artış büyük ölçüde ihracat birim fiyatlarındaki yükselişten kaynaklanmıştır.

Tüm bu gelişmeler ışığında imalat sanayinin cari fiyatlarla GSYH içindeki payı 2022'de bir önceki yıla göre 0,1 puanlık bir düşüşle yüzde 22,1 olmuştur. Yılın ikinci yarısında dış talepteki bozulma ve yurtiçi belirsizliklere bağlı olarak yaşanan yavaşlamaya rağmen, ilk yarıdaki görece güçlü seyrin de etkisiyle imalat sanayinin GSYH içindeki payı 1998'den sonraki en yüksek seviyesine (yüzde 22,2) çok yakın gerçekleşmiştir.

Liralaşma politikaları KOBİ sanayi kuruluşlarını da etkiledi.

Türkiye ekonomisi 2022 yılına yeni bir model uygulaması ile başlamıştır. Bu kapsamda başta kur korumalı mevduat sistemi olmak üzere yeni finansal araçlar kullanılarak ekonomide liralaşmanın sağlanması ve Türk lirasına istikrar kazandırılması hedeflenmiştir.

Türk lirası yılın ilk çeyreğinde ABD doları karşısında değer kazanmış, ancak ikinci çeyrekte tekrar zayıflamış ve dolar/TL kuru 18 seviyesine çıkmıştır. İkinci yarıda ise Türk lirasında genel bir istikrar sağlanmış ve yılsonunda kur 18,7 seviyesinden kapanmıştır. Yıl ortalaması kurları ile hesaplandığında (2021 yılı 8,98 TL/dolar, 2022 yılı 16,57 TL/dolar) Türk lirası 2022 yılında yüzde 84,5 değer kaybetmiştir.

Yeni ekonomi modelinin uygulandığı dönemde hızla artan enflasyon, maliyet artışları ve krediye erişime getirilen kısıtlamaların yanı sıra döviz kazançlarının TL'ye çevrilme zorunluluğu gibi unsurlar sanayi kesimini olumsuz etkilemiştir. KOBİ'ler de öngörülebilirliği sınırlayan bu çok sayıda düzenlemeye uyum sağlamaya çalışmıştır.

2022 yılı başından itibaren finansmana erişim ve kredi kullanımı bu yeni düzenlemeler çerçevesinde gerçekleşmiştir. Merkez bankası, ihracat ve yatırımların desteklenmesi amacıyla reeskont kredileri kullanılmaya başlamıştır. Uygulanan seçici kredi politikaları nedeniyle özellikle uzun vadeli finansmana erişimde sıkıntılar yaşanmış, ihracat geliri olmayan ve yurtiçine dönük çalışan KOBİ'lerin krediye erişimleri sınırlanmıştır. Buna karşılık kredi faiz oranlarındaki düşüşler ise KOBİ'lerin finansman yapısını ve karlılıklarını olumlu etkilemiştir.

“2022'de küresel ekonomiyi 'çoklu kriz' ortamı şekillendirirken Türkiye'de ise uygulanan yeni ekonomi modeli ve liralaşma politikaları belirleyici olmuştur.”

TAT NİŞASTA
SAN. VE TİC. A.Ş.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından gerçekleştirilen "İkinci 500 Sanayi Şirketi" araştırmasında **iki** şirketimizle birlikte yer almaktan

Gururluyuz..

*Bu başarıda katkı sunan paydaşlarımıza,
müşterilerimize ve çalışma arkadaşlarımıza
teşekkürlerimizle..*

6 farklı sektör,

10'dan fazla şirket,

44'den fazla ürün,

1500'den fazla çalışanı ile,

"Hayata Dair Her Alanda"

 www.tzy.com.tr

 info@tzy.com.tr

 TEZCANLAR®

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2022

İSO İKİNCİ 500, KÜRESEL EKONOMİDE ARTAN BELİRSİZLİĞİN VE YURTIÇİNDE UYGULANAN YENİ EKONOMİ MODELİNİN KOBİ'LERE ETKİLERİNİ YANSITTIYOR.

İstanbul Sanayi Odası tarafından 50 yılı aşkın süredir hazırlanan “Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500)” çalışması sanayi sektörüne ilişkin en köklü ve kapsamlı araştırma olarak Türk sanayinin gelişimine ışık tutmaktadır. Bu köklü çalışmaya ek olarak 1997'den bu yana yürütülen “Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” çalışması da çeyrek asırlık geçmişiyle özellikle daha küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarının potansiyelini ortaya koyması açısından önem taşımaktadır.

İSO 500 çalışmasına ek olarak yapılan ilk çalışma 1991 yılında başlatılmış ve 1997 yılına kadar “İSO 500'ü izleyen 250 Büyük Sanayi Kuruluşu” olarak açıklanmıştır. 1997 yılından bugüne kadar da “Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500)” çalışması olarak kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

İSO İkinci 500 çalışması sanayi sektörü kapsamında hazırlanmakta ve sıralamalar üretimden satışlar kriterine göre yapılmaktadır. Bu nedenle büyüklük kriteri kuruluşların sınav faaliyetleri olmaktadır. Sanayi faaliyetleri başlığı altında madencilik ve taş ocaklığı, imalat sanayi ve elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektörleri yer almaktadır.

İSO İkinci 500 çalışmasının temel amacı, İSO 500'ü izleyen kuruluşların tespit edilmesidir. Bununla birlikte çalışma kapsamında sıralamada yer alan kuruluşların Vergi Usul Kanunu (VUK)'na göre hazırlanan bilançoları ve gelir tabloları toplulaştırılarak Türkiye ekonomisi ve sanayi sektörünün gelişimine ilişkin ayrıntılı analiz ve değerlendirmeler de yapılmaktadır. Bu analiz ve değerlendirmeler temel ekonomik göstergeler, finansal oranlar, karlılık, katma değer ve verimlilik ile teknoloji faaliyetleri başlıklarında gerçekleştirilmektedir.

Son yıllarda “Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” çalışmasının sonuçları, “Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” çalışmasının sonuçlarının açıklandığı tarihten itibaren bir ay içerisinde tamamlanarak genellikle Temmuz ayında kamuoyuna açıklanmaktadır.

Ancak bilindiği üzere bu yıl, Şubat ayında yaşanan büyük deprem felaketinin ardından 11 ilimizde "mücbir sebep hali" ilan edilmiş ve işletmelerin vergisel yükümlülükleri ertelenmiştir. Bu nedenle deprem bölgesinde faaliyet gösteren kuruluşların katılımını sağlayabilmek amacıyla 2022 yılı çalışması gecikmeli olarak yürütülmüş ve sonuçlar Ekim ayı içerisinde açıklanmıştır.

2022 yılında İSO İkinci 500'de 499 özel, 1 kamu kuruluşu yer almıştır. 2019 yılında 4 olan kamu kuruluşu sayısı 2020'de 3'e, 2021'de 2'ye ve 2022'de ise 1'e gerilemiştir.

2022 yılında İSO İkinci 500 sıralamasında 125 yeni kuruluş yer almıştır. Bu kuruluşların 74'ü geçen yılki İSO 1000 dışından sıralamaya girme başarısı göstermiştir. 51'i ise geçen yıl İSO 500'de iken bu yıl İSO İkinci 500'e gerilemiştir. 375 kuruluş ise son iki yılda da İSO İkinci 500 sıralamasında yer almıştır.

SIRALAMALAR

İSO İkinci 500'de üretimden satışlar, yaratılan katma değer, kar ve ihracat büyüklüklerine göre yapılan sıralamalarda farklı kuruluşlar ilk sıralarda yer almaktadır. İSO 500'den farklı olan bu eğilim 2022 yılında da devam etmiştir.

Üretimden Satışlara Göre En Büyükler

2022 yılında İSO İkinci 500'de üretimden satışlara göre ilk sırada yer alan kuruluş "Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş." olmuştur. Bu kuruluş 2021 yılında İSO 500'de 364. sırada yer almıştır.

ÜRETİMDEN SATIŞLARA GÖRE İLK ÜÇ KURULUŞ

Üretimden Satışlar (Net - Satış Vergileri Hariç)

İkinci sırada "Safa Tarım A.Ş." bulunmaktadır. Safa Tarım, 2021 yılında İSO İkinci 500 sıralamasında 105. sıradadır. Üretimden satışlara göre üçüncü kuruluş "Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş." olmuştur. Bu kuruluş, 2021 yılında İSO İkinci 500'de 158. sırada yer almıştır.

En Fazla İhracat Yapan Kuruluşlar

İSO İkinci 500 çalışmasında bir başka önemli sıralama en fazla ihracat yapan kuruluşlar sıralamasıdır. Bu sıralamada, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre ihracat (Fob) dolar değeri kullanılmaktadır.

EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLK ÜÇ KURULUŞ

İhracat (Bin \$)

2022 yılında en fazla ihracat yapan kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir. İkinci sırada "Onsa Rafineri A.Ş." yer alırken üçüncü sıradaki kuruluş da isminin açıklanmasını istememiştir.

Yaratılan Katma Değerde En Büyükler

İSO İkinci 500 çalışmasında kuruluşlar yarattıkları katma değer (üretici fiyatlarıyla) itibarıyla da sıralanmaktadır. 2022 yılında üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değere göre sıralanan ve ilk üç sırada yer alan kuruluşlar isminin açıklanmasını istememiştir.

En Fazla Kar Eden Kuruluşlar

İSO İkinci 500 çalışmasında kuruluşlar vergi öncesi kar büyüklükleri ile de sıralanmaktadır. 2022'de en fazla kar eden ilk 3 kuruluş isminin açıklanmasını istememiştir.

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

ÖZPANCAR

"Pamuktan İpliğe"

2007'DEN BU YANA

KALİTELİ
GÜVENİLİR
SÜRDÜRÜLEBİLİR

ÇEVRE DOSTU
ÜRETİMLERLE

📍 Başpınar (organize) Osb Mah. O.S.B 3. Bölge Kamil
Şerbetçi Blv. No:13 Şehitkamil/Gaziantep/TÜRKİYE

📍 Organize Sanayi Bölgesi Mah. 23. Nolu Cad. No:1/1 Kilis/TÜRKİYE

☎ +90 342 **337 84 21** ✉ muhasebe@ozpancar.com 🌐 www.ozpancar.com

TEMEL GÖSTERGELER

İSO İkinci 500'ün temel göstergeleri,
KOBİ niteliğindeki sanayi kuruluşlarının
büyüme ve gelişim sürecini
yansıtmaktadır.

EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER

İSO İkinci 500'ün GSYH içindeki payı en yüksek seviyesinden geriledi.

İSO İkinci 500, KOBİ'lerin performansını ortaya koyması nedeniyle Türk sanayinin gelişimi açısından önemli bir role sahiptir. Bu nedenle İSO İkinci 500'ün yarattığı katma değerlerin toplam sanayi katma değeri ve GSYH içindeki payı incelenmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) milli gelir hesaplarında geçmiş yıllara yönelik olarak yapmış olduğu güncellemeler nedeniyle İSO İkinci 500'ün yarattığı katma değerlerin toplam sanayi katma değeri ve GSYH içinde aldığı paylar küçük oranlarda da olsa değişebilmektedir.

İSO İkinci 500'ün temel fiyatlarla yarattığı brüt katma değerlerin sanayi sektörü katma değeri içindeki payı 2022 yılında yüzde 4,03 olmuştur. Pay, 2022 yılında önceki iki yıla göre gerilemiş ve 2019 yılı seviyesinin biraz üzerinde gerçekleşmiştir.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün üretici fiyatlarıyla yarattığı brüt katma değerlerin GSYH içindeki payı yüzde 1,17 ile 2021'in 0,1 puan altında kalmıştır.

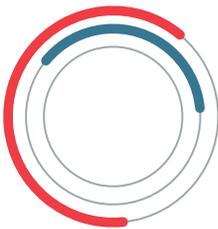
2022 yılında İSO İkinci 500'ün Türkiye sanayi sektörü katma değeri ve GSYH'si içindeki payının 2021'e göre düşüş göstermesi, söz konusu yılda İSO İkinci 500'ün sanayi sektörü ve genel ekonominin altında bir performans gösterdiğine işaret etmektedir.

Üretici fiyatlarıyla hesaplandığında 2021 yılında İSO İkinci 500, İSO 500'ün yüzde 18,2'si kadar katma değer yaratırken bu oran 2022 yılında yüzde 16,2'ye inmiştir. Katma değer açısından 2022 yılında İSO İkinci 500 daha düşük bir performans göstermiştir.

Bu sonuçlara göre İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun üretici fiyatlarıyla yarattığı katma değerlerin GSYH içindeki payı 2021 yılında yüzde 8,26 iken 2022 yılında yüzde 8,40'a yükselmiştir. Ancak bu artış, büyük ölçüde İSO 500'ün performansından kaynaklanmıştır.

İSO 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun temel fiyatlarla yarattığı toplam katma değerlerin Türk sanayi sektörü katma değeri içindeki payı ise 2021 yılında yüzde 24,98 iken 2022 yılında yüzde 25,69'a yükselmiştir. Bu artışta da İSO 500'ün performansı belirleyici rol oynamıştır.

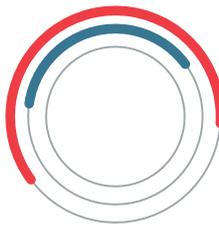
SANAYİ VE GSYH İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

2020

■ 4,42

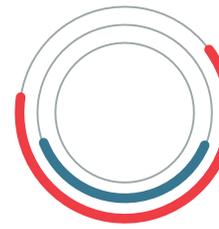
■ 1,06

2021

■ 4,35

■ 1,27

2022

■ 4,03

■ 1,17

■ SANAYİ SEKTÖRÜ İÇİNDEKİ PAYI
(TEMEL FİYATLARLA BRÜT KATMA DEĞER)

■ GSYH İÇİNDEKİ PAYI
(ÜRETİCİ FİYATLARIYLA BRÜT KATMA DEĞER)

Temel Göstergeler (TL)

	2021	2022	Değişim (%)
Üretimden Satışlar (Net)	339.219.551.107	694.806.770.504	104,8
Net Satışlar	384.432.747.805	796.897.237.210	107,3
İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)	13.470.002	16.063.570	19,3
Dönem Karı (V.Ö.)	43.920.981.235	78.787.897.513	79,4
Dönem Zararı	6.221.033.278	4.055.206.835	-34,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	37.699.947.957	74.732.690.678	98,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	63.676.782.165	121.082.227.404	90,2
Toplam Borçlar	243.799.509.093	363.037.812.028	48,9
--Kısa Vadeli Borçlar	168.004.004.372	271.544.253.442	61,6
Mali Borçlar	66.054.661.621	112.328.849.756	70,1
Diğer Borçlar	101.949.342.751	159.215.403.685	56,2
--Uzun Vadeli Borçlar	75.795.504.721	91.493.558.586	20,7
Mali Borçlar	66.075.833.827	70.251.165.993	6,3
Diğer Borçlar	9.719.670.894	21.242.392.593	118,6
Özkaynak	146.528.801.841	293.501.060.516	100,3
--Ödenmiş Sermaye	53.548.970.717	64.814.408.991	21,0
--Sermaye Yedekleri	26.849.880.639	107.307.908.833	299,7
--Kar Yedekleri	21.273.110.692	25.687.355.853	20,8
--Geçmiş Yıl Karları	28.338.475.381	50.187.192.572	77,1
--Geçmiş Yıl Zararları	14.082.500.794	18.427.881.301	30,9
--Dönem Net Karı	36.962.503.900	67.956.176.189	83,9
--Dönem Net Zararı	6.361.638.695	4.024.100.621	-36,7
Aktif Toplamı	390.328.310.929	656.538.872.547	68,2
--Dönen Varlıklar	263.975.093.599	419.181.648.447	58,8
--Duran Varlıklar	126.353.217.330	237.357.224.100	87,9
--Maddi Duran Varlıklar	86.850.924.476	179.914.966.665	107,2

▼ Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

Temel Göstergeler (TL)

	2021	2022	Değişim (%)
--Diğer Duran Varlıklar	39.502.292.854	57.442.257.435	45,4
--Birikmiş Amortismanlar	69.353.098.384	165.002.008.023	137,9
Ücretle Çalışanlar	260.959	261.259	0,1
Ödenen Maaş ve Ücretler	26.147.233.996	46.003.850.724	75,9
Ödenen Faizler	13.186.567.736	22.983.952.883	74,3
Milli Gelir Anlamındaki Kar	31.821.500.265	70.113.638.521	120,3
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	71.155.301.997	139.101.442.128	95,5
Amortismanlar	10.780.826.323	20.304.599.497	88,3
Diğer Dolaylı Vergiler	338.082.610	518.779.150	53,4
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	82.274.210.930	159.924.820.775	94,4
Ödenen KDV + ÖTV	9.939.428.829	16.242.135.551	63,4
Sübvansiyonlar	48.727.365	51.102.064	4,9
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	92.164.912.394	176.115.854.262	91,1

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

Yüksek kur ve fiyat artışlarının da katkısıyla 2022'de İSO İkinci 500'ün üretimden satışları üç haneli büyüme göstermiştir.

Üretimden satışlar ikiye katlandı.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün üretimden satışları güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükselişin de etkisiyle yüzde 104,8 oranında büyümüştür. Bu oran, 2020'deki yüzde 21,7 ve 2021'deki yüzde 77,5 ile kıyaslandığında satışlarda önemli bir hızlanmaya işaret etmiştir. Yıl sonu TÜFE enflasyonu ile arındırıldığında üretimden satışlardaki reel artış yüzde 24,7 olmuştur. 2021 yılında reel artış yüzde 30,4 ile daha yüksek gerçekleşmiştir.

Ihracatta yeni rekor seviyeye ulaşıldı.

İSO İkinci 500'ün ihracatı yüzde 19,3 artarak 16,1 milyar dolara yükselmiş ve tarihsel olarak rekor düzeye ulaşmıştır. İSO İkinci 500'ün ihracat artış hızı, Türkiye ve İSO 500'ün üzerinde gerçekleşmiştir. Bu durum, nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların dış pazarlara açılma başarısını göstermesi açısından önemlidir. Ayrıca küçük ve orta ölçekli firmalar esneklikleri ile yeni ihracat olanaklarını daha hızlı değerlendirmiştir.

Karlılıkta yüksek performans.

İSO İkinci 500 karlılık açısından da başarılı bir yıl geçirmiştir. 2021 yılında karlılıkta sağlanan önemli artışların ardından 2022 yılında vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı yüzde 98,2; faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı (FAVÖK) ise yüzde 90,2 oranında artmıştır.

Ancak yüksek oranlı bu performansa rağmen karlılık artış oranları, İSO 500'ün (vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı yüzde 121,2 ve FAVÖK yüzde 99,3 artış) altında kalmıştır.

Faaliyetlerin finansmanında özkaynaklar ön plana çıktı.

İSO İkinci 500'de borçlanma hızı yavaşlarken faaliyetlerin finansmanında daha çok özkaynaklar kullanılmıştır. Buna karşılık borçlanmada vade yapısı kısalmaya devam etmiştir. 2022 yılında toplam borçlar yüzde 48,9 oranında artarken kısa vadeli borçlardaki artış yüzde 61,6 ile daha yüksek gerçekleşmiştir. Uzun vadeli borçlardaki artış ise yüzde 20,7 olmuştur.

Benzer şekilde mali borçlar yüzde 38,2 oranında artarken kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 70,1 ile daha yüksek olmuş ve uzun vadeli mali borçlardaki artış da yüzde 6,3 ile geçen yıla göre çok yavaş bir artışa işaret etmiştir.

Diğer borçlar 2021 yılında yüzde 102 ile oldukça yüksek oranlı artış gösterirken, 2022 yılında yüzde 61,6 ile daha yavaş oranda büyümüştür. Kısa vadeli diğer borçlardaki artış yüzde 56,2 ile daha sınırlı iken uzun vadeli diğer borçlardaki artış yüzde 118,6 ile daha yüksektir.

Yeniden değerlendirme uygulaması ve karlılıktaki artışlar özkaynakları destekledi.

İSO İkinci 500'de özkaynaklar yüzde 100,3 ile geçmiş yılların oldukça üzerinde güçlü bir artış sergilemiştir. Yıl sonu TÜFE enflasyonu dikkate alındığında özkaynaklardaki reel artış yüzde 21,9 olmuştur. 2022 yılında sağlanan yeniden değerlendirme imkanı firmalar tarafından önemli ölçüde kullanılmış ve bu da özkaynakları desteklemiştir. Yine yüzde 98,2 oranında artan vergi öncesi kar ve zarar toplamı da özkaynak büyümesine önemli katkı sağlamıştır.

Hijyen, mükemmel lezzet ve kalite...

PASTACILIK HAMMADDELERİ, ÇİKOLATA ve KONFİSERİ ÜRÜNLERİ

Katsan; unlu mamüller, pasta ve dondurma imalatlarında kullanılan katkı ve yardımcı maddeleri, emülgatörler, geliştiriciler, hazır toz karışımlar, krem şantiler, kremalar, jöleler, pasta ve dondurma sosları, meyve dolguları ve meyve preparatları, şuruplar, çikolata ve konfiseri çeşitleri, madlen ve spesiyal çikolatalar, kuvertür, damla, parça ve para çikolata, pralin, kakao tozu gibi çeşitlerin üretimini, pazarlamasını ve ihracatını yapmaktadır. Firma olarak ürünlerimizi satan, kullanan ve tüketen herkesi müşteriden öte dost olarak kabul eden bir anlayış doğrultusunda çalışmalarımızı sürdürme ve sizlere en mükemmel hizmeti verme kararlılığı içinde olduğumuzu bilgilerinize sunarız.

Dereagzı Mah. İnönü Cad. No:118, 34528 Beylikdüzü/İstanbul/Türkiye
Tel: +90 212 855 80 70 (pbx) Fax: +90 212 855 80 78 www.katsan.com.tr

Ödenen faizlerde yüksek artış devam etti.

İSO İkinci 500'de ödenen faizler 2022 yılında yüzde 74,3 artmıştır. 2021 yılındaki yüzde 112,3 oranı ile karşılaştırıldığında ödenen faizlerde artış yavaşlamıştır. Ancak yıl genelindeki düşük faizler ve daha uygun finansman maliyetleri dikkate alındığında; daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların yer aldığı İSO İkinci 500'de ödenen faizler artışının oldukça yüksek gerçekleşmesi dikkat çekicidir.

Katma değerde güçlü artışlar.

İSO İkinci 500'ün yarattığı katma değerler hesaplanan üç ayrı göstergeye göre yüksek artışlar göstermiştir. 2022 yılında faktör fiyatlarıyla net katma değer yüzde 95,5, temel fiyatlarla hesaplanan brüt katma değer yüzde 94,4 ve üretici fiyatlarıyla hesaplanan brüt katma değer yüzde 91,1 artmıştır. Bu artış oranları, 2021'in oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

Temel Göstergelerde Değişimler (%)

	2020	2021	2022
Üretimden Satışlar (Net)	21,7	77,5	104,8
Net Satışlar	23,2	74,6	107,3
İhracat	1,2	35,4	19,3
Dönem Karı (V.Ö.)	80,4	90,9	79,4
Dönem Zararı	33,4	111,8	-34,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	90,2	87,8	98,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	55,9	86,4	90,2
Toplam Borçlar	33,5	86,9	48,9
Kısa Vadeli Borçlar	31,4	97,8	61,6
Uzun Vadeli Borçlar	37,5	66,6	20,7
Mali Borçlar	36,1	75,9	38,2
Kısa Vadeli Mali Borçlar	30,3	96,7	70,1
Uzun Vadeli Mali Borçlar	41,1	59,1	6,3
Özkaynak	22,3	74,6	100,3
Aktif Toplamı	28,9	82,1	68,2
Duran Varlıklar	19,0	75,5	87,9
Ödenen Faizler	3,1	112,3	74,3
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	37,5	59,0	95,5
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	33,9	62,0	94,4
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	33,3	73,0	91,1

ATEŞSAN®

ATEŞSAN AMBALAJ SANAYİ
ve TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

51.yıl

En kaliteliyi ve en iyiyi üretmek sorumluluk, teknoloji ve bilgi gerektirmektedir. Türkiye'nin lider oluklu mukavva ve koli üreticisi Ateşsan, geniş ürün potföyünü 51 yıldır Müşterilerine sunuyor, binlerce üreticinin ürünlerine değer katıyor.

ARNAVUTKÖY - İSTANBUL

Firmamız güçlü ve hızlı lojistik ağı, sonuç odaklı yaklaşımı, esnek ve geniş ürün yelpazesi, Profesyonel ve tecrübeli kadrosu, modern ve yüksek kapasiteli teknik altyapısı, Müşteri memnuniyetini prensip edinen bakış açısı ile 7/24 üretim ve sevkiyat yapmaktadır. 2015 yılında İstanbul Arnavutköy'de 9000 ton kapasiteli ve 2020 yılı son çeyreğinde Kocaeli Gebze'de 5000 ton kapasite ile büyüyerek Hizmet vermeye devam edecektir.

GEBZE - KOCAELİ

51 yıldır içindekine değer katıyoruz.

ATEŞSAN

ATEŞSAN AMBALAJ SANAYİ
ve TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

Ömerli Mah. Hakkı İleri Cad. No:52 PK:34555

ARNAVUTKÖY - İSTANBUL

Tel.: +90 (0212) 596 84 25 pbx Faks: +90 (0212) 596 45 36

www.atessan.com.tr

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER

İSO İkinci 500'ün temel göstergelerindeki nominal gelişmeler fiyat artışlarından etkilendiği için seçilmiş temel göstergelerdeki büyümeler yıl sonu tüketici enflasyonundan arındırılmakta ve böylece reel gelişmeler yansıtılmaya çalışılmaktadır.

2022 yılında üretimden satışlarda yüzde 24,7 oranında reel artış yaşanmıştır. 2021 yılının altında gerçekleşmiş olmasına rağmen oldukça yüksek olan bu oran, satışlardaki hızlanmayı işaret etmesi açısından önemlidir.

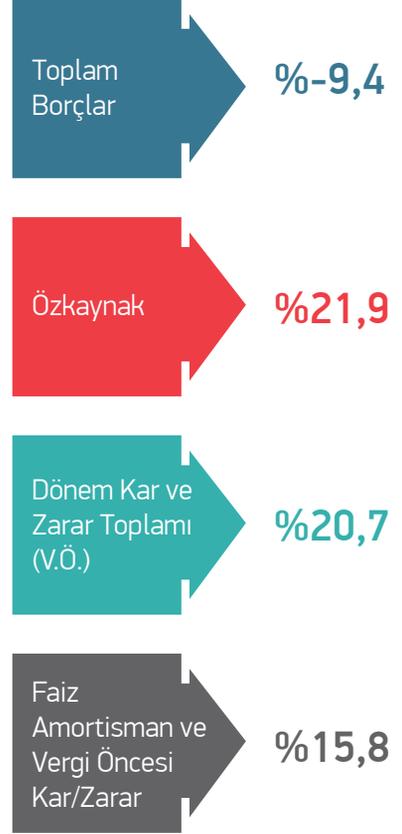
Karlarda da reel olarak görece yüksek artışlar söz konusudur. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı 2021 yılında reel olarak yüzde 37 oranında artarken 2022 yılında yüzde 15,8 oranında yükselmiştir. Benzer şekilde vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı da 2021 yılında reel olarak yüzde 38 oranında artarken 2022 yılında yüzde 20,7 ile yine yüksek oranlı bir reel artış göstermiştir.

Aynı yılda reel olarak aktif toplamı yüzde 2,4 artarken, toplam borçlar yüzde 9,4 azalmış, buna karşılık özkaynaklar reel olarak yüzde 21,9 oranında büyümüştür. Yeniden değerlemeler ve karlardaki artış ile özkaynaklar borçların oldukça üzerinde artış göstermiştir. Firmalar büyümeyi reel olarak artan özkaynakları ile sağlamıştır. Buna bağlı olarak borç/özkaynak dengesinde 2022 yılında önemli bir iyileşme yaşanmıştır.

2021 yılında reel olarak yüzde 57,5 ile oldukça yüksek artış gösteren finansman giderleri ise 2022 yılında reel olarak yüzde 2,1 azalmıştır.

Temel göstergelerdeki reel değişimler, 2022 yılında iç ve dış talepteki dalgalanmaları ve daha çok da yeni ekonomi politikaları ve liralasma düzenlemelerinin sonuçlarını yansıtmaktadır.

REEL DEĞİŞİMLER (%)

TEMEL GÖSTERGELERDE REEL DEĞİŞİMLER (%)

	2020	2021	2022
Üretimden Satışlar (Net)	6,2	30,4	24,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	36,0	37,0	15,8
Finansman Giderleri	2,4	57,5	-2,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	66,0	38,0	20,7
Toplam Borçlar	16,5	37,4	-9,4
Özkaynak	6,7	28,3	21,9
TÜFE Yıllık Değişim	14,60	36,08	64,27

“2022'de
İSO İkinci 500'ün borçları
reel olarak azaldı.”

Renk varsa kültür var...

*Elektrostatik toz boyada
özel efektler ile cezbedici
yüzeyler...*

www.iba.com.tr

İBA Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.

1. Organize Sanayi Bölgesi Ahi Evran Mah.
Oğuz Caddesi No:22 06935 Sincan / Ankara

Tel: +90 312 2670983 Faks: +90 312 2670987 info@iba.com.tr

İBA Kimya

İLK 50 KURULUŞUN AĞIRLIĞI

İlk 50'nin ağırlığında yine farklı eğilimler söz konusu.

İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de kuruluşların ağırlıklarının görebilmek amacıyla kuruluşlar büyüklük sıralamasına göre 50'lik gruplara ayrılmakta ve bu 50'lik grupların seçilmiş temel ekonomik büyüklükler içindeki payları hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalar ile ölçek ekonomisi incelenmeye çalışılmaktadır.

2022 yılında İSO İkinci 500'de ilk 50 kuruluşun aldığı paylar farklı gelişmeler göstermiştir. Söz konusu paylar, bazı göstergelerde azalırken bazı göstergelerde ise artmıştır.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışlar içindeki payı 2021 yılında yüzde 14 iken 2022 yılında yüzde 14,2'ye yükselmiştir. Bu sınırlı artış, ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının, diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından biraz daha hızlı büyüdüğünü göstermektedir. Üretimden satışlar itibarıyla ikinci ellilik grubun payı ise yüzde 12,8'den yüzde 13'e çıkmıştır. Diğer ellilik grupların paylarında sınırlı değişimler yaşanmıştır.

İlk 50 kuruluşun üretici fiyatlarıyla yaratılan brüt katma değer içindeki payı 2022 yılında 2,6 puan azalarak yüzde 14'den yüzde 11,4'e inmiştir. İlk 50 kuruluşun katma değer payında önemli bir düşüş söz konusudur.

50'lik grupların vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı yıldan yıla önemli değişiklik göstermektedir. İlk 50 kuruluşun payı 2021 yılında yüzde 15,5 iken 2022 yılında yüzde 9,8'e inmiştir. İkinci 50'lik grubun payı ise yüzde 17,7'den yüzde 16,8'e düşmüştür. İlk 100 kuruluş, İSO İkinci 500'ün toplam karının 2021 yılında yüzde 33,2'sini oluştururken bu pay 2022 yılında yüzde 26,6'ya inmiştir. 50'lik grupların kar payları 2022 yılında daha dengeli dağılmıştır.

İlk 50 kuruluşun faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar toplamı içindeki payı 2021 yılında yüzde 15,5 iken 2022 yılında 2,1 puan azalmış ve yüzde 13,4 olmuştur.

İlk 50 kuruluşun ihracat içindeki payı ise 2021 yılında yüzde 14,7 iken 2022 yılında 1,6 puan artarak yüzde 16,3'e yükselmiştir. İlk 50 kuruluşun ihracat payındaki artış, diğer firmalara göre daha yüksek ihracat performansı sağlandığını göstermektedir.

50'lik Gruplara Göre Dağılım (%)

	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1 - 50	14,2	11,4	9,8	13,4	16,3	12,7
51 - 100	13,0	12,7	16,8	14,4	12,4	8,9
101 - 150	12,0	11,5	10,5	12,0	11,5	14,0
151 - 200	10,9	10,7	13,1	11,3	12,1	9,7
201 - 250	10,1	10,7	11,1	10,5	11,0	8,8
251 - 300	9,3	9,3	9,6	9,7	7,3	9,7
301 - 350	8,6	12,0	6,4	7,4	9,7	9,1
351 - 400	7,9	8,2	8,4	7,9	7,6	9,6
401 - 450	7,4	7,1	7,0	6,6	7,0	8,7
451 - 500	6,7	6,4	7,2	6,7	5,0	8,6
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Başarı; Kalite ve Sürekliliğin İnşa Ettiği Bir Zirvedir.

Sandviç Panel ve EPS Çözümleriyle
Sektörün Vizyon Lideri Panelsan,
2016'dan bu yana İSO ikinci 500 listesinde.

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU

 panelsan

İHRACAT PERFORMANSI

İhracat yeni zirvesinde.

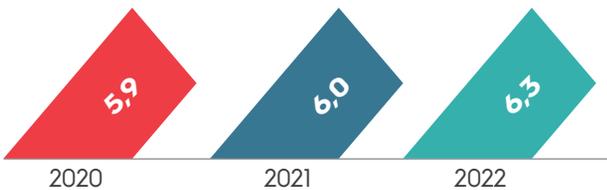
2022 yılında küresel talep, Rusya-Ukrayna savaşı, yüksek enflasyon ve sıkı para politikalarının etkisiyle özellikle ikinci yarıda yavaşlamıştır. Buna bağlı olarak küresel ticarette de bir ivme kaybı gözlenmiştir. Buna karşın, yüksek enflasyon ve savaşın etkisiyle artan emtia, girdi ve mal fiyatları sonucu ticaret hacmi değer olarak önemli ölçüde artış göstermiştir. 2022 yılındaki bu gelişmeler, Türkiye'nin ihracatını pozitif etkilemiştir.

İHRACAT PERFORMANSI

	2020	2021	2022
Türkiye İhracatı (Milyar Dolar)	169,6	225,2	254,2
Türkiye Sanayi İhracatı (Milyar Dolar)	163,5	217,9	246,2
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatı (Milyar Dolar)	9,9	13,5	16,1
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Toplam Türkiye İhracatındaki Payı (%)	5,9	6,0	6,3
İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu İhracatının Türkiye Sanayi İhracatındaki Payı (%)	6,1	6,2	6,5

2022 yılında Türkiye'nin toplam ihracat artışı yüzde 12,9, sanayi ihracatı artışı yüzde 13 ile birbirine oldukça yakın gerçekleşmiştir. Aynı yılda İSO İkinci 500'ün ihracatı ise yüzde 19,3 oranında artarak 16,1 milyar dolar ile yeni zirvesine ulaşmıştır. İSO İkinci 500'ün ihracatı, Türkiye'nin toplam ihracatı ve toplam sanayi ihracatından daha hızlı büyümüştür.

TÜRKİYE TOPLAM İHRACATI İÇİNDEKİ PAYLAR (%)

Buna bağlı olarak İSO İkinci 500'ün Türkiye toplam ihracatı içindeki payı yüzde 6,3, sanayi ihracatı içindeki payı ise yüzde 6,5'e yükselmiştir. Bu paylar, 2021 yılının 0,3 puan üzerinde gerçekleşmiştir.

18 sektörde ihracat artışı.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün sektörel ihracat performansları daha çok artış yönünde olmuştur. İhracatın ana sektörler itibarıyla performansları değerlendirildiğinde, imalat sanayi ihracatı yüzde 19,1 artmıştır. 2022 yılında madencilik ve taş ocakçılığı ihracatı artış oranı yüzde 31,2 ile daha yüksek gerçekleşmiştir.

Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektöründe 2022 yılında küçük bir ihracat gerçekleşmiş olmasına rağmen geçen yıl ihracat yapılmadığı için artış oranı hesaplanmamıştır.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün ihracatının yüzde 98,6'sı imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu oran 2021'de yüzde 98,7 ile oldukça yakın gerçekleşmiştir. İmalat sanayi performansının ihracatta belirleyici olma özelliği sürmektedir.

2022 yılında imalat sanayinde 16 sektörün ihracatı artarken 6 sektörün ihracatı gerilemiştir.

İmalat sanayinde ihracatı büyük sektörler içinde en yüksek artışlar yüzde 57,3 ile gıda ürünleri, yüzde 50,3 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler ve yüzde 46,3 ile ana metal sanayinde gerçekleşmiştir.

İhracat artışları tekstil sanayinde yüzde 8,4, giyim sanayinde yüzde 6,8, elektrikli teçhizat imalatı sanayinde yüzde 7, motorlu kara taşıtlarında yüzde 6,7, kauçuk ve plastik ürünlerde yüzde 10,7, metal ürünlerde yüzde 4,7, makine ve ekipman sanayinde yüzde 21,9 olmuştur.

2022 yılında eczacılık ürünleri ihracatı yüzde 76, mineral ürünler ihracatı yüzde 47 ve mobilya ihracatı yüzde 4,6 oranında gerilemiştir.

Yıldız Kalıp A.Ş.

www.yildizkalip.com

yildizkalip@yildizkalip.com

İhracatın Sektörel Dağılımı

Sektörler		İhracat (Bin \$)		Dağılım (%)		Değişim (%)
		2021	2022	2021	2022	
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	176.642	231.775	1,3	1,4	31,2
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1.553.905	2.444.352	11,5	15,2	57,3
11	İçeceklerin imalatı	28.045	21.283	0,2	0,1	-24,1
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	1.899.128	2.059.451	14,1	12,8	8,4
14	Giyim eşyalarının imalatı	1.187.141	1.267.959	8,8	7,9	6,8
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	113.438	165.797	0,8	1,0	46,2
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	319.189	421.006	2,4	2,6	31,9
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	42.086	69.865	0,3	0,4	66,0
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	31.126	59.458	0,2	0,4	91,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	758.327	1.140.006	5,6	7,1	50,3
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	114.322	27.491	0,8	0,2	-76,0
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	780.228	863.558	5,8	5,4	10,7
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	793.235	420.751	5,9	2,6	-47,0
24	Ana metal sanayii	1.597.645	2.336.624	11,9	14,5	46,3
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	743.855	779.022	5,5	4,8	4,7
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	111.860	109.897	0,8	0,7	-1,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1.019.908	1.091.644	7,6	6,8	7,0
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	496.766	605.720	3,7	3,8	21,9
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	978.380	1.044.000	7,3	6,5	6,7
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	254.636	266.890	1,9	1,7	4,8
31	Mobilya imalatı	308.911	294.570	2,3	1,8	-4,6
32	Diğer imalatlar	45.442	277.967	0,3	1,7	511,7
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	45.442	277.967	0,3	1,7	511,7
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	-	395	-	0,0	-
	Toplam	13.470.002	16.063.570	100,0	100,0	19,3

Gücünü Ar-Ge, endüstri 4.0 otomasyonları, dijitalleşme ve sürdürülebilirlikten alan GREEN Chemicals® olarak liderlik ruhumuz, bütünlük, inovasyona olan inancımız ve çözüm odaklı yaklaşımımızla sunduğumuz hizmetler ve ürünlerle kaynakların etkin kullanılmasına vesile olarak ülkemiz ve dünyamız için katma değer yaratmaktır.

Türkiyenin alanında en önemli Ar-Ge merkezleri arasındadır.

GREEN Chemicals® ailesi olarak hedefimiz ve beklentimiz; yapılan Ar-Ge çalışmalarının ülkemize ekonomimizde katma değer yaratacak, uluslararası pazarda rekabet gücümüzü artıracak ileri teknoloji içeren ürünler olarak dönmesidir.

KNOW-HOW You Can Trust On...

WET-Treat®

Endüstriyel
Su Şartlandırma

WASTE-Treat®

Atık Su
Şartlandırma

TreatON®

Otomasyon
Sistemleri

GEO-Treat®

Jeotermal
Su Şartlandırma

OIL-Treat®

Petrol & Gaz
Şartlandırma

WELL-Treat®

Kuyu ve Sondaj
Şartlandırma

MET-Treat®

Metal
Yüzey İşlem

MINE-Treat®

Maden Sahaları
için Şartlandırma

GREEN ADH-Tech®

Endüstriyel
Yapıştırıcılar

ORGANIC-Treat®

Organik Kimyasallar
ve Hammaddeler

PİMTAŞ 1

PİMTAŞ 2

PİMTAŞ 3

PİMTAŞ 4

PİMTAŞ 5

PİMTAŞ 6

PİMTAŞ 7

PİMTAŞ®

PLASTİK İNŞ. MALZ. SAN. VE TİC. A.Ş.

Pelitli Mahallesi 4443. Sokak No:6 41400 Gebze / KOCAELİ / TÜRKİYE

T: +90 262 751 24 24 F:+90 262 751 42 04

www.pimtas.com / www.pimtasshop.com

*Where you are,
pintas is there...*

YABANCI SERMAYE PAYLI KURULUŞLAR

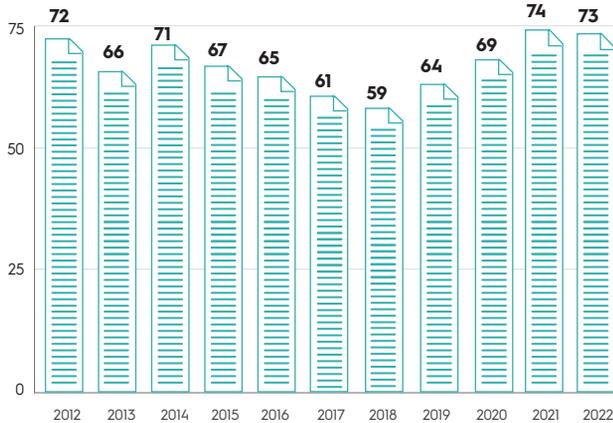
Türk sanayi sektöründe yabancı sermaye paylı kuruluşlar önemli bir rol oynamaya devam etmektedir. Bu nedenle İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de yabancı sermaye paylı kuruluşların göstergeleri incelenmektedir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 73 ile ikinci en yüksek seviyesinde.

2022 yılında İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 1 adet azalmış ve 73 olarak gerçekleşmiştir. Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısında 2018 yılından itibaren görülen artış 2022 yılında durmuştur. Buna rağmen 2021 yılındaki en yüksek sayının (74 kuruluş) ardından ikinci en yüksek sayıya ulaşılmıştır.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı, firmaların sermaye yapılarındaki değişimlerin yanı sıra İSO 500 ile İSO İkinci 500 arasındaki geçişlerden de etkilenmektedir.

YABANCI SERMAYELİ PAYLI KURULUŞLAR (ADET)

Yabancı sermaye paylı kuruluşların ekonomik büyüklüklerdeki payında düşüş.

İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 2022 yılında en yüksek ikinci sayıya ulaşmış olmasına karşın, bu kuruluşların temel büyüklüklerden aldıkları paylar gerileme göstermiştir.

2021'den 2022'ye İSO İkinci 500 kapsamındaki 73 yabancı sermaye paylı kuruluşun üretimden satışlardan aldığı pay yüzde 14,8 ile bir önceki yıl ile aynı kalırken, üretici fiyatlarıyla brüt katma değerdeki payı yüzde 16,9'dan yüzde 14,2'ye gerilemiştir.

Aynı yılda dönem kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 17,6'dan yüzde 13,8'e düşmüştür. Yabancı sermaye paylı kuruluşların karlılık performansı diğer kuruluşlara göre daha düşük gerçekleşmiştir. Buna ilave olarak faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamındaki payı da yüzde 15,5'ten yüzde 14,9'a inmiştir.

Yabancı sermaye paylı kuruluşların ihracattaki payı yüzde 17,9'dan yüzde 17,8'e sınırlı bir düşüş gösterirken, ücretli çalışanlardaki payı yüzde 13,7'den yüzde 12,4'e inmiştir.

İSO İkinci 500'ün 2022 performansında yabancı sermaye paylı kuruluşların katkısı azalmıştır. Bu azalışta, yabancı sermaye paylı kuruluş sayısındaki gerilemenin yanı sıra kar ve ihracat gibi göstergelerde yabancı sermaye paylı kuruluşların daha düşük performans göstermesi belirleyici olmuştur.

İSO İkinci 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların 2021 yılında 2,41 milyar dolar olan ihracatı, 2022 yılında yüzde 18,7 artarak 2,86 milyar dolara yükselmiştir. Bu artış, İSO İkinci 500'de yüzde 19,3 olan ihracat artışının biraz altında kalmıştır. İkinci 500'de yer alan yabancı sermaye paylı kuruluşların Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payı 2021 yılında yüzde 1,07 iken 2022 yılında yüzde 1,12'ye yükselmiştir.

En fazla yabancı sermaye paylı kuruluş otomotiv sektöründe.

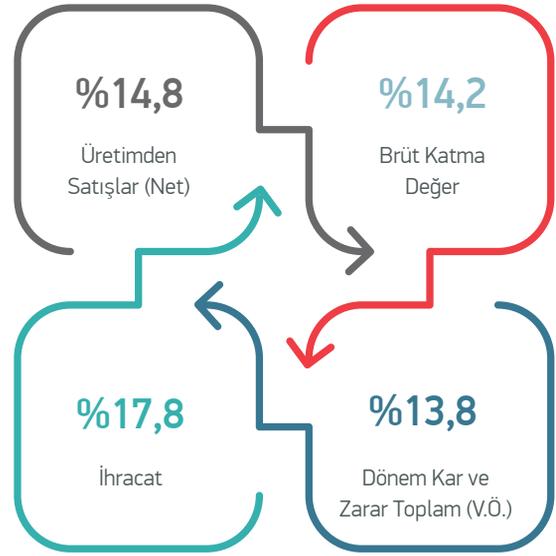
İSO İkinci 500'de yer alan kuruluşlar 25 alt sektörde faaliyet göstermektedir. Bu sektörler arasında yabancı sermaye paylı kuruluşların faaliyet gösterdiği sektör sayısı 2021'in ardından 2022'de de 19 olarak gerçekleşmiştir. En fazla yabancı sermaye paylı kuruluşun faaliyet gösterdiği alt sektör; 15 firma ile motorlu kara taşıtları imalatı olurken, bu sektörü 9 firma ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, 8 firma ile plastik ve kauçuk ürünleri, 7 firma ile mineral ürünler ile kağıt ve kağıt ürünleri takip etmiştir. Bu sektörlerin ardından 6 firma ile gıda ürünleri, 4 firma ile elektrikli teçhizat ürünleri gelmektedir. Aynı yılda yabancı sermaye paylı kuruluş sayısını en çok artıran sektör 4 kuruluş ile motorlu kara taşıtları sanayi olmuştur.

54 firmada yabancı payı %50'nin üzerinde.

İSO İkinci 500'de yer alan 73 yabancı sermaye paylı kuruluş içinde yabancı sermaye payı yüzde 50 ve üzerinde olan kuruluş sayısı 54 ile geçen yıla göre değişmemiştir.

Bu firmalar 73 firma içinde önemli bir ağırlığa sahiptir. Yabancı sermaye payları düştükçe firmaların temel göstergeler içindeki payları da azalmaktadır.

YABANCI SERMAYELİ KURULUŞLARIN PAYI (%)

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Ağırlığı (%)

Yıl	Kuruluş Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	İhracat	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
2012	72	15,1	20,0	23,3	-	17,0	14,8
2013	66	13,5	17,9	20,0	15,4	17,8	11,3
2014	71	14,7	17,9	13,4	15,8	19,1	12,7
2015	67	13,8	17,3	21,0	19,8	17,8	13,1
2016	65	13,2	14,7	17,7	14,7	16,2	10,9
2017	61	12,6	15,2	14,7	13,9	15,0	10,7
2018	59	12,7	14,8	16,1	13,0	14,1	10,1
2019	64	13,7	15,4	11,6	13,9	16,0	11,6
2020	69	14,4	16,8	17,3	15,1	16,2	12,5
2021	74	14,8	16,9	17,6	15,5	17,9	13,7
2022	73	14,8	14,2	13,8	14,9	17,8	12,4

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşların Sektörel Dağılımı (Adet)

Sektörler	Yabancı Sermaye Paylı Kuruluş Sayısı
05-08 Madencilik ve taş ocaklığı	2
10 Gıda ürünlerinin imalatı	6
11 İçeceklerin imalatı	1
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	1
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	7
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	9
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	8
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	7
24 Ana metal sanayii	3
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1
27 Elektrikli teçhizat imalatı	4
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	15
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1
31 Mobilya imalatı	1

Yabancı Sermaye Paylı Kuruluşlara İlişkin Göstergeler (%)

	Yabancı Sermaye Payı		
	0,01 - 25	25,01 - 50	50+
Kuruluş Sayısı (Adet)	7	12	54
Kuruluş Sayısı Oran	9,6	16,4	74,0
Üretimden Satışlar (Net)	8,3	16,4	75,3
Net Satışlar	8,5	21,0	70,4
İhracat	6,1	28,8	65,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	16,7	1,6	81,7
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	12,4	19,7	67,9
Özkaynak	14,1	4,0	81,9
Aktif Toplamı	9,7	18,5	71,9
Ücretle Çalışanlar	10,0	12,6	77,4
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	12,8	11,7	75,5

1952'den bu yana Türkiye'nin ve Dünya'nın
önde gelen ağır sanayi kuruluşlarının
refrakter ihtiyaçlarını karşılayarak
sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek için
el ele çalışıyoruz.

HAZNEDAR DURER
REFRACTORIES
a member of Calders

İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU İÇİNDE İSO ÜYELERİ

İSO üyelerinin sayısı 142 ile uzun yıllar sonra ilk kez artış gösterdi.

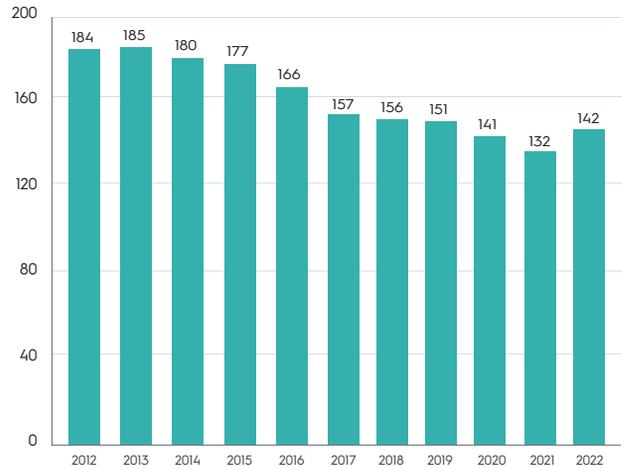
İSO İkinci 500, Türkiye genelindeki sanayi kuruluşlarını kapsamakla birlikte İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların gelişimi de ayrı bir değerlendirme konusunu oluşturmaktadır.

Yıllar itibarıyla değerlendirildiğinde İSO üyesi kuruluşların sayısında uzun yıllardır devam eden gerileme 2022 yılında tersine dönmüştür. 2022'de İSO üyesi kuruluşların sayısı 10 adet artarak 142'ye yükselmiştir. Bu artışta, İSO 500 ile İSO İkinci 500'de arasında geçişler de etkili olmuştur.

İSO 500'de olduğu gibi İSO İkinci 500'de de İSO üyesi kuruluşların sayısının yıllar itibarıyla azalması, sanayinin Türkiye geneline dengeli bir yayılma eğilimi içinde olduğunu işaret etmektedir. Buna rağmen İstanbul'un gelişimi ve ortaya çıkan mevcut koşulları içinde sanayinin büyümekte zorlandığı da bir gerçektir.

Mevcut firmalar fiziki olarak buldukları yerlerde büyümenin sınırına yaklaşmıştır. Yeni yatırımlar da büyük ölçüde teşvik kapsamı dışındadır. Bu da sanayinin İstanbul'da büyümesini 2022 yılında da sınırlamaya devam etmiştir.

İSO ÜYESİ KURULUŞLAR (ADET)

İSO Üyesi Kuruluşların Ağırlığı (%)

Yıl	İSO Üyesi Kuruluş Sayısı	Net Satışlar	Üretimden Satışlar (Net)	İhracat	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	Aktif Toplamı	Özkaynak	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer
2012	184	38,1	36,9	38,1	41,4	35,8	38,2	41,4	42,9
2013	185	37,5	37,1	36,2	33,0	35,4	37,9	43,2	41,0
2014	180	37,6	36,3	35,3	40,1	35,9	40,3	41,9	41,1
2015	177	38,0	36,1	34,7	47,8	36,2	39,9	41,3	42,0
2016	166	33,8	33,1	35,2	43,0	32,0	36,2	40,5	38,3
2017	157	32,5	31,9	32,6	36,7	31,3	32,2	38,0	35,1
2018	156	32,0	31,4	32,5	33,4	35,2	33,3	37,9	35,3
2019	151	30,0	30,0	29,9	31,8	31,4	31,7	36,9	33,6
2020	141	28,9	27,7	30,4	33,2	28,2	29,5	34,8	33,5
2021	132	27,2	26,8	28,8	24,6	26,4	27,2	30,3	32,8
2022	142	28,7	28,7	30,3	29,0	27,6	26,9	32,0	32,9

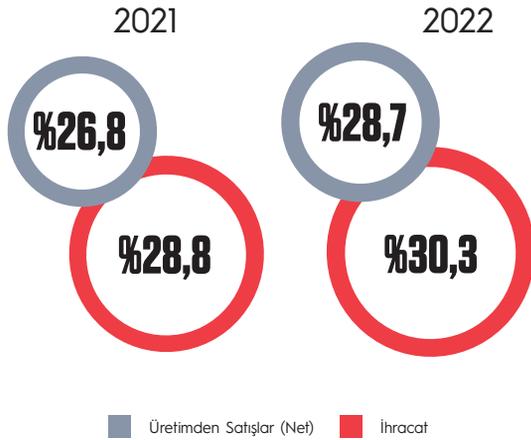
İSO üyelerinin temel büyüklükler içindeki paylarında artış.

2022 yılında İSO üyesi kuruluşların sayısındaki artış doğrultusunda İSO üyesi kuruluşların temel büyüklükler içinden aldıkları paylar yükselmiştir.

İSO üyelerinin üretimden satışlar içindeki payı 2021 yılında yüzde 26,8 iken 2022 yılında 1,9 puan artarak yüzde 28,7'ye çıkmıştır.

İSO üyelerinin ihracat içindeki payı 2021 yılında yüzde 28,8 iken 2022 yılında yüzde 30,3'e yükselmiştir. Dönem kar ve zarar toplamındaki payı ise 4,4 puanlık artışla yüzde 24,6'dan yüzde 29'a ulaşmıştır.

İSO ÜYELERİNİN PAYI (%)

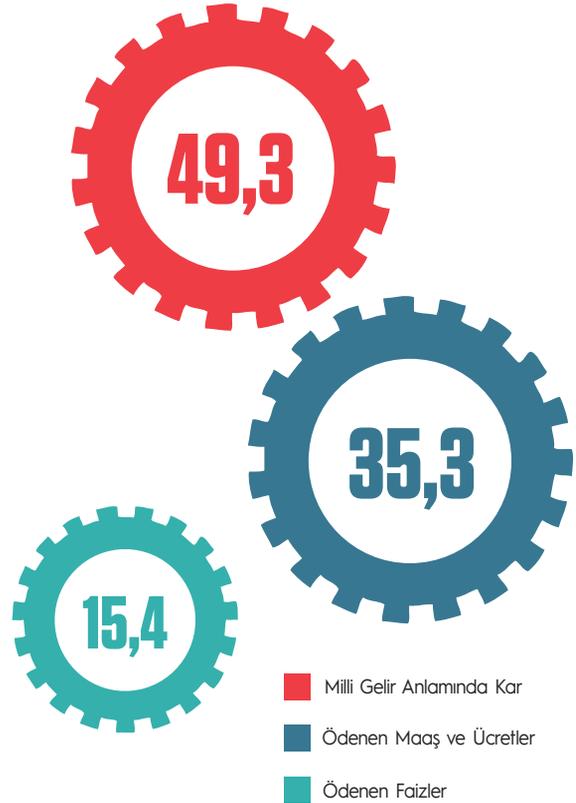
Benzer şekilde İSO üyesi kuruluşların payı; net satışlarda yüzde 27,2'den yüzde 28,7'ye, toplam aktiflerde yüzde 26,4'ten yüzde 27,6'ya, ücretle çalışanlar sayısında payı yüzde 30,3'ten yüzde 32'ye yükselmiştir.

Aynı dönemde İSO üyesi kuruluşların üretici fiyatlarıyla brüt katma değer içindeki payı da yüzde 32,9 olmuştur. Sadece özkaynaklarda yüzde 27,2 olan pay yüzde 26,9'a inmiştir. Görüldüğü üzere hemen hemen tüm göstergelerde İSO üyesi kuruluşların paylarında artışlar söz konusudur.

Net katma değerde milli gelir anlamında karın payı arttı.

Faktör gelirleri dağılımı, yaratılan net katma değer üretim faktörleri arasındaki paylaşımını göstermesi açısından önemli bir göstergedir. 2022 yılında İSO ikinci 500 kapsamındaki İSO üyesi kuruluşlarda milli gelir anlamında kar payı yüzde 42,3'ten yüzde 49,3'e yükselirken, ödenen maaş ve ücretlerin payı ise yüzde 41,3'ten yüzde 35,3'e gerilemiştir. Buna karşın ödenen faizlerin payı ise yüzde 16,4'ten yüzde 15,4'e inmiştir. 2022 yılında yüksek enflasyon ortamında karlar nominal olarak artmış, uygulanan negatif ve düşük faiz politikası ile ödenen faizlerin payı azalmıştır. Yapılan yüksek oranlı ücret artışlarına rağmen ödenen maaş ve ücretlerin yaratılan net katma değer içindeki payı azalmıştır.

İSO ÜYESİ KURULUŞLARDA FAKTÖR GELİRLERİ DAĞILIMI (%)

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 142 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	694.806.770.504	199.282.322.592	28,7
Net Satışlar	796.897.237.210	228.988.125.107	28,7
İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)	16.063.570	4.864.904	30,3
Dönem Karı (V.Ö.)	78.787.897.513	22.932.016.368	29,1
Dönem Zararı	4.055.206.835	1.289.338.686	31,8
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	74.732.690.678	21.642.677.682	29,0
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	121.082.227.404	34.923.009.154	28,8
Toplam Borçlar	363.037.812.028	102.406.541.054	28,2
--Kısa Vadeli Borçlar	271.544.253.442	78.620.085.172	29,0
Mali Borçlar	112.328.849.756	30.450.505.537	27,1
Diğer Borçlar	159.215.403.685	48.169.579.636	30,3
--Uzun Vadeli Borçlar	91.493.558.586	23.786.455.882	26,0
Mali Borçlar	70.251.165.993	14.898.334.073	21,2
Diğer Borçlar	21.242.392.593	8.888.121.809	41,8
Özkaynak	293.501.060.516	78.981.136.011	26,9
--Ödenmiş Sermaye	64.814.408.991	17.085.841.938	26,4
--Sermaye Yedekleri	107.307.908.833	27.380.547.290	25,5
--Kar Yedekleri	25.687.355.853	7.779.441.633	30,3
--Geçmiş Yıl Karları	50.187.192.572	14.026.319.558	27,9
--Geçmiş Yıl Zararları	18.427.881.301	5.789.044.512	31,4
--Dönem Net Karı	67.956.176.189	19.806.186.683	29,1
--Dönem Net Zararı	4.024.100.621	1.308.156.579	32,5
Aktif Toplamı	656.538.872.547	181.387.677.068	27,6
--Dönen Varlıklar	419.181.648.447	121.846.364.229	29,1
--Duran Varlıklar	237.357.224.100	59.541.312.839	25,1
--Maddi Duran Varlıklar	179.914.966.665	44.124.344.563	24,5

▼ Devamı Diğer Sayfada

▲ Başlangıcı Önceki Sayfada

İSO Üyesi Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B İSO Üyesi 142 Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
--Diğer Duran Varlıklar	57.442.257.435	15.416.968.276	26,8
--Birikmiş Amortismanlar	165.002.008.023	45.847.151.774	27,8
Ücretle Çalışanlar	261.259	83.505	32,0
Ödenen Maaş ve Ücretler	46.003.850.724	14.985.056.727	32,6
Ödenen Faizler	22.983.952.883	6.525.012.750	28,4
Milli Gelir Anlamındaki Kar	70.113.638.521	20.942.655.130	29,9
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	139.101.442.128	42.452.724.607	30,5
Amortismanlar	20.304.599.497	5.030.413.631	24,8
Diğer Dolaylı Vergiler	518.779.150	153.867.583	29,7
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	159.924.820.775	47.637.005.821	29,8
Ödenen KDV + ÖTV	16.242.135.551	10.317.197.295	63,5
Sübvansiyonlar	51.102.064	9.678.194	18,9
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	176.115.854.262	57.944.524.922	32,9

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN (*) PERFORMANSI

Halka açık kuruluşların sayısı 26'ya geriledi.

İSO İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı verinin toplanmaya başladığı 2017'de 35, 2018'de 37, 2019'da 35 iken, 2020'de 24'ye gerilemiş ve ardından 2021'de 31'e yükselmiştir. 2022'de ise halka açık kuruluş sayısı bir önceki yıla göre 5 adet azalarak yeniden 26'ya gerilemiştir.

Aynı yılda İSO 500'de halka açık kuruluş sayısı 2021'e göre 8 adet artışla 73'e çıkmıştır. Buna rağmen İSO 1000 içindeki halka açık kuruluş sayısı son 6 yılda yüzde 10 bandında kalarak önemli bir değişime işaret etmemiştir.

Halka açılmalar, sermayenin tabana yayılması ve şirketlerin bir finansman enstrümanı olarak kullanması açısından önemlidir. Ancak halka açık kuruluşlar sayısının düşük seviyesi, henüz çok az sayıda şirketin bu yöntemi kullandığını göstermektedir. Diğer taraftan 2022 yılında halka açılmalarda yaşanan önemli artışa rağmen bunun İSO İkinci 500'e yansımaları sınırlı kalmıştır.

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

	2021	2022
Üretimden Satışlar (Net)	6,6	5,7
İhracat	5,9	4,1
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	3,6	5,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	6,1	5,8
Toplam Borçlar	8,8	7,0
Özkaynak	7,9	7,2
Aktif Toplamı	8,4	7,1
Ücretle Çalışanlar	6,6	5,9
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	5,3	5,9

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

HALKA AÇIK KURULUŞLARIN TEMEL GÖSTERGELER İÇİNDEKİ PAYLARI (%)

Kuruluş sayısındaki düşüşe bağlı olarak halka açık kuruluşların İSO İkinci 500'ün temel göstergeleri içindeki payı çoğu göstergede azalış göstermiştir.

2021'den 2022'ye halka açık kuruluşların üretimden satışlar içindeki payı yüzde 6,6'dan yüzde 5,7'ye; ihracat içindeki payı yüzde 5,9'dan yüzde 4,1'e inmiştir.

Buna karşılık 2022 yılında artan karların etkisiyle dönem kar ve zarar toplamı içinde halka açık kuruluşların payı yüzde 3,6'dan yüzde 5,2'ye yükselmiştir. Halka açık kuruluşlar 2022 yılında toplulaştırılmış olarak bir önceki yıla göre daha yüksek kar elde etmiştir.

Dönem kar ve zarar toplamındaki olumlu gelişmeye karşın faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı payında düşüş söz konusudur. Halka açık kuruluşların faiz, amortisman ve vergi öncesi kar ve zarar toplamı içindeki payı yüzde 6,1'den yüzde 5,8'e gerilemiştir.

Yine toplam borçların payı yüzde 8,8'den yüzde 7'ye, aktiflerin payı yüzde 8,4'ten yüzde 7,1'e ve özkaynakların payı yüzde 7,9'dan yüzde 7,2'ye inmiştir.

Halka açık kuruluşların yaratılan net katma değer içindeki payı ise yüzde 5,3'ten yüzde 5,9'a yükselmiştir.

Görüldüğü üzere dönem kar ve zarar toplamı ve net katma değer dışındaki diğer göstergelerde halka açık kuruluşların payı düşmüştür.

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 26 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
Üretimden Satışlar (Net)	694.806.770.504	39.338.765.065	5,7
Net Satışlar	796.897.237.210	45.005.620.233	5,6
İhracat (GTS'ye Göre, Bin \$)	16.063.570	666.143	4,1
Dönem Karı (V.Ö.)	78.787.897.513	4.735.038.768	6,0
Dönem Zararı	4.055.206.835	874.459.700	21,6
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)	74.732.690.678	3.860.579.068	5,2
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	121.082.227.404	7.066.217.376	5,8
Toplam Borçlar	363.037.812.028	25.259.243.443	7,0
--Kısa Vadeli Borçlar	271.544.253.442	21.135.710.180	7,8
Mali Borçlar	112.328.849.756	9.567.976.354	8,5
Diğer Borçlar	159.215.403.685	11.567.733.826	7,3
--Uzun Vadeli Borçlar	91.493.558.586	4.123.533.263	4,5
Mali Borçlar	70.251.165.993	3.684.244.569	5,2
Diğer Borçlar	21.242.392.593	439.288.694	2,1
Özkaynak	293.501.060.516	21.261.384.192	7,2
--Ödenmiş Sermaye	64.814.408.991	5.738.680.219	8,9
--Sermaye Yedekleri	107.307.908.833	10.405.631.999	9,7
--Kar Yedekleri	25.687.355.853	2.810.083.568	10,9
--Geçmiş Yıl Karları	50.187.192.572	696.371.230	1,4
--Geçmiş Yıl Zararları	18.427.881.301	1.464.000.756	7,9
--Dönem Net Karı	67.956.176.189	3.949.077.630	5,8
--Dönem Net Zararı	4.024.100.621	874.459.699	21,7
Aktif Toplamı	656.538.872.547	46.520.627.636	7,1
--Dönen Varlıklar	419.181.648.447	28.245.425.301	6,7
--Duran Varlıklar	237.357.224.100	18.275.202.335	7,7
--Maddi Duran Varlıklar	179.914.966.665	14.475.195.172	8,0

▼ Devamı Diğer Sayfada

Halka Açık Kuruluşların Temel Göstergeleri (TL)

	A İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu	B 26 Halka Açık Sanayi Kuruluşu	B/A (%)
--Diğer Duran Varlıklar	57.442.257.435	3.800.007.162	6,6
--Birikmiş Amortismanlar	165.002.008.023	15.543.465.194	9,4
Ücretle Çalışanlar	261.259	15.528	5,9
Ödenen Maaş ve Ücretler	46.003.850.724	2.896.133.248	6,3
Ödenen Faizler	22.983.952.883	2.073.417.217	9,0
Milli Gelir Anlamındaki Kar	70.113.638.521	3.213.843.418	4,6
Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	139.101.442.128	8.183.393.883	5,9
Amortismanlar	20.304.599.497	1.288.236.363	6,3
Diğer Dolaylı Vergiler	518.779.150	61.899.618	11,9
Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	159.924.820.775	9.533.529.864	6,0
Ödenen KDV + ÖTV	16.242.135.551	460.209.690	2,8
Sübvansiyonlar	51.102.064	6.501.319	12,7
Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	176.115.854.262	9.987.238.235	5,7

ARMTEK ELEKTRİK OLARAK
KURULUŞUMUZDAN İTİBAREN
5 YIL GİBİ KISA BİR SÜREDE
TÜRKİYE'NİN İKİNCİ

500

BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞUNDAN BİRİ OLMAKTAN

gurur duyuyoruz!

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

armtek
ELEKTRİK

ÖZEL KURULUŞLARIN İSTİHDAMI

İstihdamda sınırlı artış.

Sanayi sektörü, istihdam ve nitelikli insan kaynakları için oldukça önemli bir role sahiptir. Bu nedenle İSO İkinci 500 kapsamında çalışanlar sayısı ile çalışanlara ödenen maaş ve ücretler de incelenmektedir.

Küresel ölçekte pandemiden çıkışın etkisiyle özellikle 2021 yılından itibaren sınırlı talebinde yaşanan toparlanma işgücü ihtiyacının da artmasına yol açmış, bu etki 2022'nin önemli bir bölümünde de gözlenmeye devam etmiştir. Bu küresel ortamın yanı sıra yurtiçinde uygulanan büyüme öncelikli politikaların etkisiyle Türkiye'de de sanayi istihdamı güçlü artış eğilimi göstermiştir.

Nitekim İSO 500'deki özel kuruluşların istihdamı 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla yüzde 6,1 ve yüzde 4,2 artış kaydetmiştir. Öte yandan bu yansımanın İSO İkinci 500'de daha sınırlı olduğu görülmektedir. İSO İkinci 500'deki özel kuruluşların istihdam artış hızı 2021'deki yüzde 6,9'luk güçlü gerçekleşmenin ardından 2022'de belirgin bir yavaşlamayla yüzde 1,7'ye düşmüştür.

Aynı yılda İSO İkinci 500'deki özel kuruluşlarının ödedikleri maaş ve ücretlerdeki artış yüzde 80,6 olmuştur. Yüzde 1,7'lik istihdam artışı ile değerlendirildiğinde, 2022 yılında çalışan başına ödenen maaş ve ücretlerin yüzde 77,6 yükseldiği görülmektedir. Bu oran, 2022 yılındaki yüzde 64,27'lik enflasyon ile arındırıldığında ödenen maaş ve ücretlerdeki reel artış yüzde 8,1 olarak gerçekleşmiştir.

ÖZEL KURULUŞLARDA ÇALIŞAN SAYISI VE ÖDENEN MAAŞ VE ÜCRETLER

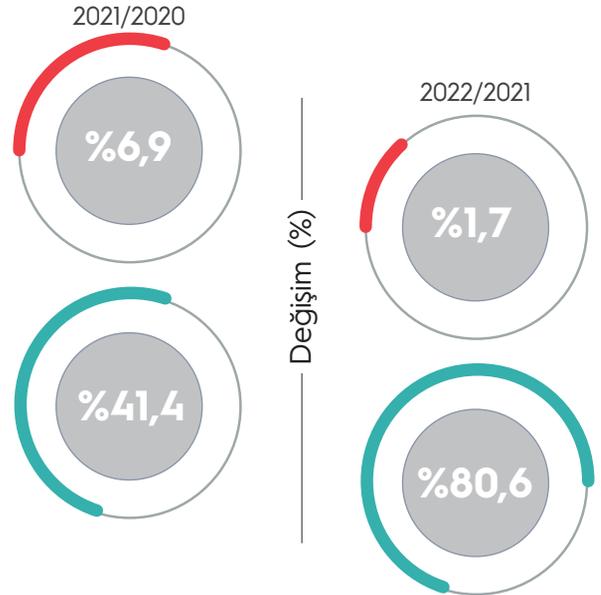
Çalışan Sayısı (Kişi)

2020		239.884
2021		256.413
2022		260.696

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

2020		17.944
2021		25.375
2022		45.819

Çalışan Sayısı (Kişi)

Ödenen Maaş ve Ücretler (Milyon TL)

KL KALE

OTO RADYATÖR
Akılcı soğutma

KALORİFER

RADYATÖR

**FAN & MOTOR
VE DAVLUMBAZ**

BLOWER

EVAPORATÖR

**GENLEŞME
TANKI**

YAĞ SOĞUTUCU

EGR SOĞUTUCU

KONDENSER

KOMPRESÖR

INTERCOOLER

www.kaleoto.com.tr

f @ X in @kaleotoradyator

İSO 500 Logosunu Markanızla Kullanın

TÜRKİYE'NİN
500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022 arasında yer alma başarısını gösteren firmalarımız, bu başarılarını daha üst noktalara taşıyabilmek ve kurumsallıklarına daha fazla değer katabilmek için ISO 500 logosunu taleplerinize sunuyoruz.

İSO 500 LOGOSUNU KULLANABİLECEĞİNİZ ETKİLİ MECRALAR:

Şirket web sitesi • Broşürler • Basılı materyaller (bloknöt, kartvizit, katalog, takvim, antetli kağıt, zarf vb.) • Promosyon ürünleri (kalem, şapka, tişört, mont vb.) • Kolilerin/ambalajların üzerinde • Tanıtım filmi ve diğer videolar • Etkinlikler (kongre, fuar, toplantı vb.) • Kolilerin/ambalajların üzerinde • E-Posta imzası • Sosyal medya görselleri • Süreli yayınlar (dergi, bülten vb.) • Faturalar • Basın bültenleri • Ürünlerin üzerinde

Bilgi için: 0 212 252 29 00
kurumsaliletisim@iso.org.tr
www.iso500.org.tr

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Doğa Tohumculuk

Gıda San.Tic.A.Ş

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

**HERKES
PATATES
SEVER**

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Sektöre IŞIK TUTAN İLKLER...

› 1989

Hazır yapı sektörü yolculuğumuza başladık.

› 1994

Türkiye'nin en büyük hazır yapı showroomunu açtık.

› 2004

HekimBoard Fibercement Doğal Çimento Levha kullanımına başladık.

› 2005

Kaynaksız Yapı Teknolojisi'ne geçiş yaptık.

› 2006

Türkiye'de ilk defa mimari, statik ve üretim yazılımlarını aynı anda kullanmaya başladık.

› 2009

Sektöründe ve Dünya'da ilk defa hammaddelerimizin tamamına yakınının kendi entegre tesislerimizde üretmeye başladık.

› 2010

"0" karbon salımlı Mars konteyneri üretimini yaptık.

› 2013

Steelin Hafif Çelik Yapı Sistemleri'ni faaliyete geçirdik.

› 2015

Türkiye'de ilk defa 8 katlı hafif çelik yapı üretim hattı kurduk.

› 2019

Sektöründe ve Türkiye'de ilk defa BIM süreçlerine ilk adımı attık ve BIM Stil Kitabımızı oluşturduk.

› 2022

İhracatımız 6 kıtada, 160'a yakın ülkeye ulaştı.

Ülkemize; yeni yatırımlar, yeni teknolojiler ile katma değer sağlamaya devam ediyoruz.

Birlikte geliyoruz, birlikte büyüyoruz.

TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

Borç-öz kaynak dağılımı ile borçların tür ve vade yapısındaki gelişmeler, sanayi kuruluşlarının finansal performansının ölçülmesinde kullanılan en önemli göstergeler arasında yer almaktadır.

Yüksek karlılık ve yeniden değerlemeler özkaynakların payını artırdı.

Sanayi kuruluşlarında kaynak yapısının gelişimi, sektörlerin iç dinamiklerinin yanı sıra genel ekonomiye ve dış koşullara da bağlı olmaktadır. Bu bağlamda uygulanan politikalar da kaynak kullanımını etkilemektedir.

Türkiye’de özel sektör faaliyetlerinin finansmanı borçlanma ağırlıklı olarak gerçekleşmektedir. İSO İkinci 500’de borçların payı kısmi dalgalanmalara rağmen genellikle %60’ın hafif üzerinde seyretmiştir.

2022 yılında ise özkaynakların payında önemli bir artış olmuş ve borç-özkaynak dengesinde iyileşme yaşanmıştır. Özkaynaklar yüzde 44,7 ile son 10 yılın en yüksek payını almış, böylece borçların payı yüzde 55,3’e gerilemiştir.

Özkaynakların payında yaşanan bu iyileşmede, karlardaki yüksek artışların yanı sıra 2022’de yapılan yeniden değerlendirme uygulaması da etkili olmuştur. Firmalar yıl içerisinde yüzde 122,93 olarak uygulanan yüksek yeniden değerlendirme oranından faydalanmıştır.

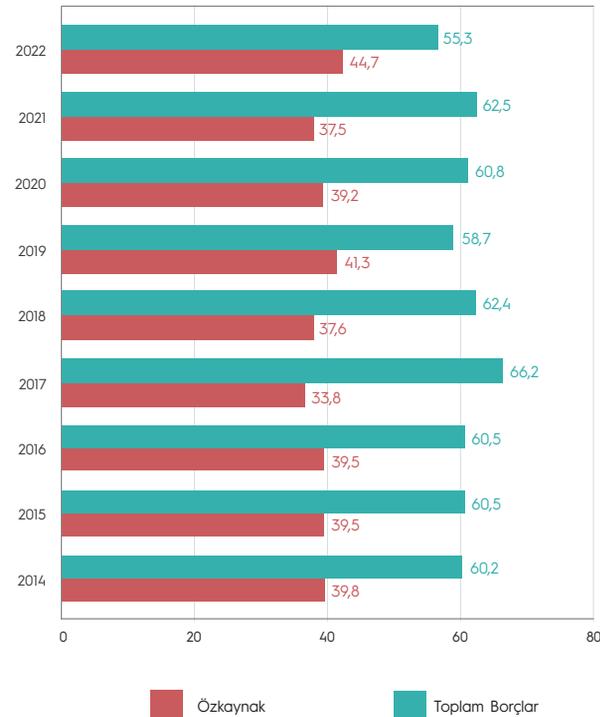
Ek olarak, 2022’de borçların toplam aktiflere göre çok daha düşük bir oranda artması da kaynak yapısının özkaynaklar lehine değişmesinde etkili olmuştur.

Mali borçların toplam borçlar içindeki payı azalmaya devam etti.

İSO İkinci 500’de hem mali hem de diğer borçların büyüme hızı 2022 yılında belirgin şekilde yavaşlamıştır. Diğer taraftan, 2021 yılından sonra 2022 yılında da diğer borçlar mali borçlardan daha yüksek bir büyüme göstermiş, iki kategoride yıllık artışlar sırasıyla yüzde 61,6 ve yüzde 38,2 olarak gerçekleşmiştir.

Böylece mali borçların toplam borçlar içindeki payı 2021 yılında yüzde 54,2 iken 2022 yılında yüzde 50,3’e inmiştir. Aynı dönemde diğer borçların payı ise yüzde 45,8’den yüzde 49,7’ye yükselmiştir. Başka bir deyişle, İSO İkinci 500 kuruluşlarının 2022’deki faaliyetlerinin finansmanı mali borçlardan çok ticari borçlar üzerinden gerçekleşmiştir.

KAYNAK YAPISINDA BORÇLARIN VE ÖZKAYNAKLARIN GELİŞİMİ (%)

“

2022 yılında uygulanan yeni ekonomi modeli çerçevesinde genellikle düşük ve negatif faizli kısa vadeli kredi olanakları öne çıkmış, uzun vadeli finansman imkanları sınırlı kalmıştır. Buna bağlı olarak İSO İkinci 500’ün mali borçlanmasında kısa vadeli kaynaklar belirleyici olmuştur.

”

Kaynak Yapısı (%)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kısa Vadeli Borçlar	39,5	40,6	39,5	38,6	39,8	38,9	39,6	43,0	41,4
Uzun Vadeli Borçlar	20,7	19,9	21,0	27,6	22,7	19,9	21,2	19,4	13,9
Toplam Borçlar	60,2	60,5	60,5	66,2	62,4	58,7	60,8	62,5	55,3
Özkaynak	39,8	39,5	39,5	33,8	37,6	41,3	39,2	37,5	44,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

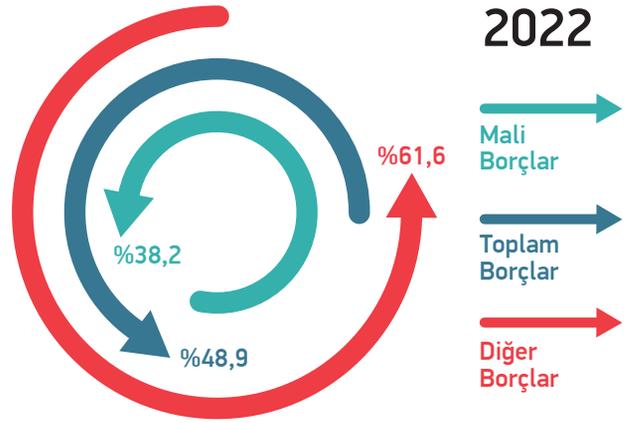
Mali borçlar içinde kısa vadeli borçların payı belirgin artış gösterdi.

Mali borçların vade yapısı, firmaların finansman kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. 2022 yılında İSO İkinci 500'ün toplam mali borçları yüzde 48,9 artarken kısa vadeli mali borçlarda artış yüzde 70,1 olmuş, böylece kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 50'den yüzde 61,5'e belirgin bir yükseliş kaydetmiştir.

Geçmiş yıllara bakıldığında, İSO İkinci 500'ün kısa vadeli mali borçlarının toplam mali borçlar içindeki payının 2017-2020 döneminde yüzde 50'nin altında seyrettiği, hatta 17'de yüzde 40 sınırına kadar düştüğü görülmektedir. Söz konusu yıllarda zaman zaman kredi garanti mekanizmasına da dayalı olarak hayata geçirilen finansman paketleri firmaların uzun vadeli borçlanma imkanlarını desteklemiştir. Buna rağmen, 2021'e gelindiğinde kısa vadeli borçların toplam mali borçlar içindeki payı 5 yıl aradan sonra yeniden yüzde 50 seviyesine ulaşmıştır.

2022 yılında ise uygulanan yeni ekonomi modeli çerçevesinde genellikle düşük ve negatif faizli kısa vadeli kredi olanakları öne çıkmış, örneğin Merkez Bankası reeskont kredileri ve diğer krediler kısa vadeli kredilerde yoğunlaşmıştır. Uzun vadeli mali kredi olanakları ise genel olarak sınırlı kalmıştır. Bu gelişmelere bağlı olarak İSO İkinci 500'ün mali borçlanmasında kısa vadeli kaynaklar belirleyici olmuştur.

DEĞİŞİM ORANLARI

İSO İkinci 500'de mali borçların sektörel dağılımı incelendiğinde, 2022 yılı itibarıyla 23 alt sektörden 16'sında kısa vadeli mali borçların uzun vadeli mali borçlardan yüksek olduğu görülmektedir. 2021 yılında mali borçların dağılımı 13 sektörde uzun, 11 sektörde kısa vade ağırlıklı olarak gerçekleşmişti.

2022 yılı itibarıyla İSO İkinci 500'de en yüksek mali borcu olan sektörler tekstil ürünleri imalatı, gıda ürünlerinin imalatı ve ana metal sanayii olmuştur. Giyim eşyaları, kimyasal ürünler, elektrikli teçhizat imalatı, gıda ürünleri, kauçuk ve plastik ürünler gibi sektörlerde toplam mali borçların yanı sıra kısa vadeli mali borç payı da görece yüksektir. Buna karşılık madencilik ve taş ocaklığı, mineral ürünler ve motorlu kara taşıtları gibi bazı sektörlerde uzun vadeli mali borçların ağırlığı görece fazladır.

Borçların Gelişimi (Milyon TL)

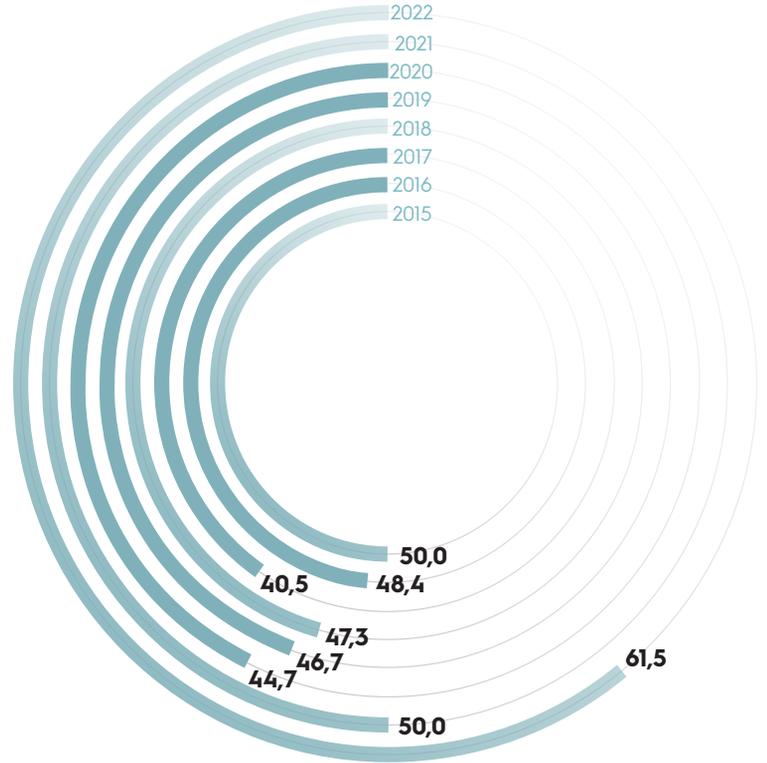
	Toplam Borçlar	Mali Borçlar		Diğer Borçlar	
		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)
2019	97.693	55.198	56,5	42.495	43,5
2020	130.412	75.118	57,6	55.295	42,4
2021	243.800	132.131	54,2	111.669	45,8
2022	363.038	182.580	50,3	180.458	49,7
Değişim (%) (2022/2021)	48,9	38,2	-	61,6	-

KISA VADELİ MALİ BORÇLARIN TOPLAM MALİ BORÇLAR İÇİNDEKİ PAYI (%)

“

İSO İkinci 500’de hem mali hem de diğer borçların artış temposu 2022 yılında belirgin bir şekilde yavaşlamıştır. Aynı zamanda mali borçlar diğer borçlara göre daha düşük oranda artmış ve böylece toplam borçlar içindeki payı azalmıştır.”

”

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Silivri Ambalaj Ticaret ve Sanayi A.Ş. olarak
sağlam temellerimiz üzerinde, değerli çalışanlarımız ve paydaşlarımız
ile birlikte gelişerek büyümeye devam ediyoruz.

Birlikte, hep daha ileriye...

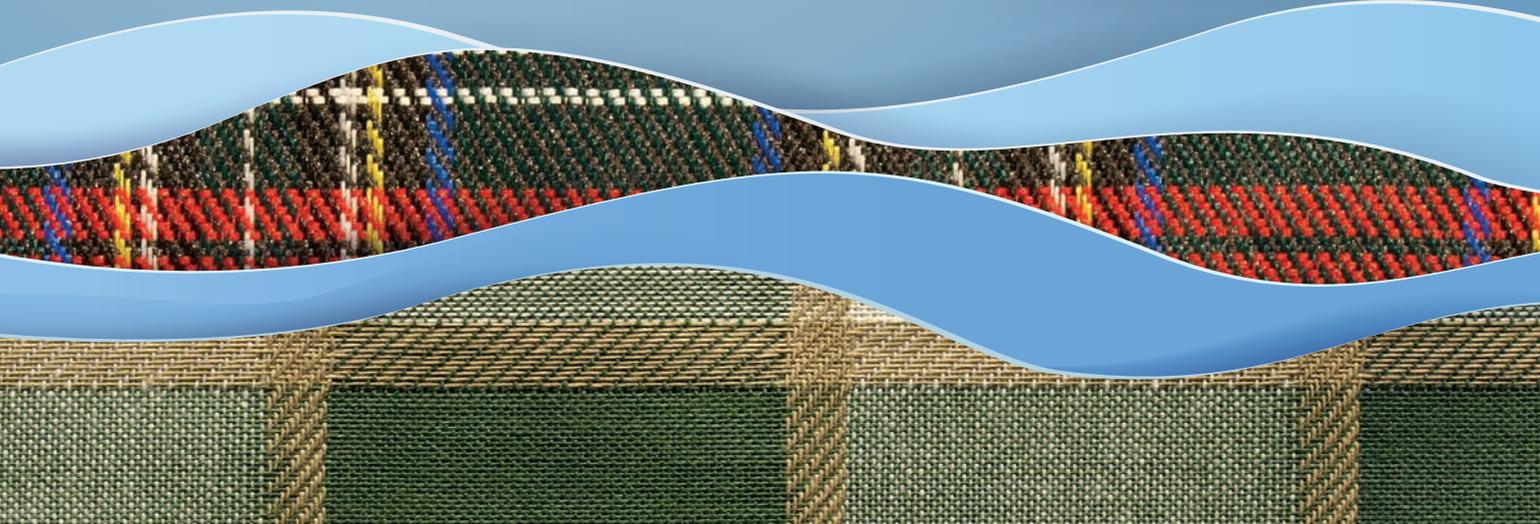
Mali Borçlar (TL)

	Sektörler	Kısa Vadeli Mali Borçlar	Uzun Vadeli Mali Borçlar	Toplam Mali Borçlar
05-08	Madencilik ve taş ocacılığı	1.353.574.909	1.887.634.402	3.241.209.311
10	Gıda ürünlerinin imalatı	21.262.386.452	8.923.440.456	30.185.826.908
11	İçeceklerin imalatı	-	-	-
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	21.188.063.131	19.983.845.454	41.171.908.585
14	Giyim eşyalarının imalatı	5.340.379.115	1.166.834.638	6.507.213.753
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	763.261.418	310.376.275	1.073.637.693
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3.191.801.818	974.761.932	4.166.563.750
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	811.728.442	1.561.314.160	2.373.042.602
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	751.202.956	262.135.316	1.013.338.271
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	7.260.779.514	2.245.060.571	9.505.840.085
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.230.688.035	1.463.209.442	2.693.897.477
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	6.079.394.344	3.724.009.187	9.803.403.531
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3.643.115.579	4.157.871.919	7.800.987.498
24	Ana metal sanayii	11.132.547.516	7.864.118.108	18.996.665.625
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	5.453.103.384	2.938.305.276	8.391.408.660
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1.606.753.220	962.241.341	2.568.994.561
27	Elektrikli teçhizat imalatı	4.092.277.177	2.078.545.458	6.170.822.636
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2.220.632.099	952.469.851	3.173.101.950
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	3.718.740.857	4.734.303.056	8.453.043.913
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	5.924.096.130	1.377.267.107	7.301.363.238
31	Mobilya imalatı	1.125.205.018	868.045.280	1.993.250.297
32	Diğer imalatlar	1.390.012.317	-	1.390.012.317
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	1.390.012.317	-	1.390.012.317
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.635.420.483	1.803.695.532	3.439.116.015
	Toplam	112.328.849.756	70.251.165.993	182.580.015.749

Change is **not**
easy, **without**
recycle waste
water!

www.palmiyetekstil.com.tr

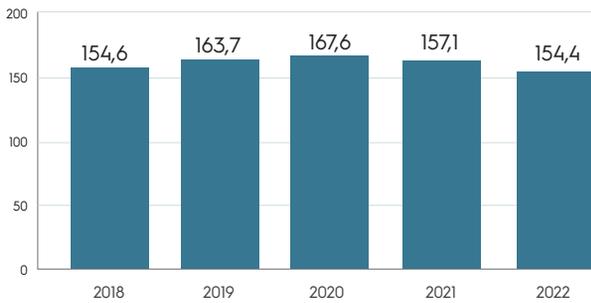
FİNANSAL ORANLAR

Cari oran son 5 yılın en düşüğüne geriledi.

Cari oran (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar), firmaların dönen varlıklarını nakde dönüştürerek yarattığı kaynaklarla kısa vadeli borçlarını ödeme kapasitesini ölçmek için kullanılmaktadır. Dönen varlıkların kısa vadeli borçlardan büyük olması (cari oranın yüzde 100'ü geçmesi), kuruluşların net işletme sermayesine ve kısa vadeli borçlarını ödeme yeterliliğine sahip olduğunu göstermektedir.

İSO İkinci 500'ün cari oranı 2019 ve 2020'de gözlenen hızlı artışların ardından yeniden düşüşe geçerek 2021 yılında yüzde 157,1'e gerilemiştir. 2022 yılında ise firmaların sağladıkları yüksek büyüme performansını genellikle kısa vadeli borçlanmayla finanse etmeleri ve kısa vadeli borçlarının alacaklarından daha hızlı büyümesi nedeniyle oran yüzde 154,4 ile son 5 yılın en düşük seviyesine inmiştir.

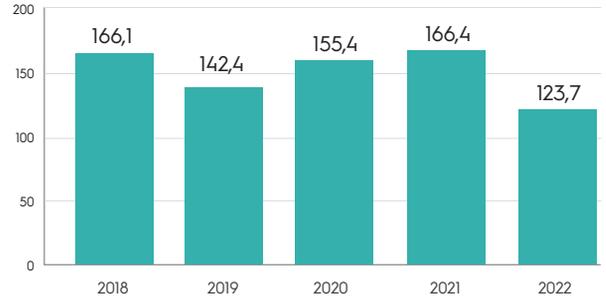
CARİ ORAN (%)

Borç/öz kaynak oranında belirgin azalma.

İSO İkinci 500'ün toplam borç/öz kaynak oranı 2021'de yüzde 166,4 ile 4 yıllık zirve yaptıktan sonra 2022'de önemli bir düşüşle 123,7'ye inmiştir. 2022'de özkaynaklar karlardaki yüksek artış ve yüksek yeniden değerlendirme oranının kullanılmasından olumlu etkilenirken borçlanma nispeten sınırlı seyretmiştir. Faaliyetler ve büyüme ağırlıklı olarak özkaynaklar ile finanse edilmiş, böylece borçların özkaynaklara oranı 42,7 puan birden azalara 2010'dan bu yana en düşük seviyede gerçekleşmiştir.

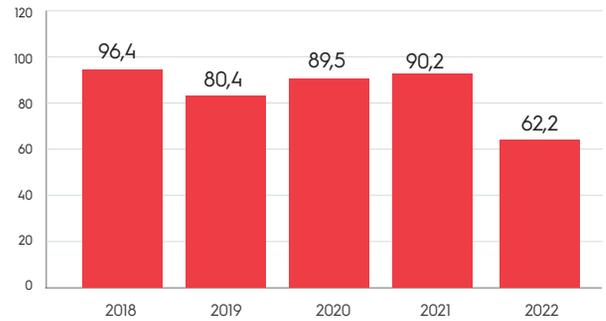
TOPLAM BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Mali borç/öz kaynak oranında önemli azalış.

İSO İkinci 500 kuruluşlarının mali borçlarındaki artış 2022'de bir önceki yıla göre önemli ölçüde yavaşlamış, özkaynaklarda ise çok daha yüksek bir artış gerçekleşmiştir. Mali borçlara erişimin kurallara ve koşullara bağlanması sonucu mali kaynak kullanımı zorlaşmış, böylece 2021'de yüzde 90,2 olan mali borç/öz kaynak oranı 2022'de 28 puanlık sert bir düşüşle yüzde 62,2'ye inmiştir. Bu gerileme, firmaların mali yapılarında önemli bir iyileşmeye işaret etmektedir.

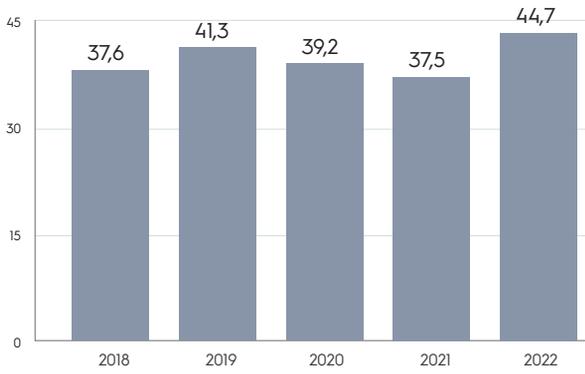
MALİ BORÇLARIN ÖZKAYNAKLARA ORANI (%)

Özkaynak/aktif oranı son 12 yılın en yüksek seviyesine ulaştı.

Özkaynakların aktif toplamı içindeki payı, sanayi kuruluşlarının faaliyetlerini ne ölçüde özkaynak kullanımıyla finanse ettiğini göstermektedir. Bu oranın yüksekliği mali sağlamlığa ilişkin ipucu vermektedir.

ÖZKAYNAKLARIN TOPLAM AKTİFLERE ORANI (%)

İSO İkinci 500'de özkaynak/aktif toplamı oranı 2021 yılında yüzde 37,5 iken 2022'de 44,7'ye çıkarak son 12 yılın en yüksek seviyesine çıkmıştır. Faaliyetlerin finansmanında özkaynak payının artması, kaynak yapısının nispeten daha sağlıklı hale geldiğini göstermektedir.

Sektörlerin finansal rasyolarında belirgin ayrışma sürüyor.

İSO İkinci 500'de finansal oranlar sektörler arasında önemli farklılıklar göstermeyi sürdürmektedir. Bu farklılıklar büyük ölçüde sektörlerin kendilerine özgü iş ve piyasa koşullarından kaynaklanmaktadır.

2022'de İSO İkinci 500 geneli için cari oran yüzde 154,4 iken bu oranın en yüksek olduğu sektör yüzde 236,7 ile mobilya sanayi, en düşük olduğu sektör ise yüzde 83,7 ile diğer ulaşım araçları sanayidir.

Yine İSO İkinci 500'de borçların toplam aktiflere oranı ortalama yüzde 55,3 olarak gerçekleşirken sektörler arasında en yüksek oran yüzde 126,3 ile diğer ulaşım araçları imalatında, en düşük oran ise yüzde 29 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektöründe kaydedilmiştir.

2022'de İSO İkinci 500'ün borç/özkaynak oranı yüzde 123,7 olarak gerçekleşmiş olup en yüksek oran yüzde 260,8 ile mücevherat ürünleri imalatında, en düşük oran ise yüzde 40,9 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemlerinde ölçülmüştür.

Özkaynakların toplam aktiflere oranı ise İSO İkinci 500 genelinde yüzde 44,7 olurken bu oranın en yüksek olduğu sektör yüzde 71 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sanayiidir. Oranın en düşük seviyede yer aldığı sektör ise yüzde 27,7 ile mücevherat ürünleri imalatıdır.

Finansal Oranlar (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	151,2	152,7	151,6	154,6	163,7	167,6	157,1	154,4
Toplam Borçlar/ Aktif Toplamı	60,5	60,5	66,2	62,4	58,7	60,8	62,5	55,3
Toplam Borçlar/Özkaynak	153,4	153,2	195,8	166,1	142,4	155,4	166,4	123,7
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	67,1	65,3	58,3	63,7	66,1	65,1	68,9	74,8
Mali Borçlar/Özkaynak	88,3	88,9	115,2	96,4	80,4	89,5	90,2	62,2
Mali Borçlar/Aktif Toplamı	34,9	35,1	39,0	36,2	33,2	35,0	33,9	27,8
Özkaynak/Aktif Toplamı	39,5	39,5	33,8	37,6	41,3	39,2	37,5	44,7

Sektörel Finansal Oranlar (%) - 2022

Sektörler	Cari Oran (Dönen Varlıklar/Kısa Vadeli Borçlar)	Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	Toplam Borçlar/Özkaynak	Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	Mali Borçlar/Özkaynak	Mali Borçlar/Aktif Toplamı	Özkaynak/Aktif Toplamı
05-08 Madencilik ve taş ocacılığı	161,4	57,0	132,7	56,1	69,3	29,8	43,0
10 Gıda ürünlerinin imalatı	144,7	59,9	149,5	80,2	85,0	34,1	40,1
11 İçeceklerin imalatı	118,0	63,1	170,9	91,7	0,0	0,0	36,9
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	184,8	48,8	95,5	66,1	59,2	30,3	51,2
14 Giyim eşyalarının imalatı	114,2	57,4	134,6	87,6	76,3	32,5	42,6
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	118,8	49,5	97,8	88,9	31,2	15,8	50,5
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	219,7	38,2	61,8	82,7	29,1	18,0	61,8
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	157,1	67,3	205,9	57,9	127,6	41,7	32,7
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	165,6	63,0	170,6	84,6	93,1	34,4	37,0
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	158,0	57,7	136,7	70,8	46,4	19,6	42,3
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	162,4	60,5	153,1	61,8	99,6	39,4	39,5
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	155,2	59,0	143,8	77,5	72,0	29,5	41,0
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	145,1	52,0	108,5	74,5	45,9	22,0	48,0
24 Ana metal sanayii	145,2	64,0	177,5	75,5	93,7	33,8	36,0
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	159,1	53,4	114,6	81,6	54,6	25,5	46,6
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	141,4	66,5	198,1	80,5	76,6	25,7	33,5
27 Elektrikli teçhizat imalatı	151,1	56,4	129,1	83,8	54,4	23,7	43,6
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	152,5	60,5	153,3	82,7	47,2	18,6	39,5
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	162,1	53,0	113,0	71,1	42,9	20,1	47,0
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	83,7	126,3	-479,8	73,0	-277,3	73,0	-26,3
31 Mobilya imalatı	236,7	40,7	68,5	71,5	38,3	22,7	59,3
32 Diğer imalatlar	128,6	72,3	260,8	100,0	213,7	59,2	27,7
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	128,6	72,3	260,8	100,0	213,7	59,2	27,7
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	130,4	29,0	40,9	59,7	19,0	13,4	71,0
Toplam	154,4	55,3	123,7	74,8	62,2	27,8	44,7

“İstikrarlı Büyümeye Devam Ediyoruz”

Hyperpol® PPS & PPA KOMPAUNDLARI	Tislamia® PA6 & PA6.6 KOMPAUNDLARI	Tisester® PBT KOMPAUNDLARI
Tisakril® ABS KOMPAUNDLARI	Tisarbon® PC KOMPAUNDLARI	Tisaform® POM KOMPAUNDLARI
Tisapet® PET KOMPAUNDLARI	Tisoplen® PP KOMPAUNDLARI	Tisren® PS KOMPAUNDLARI
Tisetilen® PE KOMPAUNDLARI	Tisblend® BLEND KOMPAUNDLARI	

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

KARLILIK GÖSTERGELERİ

Kuruluşların karlılık performansında, kendi başarılarının yanı sıra dışsal koşullar da belirleyici olmaktadır.

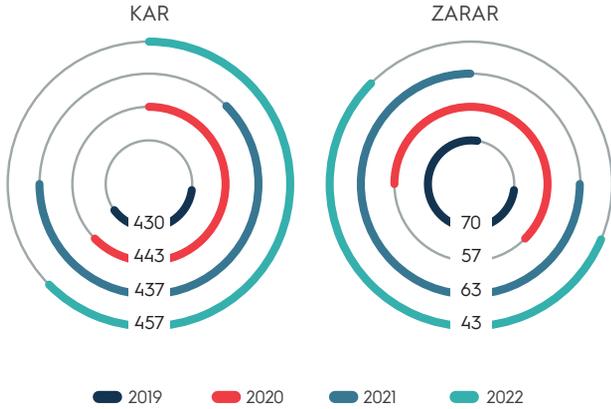
Kar eden kuruluş sayısı 437'den 457'ye yükseldi.

İSO İkinci 500 içerisinde kar ve zarar eden kuruluş sayıları yıldan yıla önemli değişkenlik göstermektedir. Kar veya zarar elde edilmesinde firmaların kendi performansları kadar genel ekonomik koşullar da belirleyici olmaktadır.

2022 yılında İSO İkinci 500 içerisinde kar eden kuruluş sayısı 457'ye yükselirken zarar eden kuruluş sayısı 63'ten 43'e inmiştir. Böylece karlı kuruluş sayısı 2021'deki düşüştüğü güçlü şekilde toparlanırken 1997'de başlayan İSO İkinci 500 tarihinin de en yüksek sayısına ulaşmıştır.

2022'de yüksek enflasyon, maliyet ve ücret artışları gibi karlılıkları etkileyen gelişmelere ve uygulanan ekonomi modeli çerçevesindeki sıkı düzenlemelerin beraberinde getirdiği zorlu uyum sürecine rağmen sanayi kuruluşları güçlü bir karlılık yönetimi göstermiştir.

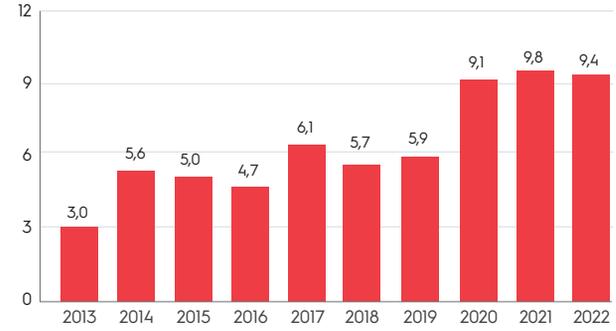
KAR/ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (ADET) (Vergi Öncesi Dönem Karı/Zararı)

Satış karlılığı hafif azalmaya rağmen yüksek seviyesini korudu.

Satış karlılığı, dönem kar ve zarar toplamının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. İSO İkinci 500'ün satış karlılığı 2022 yılında 0,4 puan düşüşle yüzde 9,4'e gerilemiştir. Buna rağmen söz konusu oran, İSO İkinci 500'de şimdiye kadar ölçülen en yüksek ikinci düzeyde gerçekleşmiştir. 2022'de satış karlılığı en yüksek sektör yüzde 24,5 ile madencilik ve taş ocakçılığı olurken ikinci sırada

SATIŞ KARLILIĞI ORANI (%)

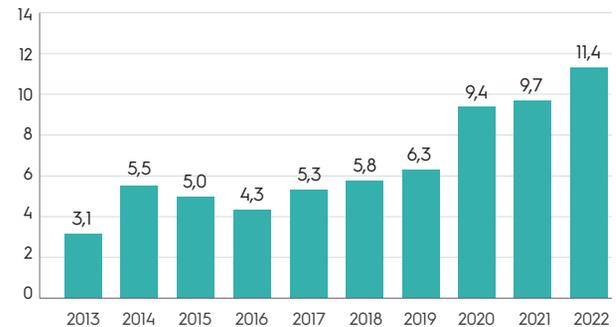
yüzde 17,8 ile kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı sanayi yer almıştır. 23 alt sektörden 12'sinde satış karlılığı oranı çift haneli olarak gerçekleşmiştir. Negatif karlılık veren 1 sektör hariç tutulduğunda satış karlılığının en düşük olduğu sektörler sırasıyla yüzde 0 ile mücevherat imalatı ve yüzde 5,3 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünleridir.

Aktif karlılığı en yüksek seviyeye çıktı.

Dönem kar ve zararının toplam aktiflere bölünmesi ile hesaplanan aktif karlılığı, 2022'de 1,7 puan daha artarak yüzde 11,4'e yükselmiştir. Böylece artış trendini 6. yıla taşıyan bu oran, geçmişi 1997 yılına uzanan İSO İkinci 500 araştırmalarının şimdiye kadarki en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

2022 yılında en yüksek aktif karlılığı sağlayan sektör yüzde 21,8 ile kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı olmuştur. İkinci sırada yüzde 18,2 ile madencilik ve taş ocakçılığı yer almıştır. Negatif karlılık gösteren 1 sektör hariç tutulduğunda en düşük aktif karlılığı oranı yüzde 0,1 ile mücevherat imalatı sektöründe ölçülmüştür.

AKTİF KARLILIĞI ORANI (%)

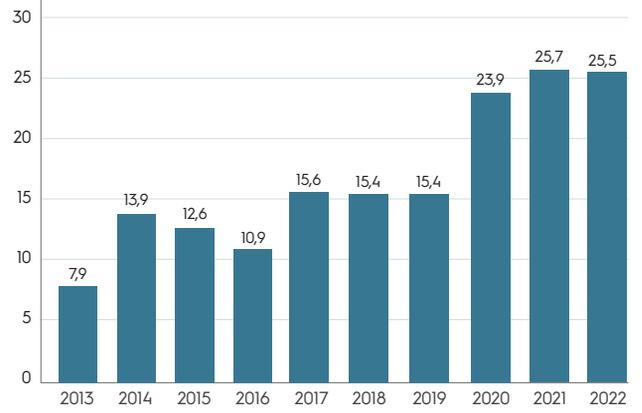
Özkaynak karlılığı yüksek gerçekleşti.

Dönem kar ve zarar toplamının toplam özkaynaklara bölünmesi ile hesaplanan özkaynak karlılığı, kuruluşların sahip oldukları ve faaliyetleri için tahsis ettikleri sermaye ile ne oranda kar sağladıklarını göstermektedir.

İSO İkinci 500'ün özkaynak karlılığı 2021 yılında yüzde 25,7 olarak gerçekleştiğinden sonra 2022'de 0,2 puan düşmüş ve yüzde 25,5 olmuştur. Yine de bu oran İSO İkinci 500 tarihinin rekor seviyesine çok yakındır. Toplam kar ve özkaynakların birlikte hızlı büyümesi bu gelişmede belirleyici olmuştur.

2022'de en yüksek özkaynak karlılığı sağlayan sektör yüzde 45,5 ile rafine petrol ürünleri sektörü olmuştur. Bu sektörü yüzde 42,4 ile madencilik ve taş ocaklığı takip etmiştir. Özkaynak karlılık oranı en düşük sektör ise yüzde 0,2 ile mücevherat imalatı sanayi olmuştur.

ÖZKAYNAK KARLILIĞI ORANI (%)

Karlılık Oranları (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Satış Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Net Satışlar)	5,0	4,7	6,1	5,7	5,9	9,1	9,8	9,4
Aktif Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Aktif Toplamı)	5,0	4,3	5,3	5,8	6,3	9,4	9,7	11,4
Özkaynak Karlılığı (Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)/Özkaynak)	12,6	10,9	15,6	15,4	15,4	23,9	25,7	25,5

2022'de yüksek enflasyon, maliyet ve ücret artışları gibi karlılıkları etkileyen gelişmelere ve yeni ekonomi modeli çerçevesindeki sıkı düzenlemelerin getirdiği zorluklara rağmen sanayi kuruluşları güçlü bir karlılık yönetimi göstermiştir. ”

ESLI

Pollet Water Group

30 Yıllık Tecrübeyle Türkiye'nin Lider Su ve Atıksu Arıtma Firması

5 Üretim Tesisi | 50.000 m² Üretim Alanı | 700'den Fazla Çalışan | 7 Bölge Müdürlüğü | 2 Yurtdışı Ofis

ENDÜSTRİYEL
SU ARITMA
ÇÖZÜMLERİ

DENİZ SUYU
ARITMA
ÇÖZÜMLERİ

ATIK SU
ARITMA
ÇÖZÜMLERİ

EVSEL
SU ARITMA
ÇÖZÜMLERİ

Sektörel Karlılık Oranları (%) - 2022

		Satış Karlılığı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	24,5	18,2	42,4
10	Gıda ürünlerinin imalatı	6,0	10,2	25,3
11	İçeceklerin imalatı	5,6	4,6	12,6
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	11,6	10,6	20,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	6,9	9,6	22,4
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	6,8	6,2	12,2
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	17,8	21,8	35,2
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	10,9	12,3	37,6
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	10,3	16,8	45,5
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	11,0	13,1	31,1
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	15,5	11,8	29,8
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	9,0	11,6	28,2
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	13,3	13,2	27,6
24	Ana metal sanayii	6,8	11,2	31,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	10,6	12,7	27,2
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5,3	5,3	15,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	6,9	10,0	22,9
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	8,9	12,4	31,4
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	11,1	13,1	27,9
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-8,4	-4,9	18,6
31	Mobilya imalatı	16,2	16,9	28,6
32	Diğer imalatlar	0,0	0,1	0,2
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,0	0,1	0,2
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	16,0	7,5	10,6
	Toplam	9,4	11,4	25,5

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

TÜMER HALI

*Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşları arasında olmaktan gururluyuz.
Başarımızın ardındaki en önemli güç olan değerli çalışanlarımıza
ve tüm iş ortaklarımıza teşekkür ederiz.*

*Tufting/Duvardan Duvara halı sektöründe uluslararası alanda
lider üreticiler arasında yer alan Tümer Halı Sanayi Ticaret A.Ş.
Gaziantep Organize Sanayi Bölgesindeki 35 milyon m2 üretim kapasitesine
ilave yeni fabrika yatırımı ile büyümeye devam ediyor.*

0(342) 337 24 00
0(342) 337 24 01

info@tumercarpet.com
export@tumercarpet.com

www.tumercarpet.com

Göksüncük Mah. O.S.B. 5 83528 NO:3/1
Gaziantep/Turkey

FAVÖK karı elde eden kuruluş sayısı yeniden 495'e yükseldi.

İSO 500 çalışmaları kapsamında 2013 yılından itibaren faiz, amortisman ve vergi öncesi kar veya zarar (FAVÖK) elde eden firma sayıları da değerlendirilmektedir. EBITDA olarak da bilinen bu gösterge, faaliyet karlılığı performansının en önemli ölçütlerinden biridir.

2021 yılında faiz, amortisman ve vergi öncesi kar elde eden kuruluş sayısı 495 olarak gerçekleşirken zarar eden kuruluş sayısı 5 olmuştur. FAVÖK karı elde eden kuruluş sayısı 2022 yılında 3 adet artarak verinin toplanmaya başlandığı 2013'ten bu yana ikinci kez rekor seviyede gerçekleşmiştir. 2022 yılındaki talep, maliyet, finansman ve fiyat koşulları sonucu faaliyet karlılıklarındaki güçlü seyir İSO İkinci 500'ün yine tamamına yakınının FAVÖK karı elde etmesinde rol oynamıştır.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün FAVÖK mutlak büyüklüğü 121,1 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2021'de 63,7 milyar TL olarak gerçekleşen FAVÖK böylece yüzde 90,2 oranında nominal artış göstermiştir.

Diğer yandan aynı dönemde FAVÖK/net satışlar oranı 1,4 puan düşüşle yüzde 15,2'ye gerilemiştir. Bu gerilemede brüt satış karlılığındaki düşüş etkili olmuştur.

KAR VE ZARAR EDEN KURULUŞ SAYISI (ADET)

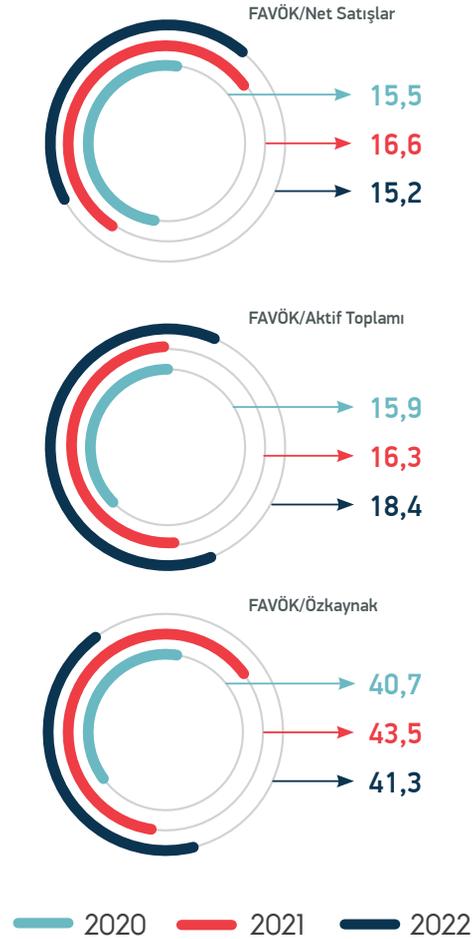
(Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar)

Buna karşılık FAVÖK/aktif oranı 1,9 puan artışla yüzde 18,4'e yükselmiştir. FAVÖK/öz kaynak oranının 2,2 puan azalarak yüzde 41,3'e düşmesinde ise özkaynaklardaki hızlı büyüme rol oynamıştır. Firmaların 2022 yılında ana faaliyet konularına daha çok odaklanarak güçlü FAVÖK performansını korudukları görülmektedir.

İSO İkinci 500'ün mutlak FAVÖK büyüklüğüne en yüksek katkıyı yapan sektör 23 milyar TL ile tekstil ürünlerinin imalatı olmuştur. En yüksek FAVÖK/net satışlar oranına ise yüzde 39,1 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı sektörü ulaşmıştır. Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri, eczacılık ürünleri ile madencilik ve taş ocaklığı sektörlerinde de oran yüksek gerçekleşmiştir.

FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR GÖSTERGELERİ (%)

CHOOSE YOUR OWN COURSE

SIRENA YACHTS

SIRENA MARINE

www.sirenayachts.com

48 / 58 / 58 COUPE / 68 / **78** / 88
RPH

Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar (FAVÖK/EBITDA)

Sektörler		2021		2022	
		FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)	FAVÖK	FAVÖK/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve Taşocakçılığı	1.015.414.346	30,4	1.988.707.421	24,5
10	Gıda ürünlerinin imalatı	6.007.722.632	9,0	15.829.698.037	10,5
11	İçeceklerin imalatı	484.062.090	12,2	410.351.252	9,7
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	11.577.721.244	20,0	22.988.532.219	18,6
14	Giyim eşyalarının imalatı	2.469.560.487	16,0	3.806.080.444	13,7
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	777.027.821	22,1	947.287.624	15,3
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	3.501.833.950	22,6	6.069.123.484	21,5
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	304.524.343	11,1	1.088.367.475	16,9
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	339.702.500	16,4	687.077.229	14,3
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	4.462.256.188	19,2	8.212.156.699	14,2
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1.454.119.092	36,2	1.468.707.946	28,2
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	3.141.061.998	13,7	6.811.097.318	16,0
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	3.908.733.373	19,8	7.110.544.565	20,1
24	Ana metal sanayii	5.167.407.096	12,0	10.272.876.649	11,0
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	3.769.149.130	19,2	6.549.439.500	16,6
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	722.166.308	15,5	1.087.548.997	10,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	3.060.443.486	13,9	5.294.448.321	14,0
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	2.074.289.133	17,5	3.742.956.591	15,8
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	5.368.091.284	21,7	7.688.653.419	15,5
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	805.863.639	21,0	2.277.052.928	39,1
31	Mobilya imalatı	1.015.279.000	19,2	1.658.988.076	18,1
32	Diğer imalatlar	37.265.363	2,5	94.011.146	0,7
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	37.265.363	2,5	94.011.146	0,7
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.520.483.908	31,7	4.039.845.088	33,5
	Toplam	63.676.782.165	16,6	121.082.227.404	15,2

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO Akademi;

- » Birlikte Yap
- » Kendini Geliştir
- » İşine Bağlan
- » Geleceğe Hazırlan

farklı kategorilerde eğitim faaliyetlerini geliştirerek devam ediyor.

İSO Akademi olarak güncel ve yeni başlıklarla kurumunuza özel eğitim çözümlerimizle de sizlerle.

www.isoakademi.com

Faaliyet karlılığı oranı 1,1 puan geriledi.

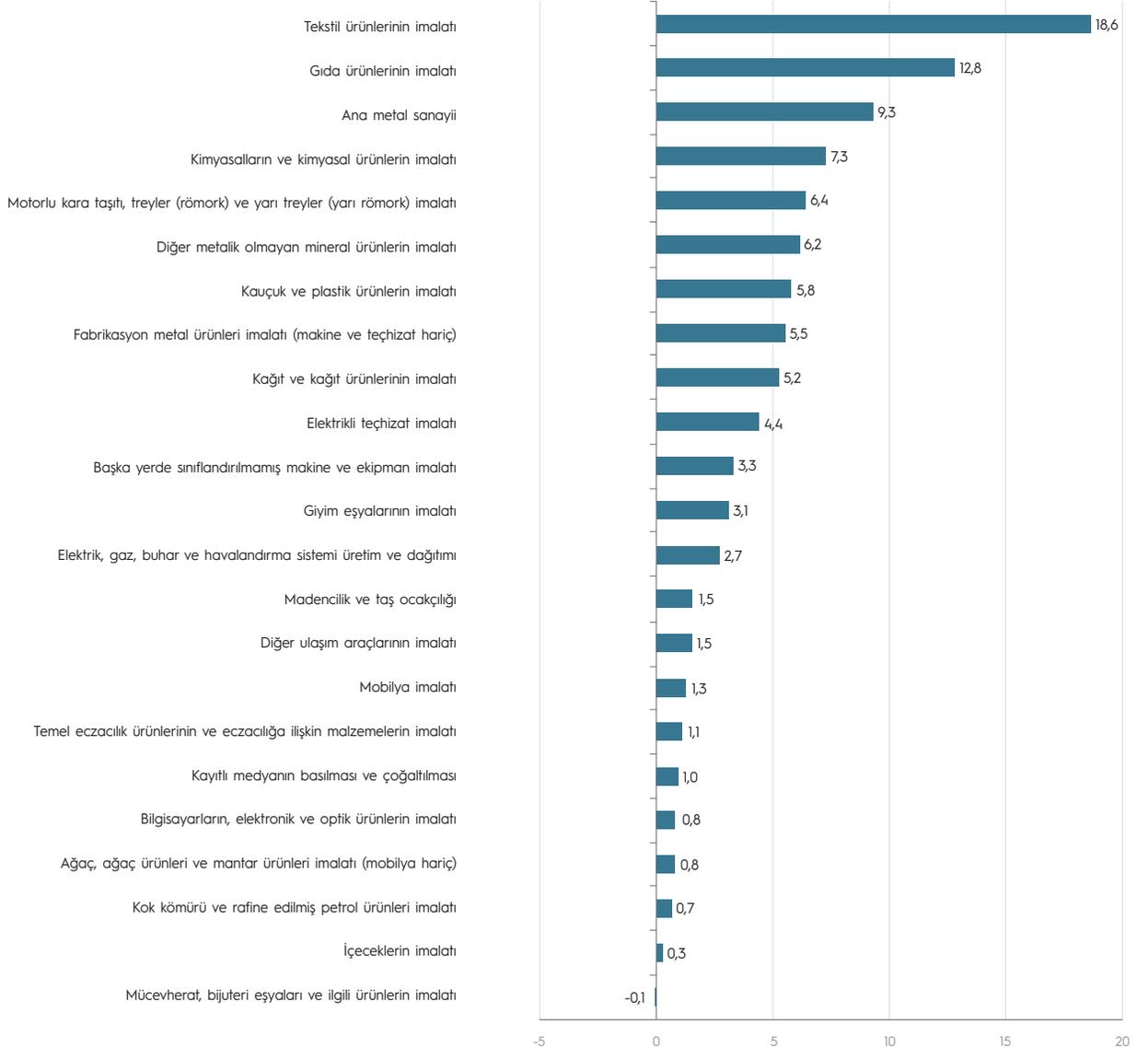
İşletmelerin karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi de faaliyet karlılığıdır. Faaliyet karı oranı, kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve elde edilen farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün faaliyet karı oranı yüzde 12,6 olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre 1,1 puan azalmıştır. Faaliyet karı mutlak büyüklüğü ise 2021'de 52,6 milyar TL iken 2022'de yüzde 91 oranında artışla 100,4 milyar TL'ye yükselmiştir.

Faaliyet karlarındaki mutlak artışın ana kaynağı, yüksek enflasyon ve yüksek döviz kurları kaynaklı nominal büyümeler olmuştur. 2022 yılında hem satışlar hem de maliyetler aynı anda yüzde 100'ün üzerinde artış göstermiştir. Buna bağlı olarak faaliyet karında da nominal olarak yüksek bir büyüme gerçekleşmiştir.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde toplam faaliyet karına en yüksek katkının 18,6 milyar TL ile tekstil ürünlerinin imalatı sektöründen kaynaklandığı görülmektedir. Bu sektörün ardından 12,8 milyar TL gıda ürünlerinin imalatı, 9,3 milyar TL ile ana metal sanayi ve 7,3 milyar TL ile kimyasal ürünler gelmektedir.

SEKTÖREL FAALİYET KARI BÜYÜKLÜKLERİ (MİLYAR TL)

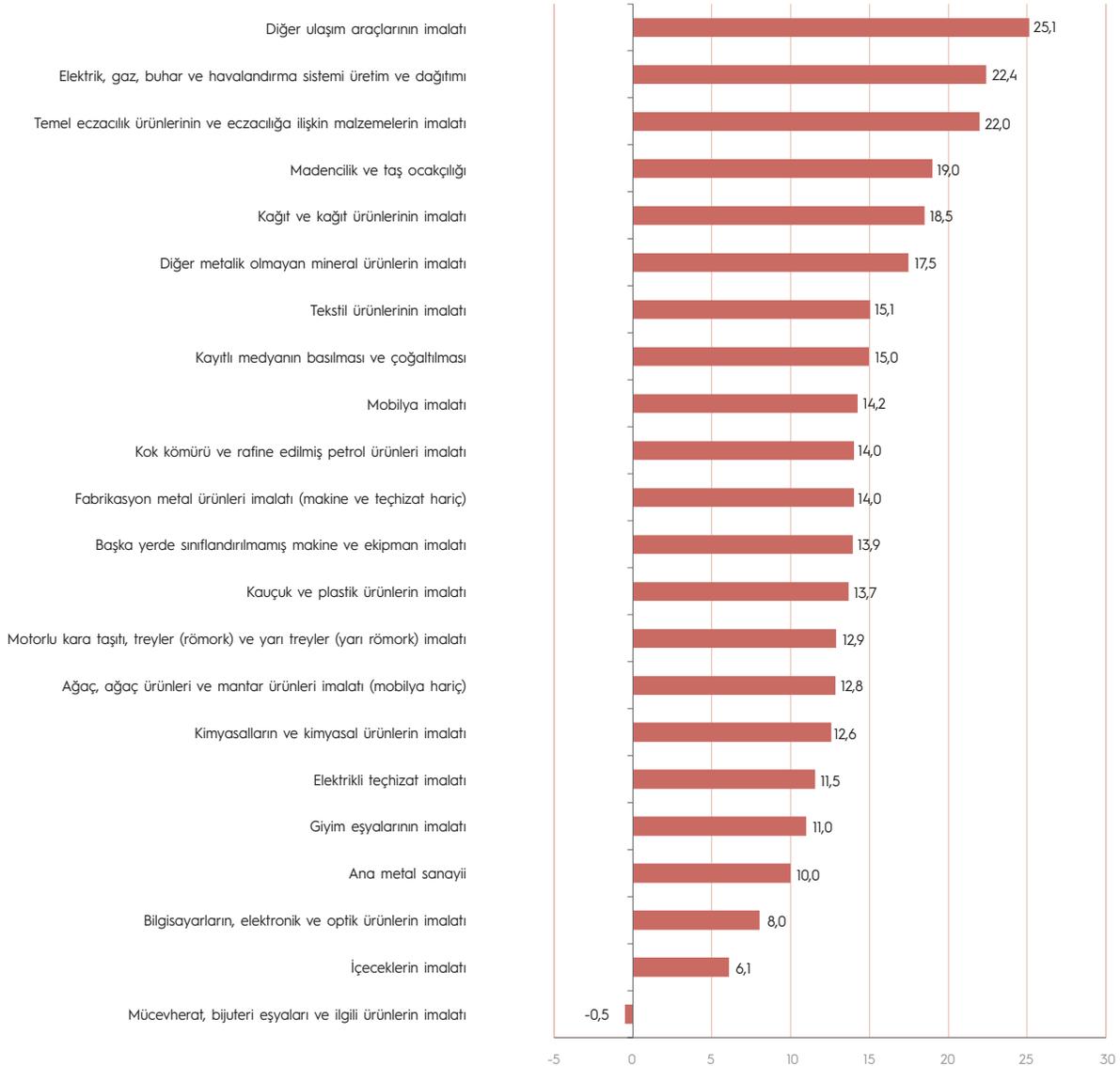
2022'de en yüksek faaliyet karı oranı ise yüzde 25,1 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı tarafından sağlanmıştır. Bu sektörü yüzde 22,4 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri takip etmiştir.

“

Faaliyet karı negatif gerçekleşen tek sektör mücevherat imalatı olurken en düşük pozitif faaliyet karlılığı ise yüzde 6,1 ile içeceklerin imalatı sektöründe gerçekleşmiştir.”

”

SEKTÖREL FAALİYET KARI ORANLARI (%)

KÜMÜLATİF GELİR TABLOSU VE ANALİZİ

Finansman giderlerindeki iyileşme karlılığı önemli ölçüde destekledi.

İSO İkinci 500'ün 2022 yılı kümülatif gelir tablosu, büyüklükleri ve oranları itibarıyla karlılık açısından önemli bilgiler sunmaktadır. 2022'de İSO İkinci 500'ün net satışlarına oranla satışların maliyeti yüzde 80,7 olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre 1,3 puan artmıştır. Buna bağlı olarak brüt satış karlılığı yüzde 20,6'dan 19,3'e gerilemiştir. Satışların maliyeti 2022 yılında hem girdi fiyatlarındaki yüksek artışlardan hem de yüksek ücret ve diğer maliyet artışlarından etkilenmiştir.

Diğer yandan 2022'de faaliyet giderlerinin net satışlara oranı ise 0,2 puan düşüşle yüzde 6,7'ye gerilemiştir. Buna rağmen brüt satış karlılığındaki düşüşün daha yüksek olması nedeniyle faaliyet karının net satışlara oranı 2021 yılında yüzde 13,7 iken 2022'de yüzde 12,6'ya inmiştir.

2022 yılında diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların net satışlara oranı geçen yıla göre sert bir düşüşle yüzde 19,9'dan yüzde 8,8'e gerilemiştir. Bu oranın 7,2 puanlık kısmı kambiyo karlarından gelmiştir. Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların net satışlara oranı ise aynı dönemde yüzde 18,2'den yüzde 8'e düşmüş ve bunun da 7,3 puanı kambiyo zararlarından kaynaklanmıştır. Böylece İSO İkinci 500, kambiyo işlemlerinden 2021'de net satışlara oranla yüzde 0,8 kar etmişken bu rakam 2022'de yüzde 0,1'lik zarara dönüşmüştür.

Sonuç olarak, 2022'de uygulanan liralama politikası kapsamında döviz işlemlerine yönelik sınırlamalar kambiyo kar ve zararlarında önemli düşümlere yol açmış, böylece İSO İkinci 500'ün üretim dışı faaliyetlerden elde ettiği net karın net satışlara oranı yüzde 1,7'den 2022'de 0,8'e gerilemiştir.

Kümülatif Gelir Tablosu

	Tutar (Milyon TL)		Değişim (%)	Net Satışlara Göre Pay (%)	
	2021	2022		2021	2022
Net Satışlar	384.433	796.897	107,3	100,0	100,0
- Satışların Maliyeti	305.260	643.357	110,8	79,4	80,7
Brüt Satış Karı (Zararı)	79.173	153.540	93,9	20,6	19,3
- Faaliyet Giderleri	26.595	53.133	99,8	6,9	6,7
Faaliyet Karı (Zararı)	52.578	100.407	91,0	13,7	12,6
+ Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	76.470	70.040	-8,4	19,9	8,8
Kambiyo Karları	69.791	57.012	-18,3	18,2	7,2
- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	69.972	63.510	-9,2	18,2	8,0
Kambiyo Zararları	66.787	57.868	-13,4	17,4	7,3
Finansman Öncesi Kar (Zarar)	59.075	106.937	81,0	15,4	13,4
- Finansman Giderleri	20.088	32.294	60,8	5,2	4,1
Olağan Kar (Zarar)/Finansman Sonrası Kar (Zarar)	38.988	74.643	91,5	10,1	9,4
+ Olağan Dışı Gelir ve Karlar	2.441	4.483	83,7	0,6	0,6
- Olağan Dışı Gider ve Zararlar	3.729	4.394	17,8	1,0	0,6
Dönem Karı (Zararı) (V.Ö.)	37.700	74.733	98,2	9,8	9,4

İSO İkinci 500, diğer faaliyetlerden elde ettiği yüzde 0,8 puanlık karın da katkısıyla 2022'de finansman giderleri öncesi yüzde 13,4 karlılığa ulaşmıştır. Öte yandan söz konusu oran bir önceki yıla göre 2 puan azalmıştır.

Aynı dönemde finansman giderlerinin net satışlara oranı ise 1,1 puan düşüle yüzde 4,1'e gerilemiştir. 2022'de uygulanan düşük faizli kredi olanakları ve yılın büyük bölümünde reel kredi faiz oranlarının negatif kalması sonucu firmaların finansman maliyet yükü de görece azalmıştır.

Böylece 2022'de İSO İkinci 500 finansman giderleri sonrası yüzde 9,4 oranında bir olağan karlılık yaratmıştır. Söz konusu oran 2021 yılına göre 0,7 puan düşmüştür. Olağan dışı gelir ve karların oranı yüzde 0,6 ile bir önceki yıla göre değişmezken aynı dönemde olağan dışı gider ve zararlar yüzde 1,0'den yüzde 0,6'ya inmiştir. Böylece 2022 yılında olağan dışı gelir/gider dengesinin dönem karlılığına etkisi olmamış, ancak bu etkinin negatif olduğu 2021 yılına göre iyileşme yaşanmıştır.

Tüm bu gelişmelerin sonucunda 2021'de yüzde 9,8 olan vergi öncesi karlılık 2022'de 0,4 puan düşüşle yüzde 9,4 olmuştur. İSO İkinci 500, 2022 yılında üretim maliyetlerindeki artışlara karşın faaliyet giderlerinde etkinliğini artırmış ve finansman maliyetlerindeki düşüşten yararlanarak karlılık performansını uzun dönem ortalamasına göre yüksek tutabilmiştir.

Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı yüzde 32,2'ye geriledi.

Finansman giderleri, İSO İkinci 500'ün karlılığında belirleyici unsurlardan biri olmayı 2022'de de sürdürmüştür. Uygulanan yeni ekonomi modeli çerçevesinde kredi faiz oranları hem sınırlanmış hem de düşük ve negatif reel faizli olarak kullanılmıştır. Yapılan düzenlemeler ile Türk lirasındaki değer kaybının finansman giderleri üzerindeki olumsuz etkisi azalmıştır. Böylece finansman giderleri nominal olarak yüzde 60,8 oranında artarak 32,3 milyar TL'ye yükselmiş, reel olarak ise düşüş göstermiştir.

2022 yılında faaliyet karlarının yüzde 91 artışla 100,4 milyar TL'ye yükselmesi sonucu finansman giderlerinin faaliyet karına oranı 6 puan düşüşle yüzde 38,2'den 32,2'ye gerilemiştir. Faaliyet karının daha küçük bir bölümünün finansman giderlerine ayrılması karlılığı olumlu yönde etkilerken özkaynakların artışına da katkı sağlamıştır.

FİNANSMAN GİDERLERİ/FAALİYET KARI

	2019	2020	2021	2022
Finansman Giderleri (Milyon TL)	7.989	9.371	20.088	32.294
Faaliyet Karı (Milyon TL)	16.829	28.793	52.578	100.407
Finansman Giderleri / Faaliyet Karı (%)	47,5	32,5	38,2	32,2

Üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem karına katkısı azaldı.

İSO İkinci 500 çalışmasında üretim faaliyeti dışı gelirler de hesaplanmakta ve değerlendirilmektedir. Bunun bir nedeni, kuruluşların üretim faaliyeti dışı gelirlerinin karlılık (veya zarar) üzerindeki etkilerinin görülmesidir. İkinci neden ise İSO İkinci 500'de kullanılan milli gelir anlamında kar büyüklüğü ve yaratılan katma değer tespit edilebilmesi için üretim faaliyeti dışı gelirlerin de ayrıca hesaplanması ihtiyacıdır.

Milli gelir anlamında kar büyüklüğüne ulaşmak için vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamından üretim faaliyeti dışı gelirler düşülmekte, elde edilen tutara o yıl için kar-dan ayrılan karşılıklar eklenmektedir. Üretim faaliyeti dışı gelirler temettü gelirleri, iştirak gelirleri, faiz gelirleri, net kambiyo karları, menkul ve duran varlık satışları gibi unsurlardan oluşmaktadır.

İSO İkinci 500, 2022 yılında üretim faaliyeti dışından 6,53 milyar TL net gelir elde etmiştir. Firmalar esas faaliyetlerinin yanı sıra üretim faaliyeti dışından da gelir sağlamış olmasına karşın bu gelirlerin toplam karlılığa katkısı 2021 yılına kıyasla azalmıştır. Üretim faaliyeti dışı gelirlerin yıllık bazda yüzde 98,2 artışla 37,7 milyar TL'den 74,7 milyar TL'ye yükselmiş olmasına rağmen aynı dönemde bu rakamın dönem kar ve zarar toplamına oranı yüzde 17,2'den yüzde 8,7'ye gerilemiştir.

Sektörler itibarıyla değerlendirildiğinde ise 2022 yılında en yüksek üretim faaliyeti dışı gelir/net satışlar oranına sahip sektör yüzde 8 ile madencilik ve taş ocaklığı olmuştur. İkinci sırada yüzde 6,3 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri yer almıştır. 6 sektörde ise üretim faaliyeti dışı gelirler net zarar göstermiştir.

Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)

Sektörler		Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)	Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler (Net)/Net Satışlar (%)
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	651.894.396	8,0
10	Gıda ürünlerinin imalatı	633.533.646	0,4
11	İçeceklerin imalatı	32.602.484	0,8
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	1.402.232.340	1,1
14	Giyim eşyalarının imalatı	-514.729.892	-1,8
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	-143.840.184	-2,3
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	667.856.109	2,4
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	328.341.033	5,1
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	-19.718.737	-0,4
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	832.735.597	1,4
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	111.058.016	2,1
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	-44.004.947	-0,1
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	599.499.488	1,7
24	Ana metal sanayii	316.434.532	0,3
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	188.012.511	0,5
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	70.838.267	0,7
27	Elektrikli teçhizat imalatı	-483.330.476	-1,3
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	-73.643.760	-0,3
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	358.194.188	0,7
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	304.925.027	5,2
31	Mobilya imalatı	391.925.383	4,3
32	Diğer imalatlar	90.457.925	0,7
32.1	Mücevherat, bijuteri esyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	90.457.925	0,7
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	760.405.514	6,3
	Toplam	6.529.908.477	0,8

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

İSO Enerji Masası Kuruldu

#İSOYanınızda

www.iso.org.tr/iso-enerji-masasi

KATMA DEĞER ETKİNLİK VE VERİMLİLİK

Kuruluşların etkinlik ve verimliliği, yaratılan katma değer, nispi hasıla oranları, devir hızları ve işgücü verimliliği ile ölçülmektedir.

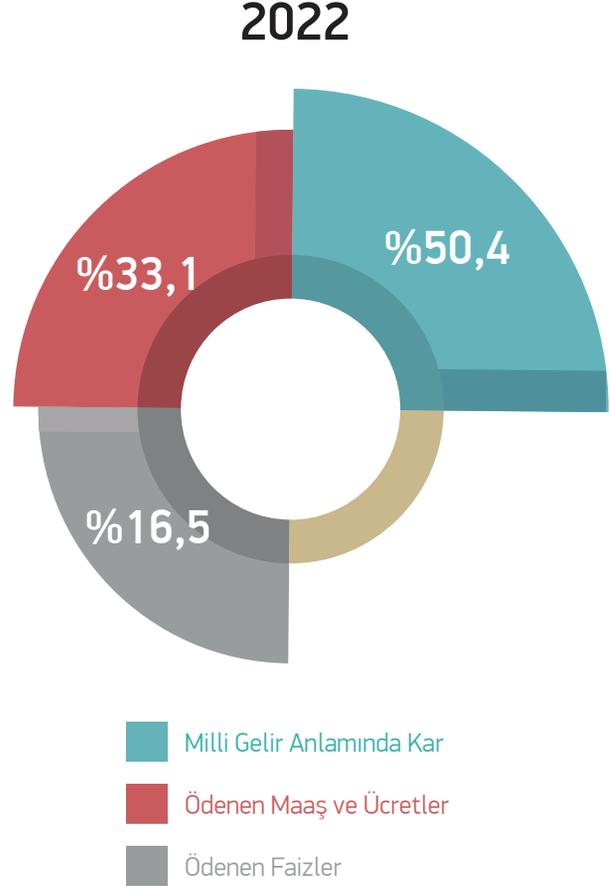
Net katma değer içinde ücretlerin payı azalırken karın payı arttı.

İSO İkinci 500 çalışması kapsamında sanayi kuruluşlarının yarattıkları katma değer büyüklükleri, kuruluşların üretim faktörlerine ödedikleri faktör gelirleri itibarıyla hesaplanmaktadır. Bu nedenle kuruluşların üretim faktörlerine yaptıkları ödemelere ilişkin veriler de derlenmektedir.

Kuruluşların üretim faktörlerinden emeğin karşılığı olarak ödenen maaş ve ücretler (tam istihkak iş gücü payları ve işverenin ödediği sosyal güvenlik primleri dahil), sermaye karşılığı olarak ödenen faizler ve üreticinin payı olan milli gelir anlamındaki kar bilgileri toplanarak kuruluşların yarattıkları net katma değerler hesaplanmaktadır.

Net katma değer büyüklüğüne, o dönem için ayrılan amortisman ve net dolaylı vergiler (dolaylı vergi – sübvansiyon) eklenerek kuruluş bazında temel fiyatlar ve üretici fiyatlarıyla brüt katma değer büyüklükleri de hesaplanmaktadır. Bu çerçevede net katma değer büyüklükleri ile onları oluşturan faktör gelirlerinin payları hesaplanabilmektedir.

2022 yılında İSO İkinci 500'ün yarattığı net katma değer faktör gelirlerine dağılımında ödenen faizlerin payı, faiz oranlarındaki gelişmelere paralel olarak yüzde 16,5'ten yüzde 16,5'e inmiştir. Milli gelir anlamında karın payı ise 2021'de 44,7 iken önemli bir artışla 2022'de yüzde 50,4'ye yükselmiştir. Böylece ödenen maaş ve ücretlerin payı da yüzde 36,7'den yüzde 33,1'e gerilemiştir.

Net Katma Değerin Faktör Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ödenen Maaş ve Ücretler	57,1	56,5	59,5	50,8	45,3	52,2	42,0	36,7	33,1
Ödenen Faizler	12,4	13,3	14,2	15,2	22,2	18,5	13,9	18,5	16,5
Milli Gelir Anlamında Kar	30,4	30,2	26,3	34,0	32,5	29,3	44,1	44,7	50,4
Net Katma Değer	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nispi hasıla oranı en yüksek sektör yine elektrik sektörü oldu.

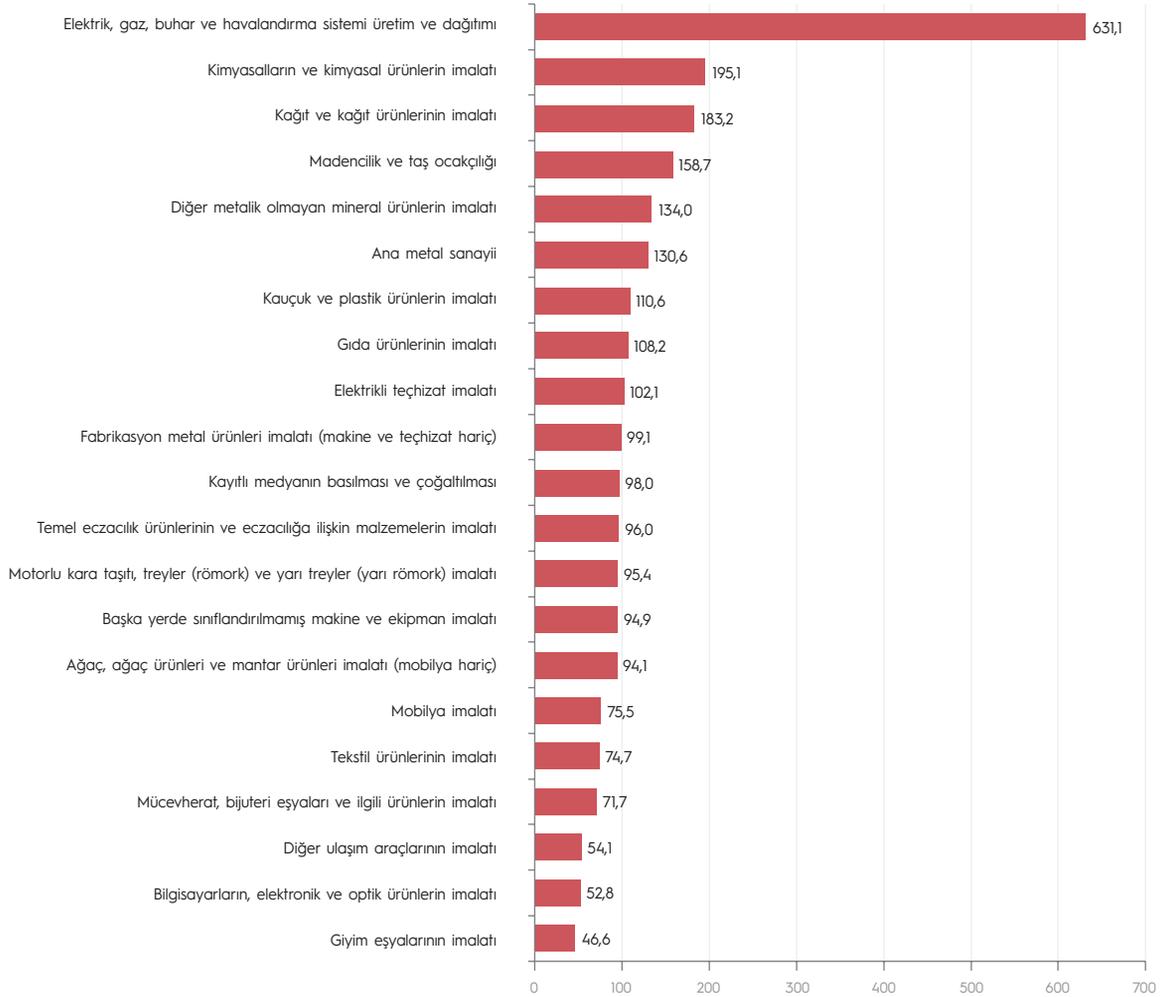
Nispi hasıla oranı, alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değerin İSO İkinci 500 genelinde kişi başına yaratılan katma değere oranlanması yoluyla hesaplanmaktadır. Nispi hasıla oranları, alt sektörlerin katma değer verimliliklerini ortaya koymaktadır.

Yaratılan brüt katma değeri yüksek dolaylı vergilerden önemli ölçüde etkilendiği "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün

Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu değerlendirmenin kapsamı dışında bırakılmıştır.

2022 yılında en yüksek nispi hasıla oranına sahip sektör, geçmiş 5 yılda olduğu gibi yine elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri olmuştur. İkinci sırada kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı yer almıştır. Bu iki sektörü kağıt ürünleri imalatı ile madencilik ve taş ocakçılığı takip etmektedir. En düşük oranlar ise giyim eşyalarının imalatı ile bilgisayar, elektronik ve optik ürünlerin imalatı sektörlerinde gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL NİSPİ HASILA ORANLARI

İstihdam ve Brüt Katma Değer Dağılımı ve Nispi Hasıla Oranı

Sektörler		2021			2022		
		İstihdam Dağılımı (%)	Brüt Katma Değer Dağılımı (%)	Nispi Hasıla Oranı	İstihdam Dağılımı (%)	Brüt Katma Değer Dağılımı (%)	Nispi Hasıla Oranı
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1,9	1,1	177,0	1,1	1,8	158,7
10	Gıda ürünlerinin imalatı	10,1	12,3	82,5	12,1	13,1	108,2
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	18,4	22,8	80,8	25,7	19,2	74,7
14	Giyim eşyalarının imalatı	4,3	7,8	55,3	8,1	3,8	46,6
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1,1	0,8	144,3	0,8	0,7	94,1
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6,0	3,1	194,9	2,8	5,1	183,2
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	0,5	0,6	93,1	0,6	0,6	98,0
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	6,3	3,1	203,7	3,3	6,5	195,1
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	2,0	1,7	115,9	1,3	1,2	96,0
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	4,6	5,0	91,8	5,0	5,5	110,6
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	5,4	5,3	101,5	4,0	5,4	134,0
24	Ana metal sanayii	7,4	5,6	133,8	6,3	8,2	130,6
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	6,5	6,2	104,9	5,6	5,5	99,1
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1,6	2,2	70,8	2,3	1,2	52,8
27	Elektrikli teçhizat imalatı	5,6	4,9	114,5	4,7	4,8	102,1
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	3,4	3,2	105,9	3,4	3,2	94,9
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	9,6	9,0	107,0	9,2	8,8	95,4
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	1,8	2,1	87,3	0,9	0,5	54,1
31	Mobilya imalatı	1,7	2,3	75,9	2,1	1,6	75,5
32	Diğer imalatlar	0,1	0,1	96,3	0,1	0,1	71,7
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	0,1	0,1	96,3	0,1	0,1	71,7
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım	1,6	0,8	205,7	0,5	3,0	631,1

Not: "İçeceklerin İmalatı" (11), "Tütün Ürünleri İmalatı" (12) ve "Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı" (19) sektörleri bu tablonun kapsamı dışında bırakılmıştır.

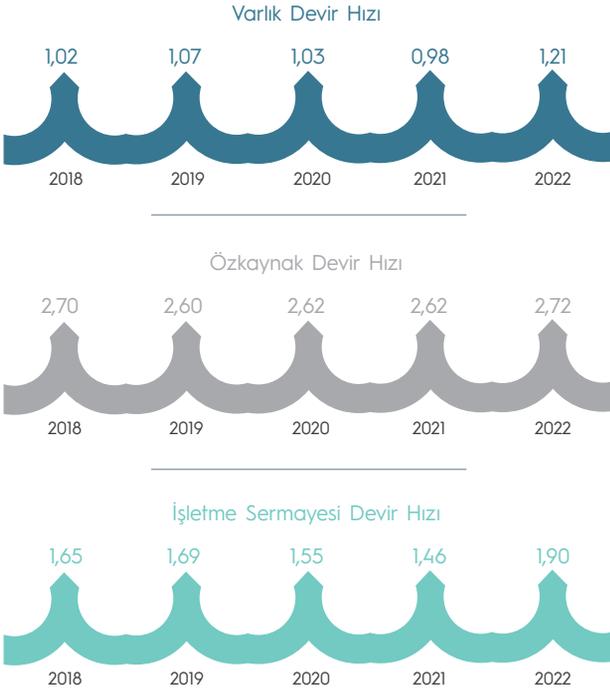
Varlık devir hızı belirgin artış kaydetti.

Varlık devir hızı, finansal verimlilik ve faaliyet etkinliği göstergesi olarak kullanılmakta olup net satışların aktif toplamına oranlanması ile hesaplanmaktadır. Bu oranın yüksek olması, kuruluşların etkinlik ve verimliliklerinin de yüksek olduğunu göstermektedir.

İSO İkinci 500'ün varlık devir hızı 2022 yılında önemli bir artışla 0,98'den 1,21'e yükselmiştir. Böylece yeniden 1'in üzerine çıkan oran aynı zamanda son 14 yılın en yüksek seviyesinde kaydedilmiştir.

2022 yılında enflasyonist ortamın da etkisiyle satışlardaki büyüme aktiflerdeki büyümenin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Firmalar da varlıklarını daha hızlı çevirerek yüksek enflasyon ve maliyetler karşısında kendilerini korumaya çalışmışlardır. Ayrıca krediye erişimde getirilen kısıtlayıcı koşullar nedeniyle mevcut varlıkların daha etkin kullanımına yönelmişlerdir.

DEVİR HIZLARI

Özkaynak devir hızı 2008 sonrası zirveye ulaştı.

Özkaynak devir hızı bir diğer etkinlik ve verimlilik göstergesi olup net satışların özkaynaklara oranlanması ile hesaplanmaktadır.

İSO İkinci 500'ün özkaynak devir hızı 2021'de 2,62 iken 2022 yılında 2,72'ye çıkmış ve 2008'deki 2,88'lik seviyesinden bu yana en yüksek değeri almıştır. 2022'de yeniden değerlendirme uygulamalarının da etkisiyle özkaynakların nominal olarak ikiye katlanmasına rağmen net satış performansının daha güçlü olması özkaynak devir hızında artış sağlamıştır.

2022 yılında en yüksek özkaynak devir hızına sahip sektör 19,86 mücevherat imalatı sanayi olurken en düşük pozitif oran ise 0,66 ile elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemleri sektöründe gerçekleşmiştir.

İşletme sermayesi devir hızı iki yıllık düşüşün ardından toparlandı.

İşletme sermayesi devir hızı, net satışların işletme sermayesi büyüklüğüne oranlanması ile hesaplanmaktadır.

İSO İkinci 500 için 2021 yılında 1,46 olan işletme sermayesi devir hızı, 2022'de 1,90 olarak gerçekleşmiş ve böylece iki yıl gerilemenin ardından yeniden yükselmiştir. Söz konusu artışta, faaliyetlerdeki hızlı büyüme eğilimine karşın krediye erişimdeki sıkışıklık nedeniyle mevcut işletme sermayesinin daha etkin kullanımı rol oynamıştır.

2022 yılında en yüksek işletme sermayesi devir hızına sahip sektör 5,92 ile mücevherat imalatı sanayi olurken en düşük oran ise 0,75 ile diğer ulaşım araçları imalatı sektöründe ölçülmüştür.

“2022 yılında varlık devir hızı son 14 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.”

Sektörel Devir Hızları - 2022

Sektörler	Varlık Devir Hızı	Özkaynak Devir Hızı	İşletme Sermayesi (Dönen Sermaye) Devir Hızı
05-08 Madencilik ve taş ocakçılığı	0,74	1,73	1,44
10 Gıda ürünlerinin imalatı	1,70	4,25	2,45
11 İçeceklerin imalatı	0,82	2,23	1,21
13 Tekstil ürünlerinin imalatı	0,91	1,78	1,53
14 Giyim eşyalarının imalatı	1,39	3,27	2,43
16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	0,91	1,80	1,75
17 Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1,22	1,98	1,76
18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1,13	3,46	1,84
19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	1,63	4,41	1,84
20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1,20	2,83	1,85
21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0,76	1,92	1,25
22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1,28	3,12	1,80
23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1,00	2,08	1,77
24 Ana metal sanayii	1,65	4,59	2,36
25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1,20	2,58	1,73
26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1,01	3,00	1,33
27 Elektrikli teçhizat imalatı	1,45	3,33	2,04
28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1,39	3,53	1,83
29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1,18	2,51	1,93
30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı	0,58	-2,21	0,75
31 Mobilya imalatı	1,05	1,76	1,52
32 Diğer imalatlar	5,50	19,86	5,92
32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	5,50	19,86	5,92
35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	0,47	0,66	2,08
Toplam	1,21	2,72	1,90

Çalışan başına üretimden net satışlar yüzde 104,6 arttı.

İşgücü verimliliği, sanayi ve sanayi kuruluşları için önemli bir etkinlik göstergesidir. İSO 500 çalışmaları kapsamında işgücü verimliliği, üretimden satışların çalışan sayısına oranlanması ile hesaplanmakta ve cari fiyatlarla belirlenmektedir.

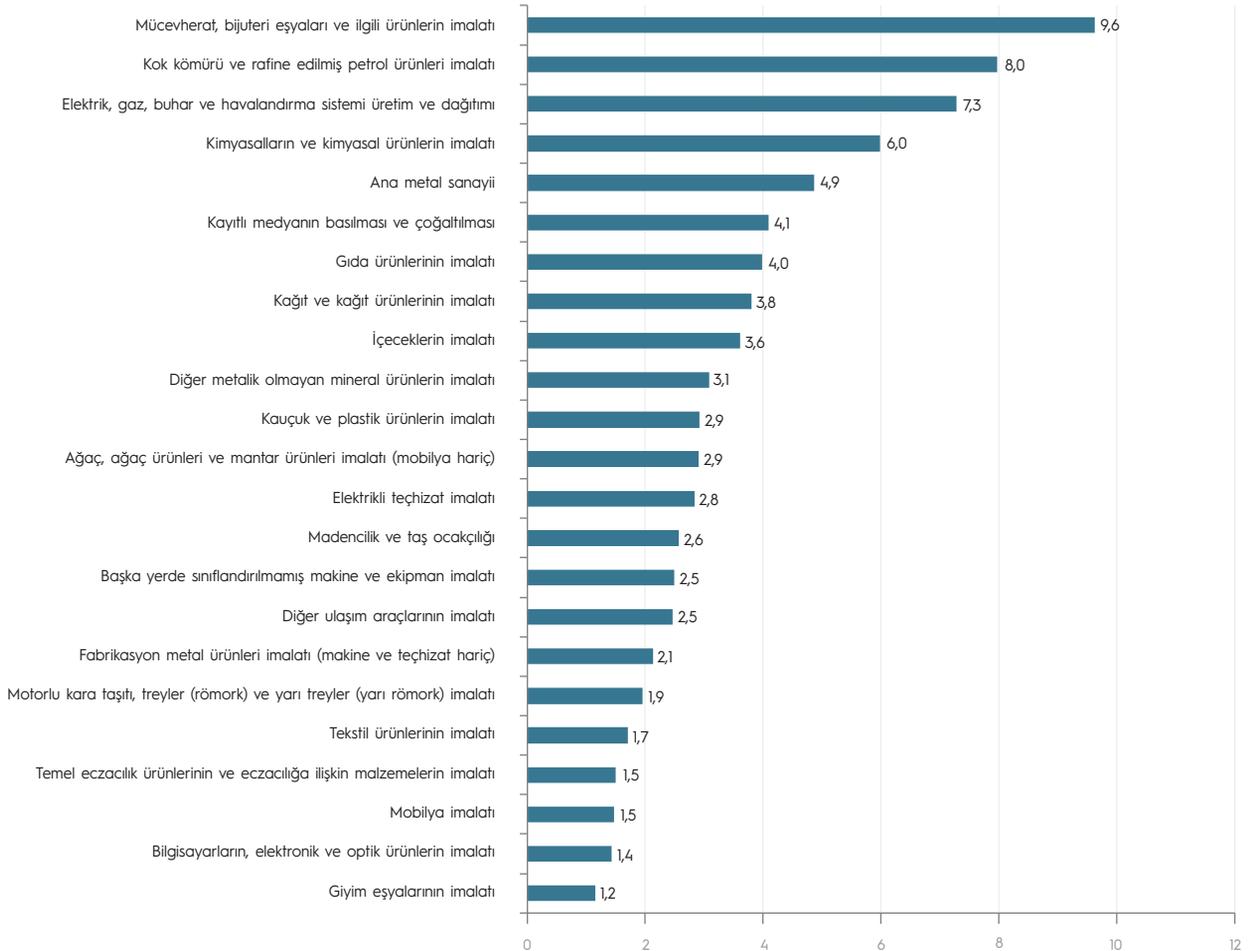
2022 yılında İSO İkinci 500'ün çalışan başına net üretimden satışları yüzde 104,6 oranında nominal artışla 2,66 milyon TL'ye yükselmiştir. Toplam istihdamda genişlemenin yüzde 0,1 ile çok sınırlı kalması nedeniyle işgücü verimliliğindeki artış net satışlardaki büyümeyle (yüzde 104,8) hemen hemen aynı oranda gerçekleşmiştir.

2022'de İSO İkinci 500'de çalışan başına net üretimden satışlar, İSO 500'de 5,69 milyon TL olan rakamın yüzde 46,7'si düzeyinde kaydedilmiştir. Bu oran 2020'de yüzde 46,8 ve 2021 yılında yüzde 48,0 olarak gerçekleşmişti.

2022 yılında yüzde 64,27 olan tüketici fiyat enflasyonu ile karşılaştırıldığında İSO İkinci 500'de çalışan başına net üretimden satışlar reel olarak da yüzde 24,6 artışla güçlü bir gelişme sağlamıştır. İSO 500'de yüzde 33,4 ile daha yüksek gerçekleşen reel artışla birlikte en büyük 1000 sanayi kuruluşunda işgücü verimliliğinin 2022 yılında önemli ölçüde arttığı görülmektedir.

Alt sektörler itibarıyla çalışan başına net üretimden satışlar büyüklükleri belirgin farklılıklar göstermektedir. İşgücü verimliliği en yüksek sektörler mücevherat ürünleri ile rafine petrol ürünleri sanayi olmuştur.

SEKTÖREL ÇALIŞAN BAŞINA ÜRETİMDEN NET SATIŞLAR (MİLYON TL)

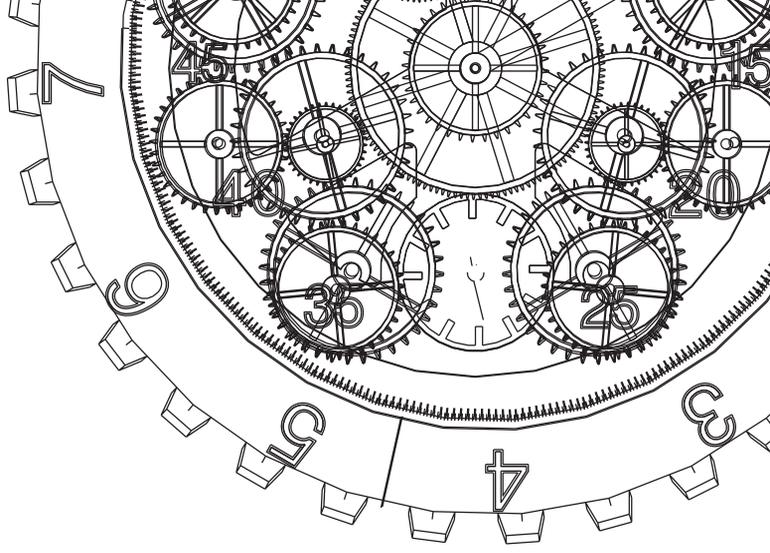
İşgücü Verimliliği [Üretimden Satışlar (Net)/Çalışan Sayısı] (Cari Fiyatlarla, TL)

Sektörler		2021	2022
05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	1.182.521	2.564.310
10	Gıda ürünlerinin imalatı	1.798.854	3.983.922
11	İçeceklerin imalatı	1.950.197	3.608.236
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	889.616	1.699.376
14	Giyim eşyalarının imalatı	627.459	1.154.176
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.770.412	2.902.793
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	1.904.898	3.806.722
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1.826.545	4.095.224
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3.469.744	7.964.152
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	2.696.429	5.979.094
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	812.525	1.494.312
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	1.573.197	2.914.481
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1.344.283	3.085.083
24	Ana metal sanayii	2.492.671	4.858.755
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	1.081.956	2.131.581
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	671.206	1.433.352
27	Elektrikli teçhizat imalatı	1.445.415	2.836.782
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	1.275.236	2.483.977
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	1.010.477	1.949.729
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	665.623	2.463.302
31	Mobilya imalatı	812.048	1.472.627
32	Diğer imalatlar	2.871.658	9.626.111
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	2.871.658	9.626.111
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1.726.440	7.277.575
	Toplam	1.299.896	2.659.456

TEKNOLOJİ FAALİYETLERİ

Teknoloji faaliyetleri, sanayi ve sanayi kuruluşlarının rekabet gücü, karlılık ve verimlilik performansı açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

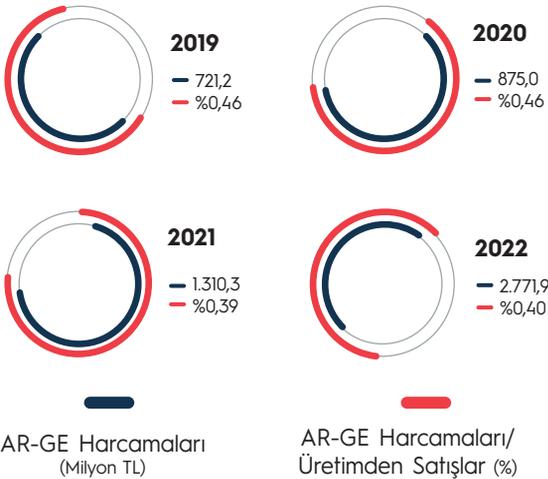
2013 çalışmasından itibaren İSO İkinci 500 kapsamında teknoloji faaliyetlerine ilişkin bilgilere de yer verilmeye başlanmıştır. Teknoloji faaliyetleri başlığı altında İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları ve teknoloji yoğunluğu itibarıyla sektör dağılımları olmak üzere iki temel bilgiye yer verilmektedir.

AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı yatay seyretti.

İSO İkinci 500 çalışmaları kapsamında sanayi kuruluşlarının AR-GE harcamalarına ilişkin verileri toplanmakta ve sektörel bazda değerlendirmeler yapılmaktadır.

AR-GE HARCAMALARINDA GELİŞMELER

Anket Verileri

2022 yılında İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamaları, anket verileri ile 2,77 milyar TL'ye yükselmiş ve 2021 yılındaki 1,31 milyar TL'lik harcama tutarına göre yüzde 111,5 oranında artmıştır. Böylece AR-GE harcamalarında 2022 yılında görece hızlı ve reel olarak da pozitif bir gelişme gözlenmiştir. İSO 500'deki yüzde 81,8'lik artış ile kıyaslandığında da İSO İkinci 500'ün AR-GE harcamalarında daha yüksek bir büyüme söz konusudur.

Diğer taraftan anket verileri ile toplanan AR-GE harcamalarının üretimden satışlara oranı 2021 yılında yüzde 0,39 iken 2022 yılında yüzde 0,40'a yükselmiştir. Bu durum İkinci 500'deki büyümenin AR-GE faaliyetlerine büyük oranda yansıdığına işaret etmektedir.

2022 yılında en yüksek AR-GE harcaması diğer ulaşım araçlarının imalatı sanayiinde gerçekleşmiş ve sektör İSO İkinci 500'ün toplam AR-GE harcamalarına katkısını 2021 yılına göre belirgin şekilde yükseltmiştir.

Bu sektörü sırasıyla motorlu kara taşıtları imalatı, elektrikli teçhizat imalatı ve kimyasal ürünlerin imalatı takip etmiştir. 2022'de en yüksek AR-GE harcaması yapan dört sektör İSO İkinci 500'ün toplam AR-GE giderlerinin yüzde 56,9'unu gerçekleştirmiştir.

AR-GE yapan kuruluş sayısı azaldı.

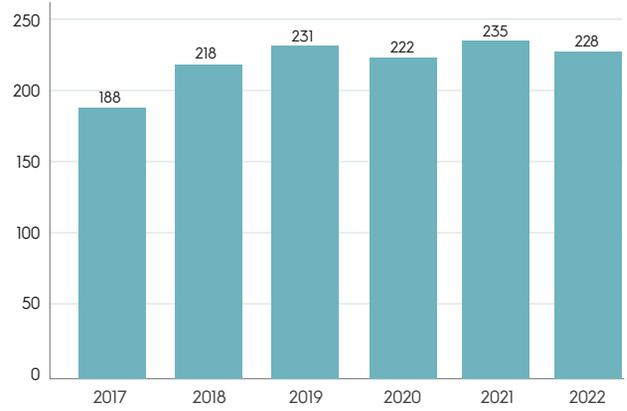
İSO İkinci 500 içerisinde AR-GE yapan kuruluş sayısı 2022 yılında bir önceki yıla göre 7 adet azalarak 235'ten 228'e gerilemiştir. Söz konusu düşüşte gıda, ana metal, giyim sanayi, elektrikli teçhizat ve mineral ürünler sektörlerinde AR-GE yapan firma sayılarındaki düşüşler belirleyici olmuştur.

Buna rağmen 2022 yılında 228 olarak gerçekleşen sayı verinin toplanmaya başlandığı 2012 yılından bu yana en yüksek üçüncü seviyede gerçekleşmiştir. 2022 yılında 21 alt sektörde firmalar AR-GE harcaması yapmıştır. Bir önceki yılda bu sayı 22 olarak gerçekleşmişti.

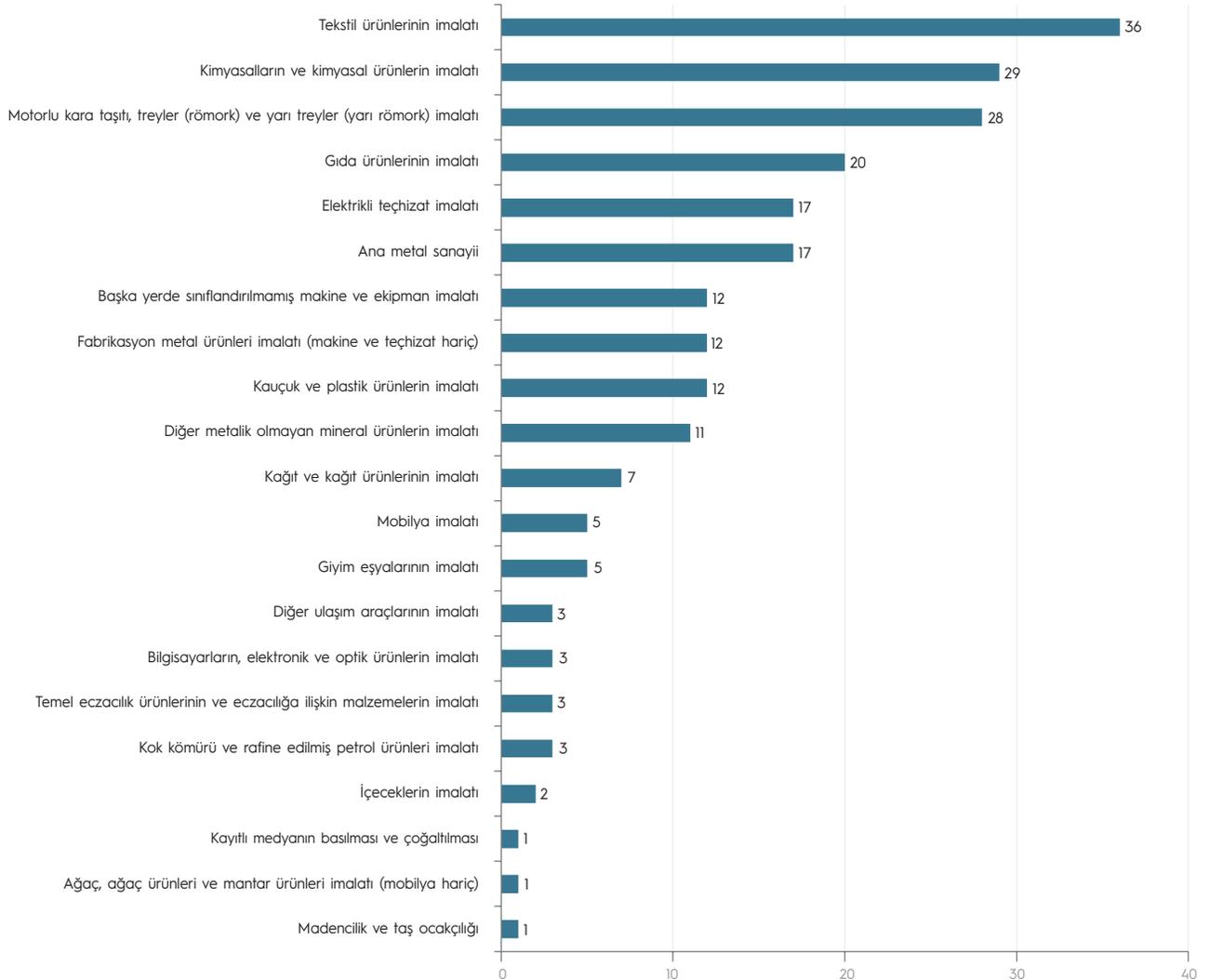
2022'de AR-GE yapan kuruluş sayılarının en yüksek olduğu sektörler, 36 kuruluş ile tekstil ürünlerinin imalatı, 29 kuruluş ile kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatı ve 28 kuruluş ile motorlu kara taşıtlarının imalatı sanayidir.

Bir önceki yıl ile kıyaslandığında, İSO İkinci 500'de AR-GE faaliyeti bulunan kuruluş sayısı tekstil ve kimya sektörlerinde 7'şer adet artarken gıda ürünlerinde 3 adet azaldığı, motorlu kara taşıtlarında ise aynı kaldığı görülmektedir.

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞ SAYISI (ADET)

AR-GE HARCAMASI YAPAN KURULUŞLARIN SEKTÖREL DAĞILIMI (ADET)

AR-GE Harcamaları (TL)

Sektörler		Anket Verilerine Göre			
		2021		2022	
		AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları	AR-GE Yapan Firma Sayısı	AR-GE Harcamaları
05-08	Madencilik ve taş ocacılığı	2	19.901.146	1	11.979.598
10	Gıda ürünlerinin imalatı	23	42.423.622	20	76.097.709
11	İçeceklerin imalatı	5	6.235.041	2	3.780.310
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	29	101.515.579	36	230.149.317
14	Giyim eşyalarının imalatı	7	40.133.950	5	52.099.265
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1	1.862.331	1	6.114.221
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	6	10.776.073	7	30.484.520
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	1	4.962.706	1	12.289.681
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3	13.452.809	3	23.012.109
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	22	88.914.401	29	239.032.661
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	91.448.665	3	112.804.633
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	11	35.984.829	12	75.674.150
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	14	60.624.710	11	76.898.787
24	Ana metal sanayii	20	52.196.638	17	73.110.459
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	14	89.932.229	12	138.736.289
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	45.607.672	3	99.092.089
27	Elektrikli teçhizat imalatı	18	120.059.323	17	248.952.686
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	12	76.864.307	12	152.963.254
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	28	348.344.015	28	504.676.012
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı	3	30.085.447	3	583.842.177
31	Mobilya imalatı	5	27.013.066	5	20.089.615
32	Diğer imalatlar	-	-	-	-
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-	-
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	1	279.340	-	-
	Toplam	235	1.310.324.811	228	2.771.879.542

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞER

İSO İkinci 500 içinde yer alan kuruluşların teknoloji yoğunluklu sektör grupları itibarıyla yarattıkları katma değerlerin dağılımı da incelenmektedir. Teknoloji yoğunluğuna göre sektör gruplandırmaları sadece imalat sanayi firmaları için yapılmakta, madencilik ve taş ocaklığı ile elektrik, gaz, buhar, su üretimi firmaları kapsam dışı bırakılmaktadır. Bu nedenle 2022 yılındaki dağılımlar, imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren 489 kuruluşun verileri ile hesaplanmıştır.

Teknoloji yoğunlukları itibarıyla 4 sektör grubu bulunmaktadır. Bunlar düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdir. Teknoloji yoğunluklu sanayi grupları içinde yer alan sanayi sektörleri NACE Rev.2 sanayi sınıflandırması ile birlikte tabloda sunulmaktadır.

Teknoloji yoğunluklu sektör grupları için, yaratılan katma değer göstergesi kullanılmaktadır. Katma değer göstergesi olarak, "üretici fiyatlarıyla brüt katma değer" büyüklükleri (ödenen maaş ve ücretler + ödenen faizler + milli gelir anlamında kar + yıl için ayrılan amortismanlar + ödenen dolaylı vergiler – sübvansiyonlar) esas alınmaktadır.

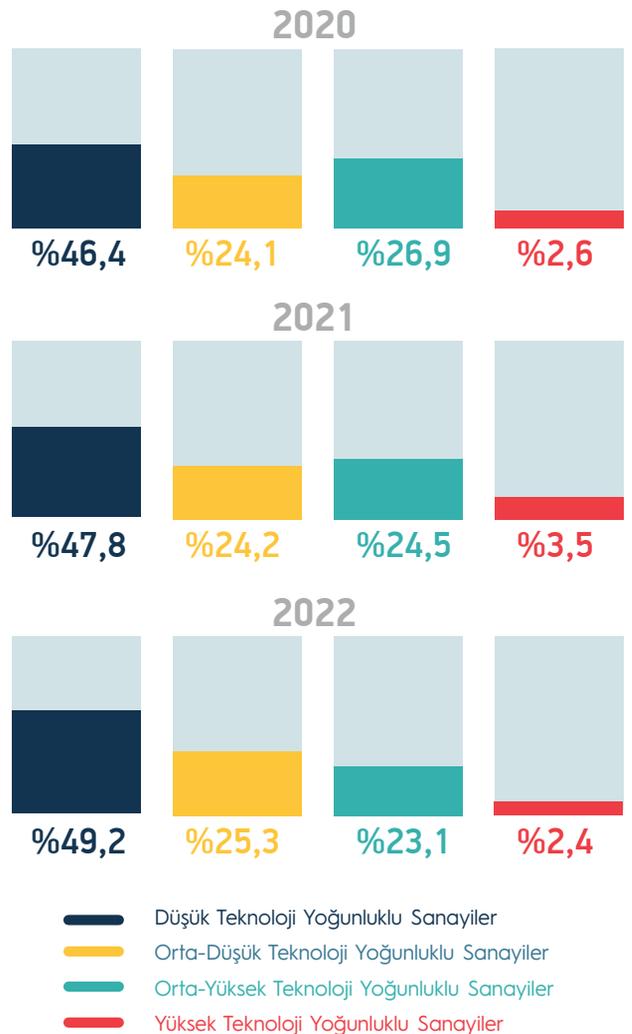
Bu bağlamda değerlendirildiğinde 2022 yılında yaratılan katma değer içerisinde en yüksek payı yüzde 49,2 ile düşük teknoloji yoğunluklu sanayiler almış, söz konusu pay 2021 yılına göre 1,4 puan artmıştır. Aynı dönemde orta-düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı da 1,1 puan artarak yüzde 25,3'e yükselmiştir.

Buna karşılık, orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı 2021 yılında yüzde 24,5 iken 2022'de 1,4 puan düşüşle yüzde 23,1'e gerilemiştir. Yüksek teknoloji yoğunluklu sanayiler grubunun payı ise yüzde 2021'de yüzde 3,5 iken 2022 yılında yüzde 2,4'e gerilemiştir.

Böylece orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin toplulaştırılmış payı 2021'de yüzde 28 iken 2022'de 2,5 puan azalarak yüzde 25,5'e düşmüştür.

2022 yılı itibarıyla 489 imalat sanayi kuruluşundan 233'ü düşük teknoloji yoğunluklu sanayilerde yer almış ve bu sayı 2021'e göre 3 adet artmıştır. 2021'de 140 olan orta-düşük teknoloji yoğunluklu imalat firmalarının sayısı 2022'de 132'ye gerilemiştir. Aynı dönemde orta-yük-

TEKNOLOJİ YOĞUNLUKLARINA GÖRE YARATILAN KATMA DEĞERİN DAĞILIMI (%)

sek teknoloji yoğunluklu sanayilerde faaliyet gösteren kuruluş sayısı 109'dan 115'e çıkarken yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerdeki kuruluş sayısı ise 12'den 9'a düşmüştür. Tüm bu veriler Türkiye'de sanayinin yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörle-

re dönüşüm ihtiyacının sürdüğünü ortaya koymaktadır. İSO İkinci 500 sonuçları, ölçüm yapılan son on yıldır bu konuda ilerlemenin sınırlı olduğuna işaret etmektedir. Özellikle son iki yılda orta yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payındaki düşüş dikkat çekicidir.

Teknoloji Yoğunluklarına Göre Yaratılan Katma Değer Dağılımı

Teknoloji Yoğunluğu İtibarıyla Sektör Grupları	Toplam Brüt Katma Değer (TL)	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)	Kod	Sektörler	Firma Sayısı	Toplam Brüt Katma Değer (TL)	Toplam Brüt Katma Değer Pay (%)
Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	82.682.732.374	49,2	10	Gıda ürünlerinin imalatı	90	21.603.342.562	12,9
			11	İçeceklerin imalatı	3	8.766.995.745	5,2
			12	Tütün ürünleri imalatı	-	-	-
			13	Tekstil ürünlerinin imalatı	85	31.754.229.985	18,9
			14	Giyim eşyalarının imalatı	17	6.237.369.303	3,7
			15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	-	-	-
			16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4	1.224.337.861	0,7
			17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	8.462.509.368	5,0
			18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (18.2 Hariç)	4	966.583.667	0,6
			31	Mobilya imalatı	7	2.685.756.492	1,6
			32	Diğer imalatlar (32.5 Hariç)	2	168.869.375	0,1
			Orta-Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	42.614.213.180	25,3	18.2	Kayıtlı medyanın çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3				1.055.123.163	0,6
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27				9.180.534.905	5,5
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	22				8.973.664.441	5,3
24	Ana metal sanayii	55				13.624.244.103	8,1
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (25.4 Hariç)	22				8.650.474.270	5,1
30.1	Gemi ve tekne yapımı	3				1.130.172.298	0,7
Orta-Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	38.802.119.400	23,1	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	37	10.740.884.829	6,4
			25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı	1	532.162.292	0,3
			27	Elektrikli teçhizat imalatı	26	7.987.171.265	4,8
			28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	5.323.598.745	3,2
			29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	34	14.536.940.538	8,6
			30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.1 ve 30.3 Hariç)	1	-318.638.269	-0,2
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı	-	-	-			
Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler	4.020.239.445	2,4	21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	2.045.405.196	1,2
			26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	1.974.834.249	1,2
			30.3	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	-	-	-
					489	168.119.304.399	

SONUÇ:

SANAYİNİN GELECEĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

2022 yılı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması, sanayinin mevcut durumu ve geleceği açısından önemli sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar arasında öne çıkan bazı başlıklar şu şekildedir.

- 2022 yılında yurtdışında yeni ekonomi modeli uygulamaları, liralasma politikaları ve kısıtlayıcı düzenlemeler ile yurtdışında ise artan jeopolitik riskler, yükselen enflasyon ve sıkılaştırılan para politikaları sonucu ortaya çıkan yavaşlama ISO İkinci 500'ün sonuçlarını önemli ölçüde etkilemiştir.
- ISO İkinci 500'de genellikle KOBİ niteliğindeki kuruluşlar yer almaktadır ve bu kuruluşlar iç ve dış talepteki dalgalanmalara, risklere, politika değişikliklerine ve mali koşullara karşı oldukça hassas bir yapı sergilemektedir. Ancak 2021 yılında olduğu gibi 2022 yılında da bu kuruluşlar söz konusu etkilere karşı daha esnek ve etkin pozisyon almayı başarmıştır.
- KOBİ'ler satış ve karlılık performanslarını reel olarak artırmıştır. Döviz kuru dalgalanmalarını yönetme kapasitesi ise düzenlemeler ile azalmış ve 2022 yılında net kambiyo zararı ortaya çıkmıştır.
- KOBİ'ler mali açıdan en çok faiz oranlarındaki artışa duyarlıdır. Bu nedenle düşük ve negatif faiz oranları, finansman giderlerini azaltmış ve karlılıklarını desteklemiştir.
- KOBİ'ler 2022'de işletme sermayesi ihtiyacını daha çok özkaynakları ile finanse etmiştir. Borçlar tarafında ise ticari borçları ve kısa vadeli borçları daha fazla kullanmıştır.
- 2022 yılındaki yüksek ihracat artışı, esneklik ve çevikliği işaret etmektedir. KOBİ'ler dış pazarlardaki talep dalgalanmalarına karşı esnekliklerini önemli ölçüde artırmıştır.
- İşgücü verimliliğinin reel olarak artması, KOBİ'lerin faaliyet karlarını olumlu etkilemiştir. 2022 yılında yüksek enflasyon ücretler üzerindeki baskıyı artırırken işgücü verimliliği reel olarak yükselmiştir.
- Küresel emtia ve enerji fiyatları artışı sonucu 2022'de üretim maliyetleri artmış ve brüt satış karlılığı düşmüştür.
- AR-GE harcaması yapan kuruluş sayısı gerilemiş, ancak yüksek seviyelerini korumuştur. Son yıllarda ARGE harcaması yapan firma sayısında dalgalanma yaşanmaktadır.
- Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı 2022 yılında gerilemiştir. Teknoloji yoğunluğu itibarıyla yapının değişimi için yeni girişimlere ihtiyaç devam etmektedir.
- KOBİ'ler 2022 yılında sağladıkları büyümeyi ISO 500'e benzer şekilde daha çok özkaynaklar ile finanse etmeyi tercih etmiştir. KOBİ'lerin bu tercihleri mali yapılarında önemli iyileşmeler sağlamıştır. Varlık ve işletme sermayesi devir hızları da artırılmıştır. Bu da firmaların yetkinlik alanlarından biri olmuştur.
- KOBİ'ler 2022'de maddi duran varlıklarında (yeniden değerlendirme uygulamasının da katkısıyla) yüzde 107,2 artış gerçekleştirmiş, dönen varlıkların artışı (yüzde 58,8) ise daha yavaş gerçekleşmiştir. Maddi duran varlıklarının toplam aktifler içindeki payı yüzde 27,4'e yükselmiştir.
- Ekonomideki dalgalanmalar ve riskler karşısında KOBİ'ler esneklik ve çevikliklerini 2022 yılında bir kez daha göstermiştir. Yeni koşullara hızla uyum sağlanabilirken bu uyumun sağlıklı finansman (özkaynak artışı) ile gerçekleştirilmesi de başarı olmuştur.
- Yüksek enflasyon ortamlarında nominal büyümelerin veya gelişmelerin önemi azalmaktadır. Bu nedenle enflasyonlardan ve döviz kurlarından arındırılmış veriler ile değerlendirmeler yapılması daha sağlıklı olmaktadır. Bu çerçevede enflasyon muhasebesinin uygulanması sağlıklı değerlendirmeler yapılmasına ve risklerin daha etkin yönetilmesine katkı sağlayacaktır. Zorunlu olmasa da firmaların kendi içlerinde enflasyon muhasebesi uygulaması yararlı olacaktır.

İşinin başında olanların yanı başındayız

anadolubank.com.tr

0850 222 55 50

 Anadolubank
Vaktimiz Sizin

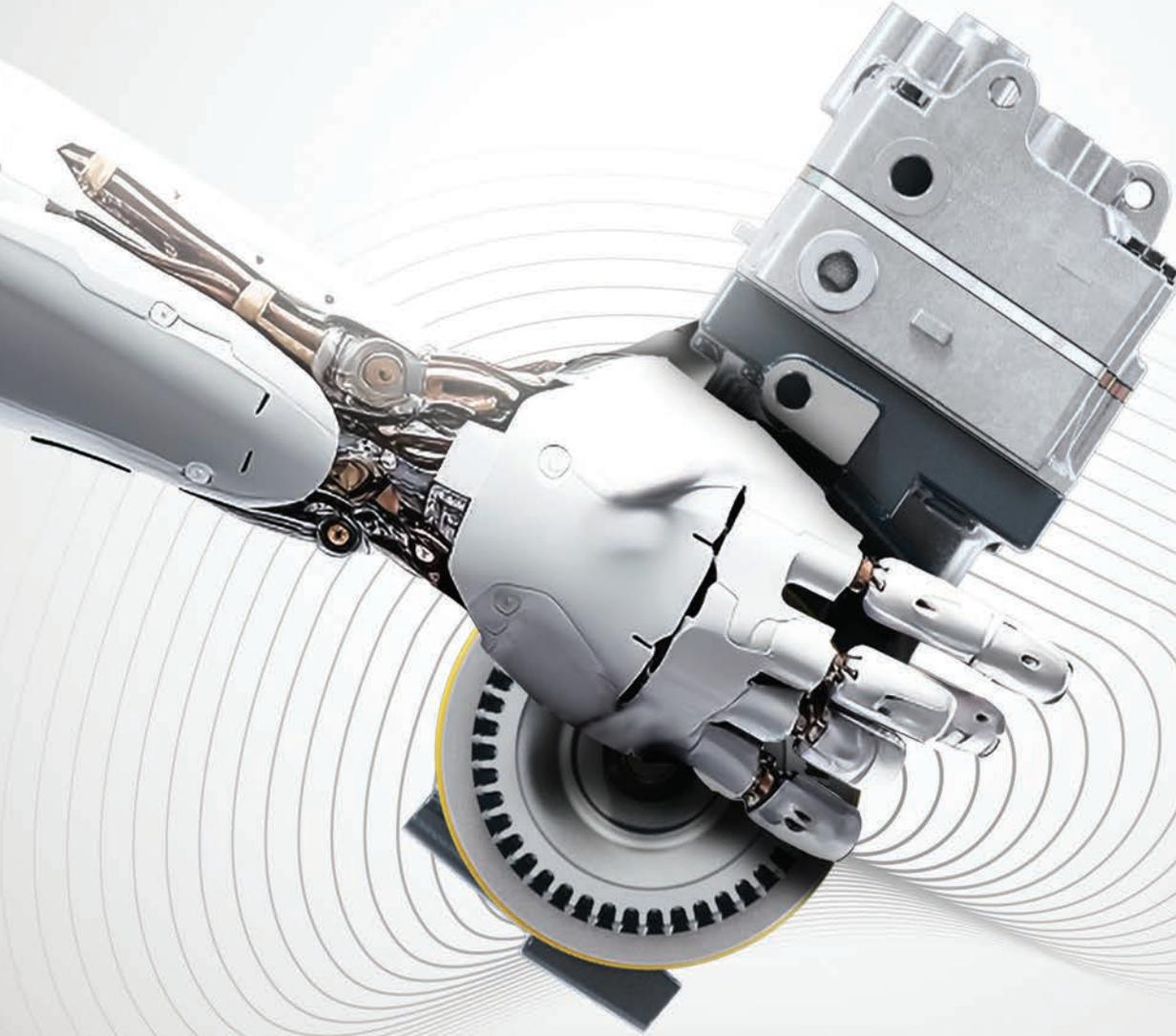
Bir iştirakidir

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

Hiç Durmadık, Çok Çalıştık!

Türkiye'nin önde gelen firmaları arasında yer almaktan gurur duyuyoruz.

/vadenoriginal | vaden.com.tr

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU SIRALAMA

2022 yılında üretimden satışlar, net satışlar, katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat, çalışanlar ortalaması.

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
1	-		Şirikçioğlu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Kayseri	-	1	2.053.946.746	51-51	2.057.181.686	44-44	630.307.910
2	105		Safa Tarım A.Ş.	Konya	-	2	2.050.939.253	53-53	2.050.939.253	12-12	906.737.113
3	158		Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	3	2.047.459.924	48-48	2.084.489.670	---	-
4	88		ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	4	2.040.135.170	59-59	2.040.443.294	---	-
5	290		Bor Billet Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	Çerkezköy	-	5	2.038.637.276	13-13	2.825.699.413	---	-
6	-		Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	6	2.038.568.047	60-60	2.038.568.047	---	-
7	40		Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	Denizli	-	7	2.036.504.682	63-63	2.036.627.198	---	-
8	27		Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	8	2.034.332.929	15-15	2.482.493.054	---	-
9	-		Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	9	2.032.982.151	20-20	2.383.805.108	---	-
10	381		Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Ankara	-	10	2.032.899.793	21-21	2.364.941.338	---	-
11	79		Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	11	2.024.473.800	55-55	2.049.149.019	---	-
12	-		FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Ankara	-	12	2.019.691.156	61-61	2.037.420.682	---	-
13	107		Panda Alüminyum A.Ş.	Ankara	-	13	2.019.363.691	52-52	2.051.507.358	---	-
14	11		Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	14	2.014.805.066	68-68	2.025.778.110	---	-
15	-		Superlit Boru Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	15	2.014.623.723	49-49	2.064.562.998	---	-
16	-		Onsa Rafineri A.Ş.	İstanbul	-	16	2.014.212.887	1-1	10.987.578.513	490-489	35.675.720
17	-		Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Şırnak	-	17	2.002.019.926	45-45	2.104.542.214	---	-
18	145		Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Aydın	-	18	2.001.439.602	17-17	2.456.180.335	257-256	290.138.350
19	-		Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	19	1.995.139.593	47-47	2.084.567.689	---	-
20	112		Tat Niğasta San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	20	1.986.623.857	54-54	2.050.115.676	---	-
21	-		Farplas Otomotiv A.Ş.	Kocaeli	-	21	1.984.170.792	18-18	2.440.851.212	---	-
22	-		-	İstanbul	-	22	-	40-40	-	46-46	-
23	47		Opsan Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	23	1.977.886.314	37-37	2.145.017.752	---	-
24	-		Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	24	1.977.244.306	71-71	2.009.806.125	68-68	556.867.061
25	280		Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	25	1.975.033.001	81-81	1.978.136.309	---	-
26	94		Epsan FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Gemlik	-	26	1.974.326.199	58-58	2.045.798.530	---	-
27	+		Yolbulan Metal San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyol	-	27	1.971.024.317	44-44	2.109.390.550	216-216	331.359.248
28	116		Egesil Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	28	1.965.966.043	85-85	1.965.966.043	---	-
29	-		Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Trabzon	-	29	1.963.856.421	83-83	1.970.255.161	446-445	111.494.317
30	+		Kenan Metal A.Ş.	Çorlu	-	30	1.961.358.233	72-72	2.009.575.659	---	-
31	30		Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	31	1.953.223.677	65-65	2.034.176.096	---	-
32	-		İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	32	1.951.036.852	78-78	1.991.656.334	---	-
33	-		İşil Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	33	1.950.958.603	82-82	1.971.546.184	---	-
34	-		Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Ankara	-	34	1.949.072.910	35-35	2.185.046.563	---	-
35	+		Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Salihli	-	35	1.948.345.604	29-29	2.239.377.764	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
128-128	737.086.422	192-192	1.306.258.566	386-385	33.028.273	---	-	386-386	5.817	93-93	837	1
19-19	1.840.332.487	32-32	2.673.413.872	10-10	671.378.325	9-9	805.950.187	---	-	358-357	235	2
---	-	73-73	1.924.875.299	---	-	---	-	19-19	91.906	229-228	445	3
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	4
---	-	---	-	---	-	---	-	160-160	40.716	384-383	201	5
---	-	488-487	400.680.856	---	-	---	-	310-310	15.282	489-488	65	6
---	-	---	-	---	-	---	-	6-6	113.774	442-441	132	7
---	-	---	-	---	-	---	-	424-424	1.351	---	-	8
290-290	374.177.354	366-366	782.952.637	---	-	---	-	81-81	60.555	---	-	9
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	10
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	11
---	-	---	-	---	-	---	-	97-97	55.575	---	-	12
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	13
83-83	968.764.029	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	14
135-135	719.825.969	111-111	1.650.487.581	---	-	---	-	251-251	24.851	188-187	528	15
281-281	393.049.283	145-145	1.479.525.847	452-451	1.766.638	500-499	-109.245.405	2-2	162.448	494-493	50	16
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	17
200-200	566.187.263	272-272	1.025.784.306	200-200	143.680.126	232-232	209.291.603	431-431	1.029	299-298	321	18
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	19
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	20
---	-	---	-	---	-	---	-	348-348	9.861	11-11	1.661	21
108-108	-	252-252	-	26-26	-	63-63	-	3-3	-	8-8	-	22
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	23
45-45	1.300.183.196	46-46	2.401.655.036	223-223	128.192.280	118-118	315.421.345	59-59	68.342	26-26	1.318	24
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	25
250-250	450.970.522	286-286	988.032.885	---	-	---	-	61-61	67.591	436-435	137	26
402-401	201.648.297	341-341	844.954.051	108-108	241.431.984	182-182	252.957.863	42-42	77.260	300-299	321	27
373-372	253.969.134	300-300	961.209.783	---	-	---	-	---	-	434-433	139	28
442-441	140.370.569	223-223	1.211.580.159	425-424	11.749.072	408-408	104.094.935	106-106	52.428	331-330	263	29
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	30
---	-	---	-	---	-	---	-	313-313	14.979	---	-	31
---	-	---	-	---	-	---	-	25-25	88.286	---	-	32
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	33
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	34
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	35

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
36	-		Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	36	1.944.276.614	69-69	2.020.203.807	213-213	331.701.453
37	97		Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	37	1.943.839.262	43-43	2.110.515.178	---	-
38	20		Orma Orman Mahsulleri Integre San. ve Tic. A.Ş.	Isparta	-	38	1.942.352.843	90-90	1.942.408.968	---	-
39	-		Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	39	1.934.412.538	19-19	2.434.008.213	---	-
40	-		Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	40	1.924.076.139	77-77	1.992.592.262	53-53	596.258.067
41	80		Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	41	1.923.158.800	98-98	1.924.113.922	---	-
42	-		Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	42	1.921.871.951	3-3	6.505.453.787	---	-
43	123		Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Çanakkale	-	43	1.918.901.118	100-100	1.921.284.685	171-171	364.765.470
44	59		Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	44	1.918.832.602	31-31	2.230.214.438	---	-
45	+		BY Petrokimya San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	45	1.912.535.401	67-67	2.031.146.991	497-496	-23.069.344
46	-		Ankan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	46	1.906.031.511	89-89	1.943.890.779	54-54	586.495.675
47	10		Sertel Vida Metal A.Ş.	Mersin	-	47	1.901.768.164	41-41	2.122.505.649	---	-
48	-		Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	48	1.895.871.303	74-74	2.003.753.493	406-405	153.507.231
49	-		Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	49	1.889.316.387	86-86	1.964.470.141	---	-
50	+		Gamak Makina Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	50	1.887.130.897	62-62	2.036.871.943	---	-
51	72		Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Yenişehir/Bursa	-	51	1.876.861.225	70-70	2.012.269.387	---	-
52	70		RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	52	1.875.565.126	24-24	2.280.251.826	---	-
53	21		Norm Somun San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	53	1.870.740.448	103-103	1.904.760.483	---	-
54	-		Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	54	1.870.692.461	104-104	1.898.806.120	401-400	157.984.260
55	236		Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Bilecik	-	55	1.870.193.517	99-99	1.922.454.250	132-132	405.519.915
56	7		Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	56	1.870.068.423	56-56	2.049.130.006	288-287	261.148.364
57	58		Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	-	57	1.868.408.999	114-114	1.868.408.999	69-69	555.384.016
58	87		Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	58	1.867.157.962	107-107	1.888.764.717	---	-
59	-		Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	59	1.866.341.093	46-46	2.089.441.093	292-291	259.642.387
60	-		Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	60	1.865.412.280	108-108	1.887.791.197	---	-
61	458		Nuh Beton A.Ş.	İstanbul	-	61	1.859.467.145	95-95	1.928.344.561	---	-
62	186		Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	62	1.856.882.795	111-111	1.879.671.635	65-65	562.457.902
63	45		VIG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	63	1.854.691.863	118-118	1.857.399.914	---	-
64	-		-	İstanbul	-	64	-	80-80	-	397-396	-
65	135		Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	65	1.842.903.320	94-94	1.930.922.806	30-30	730.057.863
66	127		Fellow Enerji A.Ş.	Gaziantep	-	66	1.837.507.307	105-105	1.891.684.838	432-431	128.754.241
67	-		-	İstanbul	-	67	-	101-101	-	180-180	-
68	248		İspak Esnek Ambalaj Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	68	1.828.968.129	124-124	1.832.962.440	---	-
69	-		-	İstanbul	-	69	-	116-116	-	255-254	-
70	17		Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	70	1.827.638.633	38-38	2.143.382.086	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
93-93	926.201.903	103-103	1.694.728.939	283-282	87.092.663	307-307	165.032.521	---	-	25-25	1.322	36
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	37
---	-	20-20	3.096.481.102	---	-	---	-	130-130	47.824	264-263	388	38
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	39
122-122	767.940.693	84-84	1.842.710.374	252-251	109.075.383	74-74	388.631.080	33-33	82.020	94-94	828	40
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	41
26-26	1.469.945.333	---	-	---	-	---	-	13-13	97.008	161-161	595	42
11-11	2.080.457.197	11-11	3.788.642.766	469-468	-25.234.607	183-183	251.442.075	223-223	29.630	15-15	1.523	43
---	-	---	-	---	-	---	-	175-175	38.371	---	-	44
472-471	72.219.732	462-461	496.513.442	494-493	-139.780.268	497-496	-22.696.247	124-124	48.693	498-497	41	45
97-97	897.372.895	33-33	2.631.134.190	224-224	128.042.733	67-67	403.083.376	303-303	16.097	24-24	1.332	46
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	34-34	1.216	47
178-178	606.647.614	141-141	1.490.743.806	482-481	-55.587.108	436-435	75.324.753	29-29	83.197	97-97	817	48
---	-	43-43	2.408.944.029	---	-	---	-	11-11	97.460	109-109	772	49
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	50
201-201	563.702.604	298-298	966.059.984	---	-	---	-	167-167	39.584	495-494	49	51
---	-	---	-	---	-	349-349	145.091.671	---	-	---	-	52
222-222	508.708.294	---	-	---	-	---	-	---	-	110-110	771	53
491-490	-45.686.234	244-244	1.140.410.984	450-449	2.408.479	175-175	260.771.565	248-248	25.350	270-269	375	54
210-210	540.773.677	125-125	1.571.386.492	117-117	227.900.777	98-98	348.185.100	---	-	39-39	1.152	55
431-430	157.684.364	328-328	881.608.702	353-352	51.216.053	296-296	170.923.936	30-30	82.774	203-202	482	56
44-44	1.312.196.516	101-101	1.696.733.771	57-57	346.239.916	107-107	330.529.996	47-47	75.713	89-89	848	57
---	-	342-342	843.011.318	---	-	---	-	287-287	19.035	282-281	355	58
121-121	777.418.333	176-176	1.359.395.634	215-215	133.544.497	221-221	218.263.093	---	-	---	-	59
---	-	---	-	---	-	---	-	76-76	61.643	20-20	1.363	60
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	61
137-137	717.010.695	291-291	980.802.573	15-15	605.934.305	53-53	440.121.832	407-407	3.091	375-374	214	62
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	63
110-110	-	276-276	-	286-285	-	392-392	-	---	-	371-370	-	64
61-61	1.131.752.372	205-205	1.258.117.551	8-8	715.423.717	19-19	621.795.528	387-387	5.784	208-207	470	65
409-408	189.919.250	391-391	733.966.418	234-234	121.730.455	320-320	159.772.145	135-135	47.150	377-376	210	66
285-285	-	118-118	-	280-279	-	172-172	-	88-88	-	180-179	-	67
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	68
330-329	-	470-469	-	91-91	-	140-140	-	8-8	-	429-428	-	69
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	70

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
71	-		İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Balıkesir	-	71	1.823.121.800	75-75	2.001.531.746	59-59	574.155.981
72	32		Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	72	1.822.578.598	87-87	1.962.966.467	---	-
73	+		Seksüt Endüstrisi Kurumu A.Ş.	M.Kemalpaşa	-	73	1.820.619.715	42-42	2.118.549.724	---	-
74	106		Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	74	1.815.184.483	92-92	1.931.954.048	112-112	443.780.776
75	38		Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	75	1.795.607.805	76-76	1.999.837.366	---	-
76	443		Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Kocaeli	-	76	1.793.148.305	22-22	2.312.810.623	---	-
77	+		Zer Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	77	1.791.941.223	27-27	2.271.345.898	---	-
78	95		Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	78	1.791.871.492	33-33	2.195.626.370	---	-
79	-		Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	79	1.790.857.654	133-133	1.802.445.740	---	-
80	159		Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	80	1.780.016.542	25-25	2.277.657.962	370-369	185.806.340
81	77		Gürsoy Yem Gıda ve Hayvançlık San. Tic. A.Ş.	Adana	-	81	1.779.186.687	112-112	1.876.706.532	---	-
82	430		Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	82	1.778.289.326	120-120	1.850.530.398	348-347	209.745.125
83	61		Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Çayeli	-	83	1.777.326.641	143-143	1.777.326.641	---	-
84	85		Tezkim Tarımsal Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	84	1.773.772.886	136-136	1.789.782.029	---	-
85	+		Daxler Enerji A.Ş.	Konya	-	85	1.771.042.490	141-141	1.779.405.925	---	-
86	165		Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	86	1.768.031.133	127-127	1.820.673.138	176-176	360.303.929
87	28		Panasonic Electric Works Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	87	1.762.076.904	16-16	2.462.731.866	61-61	572.603.896
88	-		Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	88	1.761.181.081	138-138	1.783.951.409	---	-
89	-		Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	89	1.759.694.352	4-4	4.815.192.657	264-263	282.497.482
90	29		Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	90	1.758.337.359	91-91	1.939.574.566	80-80	525.792.800
91	55		Ontex Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	91	1.757.516.233	122-122	1.841.657.724	444-443	115.709.345
92	-		Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	92	1.754.361.082	150-150	1.754.845.471	---	-
93	125		Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	93	1.751.723.992	151-151	1.754.589.845	---	-
94	121		Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	94	1.751.637.032	140-140	1.781.613.305	---	-
95	42		Vezirköprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Vezirköprü	-	95	1.750.543.930	119-119	1.854.040.176	---	-
96	-		Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	96	1.750.413.596	125-125	1.828.328.300	---	-
97	-		Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Karabük	-	97	1.741.907.474	64-64	2.036.084.661	---	-
98	33		Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	98	1.738.175.196	50-50	2.060.312.546	---	-
99	53		Demir Export A.Ş.	Ankara	-	99	1.737.399.277	102-102	1.904.929.499	---	-
100	-		Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	100	1.736.546.957	131-131	1.810.202.016	433-432	127.829.453
101	44		Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	101	1.732.805.003	144-144	1.771.468.683	214-214	331.627.205
102	157		Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	102	1.731.626.940	96-96	1.926.647.598	---	-
103	179		Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	103	1.727.968.952	156-156	1.728.030.268	---	-
104	-		Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	104	1.727.018.687	128-128	1.820.163.106	---	-
105	98		Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	105	1.725.084.565	157-157	1.725.084.566	197-197	344.126.852

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
24-24	1.526.118.449	37-37	2.511.004.879	82-82	286.159.937	38-38	486.961.917	91-91	57.667	332-331	262	71
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	378-377	207	72
---	-	---	-	---	-	---	-	432-432	975	---	-	73
103-103	881.350.173	75-75	1.902.752.778	250-249	109.963.027	137-137	294.248.306	109-109	51.764	162-162	592	74
---	-	---	-	---	-	---	-	141-141	46.799	---	-	75
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	76
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	77
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	78
---	-	---	-	---	-	---	-	57-57	68.418	---	-	79
420-419	176.559.205	197-197	1.286.049.067	412-411	20.758.289	347-347	145.725.847	119-119	49.472	431-430	147	80
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	81
260-260	432.425.933	243-243	1.142.983.656	220-220	131.665.474	199-199	236.720.493	234-234	27.957	343-342	248	82
---	-	---	-	---	-	---	-	4-4	122.792	---	-	83
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	84
242-242	465.120.422	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	85
320-319	322.163.602	308-308	943.025.589	174-174	159.295.108	219-219	219.700.462	78-78	61.540	326-325	275	86
35-35	1.365.045.361	53-53	2.239.590.141	486-485	-84.693.417	105-105	332.137.387	133-133	47.315	45-45	1.126	87
---	-	---	-	---	-	---	-	365-365	8.255	---	-	88
185-185	598.006.388	198-198	1.284.868.824	460-459	-5.798.389	185-185	250.166.799	40-40	78.362	372-371	215	89
82-82	975.191.937	78-78	1.867.276.624	47-47	380.290.827	83-83	371.285.060	227-227	29.169	13-13	1.615	90
294-294	370.391.266	259-259	1.106.808.638	470-469	-31.109.445	452-451	62.340.848	107-107	52.327	245-244	421	91
4-4	2.809.049.245	4-4	4.995.754.343	---	-	---	-	---	-	354-353	240	92
48-48	1.282.042.167	108-108	1.658.570.081	---	-	---	-	162-162	40.457	158-158	606	93
---	-	---	-	---	-	---	-	269-269	22.417	393-392	198	94
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	95
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	96
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	97
---	-	113-113	1.641.751.829	---	-	---	-	225-225	29.447	---	-	98
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	99
309-309	343.954.773	157-157	1.414.291.546	399-398	28.083.342	391-391	113.588.262	35-35	80.536	477-476	84	100
362-361	262.068.829	265-265	1.062.099.055	301-300	77.514.620	355-355	142.163.509	361-361	8.797	29-29	1.269	101
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	102
248-248	455.867.943	110-110	1.652.301.917	---	-	---	-	232-232	28.479	153-153	619	103
134-134	721.174.177	236-236	1.162.828.083	---	-	---	-	145-145	46.246	214-213	462	104
288-288	374.818.809	279-279	1.009.657.448	258-257	107.076.610	305-305	165.970.995	399-399	4.226	41-41	1.148	105

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
106	+		Vezirhan Çimento Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	106	1.723.829.930	158-158	1.723.890.727	---	-
107	69		Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	107	1.722.497.269	10-10	2.900.582.787	7-7	1.001.191.261
108	-		Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	İstanbul	-	108	1.721.391.265	159-159	1.721.391.265	380-379	175.875.554
109	-		Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	109	1.715.311.094	152-152	1.751.378.281	228-228	318.928.260
110	392		Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Antakya	-	110	1.713.282.629	73-73	2.009.168.930	---	-
111	-		Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	111	1.706.186.973	149-149	1.758.775.326	---	-
112	241		Gesbey Enerji Türbini Kule Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	112	1.704.783.315	154-154	1.731.790.285	---	-
113	143		RHI Magnesita Turkey Refrakter Ticaret A.Ş.	Eskişehir	-	113	1.704.754.430	106-106	1.890.822.240	143-143	392.139.570
114	-		-	Kocaeli	-	114	-	163-163	-	24-24	-
115	323		Haznedar Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	115	1.703.343.028	34-34	2.193.631.916	26-26	750.164.157
116	154		Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	116	1.698.295.527	142-142	1.778.972.811	---	-
117	60		Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	117	1.696.873.844	145-145	1.767.670.407	165-165	370.711.291
118	-		Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	118	1.696.502.656	126-126	1.827.889.694	---	-
119	162		ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	119	1.693.987.878	167-167	1.696.284.277	---	-
120	203		Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Uşak	-	120	1.691.843.708	168-168	1.691.935.959	---	-
121	374		Palmiye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	121	1.688.326.068	166-166	1.696.412.611	---	-
122	-		-	İstanbul	-	122	-	110-110	-	36-36	-
123	190		Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	123	1.686.635.848	132-132	1.807.210.475	20-20	782.858.326
124	435		Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Bursa	-	124	1.682.912.194	134-134	1.798.492.798	86-86	509.308.002
125	221		Eltaş Transformator San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	125	1.671.474.302	161-161	1.713.076.106	56-56	579.488.556
126	115		Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	126	1.670.265.262	117-117	1.858.083.420	---	-
127	180		Akçelik Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	127	1.666.964.651	6-6	3.826.201.410	---	-
128	37		Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	128	1.663.844.984	171-171	1.670.767.438	---	-
129	216		Lider Petfood Yem San. ve Tic. A.Ş.	Salihli	-	129	1.659.505.511	130-130	1.812.605.972	---	-
130	227		RBS Ravago İnşaat Yalıtım Ürünleri A.Ş.	Kocaeli	-	130	1.655.084.376	135-135	1.794.586.616	---	-
131	212		Cansan Alüminyum Profil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	131	1.652.587.618	175-175	1.660.170.421	---	-
132	49		Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	132	1.650.047.426	169-169	1.685.517.477	58-58	576.201.485
133	-		-	Çortlu	-	133	-	181-181	-	389-388	-
134	166		Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Osmaniye	-	134	1.644.343.646	146-146	1.765.566.478	---	-
135	276		AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	135	1.641.697.179	139-139	1.782.441.351	208-208	337.702.207
136	252		Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	136	1.640.430.793	173-173	1.661.681.133	---	-
137	144		Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	137	1.635.860.870	179-179	1.647.448.457	---	-
138	-		Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Merzifon	-	138	1.629.148.089	170-170	1.682.459.988	---	-
139	324		Baştaş Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	139	1.625.581.464	148-148	1.760.281.543	83-83	511.393.259
140	-		-	Kocaeli	-	140	-	164-164	-	295-294	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	59-59	2.125.380.637	---	-	---	-	322-322	13.954	259-258	401	106
92-92	928.882.703	10-10	3.798.213.031	491-490	-92.628.782	40-40	480.902.664	334-334	11.810	---	-	107
224-224	503.796.741	246-246	1.138.227.879	454-453	1.190.784	488-487	29.834.104	419-419	1.630	297-296	323	108
157-157	658.765.089	71-71	1.981.368.836	312-311	70.236.811	130-130	304.968.188	43-43	77.158	3-3	2.612	109
---	-	---	-	---	-	---	-	74-74	62.541	---	-	110
---	-	---	-	---	-	---	-	222-222	30.014	220-219	455	111
---	-	---	-	---	-	---	-	140-140	46.853	286-285	349	112
256-256	443.258.592	156-156	1.421.453.021	284-283	85.994.045	166-166	268.750.716	17-17	93.304	281-280	356	113
139-139	-	227-227	-	27-27	-	56-56	-	31-31	-	70-70	-	114
67-67	1.071.799.309	162-162	1.398.002.137	7-7	724.695.853	17-17	648.309.813	203-203	33.361	292-291	336	115
---	-	---	-	---	-	---	-	53-53	69.998	---	-	116
398-397	211.936.277	396-396	719.422.310	256-255	107.546.014	274-274	186.430.223	16-16	95.446	12-12	1.643	117
---	-	74-74	1.915.704.671	---	-	---	-	---	-	235-234	437	118
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	119
247-247	461.091.047	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	120
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	121
6-6	-	27-27	-	42-42	-	58-58	-	9-9	-	6-6	-	122
54-54	1.193.749.174	38-38	2.497.736.567	46-46	381.833.708	13-13	696.221.529	465-465	0	107-107	782	123
8-8	2.404.727.654	30-30	2.728.403.521	18-18	573.356.479	85-85	368.517.774	427-427	1.127	345-344	248	124
75-75	1.019.272.709	93-93	1.782.764.368	75-75	300.554.659	33-33	508.521.990	62-62	66.680	231-230	442	125
---	-	---	-	---	-	---	-	179-179	37.557	388-387	200	126
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	127
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	128
---	-	351-351	832.733.139	---	-	---	-	212-212	31.631	318-317	284	129
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	130
---	-	---	-	---	-	---	-	114-114	50.968	---	-	131
195-195	575.352.612	135-135	1.505.899.943	238-238	120.566.825	132-132	304.799.525	129-129	47.944	16-16	1.523	132
235-235	-	248-248	-	355-354	-	386-386	-	176-176	-	403-402	-	133
316-315	329.047.605	355-355	818.881.232	---	-	---	-	456-456	109	450-449	121	134
363-362	261.558.325	237-237	1.158.828.030	265-264	103.014.000	251-251	199.308.030	219-219	30.312	101-101	805	135
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	136
194-194	575.440.673	238-238	1.157.651.755	---	-	---	-	---	-	---	-	137
283-283	391.477.958	266-266	1.057.782.483	---	-	---	-	---	-	32-32	1.222	138
63-63	1.097.050.394	54-54	2.210.473.611	176-176	158.671.813	139-139	290.307.101	---	-	379-378	206	139
465-464	-	322-322	-	389-388	-	341-341	-	60-60	-	210-209	-	140

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
141	149		Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	141	1.613.767.409	184-184	1.626.588.941	---	-
142	177		Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	142	1.613.556.024	30-30	2.232.263.597	---	-
143	156		Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	143	1.603.205.040	176-176	1.654.390.140	441-440	119.939.585
144	199		Işıksoy Tekstil İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	144	1.600.538.260	180-180	1.646.450.452	222-222	324.899.847
145	129		Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	İstanbul	-	145	1.594.662.099	204-204	1.594.669.396	133-133	404.628.686
146	-	-	-	Ege Bölgesi	-	146	-	187-187	-	85-85	-
147	71		Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	147	1.588.839.239	165-165	1.699.511.401	---	-
148	147		Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	İstanbul	-	148	1.585.694.484	192-192	1.608.116.496	40-40	642.195.082
149	-	-	-	Gaziantep	-	149	-	201-201	-	289-288	-
150	89		Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	150	1.582.342.222	200-200	1.600.752.693	---	-
151	444		Yeşilyurt Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Samsun	-	151	1.572.776.341	11-11	2.883.744.171	263-262	283.950.944
152	462		Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Konya	-	152	1.567.831.088	213-213	1.580.024.313	164-164	371.428.598
153	-	-	-	İstanbul	-	153	-	183-183	-	19-19	-
154	-	-	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	154	1.560.005.189	221-221	1.560.005.189	41-41	634.962.128
155	+		Pier Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	155	1.557.718.078	2-2	7.992.651.895	---	-
156	+		Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	156	1.555.782.244	153-153	1.732.126.647	---	-
157	62		Ateşsan Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	157	1.553.813.164	209-209	1.587.021.511	---	-
158	138		Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	158	1.551.246.244	219-219	1.566.269.929	---	-
159	-	-	-	Adana	-	159	-	12-12	-	386-385	-
160	128		T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	160	1.542.932.892	182-182	1.634.354.644	---	-
161	278		Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	161	1.542.474.439	224-224	1.555.952.314	---	-
162	-	-	Mioro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	162	1.537.822.238	93-93	1.931.064.999	427-426	133.193.655
163	209		Kızılay İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Afyonkarahisar	-	163	1.532.823.763	233-233	1.532.887.055	---	-
164	417		Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	164	1.528.789.864	97-97	1.926.450.281	---	-
165	+		Ak Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Lüleburgaz	-	165	1.527.872.231	215-215	1.570.226.761	---	-
166	86		Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Afyonkarahisar	-	166	1.525.063.898	208-208	1.587.764.794	462-461	87.891.504
167	84		Beşler Et Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	167	1.523.535.534	228-228	1.549.433.869	467-466	78.945.933
168	182		MST Construction Equipment Yatırım A.Ş.	Gaziantep	-	168	1.523.074.758	230-230	1.538.992.781	---	-
169	41		Fibrosan Cam Takviyeli Polyester San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	169	1.520.078.219	216-216	1.569.509.319	252-251	294.610.250
170	255		Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	170	1.519.949.578	26-26	2.276.413.145	---	-
171	-	-	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	171	1.518.155.434	212-212	1.581.698.253	---	-
172	+		Al-San Gıda Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	172	1.518.111.900	147-147	1.762.343.828	---	-
173	35		Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Çaycuma	-	173	1.516.093.127	240-240	1.518.262.841	---	-
174	-	-	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	174	1.514.278.444	242-242	1.517.810.839	---	-
175	-	-	-	İstanbul	-	175	-	174-174	-	182-182	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	65-65	65.528	---	-	141
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	142
352-351	280.659.494	349-349	834.721.872	403-402	25.702.571	389-389	114.660.094	229-229	28.908	433-432	143	143
64-64	1.093.718.821	105-105	1.677.464.511	152-152	181.791.510	201-201	233.478.160	374-374	7.679	108-108	779	144
213-213	530.770.535	137-137	1.503.780.435	334-333	62.204.837	100-100	344.434.754	15-15	95.506	273-272	369	145
230-230	-	175-175	-	140-140	-	80-80	-	123-123	-	197-196	-	146
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	4-4	2.408	147
158-158	657.274.824	77-77	1.874.956.944	72-72	310.897.802	26-26	554.506.036	405-405	3.341	51-51	1.079	148
205-205	-	45-45	-	417-416	-	288-288	-	425-425	-	195-194	-	149
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	150
106-106	856.799.295	104-104	1.685.208.342	113-113	233.205.916	180-180	255.355.565	---	-	499-498	37	151
233-233	490.163.524	136-136	1.504.544.111	168-168	167.487.912	143-143	287.364.494	---	-	407-406	185	152
105-105	-	260-260	-	19-19	-	44-44	-	286-286	-	163-163	-	153
53-53	1.206.755.593	164-164	1.393.233.896	32-32	428.454.319	117-117	318.052.005	283-283	19.502	14-14	1.571	154
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	155
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	156
175-175	619.005.195	325-325	890.835.391	---	-	---	-	404-404	3.373	241-240	432	157
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	158
360-359	-	382-382	-	407-406	-	379-379	-	350-350	-	139-139	-	159
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	160
---	-	---	-	---	-	---	-	142-142	46.797	---	-	161
368-367	257.433.833	332-332	867.251.701	458-457	-492.796	247-247	203.256.551	5-5	115.519	303-302	319	162
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	163
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	164
---	-	---	-	---	-	---	-	128-128	47.983	---	-	165
423-422	172.297.593	433-432	622.595.951	430-429	9.285.093	492-491	15.579.136	459-459	40	411-410	178	166
440-439	144.099.128	407-407	693.584.977	402-401	26.971.648	473-472	47.931.556	440-440	669	204-203	480	167
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	168
231-231	493.154.852	360-360	795.127.527	137-137	202.052.731	214-214	224.202.623	191-191	36.553	298-297	323	169
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	170
---	-	---	-	---	-	---	-	18-18	93.035	---	-	171
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	172
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	173
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	174
18-18	-	34-34	-	93-93	-	129-129	-	273-273	-	46-46	-	175

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
176	232		Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	-	176	1.508.510.096	234-234	1.528.689.364	---	-
177	367		Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	177	1.506.720.910	238-238	1.520.396.235	---	-
178	225		Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	178	1.504.824.332	195-195	1.603.330.033	---	-
179	295		Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayi A.Ş.	Konya	-	179	1.504.166.556	249-249	1.504.166.556	---	-
180	217		Gelişim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	180	1.500.329.570	188-188	1.621.326.641	137-137	401.189.283
181	253		Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Antalya	-	181	1.499.782.164	206-206	1.592.050.974	---	-
182	139		İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Ankara	-	182	1.493.384.458	227-227	1.550.273.242	---	-
183	264		Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	183	1.492.295.067	246-246	1.508.435.272	---	-
184	+		Toraman Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	-	184	1.492.069.465	223-223	1.557.838.704	---	-
185	-		-	Kocaeli	-	185	-	205-205	-	109-109	-
186	-		-	Çerkezköy	-	186	-	250-250	-	266-265	-
187	200		Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	187	1.481.089.092	137-137	1.784.353.353	---	-
188	-		Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyol	-	188	1.480.366.670	193-193	1.606.859.632	---	-
189	184		Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	189	1.480.097.672	258-258	1.480.718.096	---	-
190	194		Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	190	1.477.951.512	162-162	1.706.322.314	43-43	630.920.838
191	26		Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	191	1.474.531.022	261-261	1.474.581.429	---	-
192	153		Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	192	1.471.211.727	196-196	1.602.731.612	196-196	344.645.934
193	+		Krone Ticari Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	193	1.470.351.963	256-256	1.486.225.765	---	-
194	195		Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Bursa	-	194	1.466.283.100	155-155	1.728.321.547	---	-
195	219		Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	195	1.465.276.045	259-259	1.480.504.206	313-312	237.789.721
196	146		Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	196	1.465.237.563	263-263	1.468.467.856	---	-
197	191		Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	197	1.464.380.155	109-109	1.884.180.760	32-32	726.732.454
198	-		Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	198	1.461.593.373	268-268	1.462.838.706	34-34	709.277.808
199	65		Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	199	1.460.781.511	202-202	1.595.168.358	---	-
200	466		Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Denizli	-	200	1.458.504.469	272-272	1.458.504.469	---	-
201	204		Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Bursa	-	201	1.457.263.268	235-235	1.527.584.912	---	-
202	316		Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	202	1.455.317.092	185-185	1.625.326.531	---	-
203	286		Camış Madencilik A.Ş.	İstanbul	-	203	1.453.244.187	222-222	1.558.170.099	128-128	411.163.811
204	235		Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	204	1.452.882.172	203-203	1.595.004.637	---	-
205	260		Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	205	1.452.791.274	257-257	1.483.342.446	---	-
206	220		Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	206	1.451.726.727	254-254	1.491.800.897	110-110	445.944.664
207	352		Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	207	1.443.872.367	84-84	1.966.775.436	---	-
208	13		Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	208	1.440.135.197	274-274	1.444.406.454	---	-
209	344		İzi Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Konya	-	209	1.437.138.723	279-279	1.437.353.732	---	-
210	231		Yükselen Çelik A.Ş.	İstanbul	-	210	1.436.691.791	260-260	1.477.757.198	258-257	289.747.371

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	176
---	-	278-278	1.010.628.662	---	-	437-436	73.833.539	257-257	24.005	464-463	108	177
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	178
28-28	1.456.468.063	28-28	2.743.891.515	---	-	---	-	116-116	50.100	58-58	1.039	179
149-149	686.385.127	277-277	1.013.586.717	214-214	135.002.438	211-211	226.897.919	20-20	91.750	44-44	1.128	180
---	-	---	-	---	-	---	-	415-415	1.874	172-172	565	181
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	182
---	-	---	-	---	-	---	-	366-366	8.194	201-200	493	183
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	184
118-118	-	261-261	-	120-120	-	71-71	-	220-220	-	337-336	-	185
70-70	-	87-87	-	489-488	-	345-345	-	410-410	-	232-231	-	186
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	86-86	857	187
---	-	---	-	---	-	---	-	95-95	56.093	---	-	188
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	189
62-62	1.128.369.915	94-94	1.772.973.560	35-35	421.554.716	27-27	550.161.461	198-198	35.008	144-144	649	190
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	191
76-76	1.014.499.020	31-31	2.694.740.717	76-76	299.417.326	192-192	242.747.177	400-400	3.977	224-223	450	192
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	193
---	-	57-57	2.166.887.552	---	-	---	-	134-134	47.301	67-67	956	194
299-299	358.610.062	311-311	937.939.484	310-309	70.909.631	289-289	175.925.977	58-58	68.363	271-270	373	195
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	196
312-312	339.088.266	102-102	1.695.164.180	164-164	169.230.646	31-31	515.393.907	125-125	48.502	126-126	694	197
9-9	2.293.535.968	48-48	2.370.922.382	4-4	796.778.366	23-23	581.158.255	437-437	746	98-98	814	198
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	199
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	200
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	201
---	-	---	-	---	-	---	-	28-28	83.759	---	-	202
101-101	882.919.986	150-150	1.436.523.972	145-145	188.611.662	202-202	233.437.552	335-335	11.693	237-236	437	203
---	-	---	-	---	-	---	-	44-44	76.506	---	-	204
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	2-2	3.161	205
138-138	713.337.187	214-214	1.230.355.952	299-298	78.268.671	275-275	186.055.409	391-391	5.191	53-53	1.061	206
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	207
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	208
---	-	---	-	---	-	---	-	354-354	9.587	---	-	209
280-280	395.119.409	201-201	1.262.418.400	161-161	172.208.931	193-193	241.586.482	384-384	6.035	484-483	75	210

ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	2022	2021	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
211	498		GNS Alüminyum A.Ş.	İstanbul	-	211	1.428.333.757	283-283	1.428.589.622	---	-
212	237		Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Tekirdağ	-	212	1.427.325.683	198-198	1.602.211.090	---	-
213	249		Klöckner Pentoplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Kocaeli	-	213	1.426.258.288	277-277	1.442.431.856	---	-
214	376		Kablotek Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	214	1.422.943.896	275-275	1.443.739.806	---	-
215	358		Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	215	1.419.048.114	286-286	1.424.345.979	414-413	144.935.240
216	66		Hayri Uğur Tekstil A.Ş.	Mersin	-	216	1.418.723.352	113-113	1.869.768.250	---	-
217	210		Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	217	1.410.356.317	284-284	1.426.885.480	---	-
218	151		Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	218	1.409.938.227	239-239	1.518.269.326	379-378	178.022.661
219	+		Pakun Üretim Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Bafra	-	219	1.409.650.747	79-79	1.982.421.171	387-386	173.385.426
220	160		Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	220	1.409.084.206	232-232	1.534.216.213	---	-
221	313		Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	221	1.405.877.064	243-243	1.517.391.875	349-348	209.651.746
222	193		Reçber Kablo A.Ş.	Çorlu	-	222	1.405.602.852	287-287	1.417.169.115	---	-
223	333		Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	223	1.404.290.880	253-253	1.494.517.025	243-242	306.625.230
224	148		Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Kocaeli	-	224	1.400.241.156	178-178	1.647.604.825	---	-
225	76		S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Bursa	-	225	1.399.539.186	262-262	1.469.325.788	204-204	339.893.410
226	332		Formal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	226	1.399.422.418	291-291	1.405.009.764	---	-
227	131		Polisan Kimya Sanayii A.Ş.	Kocaeli	-	227	1.399.160.253	186-186	1.623.205.659	---	-
228	500		Özgörkey Otomotiv Turizm Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	228	1.392.936.796	7-7	3.643.177.119	---	-
229	477		Güney Süt Sanayi ve Gıda Maddeleri Ticaret A.Ş.	Tarsus	-	229	1.391.924.283	267-267	1.463.073.620	450-449	110.760.119
230	+		Humanis Sağlık A.Ş.	Çerkezköy	-	230	1.391.395.982	282-282	1.431.662.141	---	-
231	-		-	İstanbul	-	231	-	244-244	-	189-189	-
232	250		Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	232	1.390.620.189	241-241	1.517.906.990	---	-
233	+		Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	233	1.386.341.600	293-293	1.396.967.024	151-151	385.283.758
234	257		Rekor Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	234	1.383.774.955	292-292	1.399.485.332	---	-
235	188		Emta Elektrik Mühendislik İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Kadirli	-	235	1.381.116.964	115-115	1.861.840.847	400-399	158.850.163
236	104		Copa Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	236	1.380.413.979	177-177	1.653.694.669	---	-
237	294		Seluz Kimya Kozmetik Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	237	1.379.612.798	295-295	1.385.392.341	---	-
238	386		Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Suluova	-	238	1.378.107.992	273-273	1.458.269.527	---	-
239	214		Antepsan Kuruyemiş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	239	1.364.784.635	225-225	1.554.639.830	374-373	183.327.890
240	228		Eskapet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İnegöl	-	240	1.364.222.286	269-269	1.460.739.745	---	-
241	+		Hat-San Gemi İnşaa Bakım Onarım Deniz Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Yalova	-	241	1.363.855.204	303-302	1.363.855.204	---	-
242	192		Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	242	1.363.640.155	278-278	1.438.022.032	---	-
243	267		Master Builders Solutions Yapı Kimyasalları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	243	1.361.664.344	191-191	1.609.116.437	---	-
244	163		Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	244	1.359.849.361	245-245	1.510.934.084	76-76	532.162.292
245	365		Beşyem Tarım Hayvanlık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	245	1.359.748.053	190-190	1.616.186.105	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	211
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	349-348	245	212
---	-	---	-	---	-	---	-	264-264	23.100	373-372	215	213
---	-	496-495	290.149.411	---	-	---	-	39-39	78.868	389-388	200	214
499-498	-1.089.098.346	100-100	1.708.725.108	493-492	-108.937.069	35-35	497.941.624	351-351	9.780	113-113	758	215
449-448	134.507.069	413-413	672.521.937	---	-	---	-	23-23	89.290	304-303	319	216
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	217
335-334	304.016.441	359-359	800.520.421	341-340	57.225.311	462-461	55.394.595	71-71	63.977	187-186	530	218
456-455	111.083.370	421-421	642.664.443	270-269	97.617.221	326-326	155.617.392	103-103	54.000	468-467	104	219
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	220
340-339	298.887.681	358-358	804.608.282	251-250	109.211.587	371-371	131.516.274	250-250	24.895	478-477	84	221
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	222
143-143	694.971.902	199-199	1.284.274.377	166-166	168.314.182	253-253	198.227.078	177-177	37.969	149-149	625	223
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	224
69-69	1.062.463.795	203-203	1.261.697.183	45-45	386.478.459	168-168	265.998.855	228-228	29.149	279-278	361	225
---	-	---	-	---	-	---	-	68-68	65.279	301-300	320	226
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	227
---	-	---	-	---	-	---	-	261-261	23.631	66-66	971	228
463-462	100.728.045	483-482	412.772.454	295-294	81.924.474	402-402	108.078.780	451-451	193	496-495	48	229
84-84	953.878.235	55-55	2.189.615.058	---	-	---	-	347-347	10.011	102-102	802	230
298-298	-	219-219	-	237-237	-	176-176	-	414-414	-	430-429	-	231
---	-	---	-	---	-	---	-	56-56	68.542	---	-	232
338-337	301.371.058	416-416	659.770.367	85-85	276.992.728	119-119	314.044.175	---	-	415-414	170	233
---	-	228-228	1.196.763.397	---	-	---	-	327-327	13.138	324-323	277	234
390-389	222.562.231	305-305	951.428.923	329-328	63.420.096	292-292	173.552.317	51-51	71.958	385-384	201	235
464-463	97.963.704	131-131	1.537.631.692	---	-	---	-	79-79	61.327	285-284	351	236
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	237
---	-	---	-	---	-	285-285	177.623.630	---	-	120-120	726	238
353-352	280.066.412	346-346	835.703.646	351-350	53.071.120	372-372	130.697.437	344-344	10.257	215-214	461	239
---	-	200-200	1.272.705.741	---	-	---	-	187-187	37.005	---	-	240
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	241
443-442	139.991.652	333-333	866.221.111	---	-	---	-	249-249	25.315	---	-	242
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	243
111-111	834.162.069	115-115	1.628.928.276	114-114	232.812.174	126-126	307.860.285	54-54	69.875	134-134	678	244
461-460	103.280.124	452-451	561.206.433	---	-	461-460	56.841.258	104-104	53.645	---	-	245

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
246	205		Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	246	1.356.208.450	247-247	1.506.090.644	---	-
247	284		T.K.G. Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	247	1.355.440.060	300-300	1.365.922.180	---	-
248	+		Erbey Dokuma İplik San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	248	1.354.583.587	236-236	1.526.731.134	279-278	270.404.757
249	239		B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	249	1.350.084.777	266-266	1.463.599.563	---	-
250	+		Işık Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	250	1.349.812.321	5-5	4.591.013.131	336-335	222.813.041
251	378		Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Kocaeli	-	251	1.346.313.725	304-303	1.350.415.226	201-201	342.684.077
252	223		Küçüker Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	252	1.345.350.121	197-197	1.602.425.453	---	-
253	111		Çelikaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	253	1.341.717.969	160-160	1.719.336.551	---	-
254	100		Panel Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	254	1.340.225.700	307-306	1.340.225.700	291-290	259.947.535
255	359		Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	255	1.339.547.137	229-229	1.539.748.471	---	-
256	170		Sanica Isı Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	256	1.336.660.152	306-305	1.343.829.319	101-101	478.409.208
257	317		Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	257	1.334.498.438	271-271	1.459.056.711	---	-
258	+		Meyşüt Meyve Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Ereğli/Konya	-	258	1.329.222.090	214-214	1.578.022.129	---	-
259	-		-	İnegöl	-	259	-	194-194	-	353-352	-
260	423		Baymel Kimya Yapı A.Ş.	Gaziantep	-	260	1.319.750.852	311-310	1.328.808.550	474-473	71.996.233
261	176		Emak Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	261	1.314.610.972	226-226	1.554.393.418	---	-
262	331		Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	262	1.312.711.793	310-309	1.331.972.546	---	-
263	150		Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	263	1.311.264.751	308-307	1.334.667.656	115-115	440.019.995
264	371		Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	264	1.309.408.245	302-301	1.365.059.624	---	-
265	141		Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	265	1.308.501.904	313-312	1.321.369.552	---	-
266	372		Ermatal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Bursa	-	266	1.308.112.740	297-297	1.381.309.695	---	-
267	213		Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	267	1.300.971.060	296-296	1.382.860.681	---	-
268	181		Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Denizli	-	268	1.298.804.260	312-311	1.327.527.827	---	-
269	265		K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Ege Bölgesi	-	269	1.298.207.651	251-251	1.496.467.101	---	-
270	+		Nipaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	270	1.297.869.017	294-294	1.387.475.541	74-74	541.865.057
271	338		Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	271	1.295.656.581	320-319	1.305.828.543	---	-
272	419		Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Adana	-	272	1.295.111.430	199-199	1.602.020.378	---	-
273	-		Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	273	1.294.937.250	8-8	3.364.310.247	365-364	188.222.916
274	224		Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Kocaeli	-	274	1.292.370.464	14-14	2.777.984.182	---	-
275	229		Baykan Moda A.Ş.	İstanbul	-	275	1.288.369.526	325-324	1.298.534.274	393-392	166.253.382
276	+		Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	276	1.283.545.398	231-231	1.535.038.322	90-90	501.581.403
277	206		Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	277	1.282.709.058	328-327	1.296.350.752	---	-
278	-		-	Manisa	-	278	-	334-333	-	129-129	-
279	238		ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	279	1.278.970.708	335-334	1.279.395.021	---	-
280	349		Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	-	280	1.277.369.621	255-255	1.490.831.243	77-77	531.470.793

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	246
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	247
232-232	493.097.342	221-221	1.213.725.321	433-432	7.923.192	228-228	211.755.869	---	-	124-124	702	248
---	-	---	-	---	-	---	-	442-442	604	256-255	406	249
424-423	171.914.167	180-180	1.336.307.305	322-321	67.041.043	179-179	256.011.857	26-26	86.544	325-324	276	250
305-305	349.256.742	367-367	781.678.431	148-148	184.282.644	173-173	262.544.902	263-263	23.169	369-368	218	251
---	-	---	-	---	-	357-357	138.751.214	115-115	50.195	---	-	252
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	253
---	-	408-408	687.119.799	327-326	63.683.631	---	-	---	-	350-349	245	254
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	255
40-40	1.352.916.650	41-41	2.423.179.992	199-199	145.743.676	66-66	405.116.722	247-247	25.409	165-165	580	256
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	257
434-433	153.370.773	482-481	421.392.721	---	-	---	-	462-462	17	---	-	258
356-355	-	338-338	-	278-277	-	356-356	-	383-383	-	275-274	-	259
331-330	306.957.954	173-173	1.376.525.333	381-380	36.814.546	484-483	32.954.037	360-360	9.037	487-486	66	260
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	261
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	262
284-284	389.856.563	114-114	1.634.388.706	356-355	48.760.172	112-112	321.409.393	83-83	60.082	21-21	1.359	263
---	-	---	-	---	-	---	-	204-204	32.662	---	-	264
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	265
---	-	---	-	---	-	---	-	392-392	4.771	141-141	653	266
41-41	1.350.604.178	80-80	1.861.680.677	---	-	---	-	281-281	19.664	55-55	1.047	267
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	268
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	269
170-170	631.529.698	143-143	1.488.250.342	41-41	399.595.156	48-48	466.152.544	---	-	151-151	620	270
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	271
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	272
182-182	604.570.258	146-146	1.470.036.801	236-236	121.022.320	337-337	149.129.921	342-342	11.024	306-305	316	273
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	274
455-454	115.724.591	420-420	644.155.965	419-418	16.602.034	496-495	-3.757.733	49-49	74.470	17-17	1.497	275
124-124	744.251.925	218-218	1.217.798.815	59-59	344.207.166	69-69	398.841.684	449-449	344	267-266	377	276
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	277
286-286	-	194-194	-	354-353	-	102-102	-	---	-	200-199	-	278
380-379	242.492.337	389-389	735.336.238	---	-	---	-	253-253	24.317	228-227	447	279
148-148	687.196.011	7-7	4.344.507.427	71-71	313.607.556	25-25	559.306.789	82-82	60.221	122-122	709	280

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
281	+		Flokser Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	281	1.276.478.127	32-32	2.199.790.024	---	-
282	418		Tören Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	282	1.275.577.282	276-276	1.442.513.936	314-313	237.379.200
283	342		Uysal Makina San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	283	1.274.287.950	333-332	1.283.354.045	23-23	757.800.750
284	391		Beno Plastik Ambalaj ve Kalıp San. Tic. A.Ş.	Yalova	-	284	1.268.258.815	314-313	1.319.423.722	221-221	325.667.646
285	309		Fil Filtre A.Ş.	İskenderun	-	285	1.267.839.660	316-315	1.313.733.574	97-97	491.061.372
286	78		Galva Metal San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	286	1.262.395.178	88-88	1.945.730.508	---	-
287	363		Duran-Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Istanbul	-	287	1.261.975.649	329-328	1.291.779.916	111-111	444.013.543
288	301		Bambi Mobilya ve Yatak Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	288	1.261.809.194	270-270	1.459.984.130	177-177	359.386.079
289	+		Rayon Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Istanbul	-	289	1.260.365.912	327-326	1.297.326.298	405-404	155.929.503
290	405		Özgüllü Süt Mamülleri A.Ş.	Sakarya	-	290	1.254.304.254	338-337	1.278.617.673	475-474	71.744.514
291	132		Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	Istanbul	-	291	1.252.870.206	299-299	1.372.707.993	198-198	344.038.658
292	475		Eskim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Eskişehir	-	292	1.252.272.025	344-343	1.263.358.918	---	-
293	481		PNS Pendik Nişasta Sanayi A.Ş.	Istanbul	-	293	1.249.329.163	342-341	1.267.958.718	362-361	191.713.043
294	198		Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Giresun	-	294	1.248.134.258	352-351	1.254.509.861	---	-
295	318		Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	295	1.246.021.785	121-121	1.848.849.063	---	-
296	-		-	Istanbul	-	296	-	281-281	-	66-66	-
297	247		Akripol Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Çorlu	-	297	1.242.163.890	326-325	1.298.429.907	464-463	83.086.875
298	201		Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Ordu	-	298	1.240.158.540	337-336	1.279.082.323	312-311	238.272.754
299	152		Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	299	1.239.110.947	336-335	1.279.119.186	---	-
300	+		Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Istanbul	-	300	1.236.706.277	321-320	1.304.923.895	---	-
301	377		Güneşoğlu Süt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	301	1.234.753.590	343-342	1.264.222.827	---	-
302	339		Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Istanbul	-	302	1.231.781.546	341-340	1.268.343.563	256-255	290.281.077
303	+		Mekpan Metal Panel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Konya	-	303	1.230.361.331	355-354	1.239.692.517	---	-
304	474		Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	304	1.229.335.747	360-359	1.230.876.703	---	-
305	83		Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	305	1.228.846.700	349-348	1.256.975.843	---	-
306	-		-	Istanbul	-	306	-	189-189	-	22-22	-
307	-		Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	307	1.225.345.960	298-298	1.380.502.973	220-220	326.675.375
308	+		İsopol Kimya A.Ş.	Mersin	-	308	1.225.292.333	39-39	2.142.940.684	366-365	187.944.530
309	296		Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	-	309	1.221.534.291	361-360	1.227.533.307	169-169	366.042.512
310	351		Saka Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Karabük	-	310	1.220.365.304	348-347	1.258.717.304	280-279	267.416.422
311	+		-	Ege Bölgesi	-	311	-	364-363	-	302-301	-
312	233		Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Çerkezköy	-	312	1.219.490.929	367-366	1.219.490.929	---	-
313	+		Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Istanbul	-	313	1.216.248.537	339-338	1.272.490.123	317-316	236.326.382
314	183		De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	314	1.215.364.060	370-369	1.215.364.060	---	-
315	256		Graniser Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Akhisar	-	315	1.213.092.713	351-350	1.255.497.074	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	281
36-36	1.361.937.655	64-64	2.060.511.342	287-286	85.224.473	244-244	203.560.337	46-46	75.928	290-289	339	282
116-116	801.356.087	209-209	1.247.369.328	40-40	403.419.809	30-30	539.638.599	464-464	3	105-105	792	283
277-277	402.180.640	313-313	933.459.943	372-371	42.214.615	215-215	223.475.010	237-237	27.690	206-205	473	284
150-150	685.009.655	182-182	1.330.863.563	332-331	62.981.489	93-93	352.028.052	230-230	28.897	47-47	1.106	285
421-420	174.530.385	283-283	997.965.026	---	-	---	-	209-209	32.045	424-423	157	286
146-146	689.483.679	204-204	1.258.148.584	183-183	155.746.037	97-97	349.060.096	186-186	37.079	296-295	327	287
141-141	700.478.530	226-226	1.202.137.139	191-191	150.720.068	187-187	247.187.255	376-376	7.585	72-72	930	288
229-229	496.186.832	411-411	676.279.305	185-185	155.145.006	394-394	112.541.784	422-422	1.361	266-265	383	289
361-360	262.218.646	461-460	498.047.615	406-405	24.248.757	487-486	30.301.287	408-408	3.077	207-206	471	290
275-275	403.376.726	296-296	970.806.224	127-127	214.224.948	84-84	370.709.689	149-149	44.971	262-261	398	291
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	292
357-356	269.120.773	469-468	476.639.086	157-157	178.268.449	315-315	161.608.318	236-236	27.817	461-460	110	293
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	294
27-27	1.459.218.097	50-50	2.337.320.624	---	-	---	-	---	-	84-84	875	295
65-65	-	149-149	-	16-16	-	55-55	-	284-284	-	38-38	-	296
460-459	105.560.549	467-466	480.487.687	377-376	40.999.692	459-458	58.208.771	202-202	33.662	485-484	70	297
426-425	166.843.353	293-293	977.080.903	462-461	-8.738.901	224-224	217.723.393	254-254	24.314	390-389	200	298
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	445-444	130	299
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	300
404-403	199.166.282	474-473	461.671.566	---	-	---	-	---	-	---	-	301
325-324	312.566.746	440-439	593.173.426	150-150	182.314.382	257-257	195.967.308	277-277	21.059	242-241	425	302
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	479-478	84	303
204-204	554.788.722	397-397	718.690.384	---	-	60-60	412.669.362	423-423	1.353	196-195	512	304
---	-	---	-	---	-	---	-	161-161	40.646	---	-	305
34-34	-	121-121	-	17-17	-	14-14	-	90-90	-	42-42	-	306
322-321	314.027.153	134-134	1.508.452.104	429-428	9.691.557	252-252	198.526.714	341-341	11.244	177-176	560	307
376-375	245.763.181	234-234	1.176.533.917	346-345	54.363.854	328-328	154.081.593	159-159	41.660	482-481	78	308
74-74	1.026.622.212	195-195	1.288.836.235	90-90	270.856.320	160-160	275.465.946	118-118	49.733	54-54	1.054	309
344-343	293.729.285	336-336	862.983.737	243-243	116.781.895	---	-	412-412	2.388	374-373	215	310
349-348	-	191-191	-	362-361	-	348-348	-	333-333	-	104-104	-	311
---	-	431-430	622.995.704	---	-	---	-	358-358	9.216	148-148	627	312
375-374	248.886.002	414-414	671.793.082	300-299	77.531.141	310-310	163.957.034	302-302	16.189	250-249	414	313
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	314
---	-	---	-	---	-	---	-	153-153	43.144	75-75	907	315

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
316	172		Uzmar Gemi İnşa San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	316	1.210.136.247	357-356	1.234.615.794	---	-
317	292		Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	317	1.209.247.471	332-331	1.284.047.978	---	-
318	+		Lignadecor Üretim ve Pazarlama A.Ş.	İstanbul	-	318	1.206.889.615	369-368	1.216.797.556	---	-
319	289		ELK Motor San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	319	1.206.002.413	323-322	1.301.619.746	---	-
320	277		Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	-	320	1.205.042.798	322-321	1.303.051.707	---	-
321	343		Çöğenler Yem A.Ş.	Konya	-	321	1.203.225.217	368-367	1.219.063.076	---	-
322	355		Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	322	1.199.592.885	354-353	1.247.362.797	391-390	169.194.076
323	485		Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	323	1.197.398.906	129-129	1.818.863.227	---	-
324	169		Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	324	1.196.516.850	375-374	1.206.665.049	---	-
325	493		Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	325	1.195.447.070	331-330	1.286.911.123	479-478	64.668.898
326	251		Sirena Marine Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	326	1.192.613.560	381-380	1.192.613.560	---	-
327	431		Son Adım Geri Dönüşüm San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	327	1.192.474.515	309-308	1.333.406.577	361-360	192.403.811
328	321		Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	328	1.192.004.288	365-364	1.220.432.647	---	-
329	171		Alplas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	İstanbul	-	329	1.191.367.083	380-379	1.194.642.210	293-292	259.148.259
330	362		ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	330	1.186.926.137	290-290	1.408.954.211	---	-
331	488		Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	İstanbul	-	331	1.186.831.603	315-314	1.317.129.949	---	-
332	+		İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	1	-	1.186.770.231	301-1	1.365.765.067	232-1	314.298.978
333	302		İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	332	1.186.572.618	265-265	1.465.966.957	---	-
334	281		İlsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Malatya	-	333	1.184.181.409	383-382	1.188.487.716	190-190	348.809.646
335	463		Evas Ev Aletleri Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	334	1.183.663.802	340-339	1.271.366.813	269-268	278.142.860
336	406		Özmirioğlu Pamuk Yağ Küspe San. ve Tic. A.Ş.	Antakya	-	335	1.182.351.016	324-323	1.300.592.942	---	-
337	306		Formül Plastik ve Metal Sanayi A.Ş.	Çerkezköy	-	336	1.181.911.427	382-381	1.191.368.299	---	-
338	382		Batçım Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Ege Bölgesi	-	337	1.181.705.040	23-23	2.300.113.562	245-244	304.430.840
339	291		Pakten Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	338	1.180.119.141	356-355	1.235.095.145	465-464	81.963.408
340	409		CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Denizli	-	339	1.175.718.791	389-388	1.175.718.791	---	-
341	254		Altıncılık Gıda ve Süt San. Tic. A.Ş.	Çanakkale	-	340	1.160.750.225	318-317	1.310.945.693	449-448	110.768.309
342	314		Bareks Polietilen Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	341	1.158.911.907	377-376	1.196.818.718	---	-
343	118		Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	342	1.157.023.163	9-9	3.012.115.893	---	-
344	187		Sanat Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	343	1.156.047.884	252-252	1.494.648.800	---	-
345	266		Kar-El Demir Tel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ege Bölgesi	-	344	1.152.745.673	362-361	1.224.560.162	435-434	125.500.097
346	+		Asist Alüminyum Profil San. ve Tic. A.Ş.	Kırklareli	-	345	1.152.207.812	347-346	1.259.082.732	310-309	240.890.708
347	197		Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	346	1.145.510.424	317-316	1.313.525.519	---	-
348	346		Toyto Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	347	1.145.155.346	353-352	1.253.057.218	---	-
349	315		Panelсан Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	348	1.143.963.490	396-395	1.157.000.327	346-345	212.225.641
350	274		Tübaş Tekstil Ürünleri Boyama San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	349	1.140.543.269	384-383	1.187.443.204	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	50-50	72.241	---	-	316
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	317
---	-	---	-	---	-	---	-	131-131	47.455	---	-	318
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	319
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	320
429-428	165.308.879	438-437	601.373.475	---	-	480-479	42.450.647	---	-	481-480	79	321
428-427	165.368.393	262-262	1.097.507.293	379-378	39.000.260	380-380	124.173.667	112-112	51.286	302-301	320	322
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	323
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	324
388-387	231.638.432	493-492	348.387.079	324-323	66.085.424	441-440	71.654.261	100-100	54.540	446-445	130	325
---	-	58-58	2.163.831.707	---	-	---	-	89-89	58.616	62-62	1.003	326
492-491	-69.192.320	231-231	1.190.581.118	473-472	-35.583.609	294-294	171.749.511	377-377	7.144	474-473	92	327
---	-	---	-	---	-	---	-	113-113	51.161	63-63	999	328
292-292	372.712.009	401-401	709.569.597	240-240	119.874.606	365-365	134.160.869	393-393	4.689	103-103	801	329
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	330
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	331
314-1	334.356.292	423-1	640.380.289	245-1	116.010.798	411-1	102.343.143	---	-	176-1	563	332
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	333
---	-	---	-	129-129	212.814.696	230-230	210.986.495	---	-	123-123	705	334
459-458	107.128.218	379-379	752.564.497	271-270	97.346.036	344-344	146.722.469	55-55	69.038	186-185	531	335
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	311-310	303	336
---	-	---	-	---	-	---	-	174-174	38.501	---	-	337
155-155	666.991.149	92-92	1.815.508.304	187-187	154.635.065	99-99	346.321.612	52-52	71.824	257-256	403	338
412-411	187.054.570	170-170	1.383.514.445	496-495	-191.324.534	470-469	50.106.396	189-189	36.666	218-217	456	339
473-472	51.282.842	455-454	521.260.004	---	-	---	-	87-87	59.420	457-456	115	340
457-456	109.500.392	427-426	635.710.184	374-373	41.936.392	400-400	108.211.561	448-448	347	340-339	252	341
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	342
---	-	63-63	2.087.960.505	---	-	61-61	410.374.765	45-45	76.012	5-5	1.954	343
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	344
310-310	343.272.144	398-398	716.218.601	335-334	61.306.193	398-398	109.063.414	105-105	53.488	422-421	160	345
359-358	266.606.876	353-353	829.693.606	336-335	60.503.749	317-317	160.834.262	201-201	33.922	288-287	344	346
79-79	988.818.779	83-83	1.844.219.926	---	-	---	-	---	-	118-118	747	347
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	334-333	260	348
192-192	579.307.441	249-249	1.126.474.061	149-149	183.437.638	331-331	152.904.028	389-389	5.538	416-415	169	349
---	-	---	-	---	-	---	-	378-378	7.074	---	-	350

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
351	91	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Trabzon	-	350	1.131.020.814	358-357	1.231.369.715	425-424	134.759.618	
352	261	Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Trabzon	-	351	1.129.649.532	391-390	1.169.846.408	455-454	99.880.416	
353	345	Kaplanlar Soğutma San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	352	1.129.474.506	386-385	1.184.792.237	106-106	466.398.002	
354	+	-	Ege Bölgesi	-	353	-	371-370	-	234-233	-	
355	300	ASD Laminat A.Ş.	Düzce	-	354	1.125.432.678	388-387	1.182.828.362	---	-	
356	130	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Ordu	-	355	1.123.288.894	409-408	1.123.288.895	385-384	173.793.737	
357	369	Albond Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	356	1.120.850.520	392-391	1.169.563.821	---	-	
358	+	Turkuaz Kablo Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	Kocaeli	-	357	1.120.766.730	411-410	1.121.414.741	---	-	
359	397	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük	-	358	1.117.912.427	345-344	1.261.316.837	261-260	285.613.231	
360	387	TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Düzce	-	359	1.115.691.313	405-404	1.133.086.453	---	-	
361	161	Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Bursa	-	360	1.114.711.685	394-393	1.164.134.812	---	-	
362	453	Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Ltd. Şti.	Bursa	-	361	1.113.676.255	415-414	1.113.676.255	---	-	
363	240	Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	362	1.113.117.944	404-403	1.135.803.243	---	-	
364	155	Senur Elektrik Motorları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	363	1.111.975.397	330-329	1.290.454.251	---	-	
365	282	Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	364	1.110.110.460	402-401	1.139.431.792	---	-	
366	297	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Ege Bölgesi	-	365	1.108.782.858	379-378	1.195.651.696	---	-	
367	370	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Çerkezköy	-	366	1.104.336.714	399-398	1.148.748.066	---	-	
368	+	Emsa Elektromotor Alternatör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	367	1.102.861.222	420-419	1.108.852.712	---	-	
369	215	Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	368	1.100.315.451	305-304	1.344.783.680	---	-	
370	494	Alcas Metal Sanayi A.Ş.	İstanbul	-	369	1.098.798.092	408-407	1.126.597.287	225-225	322.090.380	
371	327	Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	370	1.098.404.005	430-429	1.098.530.152	---	-	
372	361	Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	371	1.096.071.151	288-288	1.414.867.921	236-235	312.574.532	
373	263	Fistaş Fantazi İplik San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	372	1.095.447.499	416-415	1.112.587.931	152-152	385.047.105	
374	+	Gentaş Dekoratif Yüzeyler San. ve Tic. A.Ş.	Bolu	-	373	1.094.659.232	366-365	1.220.432.526	342-341	218.434.301	
375	+	Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	İstanbul	-	374	1.094.412.125	217-217	1.568.714.134	136-136	401.826.607	
376	312	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Diyarbakır	-	375	1.092.565.202	390-389	1.175.699.447	---	-	
377	270	Mayteks Örme San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	376	1.092.337.346	373-372	1.207.643.567	---	-	
378	234	Göktaş Yassı Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	377	1.088.682.776	319-318	1.307.783.141	---	-	
379	+	Turkpulse Dış Ticaret A.Ş.	Mersin	-	378	1.088.134.807	429-428	1.103.316.862	---	-	
380	+	Rella Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Salihli	-	379	1.087.070.495	237-237	1.526.479.069	---	-	
381	335	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	380	1.086.682.800	422-421	1.107.942.064	117-117	434.216.705	
382	380	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	381	1.086.643.268	398-397	1.154.825.944	103-103	473.989.633	
383	347	Bayteks Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	382	1.086.391.081	172-172	1.670.312.999	183-183	353.721.096	
384	272	Alperteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	383	1.085.985.792	264-264	1.468.123.331	403-402	156.575.942	
385	174	Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ünye	-	384	1.083.799.893	417-416	1.109.798.725	495-494	21.063.037	

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
478-477	34.986.247	36-36	2.528.529.986	445-444	3.871.009	382-382	123.668.475	173-173	38.638	425-424	157	351
441-440	140.994.004	484-483	409.983.223	337-336	60.045.439	445-444	69.652.601	441-441	665	355-354	240	352
---	-	372-372	767.607.271	89-89	271.597.502	104-104	335.343.405	---	-	146-146	637	353
291-291	-	324-324	-	133-133	-	189-189	-	226-226	-	243-242	-	354
---	-	---	-	---	-	255-255	196.677.489	121-121	49.088	---	-	355
339-338	300.014.414	399-399	715.658.195	151-151	181.811.605	378-378	125.208.443	190-190	36.630	247-246	419	356
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	357
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	358
144-144	691.475.530	95-95	1.745.964.542	344-343	54.686.552	276-276	185.228.084	84-84	59.777	320-319	283	359
333-332	305.320.783	485-484	406.944.789	---	-	---	-	256-256	24.118	61-61	1.024	360
---	-	122-122	1.590.538.351	---	-	---	-	308-308	15.457	140-140	657	361
---	-	---	-	---	-	---	-	289-289	18.432	---	-	362
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	363
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	364
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	365
---	-	---	-	---	-	---	-	184-184	37.248	---	-	366
---	-	---	-	---	-	---	-	80-80	60.977	---	-	367
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	368
---	-	---	-	---	-	---	-	343-343	10.495	---	-	369
220-220	514.614.216	380-380	751.245.658	128-128	213.546.850	164-164	270.830.102	169-169	39.414	239-238	434	370
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	371
351-350	284.622.830	363-363	788.680.746	319-318	68.470.623	299-299	169.523.739	311-311	15.250	147-147	635	372
397-396	212.534.595	245-245	1.138.643.571	471-470	-32.063.643	184-184	250.648.714	206-206	32.458	36-36	1.191	373
114-114	808.687.258	167-167	1.387.205.734	415-414	19.444.024	410-410	103.116.546	214-214	31.569	152-152	620	374
228-228	496.551.791	339-339	850.383.720	97-97	264.467.224	131-131	304.813.128	368-368	8.000	399-398	196	375
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	376
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	377
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	378
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	379
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	380
302-302	353.171.250	285-285	988.629.882	159-159	174.698.531	120-120	313.694.688	240-240	26.739	219-218	456	381
72-72	1.036.916.297	151-151	1.432.675.100	196-196	147.648.166	281-281	180.953.346	255-255	24.137	52-52	1.063	382
42-42	1.317.597.455	12-12	3.721.816.548	414-413	20.322.706	86-86	367.787.098	435-435	916	---	-	383
418-417	178.936.844	225-225	1.204.405.798	459-458	-5.580.385	450-449	64.166.954	---	-	182-181	545	384
482-481	27.610.651	500-499	207.402.610	434-433	6.845.153	495-494	6.845.153	326-326	13.517	490-489	60	385

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kurulmuşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
386	+		Alfa Kimya A.Ş.	İstanbul	-	385	1.083.491.909	359-358	1.231.346.681	---	-
387	-	-		İstanbul	-	386	-	395-394	-	335-334	-
388	-	-		Ege Bölgesi	-	387	-	66-66	-	267-266	-
389	-	-		Gaziantep	-	388	-	434-433	-	282-281	-
390	275		Sürü Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. Ltd. Şti.	Denizli	-	389	1.078.490.876	36-36	2.176.347.487	246-245	304.082.939
391	457		İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	390	1.078.293.416	421-420	1.108.628.463	---	-
392	222		Teknik Masura Ambalaj Kağıt Geri Dönüşüm San. ve Tic. A.Ş.	Tarsus	-	391	1.077.667.795	426-425	1.105.128.018	---	-
393	469		Emek Yağ Sanayii A.Ş.	Bursa	-	392	1.075.356.498	393-392	1.164.628.761	---	-
394	211		Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	393	1.073.075.902	442-441	1.081.308.172	---	-
395	+		Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	394	1.072.796.810	363-362	1.222.796.810	---	-
396	287		Tümer Halı San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	395	1.071.928.590	439-438	1.087.371.796	---	-
397	450		Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Manisa	-	396	1.070.386.874	443-442	1.080.066.137	---	-
398	189		Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	397	1.069.272.160	438-437	1.089.048.864	285-284	265.503.489
399	385		Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	398	1.066.061.272	419-418	1.109.000.787	119-119	433.366.122
400	326		Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	399	1.064.783.126	444-443	1.077.948.260	144-144	391.656.291
401	402		Akcanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	400	1.063.914.057	431-430	1.097.878.863	---	-
402	279		Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	401	1.063.373.732	445-444	1.077.386.166	---	-
403	+		Doğa Tohumculuk Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Nevşehir	-	402	1.062.324.431	410-409	1.122.977.043	---	-
404	412		Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	403	1.058.851.287	455-454	1.059.077.665	283-282	266.148.788
405	-	-		Ege Bölgesi	-	404	-	436-435	-	178-178	-
406	437		Bolca Hindi Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Bolu	-	405	1.054.025.974	210-210	1.586.205.931	388-387	172.530.268
407	499		Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Balıkesir	-	406	1.051.786.048	432-431	1.096.832.181	443-442	116.965.053
408	+		Vitamin Gübre Tarım A.Ş.	İskenderun	-	407	1.051.456.501	123-123	1.834.054.656	---	-
409	328		Groupe Atlantic İzmir Radyatör Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	408	1.051.345.983	461-460	1.051.345.983	337-336	222.192.853
410	285		Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	409	1.049.843.172	454-453	1.061.713.000	---	-
411	400		Omega Metal Bağlantı Elemanları Demir Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Dörtöyol	-	410	1.049.105.995	449-448	1.073.266.509	430-429	132.114.426
412	472		Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	411	1.045.907.828	424-423	1.106.150.207	311-310	238.922.492
413	+		Fersan Tekstil Tic. ve San. Ltd. Şti.	İstanbul	-	412	1.044.647.178	433-432	1.096.611.076	100-100	480.649.899
414	350		Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	413	1.042.580.988	207-207	1.590.882.149	460-459	94.729.398
415	425		Formfleks Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	414	1.042.396.083	457-456	1.057.154.273	172-172	363.805.903
416	399		Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	415	1.039.695.801	427-426	1.105.085.514	---	-
417	464		Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	416	1.037.733.972	464-463	1.037.733.972	226-226	321.955.458
418	429		Anadolu Bakır A.Ş.	İstanbul	-	417	1.035.644.437	372-371	1.211.352.220	---	-
419	-	-		İstanbul	-	418	-	463-462	-	484-483	-
420	208		Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	419	1.035.317.090	387-386	1.183.870.314	139-139	398.908.588

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	235-235	27.840	---	-	386
161-161	-	185-185	-	347-346	-	217-217	-	385-385	-	130-130	-	387
94-94	-	86-86	-	291-290	-	263-263	-	244-244	-	213-212	-	388
123-123	-	270-270	-	106-106	-	243-243	-	94-94	-	50-50	-	389
249-249	451.259.328	81-81	1.853.088.669	184-184	155.452.029	153-153	278.902.563	221-221	30.031	254-253	408	390
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	391
---	-	345-345	840.730.558	---	-	---	-	---	-	227-226	448	392
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	393
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	394
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	395
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	396
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	397
47-47	1.296.114.321	147-147	1.465.730.997	172-172	160.959.362	323-323	157.257.007	438-438	743	106-106	785	398
203-203	557.778.605	400-400	711.377.471	68-68	329.064.741	133-133	302.254.576	127-127	48.021	314-313	290	399
173-173	621.365.859	309-309	942.177.413	156-156	179.531.393	205-205	229.962.264	108-108	51.912	128-128	691	400
---	-	210-210	1.247.233.514	---	-	---	-	309-309	15.445	---	-	401
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	402
183-183	603.569.384	287-287	986.611.591	---	-	---	-	---	-	381-380	204	403
187-187	595.791.659	352-352	832.048.673	219-219	132.406.854	319-319	160.182.359	359-359	9.076	112-112	763	404
246-246	-	169-169	-	313-312	-	171-171	-	96-96	-	173-173	-	405
378-377	243.047.292	435-434	614.404.567	350-349	53.493.852	383-383	121.076.458	355-355	9.572	283-282	353	406
---	-	460-459	498.436.414	292-291	82.541.682	426-425	82.615.772	---	-	428-427	155	407
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	408
216-216	517.898.500	404-404	700.618.367	212-212	136.506.870	366-366	134.075.200	72-72	63.633	205-204	479	409
---	-	---	-	---	-	---	-	188-188	36.961	---	-	410
5-5	2.790.268.640	21-21	3.003.387.703	348-347	54.017.716	420-419	90.389.936	208-208	32.050	341-340	251	411
252-252	447.286.128	323-323	896.547.620	227-227	125.838.193	268-268	188.328.617	421-421	1.480	360-359	235	412
88-88	942.611.959	220-220	1.214.007.592	39-39	411.291.075	75-75	387.608.755	402-402	3.471	183-182	543	413
207-207	546.694.689	69-69	1.985.729.458	387-386	32.437.958	351-351	143.371.688	99-99	54.681	193-192	519	414
---	-	---	-	288-287	84.776.877	---	-	---	-	68-68	955	415
---	-	---	-	---	-	---	-	272-272	22.048	199-198	502	416
221-221	512.740.580	251-251	1.120.158.109	311-310	70.257.424	258-258	195.603.586	278-278	20.823	252-251	410	417
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	418
445-444	-	491-490	-	408-407	-	475-474	-	166-166	-	368-367	-	419
367-366	258.429.293	217-217	1.221.965.592	130-130	211.269.475	125-125	308.267.897	369-369	7.945	178-177	555	420

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
421	460		Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Kayseri	-	420	1.034.959.323	453-452	1.063.267.238	329-328	229.024.039
422	242		Mondi Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	421	1.031.822.479	211-211	1.584.418.651	---	-
423	310		Kayseri Yem San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	422	1.030.202.023	418-417	1.109.293.189	---	-
424	348		Almesan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	423	1.029.545.126	440-439	1.084.562.325	477-476	66.047.357
425	357		Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	Akhisar	-	424	1.029.513.601	414-413	1.113.901.900	---	-
426	322		Parteks Kağıt Endüstrisi A.Ş.	Kayseri	-	425	1.029.253.368	467-466	1.029.291.939	---	-
427	330		Akwel Bursa Turkey Otomotiv A.Ş.	Bursa	-	426	1.029.218.494	435-434	1.094.161.472	170-170	365.884.355
428	+		Özmen Un San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	427	1.029.097.095	403-402	1.138.994.682	---	-
429	-		-	Kocaeli	-	428	-	465-464	-	62-62	-
430	415		Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	429	1.024.111.836	451-450	1.070.604.090	---	-
431	354		Besa Yemcilik Hayvancılık Gıda Maddeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Ereğli/Konya	-	430	1.023.844.978	413-412	1.117.346.302	---	-
432	+		Efor Çay San. Tic. A.Ş.	İstanbul	-	431	1.020.639.939	385-384	1.184.893.866	453-452	105.932.146
433	+		Kürkçüoğlu Jeneratör San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	432	1.020.084.640	407-406	1.127.585.231	341-340	218.821.871
434	+		-	Tekirdağ	-	433	-	428-427	-	248-247	-
435	+		Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Lüleburgaz	-	434	1.016.614.519	452-451	1.067.877.403	131-131	405.906.135
436	311		Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	435	1.013.424.199	285-285	1.424.575.403	---	-
437	340		Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	436	1.012.420.313	376-375	1.206.151.071	---	-
438	422		Staret Entegre Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	437	1.012.115.110	469-468	1.013.750.548	459-458	94.777.373
439	320		Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Bursa	-	438	1.009.060.095	448-447	1.073.724.682	---	-
440	303		Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Salihli	-	439	1.008.989.533	289-289	1.412.179.959	402-401	157.167.703
441	298		Hascevher Metal San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	440	1.008.862.169	459-458	1.055.358.489	---	-
442	-		-	Çerkezköy	-	441	-	423-422	-	142-142	-
443	+		Pimtaş Plastik İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	442	1.005.383.521	406-405	1.131.109.644	309-308	241.651.252
444	+		Elif İplik Tekstil Boya Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	443	1.005.253.361	397-396	1.155.766.407	---	-
445	484		Ilko İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	444	1.003.644.372	458-457	1.055.863.022	---	-
446	+		Esli Endüstriyel Ürünler Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti.	Antalya	-	445	1.002.736.360	248-248	1.505.699.363	---	-
447	226		Silivri Ambalaj Tic. ve San. A.Ş.	İstanbul	-	446	997.959.352	471-470	999.676.473	---	-
448	421		Saf Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	447	997.926.445	401-400	1.145.372.705	---	-
449	+		Esan Akümülatör ve Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	448	995.656.767	412-411	1.118.144.078	---	-
450	+		Tan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Denizli	-	449	992.204.883	473-472	995.442.016	---	-
451	486		Balcılar Yem San. ve Tic. Ltd. Şti.	Konya	-	450	990.275.869	450-449	1.072.519.264	485-484	56.705.161
452	218		Botaş Nehir Tekstil İşletmeleri A.Ş.	İstanbul	-	451	982.575.213	475-474	987.752.941	---	-
453	394		Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	452	974.621.820	476-475	986.271.959	---	-
454	438		Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	453	974.471.029	462-461	1.045.673.307	321-320	233.907.888
455	470		Gitaş Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Tic. ve San. A.Ş.	Konya	-	454	968.834.204	220-220	1.566.093.175	---	-

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
184-184	603.328.451	297-297	967.707.831	170-170	162.532.030	469-468	51.352.426	66-66	65.452	80-80	885	421
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	422
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	423
145-145	690.506.029	268-268	1.049.625.296	361-360	47.624.320	421-420	88.715.066	178-178	37.600	357-356	239	424
---	-	---	-	---	-	---	-	196-196	35.334	---	-	425
---	-	---	-	---	-	---	-	337-337	11.595	---	-	426
296-296	365.719.987	439-438	593.297.994	232-232	122.061.035	434-433	75.953.763	182-182	37.324	116-116	751	427
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	428
49-49	-	138-138	-	33-33	-	78-78	-	293-293	-	276-275	-	429
---	-	348-348	835.242.723	---	-	---	-	382-382	6.373	170-170	567	430
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	431
394-393	215.542.008	340-340	849.782.449	317-316	68.954.665	430-429	79.338.987	---	-	335-334	260	432
---	-	---	-	241-241	118.973.675	293-293	172.520.454	98-98	54.856	347-346	248	433
131-131	-	330-330	-	98-98	-	197-197	-	181-181	-	400-399	-	434
364-363	260.170.509	409-409	679.707.070	102-102	252.982.724	458-457	58.350.304	185-185	37.220	222-221	453	435
---	-	---	-	---	-	---	-	268-268	22.516	223-222	453	436
---	-	---	-	---	-	---	-	86-86	59.475	---	-	437
444-443	139.517.248	356-356	817.211.977	441-440	5.341.066	422-421	86.701.656	443-443	539	440-439	135	438
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	439
259-259	437.035.517	402-402	702.057.253	302-301	77.489.881	393-393	112.876.816	461-461	21	323-322	278	440
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	441
126-126	-	302-302	-	144-144	-	241-241	-	429-429	-	156-156	-	442
153-153	673.743.434	116-116	1.626.258.892	447-446	3.351.565	207-207	229.688.369	233-233	28.339	380-379	205	443
---	-	---	-	---	-	---	-	262-262	23.197	---	-	444
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	445
---	-	---	-	---	-	---	-	200-200	34.436	125-125	700	446
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	447
191-191	581.917.603	362-362	791.161.446	---	-	---	-	246-246	25.547	356-355	240	448
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	449
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	96-96	822	450
447-446	134.757.232	490-489	382.338.400	404-403	25.696.880	476-475	46.075.563	---	-	471-470	100	451
---	-	254-254	1.112.298.226	---	-	---	-	---	-	133-133	680	452
---	-	---	-	---	-	---	-	271-271	22.383	---	-	453
240-240	467.270.412	387-387	741.705.489	262-261	103.849.392	333-333	151.543.222	---	-	48-48	1.104	454
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	455

2022	2021	ISO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
456	459		Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	K.Maraş	-	455	966.119.651	437-436	1.089.633.366	---	-
457	+		Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.	K.Maraş	-	456	962.179.927	57-57	2.047.191.333	---	-
458	+		Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	-	457	961.728.318	474-473	991.704.606	---	-
459	449		Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Konya	-	458	961.261.987	480-479	969.685.258	---	-
460	441		Tısan Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Istanbul	-	459	956.878.736	485-484	956.878.736	---	-
461	308		Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Bursa	-	460	956.291.950	468-467	1.021.856.864	262-261	285.400.768
462	268		Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Ege Bölgesi	-	461	952.972.972	479-478	970.664.753	186-186	351.897.802
463	-		-	Bursa	-	462	-	487-486	-	281-280	-
464	341		M.P.S. Metal-Plastik Sanayi Çember ve Paketleme Sist. İml. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	463	947.806.108	446-445	1.076.996.930	---	-
465	+		Siegwerk Baskı Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	464	945.915.624	346-345	1.259.951.549	---	-
466	+		Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	465	944.661.610	460-459	1.054.167.918	---	-
467	99		Eti Gümüş A.Ş.	Kütahya	-	466	943.277.063	478-477	974.871.538	407-406	149.875.716
468	+		T.K.G. Adapazarı Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Sakarya	-	467	940.850.580	486-485	955.438.175	---	-
469	497		Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	468	940.681.865	483-482	963.363.326	---	-
470	456		İnci Mobilya Malzemeleri Tic. ve San. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	469	940.504.115	441-440	1.083.407.685	---	-
471	178		END Alüminyum Metal Makina Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kocaeli	-	470	940.275.834	28-28	2.261.463.227	184-184	352.555.685
472	+		Balıkesir Onur Süt ve Petrol Ürünleri İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Balıkesir	-	471	938.749.152	374-373	1.207.058.656	---	-
473	+		Armtek Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	-	472	937.813.370	378-377	1.195.809.141	410-409	147.803.804
474	+		Green Chemicals Kimyasal Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	473	935.608.420	482-481	964.504.002	---	-
475	-		-	Istanbul	-	474	-	484-483	-	470-469	-
476	+		-	Istanbul	-	475	-	481-480	-	452-451	-
477	468		Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	476	927.799.565	280-280	1.434.509.559	81-81	519.475.790
478	+		Ceytech Makina San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	477	927.332.976	491-490	932.028.172	436-435	125.401.829
479	473		Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Orhangazi	-	478	926.581.835	456-455	1.057.165.864	---	-
480	434		Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	479	926.578.979	488-487	942.913.976	---	-
481	366		Tan-Alize Kozmetik ve Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	480	926.467.017	470-469	1.003.666.065	---	-
482	403		E.G.O. Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Çorlu	-	481	925.898.515	477-476	976.011.862	286-285	265.029.044
483	+		Körfez Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	-	482	925.152.162	489-488	941.939.519	158-158	376.402.919
484	+		His Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	-	483	916.662.960	472-471	997.094.827	---	-
485	+		Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Istanbul	-	484	916.577.875	447-446	1.074.297.911	27-27	746.556.568
486	+		Tat Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	485	915.856.004	466-465	1.031.395.659	---	-
487	393		Has Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	486	911.991.228	496-495	921.181.567	---	-
488	388		Kilim Mobilya A.Ş.	Kayseri	-	487	909.326.759	494-493	924.228.455	---	-
489	471		Kaplamin Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Ege Bölgesi	-	488	909.222.270	490-489	933.184.343	---	-
490	+		Poyraz Paslanmaz San. ve Dış Tic. A.Ş.	Istanbul	-	489	909.199.433	350-349	1.256.294.383	472-471	73.014.287

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	194-193	519	456
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	457
---	-	---	-	---	-	---	-	332-332	12.073	---	-	458
---	-	368-368	779.698.933	---	-	---	-	---	-	---	-	459
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	418-417	167	460
80-80	980.171.612	233-233	1.179.585.141	112-112	234.568.394	222-222	218.168.605	---	-	244-243	424	461
212-212	534.805.775	436-435	612.968.094	103-103	249.265.017	81-81	375.825.835	324-324	13.893	441-440	134	462
251-251	-	381-381	-	186-186	-	264-264	-	380-380	-	171-171	-	463
385-384	234.217.909	432-431	622.643.952	---	-	210-210	227.839.275	297-297	17.098	396-395	198	464
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	465
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	466
266-266	422.705.469	60-60	2.108.320.405	477-476	-40.468.840	439-438	72.367.369	444-444	532	82-82	880	467
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	233-232	440	468
336-335	303.531.956	449-448	570.253.603	---	-	---	-	323-323	13.897	316-315	285	469
---	-	---	-	---	-	---	-	193-193	35.719	---	-	470
156-156	664.485.060	140-140	1.492.079.776	81-81	286.973.058	95-95	351.428.199	275-275	21.925	497-496	48	471
---	-	---	-	---	-	---	-	413-413	2.297	261-260	400	472
435-434	153.080.448	418-418	653.881.411	304-303	76.637.965	416-415	91.648.222	390-390	5.317	202-201	492	473
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	474
218-218	-	403-403	-	418-417	-	486-485	-	411-411	-	234-233	-	475
348-347	-	465-464	-	253-252	-	387-387	-	265-265	-	452-451	-	476
113-113	821.836.534	165-165	1.391.706.070	63-63	340.436.011	92-92	357.380.432	217-217	30.799	142-142	651	477
430-429	165.305.507	476-475	447.914.832	305-304	75.007.653	440-439	71.735.845	266-266	22.692	272-271	370	478
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	479
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	480
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	481
392-391	218.367.704	487-486	400.741.268	318-317	68.750.281	403-403	107.455.714	132-132	47.388	119-119	746	482
384-383	236.824.578	202-202	1.262.286.757	211-211	136.816.291	94-94	351.943.639	---	-	475-474	91	483
---	-	---	-	---	-	---	-	298-298	17.024	---	-	484
100-100	886.188.077	289-289	981.370.080	14-14	629.266.438	29-29	548.220.213	197-197	35.253	73-73	916	485
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	486
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	487
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	488
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	489
346-345	291.540.525	450-449	569.647.350	294-293	81.957.489	444-443	70.058.962	258-258	23.944	469-468	104	490

2022	2021	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Kamu Sıra No:	Özel Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar		Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	
								Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)
491	336		Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Uşak	-	490	907.404.249	498-497	914.867.982	---	-
492	+		Özpancar İplik Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Gaziantep	-	491	903.557.910	425-424	1.105.182.754	363-362	189.795.708
493	+		Beşsan Makarna Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Gaziantep	-	492	901.491.643	400-399	1.147.404.354	469-468	77.471.193
494	207		Özyılmaz Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Çarşamba	-	493	896.510.897	218-218	1.567.541.195	480-479	64.260.875
495	+		Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	-	494	893.366.092	495-494	922.334.440	---	-
496	414		İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	Manisa	-	495	891.760.765	497-496	918.399.675	---	-
497	+		As Çelik Döküm İşleme San. ve Tic. A.Ş.	Samsun	-	496	891.576.435	499-498	898.923.498	456-455	98.866.086
498	454		Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	İstanbul	-	497	889.116.453	492-491	930.900.195	489-488	43.288.655
499	390		Valf Sanayii A.Ş.	Manisa	-	498	887.412.139	500-499	897.514.987	230-230	317.789.622
500	424		Emirali Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Bursa	-	499	886.183.371	493-492	926.425.173	---	-
GENEL TOPLAM							694.806.770.504	796.897.237.210	176.115.854.262		

Açıklamalar

- ❗ Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.
- ❗ Bağlı bulunduğu oda bölümündeki "Kamu" ifadesi o sırada yer alan kuruluşun BİT / KİT gibi bir kamu kuruluşu olduğunu göstermektedir.
- ❗ Bu bölümde "Kamu" ifadesi bulunmayan diğer tüm kuruluşlar özel sektör kuruluşu olup, bağlı oldukları Oda bilgisi İstanbul Sanayi Odası, diğer Sanayi Odaları, Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları sıralaması dikkate alınarak gösterilmiştir.
- ❗ İSO İkinci 500 sıralaması, kuruluşların 2022 yılındaki üretimden satışlarına (net) göre yapılmıştır. Net satışlar ise kuruluşların 2022 yılındaki üretimden net satışları ile diğer satışları (sanayi faaliyeti dışı satışlar) toplamıdır.

Özkaynak		Aktif Toplamı		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar		İhracat		Ücretle Çalışanlar Ortalaması		İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:
Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(TL)	Sıra No:	(Bin \$)	Sıra No:	Kişi	2022
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	491
90-90	934.589.888	174-174	1.370.217.516	309-308	71.521.432	321-321	159.559.851	453-453	167	405-404	188	492
474-473	50.987.905	492-491	349.526.892	378-377	39.174.892	449-448	64.397.749	163-163	40.413	392-391	200	493
448-447	134.657.554	486-485	404.249.092	432-431	8.284.781	471-470	49.392.682	280-280	20.259	398-397	197	494
---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	---	-	495
---	-	---	-	---	-	---	-	151-151	44.524	---	-	496
462-461	102.454.278	453-452	560.488.346	428-427	10.504.452	464-463	53.253.527	172-172	38.924	198-197	505	497
358-357	269.015.176	303-303	953.767.776	420-419	16.226.813	---	-	398-398	4.304	155-155	615	498
393-392	217.933.909	456-455	512.001.916	279-278	89.732.869	364-364	136.864.224	318-318	14.601	230-229	444	499
---	-	---	-	---	-	---	-	416-416	1.858	---	-	500
293.501.060.516		656.538.872.547		74.732.690.678		121.082.227.404		16.063.570		261.259		

⚙ Tabloda, üretimden satışlar bilgilerinden sonraki büyüklüklerde İSO İkinci 500 sıralaması verilirken, bu sıralamanın yanında ayrıca Kamu ve Özel sıralaması da verilmiştir. Bu sıralamada kuruluşların Kamu ve Özel grupları içindeki sırası görülmektedir.

⚙ (+): Ana tabloda kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de yer almaktadır. Bu sıralamada bir önceki yıl İSO 1000'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklatan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir.

(-): Ana tabloda sıra numaralarının bazılarının karşısında görülen (-) işareti, o sırada yer alan kuruluşun isminin açıklanmasını istemediğini göstermektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya İSO 500'den İSO ikinci 500'e geiren kuruluşların bir önceki yıl sıralama bilgileri de (-) işaretiyle gösterilmektedir.

Kısaltmalar V.Ö.: Vergi Öncesi

Not: Dönem Karı/Zararı (V.Ö.) ve Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar Genel Toplamı, Net Kar olarak (Kar-Zarar=Net Kar) verilmiştir.

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Avrupa İş Desteği Yanınızda
Avrupa İşletmeler Ağı
İSTANBUL

Hedef Pazar Araştırması Danışmanlığı ile İSO Yanınızda!

www.iso.org.tr/hedef-pazar-arastirmasi

TAN

EVERYTHING ABOUT
SHIRTING FABRIC

850 ÇALIŞMA ARKADAŞIMIZ İLE BİRLİKTE
ÜRETEN TÜRKİYE'NİN BİR PARÇASI OLMAKTAN
BÜYÜK GURUR VE MUTLULUK DUYUYORUZ.

www.tangroup.com.tr

Yenince Besler Yenir...

f beslersucuk
t beslersucuktr
i beslersucuk

Yenince Besler Yenir...

www.beslersucuk.com.tr

SEKTÖREL VERİLER

2022 yılında İSO İkinci 500'ün temel ekonomik ve finansal büyüklüklerinin sektörel görünümü.

2022 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Seçilmiş Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Üretimden Satışlar (Net)	Net Satışlar	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	7.616.001.598	8.106.120.017	1.986.390.968
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	90	124.636.984.205	151.006.540.125	9.001.101.385
11 - İçeceklerin imalatı	3	4.221.635.680	4.247.987.376	239.385.762
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	85	113.100.255.428	123.823.631.206	14.399.050.470
14 - Giyim eşyalarının imalatı	17	24.213.463.962	27.836.427.239	1.910.513.190
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4	5.912.988.683	6.199.710.032	419.296.287
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	27.545.443.039	28.294.260.433	5.048.602.921
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	6.327.121.314	6.429.854.781	698.460.841
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3	4.483.817.729	4.794.454.699	495.010.869
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	37	51.563.703.486	58.029.063.208	6.364.822.684
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	4.986.519.417	5.202.378.180	805.088.373
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27	37.882.419.050	42.440.551.881	3.834.177.300
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	22	32.365.601.376	35.302.919.143	4.687.296.806
24 - Ana metal sanayii	55	79.377.477.732	92.978.131.767	6.311.097.267
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	23	30.933.502.368	39.551.063.080	4.178.587.847
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	8.402.311.369	10.054.076.145	530.343.580
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	26	34.767.597.392	37.773.037.043	2.598.572.624
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	21.826.707.718	23.738.713.020	2.112.620.702
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	34	46.549.782.407	49.473.470.443	5.507.980.819
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	5.786.296.167	5.828.505.240	-489.475.010
31 - Mobilya imalatı	7	8.202.534.624	9.188.270.665	1.487.741.403
32 - Diğer imalatlar	2	3.552.035.125	12.918.643.512	1.273.842
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	2	3.552.035.125	12.918.643.512	1.273.842
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	6	9.009.637.743	12.045.073.331	1.923.130.353
Toplam	500	694.806.770.504	796.897.237.210	74.732.690.678

	Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)	Toplam Borçlar	Mali Borçlar	Özkaynak	Aktif Toplamı	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	1.988.707.421	3.008.583.467	6.210.380.108	3.241.209.311	4.679.535.399	10.889.915.506	2.970
	15.829.698.037	21.603.342.562	53.119.095.730	30.185.826.908	35.520.595.498	88.639.691.226	31.285
	410.351.252	8.766.995.745	3.258.857.092	-	1.906.644.016	5.165.501.108	1.170
	22.988.532.219	31.754.229.985	66.405.649.932	41.171.908.585	69.558.410.219	135.964.060.150	66.554
	3.806.080.444	6.237.369.303	11.475.192.090	6.507.213.753	8.525.002.602	20.000.194.696	20.979
	947.287.624	1.224.337.861	3.361.657.559	1.073.637.693	3.435.930.951	6.797.588.510	2.037
	6.069.123.484	8.462.509.368	8.852.682.437	4.166.563.750	14.323.857.133	23.176.539.570	7.236
	1.088.367.475	966.583.667	3.830.004.769	2.373.042.602	1.859.677.458	5.689.682.228	1.545
	687.077.229	1.055.123.163	1.856.374.092	1.013.338.271	1.088.408.470	2.944.782.562	563
	8.212.156.699	10.740.884.829	27.984.620.346	9.505.840.085	20.478.622.237	48.463.242.584	8.624
	1.468.707.946	2.045.405.196	4.138.689.358	2.693.897.477	2.703.670.261	6.842.359.619	3.337
	6.811.097.318	9.180.534.905	19.571.094.065	9.803.403.531	13.614.347.738	33.185.441.806	12.998
	7.110.544.565	8.973.664.441	18.436.628.968	7.800.987.498	16.984.967.624	35.421.596.593	10.491
	10.272.876.649	13.624.244.103	35.987.408.734	18.996.665.625	20.273.267.181	56.260.675.912	16.337
	6.549.439.500	9.182.636.562	17.593.868.210	8.391.408.660	15.356.579.838	32.950.448.049	14.512
	1.087.548.997	1.974.834.249	6.646.584.030	2.568.994.561	3.354.892.508	10.001.476.537	5.862
	5.294.448.321	7.987.171.265	14.660.185.287	6.170.822.636	11.352.579.569	26.012.764.856	12.256
	3.742.956.591	5.323.598.745	10.303.442.204	3.173.101.950	6.719.813.961	17.023.256.164	8.787
	7.688.653.419	14.536.940.538	22.281.724.965	8.453.043.913	19.720.033.812	42.001.758.776	23.875
	2.277.052.928	811.534.029	12.631.659.214	7.301.363.238	-2.632.737.024	9.998.922.190	2.349
	1.658.988.076	2.685.756.492	3.569.460.278	1.993.250.297	5.208.398.558	8.777.858.835	5.570
	94.011.146	168.869.375	1.696.294.431	1.390.012.317	650.483.116	2.346.777.548	369
	94.011.146	168.869.375	1.696.294.431	1.390.012.317	650.483.116	2.346.777.548	369
	4.039.845.088	4.987.966.396	7.429.575.033	3.439.116.015	18.147.830.956	25.577.405.990	1.238
	121.082.227.404	176.115.854.262	363.037.812.028	182.580.015.749	293.501.060.516	656.538.872.547	261.259

2022 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Faktör Gelirleri Dağılımı ve Seçilmiş Diğer Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Ödenen Maaş ve Ücretler	Ödenen Faizler	Milli Gelir Anlamında Kar	
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	948.113.422	148.715.860	1.460.750.681	
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	90	4.433.654.158	3.935.794.441	8.464.008.196	
11 - İçeceklerin imalatı	3	245.251.071	11.512.106	231.560.795	
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	85	9.428.005.685	4.042.611.719	13.244.571.482	
14 - Giyim eşyalarının imalatı	17	2.435.017.827	666.131.726	2.432.687.363	
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4	400.661.273	93.806.510	568.785.628	
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	1.643.656.415	687.726.655	4.423.539.818	
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	341.597.481	151.440.665	374.736.352	
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3	232.322.926	146.146.864	515.117.110	
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	37	1.854.294.902	1.696.348.261	5.713.396.796	
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	891.650.224	233.607.754	694.030.357	
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27	2.357.118.201	1.565.978.379	3.952.541.127	
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	22	2.176.629.380	1.021.841.413	4.216.151.419	
24 - Ana metal sanayii	55	3.211.698.568	2.722.032.696	6.151.710.908	
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	23	2.611.287.358	811.365.689	4.082.836.771	
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	927.132.570	278.423.719	467.317.959	
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	26	2.615.484.225	802.456.224	3.087.937.643	
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	1.522.126.604	790.109.730	2.265.883.264	
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	34	5.657.440.538	1.076.246.833	5.552.770.627	
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	777.895.011	524.023.144	-702.064.891	
31 - Mobilya imalatı	7	795.773.061	271.713.817	1.164.649.259	
32 - Diğer imalatlar	2	66.129.161	121.101.970	-89.184.083	
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	2	66.129.161	121.101.970	-89.184.083	
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	6	333.747.174	1.142.100.664	1.225.175.312	
Toplam	500	46.003.850.724	22.983.952.883	70.113.638.521	

SEKTÖREL VERİLER

	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla)	Amortismanlar	Diğer Dolaylı Vergiler	Brüt Katma Değer (Temel Fiyatlarla)	Ödenen KDV + ÖTV	Sübvansiyonlar	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla)
	2.557.579.963	358.889.642	25.693.346	2.942.162.951	66.420.516	-	3.008.583.467
	16.833.456.795	2.956.664.267	108.260.876	19.898.381.938	1.735.204.498	30.243.874	21.603.342.562
	488.323.972	101.182.488	30.270.314	619.776.774	8.147.218.971	-	8.766.995.745
	26.715.188.886	4.325.701.418	51.216.944	31.092.107.248	663.734.472	1.611.735	31.754.229.985
	5.533.836.916	590.664.650	7.129.121	6.131.630.687	107.456.286	1.717.670	6.237.369.303
	1.063.253.411	157.994.488	2.886.353	1.224.134.252	203.609	-	1.224.337.861
	6.754.922.888	844.528.963	16.571.222	7.616.023.073	846.486.295	-	8.462.509.368
	867.774.498	87.884.404	2.110.347	957.769.249	8.814.418	-	966.583.667
	893.586.900	47.807.857	23.528.214	964.922.971	92.216.308	2.016.116	1.055.123.163
	9.264.039.959	821.696.869	37.401.662	10.123.138.490	618.573.825	827.486	10.740.884.829
	1.819.288.335	210.509.583	2.883.914	2.032.681.832	12.723.364	-	2.045.405.196
	7.875.637.707	921.698.460	18.887.819	8.816.223.986	367.032.345	2.721.426	9.180.534.905
	7.414.622.212	1.033.538.171	67.500.974	8.515.661.357	458.696.186	693.102	8.973.664.441
	12.085.442.172	1.120.880.772	26.195.707	13.232.518.651	392.367.894	642.442	13.624.244.103
	7.505.489.818	1.020.091.619	13.769.039	8.539.350.476	647.247.443	3.961.357	9.182.636.562
	1.672.874.248	216.055.084	10.762.891	1.899.692.223	75.142.026	-	1.974.834.249
	6.505.878.092	929.308.974	14.592.021	7.449.779.087	537.468.420	76.242	7.987.171.265
	4.578.119.598	635.358.507	11.519.931	5.224.998.036	98.998.254	397.545	5.323.598.745
	12.286.457.998	1.710.473.032	12.461.584	14.009.392.614	530.972.576	3.424.652	14.536.940.538
	599.853.264	208.745.420	2.874.921	811.473.605	60.424	-	811.534.029
	2.232.136.137	439.788.470	2.607.403	2.674.532.010	13.992.899	2.768.417	2.685.756.492
	98.047.048	59.671.899	1.181.700	158.900.647	9.968.728	-	168.869.375
	98.047.048	59.671.899	1.181.700	158.900.647	9.968.728	-	168.869.375
	2.701.023.150	1.494.569.947	26.980.098	4.222.573.195	765.393.201	-	4.987.966.396
	139.101.442.128	20.304.599.497	518.779.150	159.924.820.775	16.242.135.551	51.102.064	176.115.854.262

2022 Yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nda Sektörel Bazı Oranlar (%) ve Çalışan Başına Düşen Büyüklükler (TL)

Sektörler	İşyeri Sayısı	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Net Satışlar (%)	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Özkaynak (%)	FAVÖK/ Net Satışlar (%)
05-08 - Madencilik ve taş ocakçılığı	5	24,5	42,4	24,5
10 - Gıda ürünlerinin imalatı	90	6,0	25,3	10,5
11 - İçeceklerin imalatı	3	5,6	12,6	9,7
13 - Tekstil ürünlerinin imalatı	85	11,6	20,7	18,6
14 - Giyim eşyalarının imalatı	17	6,9	22,4	13,7
16 - Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	4	6,8	12,2	15,3
17 - Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	20	17,8	35,2	21,5
18 - Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	4	10,9	37,6	16,9
19 - Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	3	10,3	45,5	14,3
20 - Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	37	11,0	31,1	14,2
21 - Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	4	15,5	29,8	28,2
22 - Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	27	9,0	28,2	16,0
23 - Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	22	13,3	27,6	20,1
24 - Ana metal sanayii	55	6,8	31,1	11,0
25 - Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	23	10,6	27,2	16,6
26 - Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	5	5,3	15,8	10,8
27 - Elektrikli teçhizat imalatı	26	6,9	22,9	14,0
28 - Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16	8,9	31,4	15,8
29 - Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	34	11,1	27,9	15,5
30 - Diğer ulaşım araçlarının imalatı	4	-8,4	18,6	39,1
31 - Mobilya imalatı	7	16,2	28,6	18,1
32 - Diğer imalatlar	2	0,0	0,2	0,7
32.1 - Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	2	0,0	0,2	0,7
35 - Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	6	16,0	10,6	33,5
Toplam	500	9,4	25,5	15,2

	Üretimden Satışlar (Net) / Net Satışlar (%)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö.) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Brüt Katma Değer (Üretici Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Katma Değer (Faktör Fiyatlarıyla) / Ücretle Çalışanlar Ortalaması	Net Satışlar / Ücretle Çalışanlar Ortalaması
	94,0	2.970	668.819	1.012.991	861.138	2.729.333
	82,5	31.285	287.713	690.534	538.068	4.826.803
	99,4	1.170	204.603	7.493.159	417.371	3.630.758
	91,3	66.554	216.351	477.120	401.406	1.860.499
	87,0	20.979	91.068	297.315	263.780	1.326.871
	95,4	2.037	205.840	601.050	521.970	3.043.549
	97,4	7.236	697.706	1.169.501	933.516	3.910.207
	98,4	1.545	452.078	625.620	561.666	4.161.718
	93,5	563	879.238	1.874.109	1.587.188	8.515.905
	88,9	8.624	738.036	1.245.464	1.074.216	6.728.787
	95,9	3.337	241.261	612.947	545.187	1.558.999
	89,3	12.998	294.982	706.304	605.912	3.265.160
	91,7	10.491	446.792	855.368	706.760	3.365.067
	85,4	16.337	386.307	833.950	739.759	5.691.261
	78,2	14.512	287.940	632.762	517.192	2.725.404
	83,6	5.862	90.471	336.887	285.376	1.715.127
	92,0	12.256	212.025	651.695	530.832	3.082.004
	91,9	8.787	240.426	605.849	521.011	2.701.572
	94,1	23.875	230.701	608.877	514.616	2.072.187
	99,3	2.349	-208.376	345.481	255.365	2.481.271
	89,3	5.570	267.099	482.182	400.743	1.649.600
	27,5	369	3.452	457.641	265.710	35.009.874
	27,5	369	3.452	457.641	265.710	35.009.874
	74,8	1.238	1.553.417	4.029.052	2.181.763	9.729.461
	87,2	261.259	286.048	674.104	532.427	3.050.219

YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

“Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” araştırmasının temel amacı, Türkiye’de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları izleyen kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2022

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU (İSO İKİNCİ 500) ARAŞTIRMASI YÖNTEM, TANIM VE AÇIKLAMALAR

1. YÖNTEM

“Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu” Araştırması ankete dayalı bir çalışmadır. Ankete katılım gönüllülük esasına dayalıdır.

Anket coğrafi olarak tüm Türkiye'yi, iktisadi olarak sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm kuruluşları kapsamaktadır.

Anket birimi işyeridir. İşyeri; tek bir mahalde, tek bir mülkiyet altında, bir veya daha fazla kişinin sınai ve ticari faaliyette bulunduğu veya hizmet gördüğü yerdir. Sınai faaliyet icra eden ve müstakil muhasebe kayıt ve kaynaklarına sahip işyerleri anket kapsamında değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması, kuruluşların Vergi Usul Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Anket alımları www.iso500.org.tr adresinde yer alan “Anket Kullanıcı Girişi” uygulaması üzerinden yapılmaktadır.

Araştırmada yer almak isteyen kuruluşların her yıl için belirlenen tarih aralığında “Anket Kullanıcı Girişi” uygulamasını kullanarak anket bilgilerini doldurmaları ve mali mühür uygulaması ile Kurumlar Vergisi Beyannamesini (e-beyanname) yüklemeleri gerekmektedir. Bu işlemleri gerçekleştirilmeyen kuruluşlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

Anket verileri kapsamında firmalardan net satışlar, üretimden satışlar, ihracat (dolar olarak), vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, aktif-pasif toplamı, yıllık ortalama çalışan sayısı, AR-GE harcamaları ve brüt katma değer hesaplanmasında kullanılan faktör gelirleri ödemeleri (ödenen maaş ve ücretler, ödenen faizler, üretim faaliyeti dışı gelirler, amortisman ve ödenen dolaylı vergiler, kardan ayrılan karşılıklar gibi) ile ilgili bilgiler istenmektedir. Ayrıca sermaye dağılımı ve iktisadi faaliyet kodu (NACE Rev. 2) bilgileri de alınmaktadır.

Çalışmamızda kuruluşların beyanı esas alınmakla birlikte, ankette yer alan bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek amacıyla anket verilerinin yanı sıra kuruluşların Vergi Usul

Kanunu'na (VUK) göre hazırlanmış yılsonu kapanış bilanço ve gelir tablolarını içeren ve Maliye Bakanlığı'na verilen Kurumlar Vergisi Beyannamesini (E-beyanname) de elektronik ortama yüklemeleri istenmektedir.

Anket formunda yer alan bilgiler e-beyanname verileri ile karşılaştırılmakta, herhangi bir tutarsızlık olması durumunda firmadan düzeltme yapması ve/veya durumu açıklayan ek belgeler (YMM onaylı yazı, kapasite raporu, sanayici sicil belgesi, kesin mizan vb.) paylaşması istenmekte ve/veya e-beyanname verileri dikkate alınmaktadır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması kapsamında Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları izleyen kuruluşların tespit edilmesi amaçlandığı için bilgilerini açıklamak istemeyen kuruluşlar da kapsama alınmakta; bu kuruluşlara ait bilgiler, tüm değerlendirmelerde kullanılmakla birlikte kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması, sanayi sektörü kapsamında gerçekleştirilmektedir. ISO İkinci 500 çalışmasında NACE Rev.2'nin Madencilik ve Taşocakçılığı (B), İmalat (C) ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım (D) sektörleri kapsamaktadır. Ancak NACE Rev. 2 sınıflamasına göre 33, 35.12, 35.13, 35.14, 35.2, 35.3 ve 09 sektörleri kapsam dışıdır.

"Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralaması, üretimden satışlar (kuruluşların kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) kriterine göre yapılmaktadır.

Söz konusu çalışmada kuruluşlar üretimden satışlar büyüklüğüne göre sıralanırken, net satışlar, brüt katma değer, özkaynak, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kar/zarar, faiz amortisman ve vergi öncesi kar/zarar, ihracat ve ortalama çalışan sayısı büyüklüklerine göre de sıralamaya tabi tutulmaktadır.

Kuruluşlara ait bilgilerin açıklandığı ana tabloda, kuruluşların üretimden satışlar büyüklüklerine göre sıra numaralarının yanı sıra bir önceki yıl sıralamaları da yer almaktadır. Bu sıralamada bir önceki yıl ISO 1000'de yer almayan kuruluşlar ile bir önceki yıl bilgilerini açıklamayıp bu yıl bilgilerini açıklatan kuruluşlar (+) işareti ile gösterilmektedir. Bu yıl bilgilerini açıklamayan ve/veya Birinci 500'den İkinci 500'e gerileyen kuruluşlar ise (-) işareti ile belirtilmektedir.

2. TANIM VE AÇIKLAMALAR

2.1. Net Satışlar

Net satışlar, kuruluş tarafından üretilen, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason), üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan malların satışı ile bunlara ilaveten varsa başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan imalat karşılığı elde edilen fason gelirlerden oluşmaktadır. Net satışlar, iç ve dış satışları kapsamaktadır. Net satışlar, tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariç verilmelidir. Net satışlar tutarı, gelir tablosundaki net satışlara eşit olmalıdır.

2.2. Üretimden Satışlar (Net)

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralaması, üretimden satışlar (net) kriterine göre yapılmaktadır.

Üretimden satışlar, kuruluş tarafından üretilen mallardan yapılan satışlar, malzemesi verilerek dışarıda yaptırılan (fason) mallardan satışlar ile başkalarının malzemelerini kullanarak onlar için yapılan üretim karşılığı elde edilen gelirleri kapsamaktadır. Net satışlarda olduğu gibi, üretimden satışlar tutarı da net olarak verilmelidir. Yani tüm satış vergileri, fonlar, KDV ve ÖTV hariçtir. Satış iade ve indirimleri, satış tutarı içinde yer almamalıdır. "Satış İndirimleri" altında yer almayan indirim ve iskontolar varsa bu tutarlar düşülmelidir. Üretim sürecinden geçirilmeden aynen alındığı gibi satılan mallar, üretimden satışlar tutarına dahil edilmemelidir.

Satış fiyatı: Ürünün işyeri çıkış fiyatıdır. Satış fiyatı müşteri adına yapılan tüm indirimler ile müşteri adına yapılan ulaşım ve teslim giderleri düşüldükten sonra bulunan fiyattır. Malların taşınması bizzat işyeri tarafından kendi taşıtları ile yapılırsa, bu malın satış fiyatı malın alıcıya teslim edildiği andaki fiyatıdır. Satış fiyatı tüm satış vergilerini, fonları, KDV ve ÖTV'yi kapsamamaktadır.

2.3. Brüt Katma Değer

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışması kapsamında kuruluşların ülke ekonomisine yaptıkları katkıları hesaplayabilmek için, anket formunda katma değer ile ilgili sorular da yer almaktadır.

İSO İkinci 500 çalışmasında gelir yöntemiyle GSYH ile uyumlu bir katma değer hesaplaması kullanılmaktadır. Ancak temel üretim faktörlerine yapılan ödemeler gelir yoluyla GSYH'den farklı olarak kalıntı yoluyla değil, doğrudan elde edilmeye çalışılmaktadır.

Bilindiği gibi üretime katılan üretim faktörlerinin paylarına düşen maaş ve ücretler, ödenen faizler, ödenen kiralara (sadece tarım sektöründe) ve milli gelir anlamında kar toplamı **net katma değeri** vermektedir. Net katma değere yıllık amortisman tutarı, ödenen dolaylı vergiler eklenip, sübvansiyonlar düşüldüncü **brüt katma değere** ulaşılmaktadır.

Milli gelir anlamında kar olarak adlandırdığımız kar faktör geliri (girişimcinin üretime katılması sonucu üretimden aldığı pay) şöyle hesaplanmaktadır. Kuruluşun vergi öncesi dönem karına veya zararına, o dönemde ayrılan karşılıklar eklenip, vergi öncesi dönem karı kapsamındaki temettü iştirak gelirleri, net kambiyo kar ve zararları ile faiz gelirleri vb. faaliyet dışı net gelirler düşülmektedir.

2.4. Özkaynak

Ödenmiş sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri, geçmiş yıllar karları ile dönem net kar toplamından, dönem zararı ile geçmiş yıllar zararlarının indirilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. Bilançodaki özkaynak toplamına eşit olmalıdır.

2.5. Aktif Toplamı

Bilançodaki aktif toplamına (dönen varlıklar+duran varlıklar) eşit olmalıdır.

2.6. Dönem Karı/Zararı (V.Ö)

Gelir tablosundaki vergi öncesi dönem karı veya zararına eşit olmalıdır.

2.7. Faiz, Amortisman ve Vergi Öncesi Karı/Zararı

Vergi öncesi dönem karı veya zararına, amortisman gideri (itfa ve tükenme payları dahil), finansal gelir ve giderler farkı (net) ile operasyonel olmayan gelir ve giderler farkı (net) eklenmelidir.

2.8. İhracat

Kuruluşun yaptığı ihracatın dolar değeri (Fob) belirtilmelidir. İhracat değeri, Genel Ticaret Sistemi (GTS)'ye göre verilmelidir. GTS'de ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanından yurt dışına çıkan mallar ihracat kabul edilmektedir. Bu rakama varsa ihracat kayıtlı satışlar eklenmeli, hizmet ticareti ve transit ticaret dahil edilmemelidir. İhracat tutarları, herhangi bir şekilde devletten alınan mali yardımları (sübvansiyonları) kapsamamalıdır. KKTC'ye yapılan ihracatın da dolar değeri verilmelidir.

2.9. Ücretle Çalışanlar Sayısı

Maaş ve ücretle çalışanların ortalama sayısı belirtilmelidir. Tüm maaş ve ücretle çalışanlar kapsama dahildir. Maaş, ücret, komisyon, ikramiye, parça başı ödeme veya aynı karşılıklar şeklinde yapılan ödemeleri alan, iş akdine sahip ve işveren için çalışan kişiler belirtilmelidir.

2.10. Sektörel Sınıflama

Sektörel sınıflamalarda Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaktadır. Bir zaman serisi çalışması niteliğinde olan çalışmada, geçmiş yıllar ile kıyaslamayı devam ettirebilmek ve seriyi koparmamak için sektörel sınıflama olarak Birleşmiş Milletler Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.2) da kullanılmaya devam edilmektedir. Sektörel tablolarda, herhangi bir sektörde faaliyet gösteren firma sayısının tek olması durumunda, o sektöre ilişkin bilgiler kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

FAALİYET KODLARI VE SERMAYE DAĞILIMI

İSO İkinci 500 çalışmasında sektörler Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması'na (NACE Rev. 2) göre gruplanmaktadır.

EKONOMİK FAALİYET KODLARI

AVRUPA TOPLULUĞU EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2023)

Kod	Tanım
B	MADENCİLİK VE TAŞOCAKÇILIĞI
05	Kömür ve linyit çıkartılması
06	Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taşocakçılığı
C	İMALAT
10	Gıda ürünlerinin imalatı
11	İçeceklerin imalatı
12	Tütün ürünleri imalatı
13	Tekstil ürünlerinin imalatı
14	Giyim eşyalarının imalatı
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı
16	Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)
17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı
18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması
19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı
21	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı
24	Ana metal sanayi
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı
27	Elektrikli teçhizat imalatı
28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı
29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı
30	Diğer ulaşım araçlarının imalatı
31	Mobilya imalatı
32	Diğer imalatlar
32.1	Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı
32.2	Müzik aletleri imalatı
32.3	Spor malzemeleri imalatı
32.4	Oyun ve oyuncak imalatı
32.5	Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı
32.9	Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar
D	ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı

Çalışma kapsamında her kuruluşun ekonomik faaliyeti ile ilgili olarak hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2023), hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev. 2)'na ilişkin ekonomik faaliyet kodu bilgileri yer almaktadır. Kuruluşların ISIC. Rev.2 ekonomik faaliyet kodları, çalışmamız kapsamında firmalardan yada bağlı oldukları odalardan temin edilen NACE Rev.2 ekonomik faaliyet kodları kullanılarak oluşturulmuştur.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER - TÜM EKONOMİK FAALİYETLERİN ULUSLARARASI STANDART SANAYİ SINIFLAMASI (ISIC REV. 2)

Kod	Tanım
210	Madencilik ve Taşocakçılığı
311	Gıda Maddeleri Sanayi
312	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayi
313	İçki Sanayi (Alkollü ve Alkolsüz)
314	Tütün İşleme Sanayi
321	Dokuma Sanayi
322	Giyim Eşya Sanayi
323	Kürk ve Deri Sanayi
324	Ayakkabı Sanayi
331	Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayi
332	Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayi
341	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi
342	Basım Sanayi
351	Ana Kimya Sanayi
352	Diğer Kimyasal Ürünler Sanayi
353	Petrol Ürünleri Sanayi
354	Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayi
355	Lastik Ürünleri Sanayi
356	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Plastik Ürünler Sanayi
361	Çanak, Çömlek, Çini, Porselen Sanayi
362	Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayi
369	Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayi
371	Demir-Çelik Ana Metal Sanayi
372	Demir-Çelik Dışında Ana Metal Sanayi
381	Metal Eşya Sanayi
382	Makine Sanayi (Elektrikli Olanlar Hariç)
383	Elektrik Makineleri, Aletleri ve Cihazları Sanayi
384	Taşıt Araçları Sanayi
385	Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Malzemeler Sanayi
390	Diğer İmalat Sanayi
400	Elektrik Sektörü

İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU'NUN SERMAYE DAĞILIMI

Kamu Kuruluşları

%100 kamu sermayeli kuruluşlar	1
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-yabancı ortaklı kuruluşlar	-
%50'den fazla kamu sermayeli, kamu-özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Toplam Kamu Kuruluşları	1

Özel Kuruluşlar

Yerli Sermaye Ağırlıklı	
%100 özel sermayeli kuruluşlar	426
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla özel sermayeli, özel-yabancı sermayeli kuruluşlar	16
%50'den fazla özel sermayeli, özel-kamu-yabancı sermayeli kuruluşlar	-
Yabancı Sermaye ağırlıklı	
%100 yabancı sermayeli kuruluşlar	41
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel sermayeli kuruluşlar	13
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-kamu sermayeli kuruluşlar	-
%50'den fazla yabancı sermayeli, yabancı-özel-kamu sermayeli kuruluşlar	-
Hiçbirinin %50'den fazla sermayeye sahip olmadığı kamu-özel-yabancı	-
Sermayesi yarı yarıya olan özel ve yabancı sermayeli kuruluşlar	3
Toplam Özel Kuruluşlar	499
Genel Toplam	500
(*) Halka Açık Kuruluşlar	26

(*) Halka açıklık payları, kuruluşların ankette beyan etmiş oldukları bilgilere dayanmaktadır.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK FAALİYETLERİN İSTATİSTİKİ SINIFLAMASI (NACE REV. 2, 2023)

05-08	Madencilik ve taş ocakçılığı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	83	1.777.326.641
2	Demir Export A.Ş.	Özel	99	1.737.399.277
3	RHI Magnesita Turkey Refrakter Ticaret A.Ş.	Özel	113	1.704.754.430
4	Camiş Madencilik A.Ş.	Özel	203	1.453.244.187
5	Eti Gümüş A.Ş.	Özel	467	943.277.063

10	Gıda ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	8	2.034.332.929
2	Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	2.024.473.800
3	Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	2.001.439.602
4	Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	1.986.623.857
5	Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	29	1.963.856.421
6	Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	37	1.943.839.262
7	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	43	1.918.901.118
8	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	44	1.918.832.602
9	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	49	1.889.316.387
10	Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	51	1.876.861.225
11	RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	52	1.875.565.126
12	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	54	1.870.692.461
13	-	Özel	64	-
14	Seksüt Endüstrisi Kurumu A.Ş.	Özel	73	1.820.619.715
15	Zer Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	77	1.791.941.223
16	Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	80	1.780.016.542
17	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	81	1.779.186.687
18	Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	82	1.778.289.326
19	Felda Iffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	88	1.761.181.081
20	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	89	1.759.694.352

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
21	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	94	1.751.637.032
22	Lider Petfood Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	129	1.659.505.511
23	Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	134	1.644.343.646
24	Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	136	1.640.430.793
25	Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	143	1.603.205.040
26	Pier Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	155	1.557.718.078
27	Ak Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	165	1.527.872.231
28	Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	166	1.525.063.898
29	Beşler Et Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	167	1.523.535.534
30	Al-San Gıda Tic. ve San. A.Ş.	Özel	172	1.518.111.900
31	Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	176	1.508.510.096
32	Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	181	1.499.782.164
33	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	202	1.455.317.092
34	Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	204	1.452.882.172
35	Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	207	1.443.872.367
36	İzi Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	209	1.437.138.723
37	Pakun Üretim Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	219	1.409.650.747
38	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	225	1.399.539.186
39	Özgörkey Otomotiv Turizm Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	228	1.392.936.796
40	Güney Süt Sanayi ve Gıda Maddeleri Ticaret A.Ş.	Özel	229	1.391.924.283
41	Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	238	1.378.107.992
42	Antepsan Kuruyemiş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	239	1.364.784.635
43	Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	245	1.359.748.053
44	Meysüt Meyve Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	258	1.329.222.090
45	Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	262	1.312.711.793
46	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Özel	269	1.298.207.651
47	Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	273	1.294.937.250
48	Tören Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	282	1.275.577.282
49	Özgüllü Süt Mamülleri A.Ş.	Özel	290	1.254.304.254
50	PNS Pendik Nişasta Sanayi A.Ş.	Özel	293	1.249.329.163
51	Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	294	1.248.134.258
52	Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	298	1.240.158.540

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
53	Balıkesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	299	1.239.110.947
54	Güneşoğlu Süt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	301	1.234.753.590
55	Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	302	1.231.781.546
56	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	305	1.228.846.700
57	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	309	1.221.534.291
58	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	320	1.205.042.798
59	Çöğenler Yem A.Ş.	Özel	321	1.203.225.217
60	Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	328	1.192.004.288
61	Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	Özel	331	1.186.831.603
62	İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	332	1.186.770.231
63	Özmirioğlu Pamuk Yağ Küspe San. ve Tic. A.Ş.	Özel	336	1.182.351.016
64	Altinkılıç Gıda ve Süt San. Tic. A.Ş.	Özel	341	1.160.750.225
65	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	351	1.131.020.814
66	Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	352	1.129.649.532
67	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	356	1.123.288.894
68	Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	376	1.092.565.202
69	Turkpulse Dış Ticaret A.Ş.	Özel	379	1.088.134.807
70	Rella Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	380	1.087.070.495
71	Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	385	1.083.799.893
72	Emek Yağ Sanayii A.Ş.	Özel	393	1.075.356.498
73	Doğa Tohumculuk Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	403	1.062.324.431
74	Bolca Hindi Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Özel	406	1.054.025.974
75	Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	407	1.051.786.048
76	Kayseri Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	423	1.030.202.023
77	Özmen Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	428	1.029.097.095
78	-	Özel	429	-
79	Besa Yemcilik Hayvancılık Gıda Maddeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	431	1.023.844.978
80	Efor Çay San. Tic. A.Ş.	Özel	432	1.020.639.939
81	Staret Entegre Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	438	1.012.115.110
82	Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Özel	440	1.008.989.533
83	Balcılar Yem San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	451	990.275.869
84	Gitaş Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	455	968.834.204

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
85	Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	462	952.972.972
86	Balıkesir Onur Süt ve Petrol Ürünleri İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	472	938.749.152
87	Tat Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	486	915.856.004
88	Beşsan Makarna Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	493	901.491.643
89	Özyılmaz Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	494	896.510.897
90	Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	495	893.366.092

11 İçeceklerin imalatı

1	Kızılay İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	163	1.532.823.763
2	Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	183	1.492.295.067
3	Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	324	1.196.516.850

12 Tütün ürünleri imalatı

1	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	160	1.542.932.892
---	------------------------------------	------	-----	---------------

13 Tekstil ürünlerinin imalatı

1	Şirikçiöğlü İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	1	2.053.946.746
2	Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	2.014.805.066
3	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	1.995.139.593
4	Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	24	1.977.244.306
5	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	1.953.223.677
6	İşıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	33	1.950.958.603
7	Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	36	1.944.276.614
8	Milat Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	39	1.934.412.538
9	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	41	1.923.158.800
10	Arıkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	46	1.906.031.511
11	Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	60	1.865.412.280
12	Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	70	1.827.638.633
13	İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	71	1.823.121.800
14	Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	79	1.790.857.654
15	Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	90	1.758.337.359

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
16	Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	105	1.725.084.565
17	Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	118	1.696.502.656
18	Palmiye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	121	1.688.326.068
19	Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	128	1.663.844.984
20	Işıksoy Tekstil İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	144	1.600.538.260
21	Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	147	1.588.839.239
22	-	Özel	149	-
23	Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	154	1.560.005.189
24	-	Özel	175	-
25	Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	178	1.504.824.332
26	Toraman Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	184	1.492.069.465
27	-	Özel	186	-
28	Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	192	1.471.211.727
29	Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	198	1.461.593.373
30	Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Özel	201	1.457.263.268
31	Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	220	1.409.084.206
32	Erbey Dokuma İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	248	1.354.583.587
33	Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	252	1.345.350.121
34	Çelikaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	253	1.341.717.969
35	Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	257	1.334.498.438
36	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	263	1.311.264.751
37	Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	267	1.300.971.060
38	Nipaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	270	1.297.869.017
39	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	280	1.277.369.621
40	Rayon Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Özel	289	1.260.365.912
41	-	Özel	296	-
42	-	Özel	306	-
43	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	307	1.225.345.960
44	Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	313	1.216.248.537
45	Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	325	1.195.447.070
46	ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	330	1.186.926.137
47	Ilsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	334	1.184.181.409

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
48	Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	347	1.145.510.424
49	Tübaş Tekstil Ürünleri Boyama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	350	1.140.543.269
50	TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	360	1.115.691.313
51	Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	Özel	369	1.100.315.451
52	Fistaş Fantazi İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	373	1.095.447.499
53	Mayteks Örme San. ve Tic. A.Ş.	Özel	377	1.092.337.346
54	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	381	1.086.682.800
55	Bayteks Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	383	1.086.391.081
56	Alperteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	384	1.085.985.792
57	-	Özel	387	-
58	-	Özel	388	-
59	-	Özel	389	-
60	Sürü Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	390	1.078.490.876
61	İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	391	1.078.293.416
62	Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	395	1.072.796.810
63	Tümer Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	396	1.071.928.590
64	Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	398	1.069.272.160
65	Akcanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	401	1.063.914.057
66	Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	402	1.063.373.732
67	Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	404	1.058.851.287
68	Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	412	1.045.907.828
69	Fersan Tekstil Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	413	1.044.647.178
70	Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	414	1.042.580.988
71	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	420	1.035.317.090
72	Elif İplik Tekstil Boya Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	444	1.005.253.361
73	Saf Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	448	997.926.445
74	Tan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	450	992.204.883
75	Botaş Nehir Tekstil İşletmeleri A.Ş.	Özel	452	982.575.213
76	Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	456	966.119.651
77	Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	458	961.728.318
78	Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	461	956.291.950
79	-	Özel	463	-

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
80	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	480	926.578.979
81	His Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	484	916.662.960
82	Has Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	487	911.991.228
83	Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	491	907.404.249
84	Özpancar İplik Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	492	903.557.910
85	Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	498	889.116.453

14 Giyim eşyalarının imalatı

1	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	48	1.895.871.303
2	-	Özel	69	-
3	Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	109	1.715.311.094
4	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	117	1.696.873.844
5	-	Özel	122	-
6	Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	145	1.594.662.099
7	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	171	1.518.155.434
8	Gelişim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	180	1.500.329.570
9	Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	187	1.481.089.092
10	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	205	1.452.791.274
11	Hayri Uğur Tekstil A.Ş.	Özel	216	1.418.723.352
12	Baykan Moda A.Ş.	Özel	275	1.288.369.526
13	Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	343	1.157.023.163
14	Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	367	1.104.336.714
15	Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	437	1.012.420.313
16	Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	454	974.471.029
17	Emirali Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	500	886.183.371

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)

1	Orma Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	38	1.942.352.843
2	Vezirokprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	95	1.750.543.930
3	ASD Laminat A.Ş.	Özel	355	1.125.432.678
4	Gentaş Dekoratif Yüzeyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	374	1.094.659.232

17	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	62	1.856.882.795
2	Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	74	1.815.184.483
3	Ontex Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	91	1.757.516.233
4	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	104	1.727.018.687
5	Ateşsan Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	157	1.553.813.164
6	Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	158	1.551.246.244
7	Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	173	1.516.093.127
8	Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	174	1.514.278.444
9	Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	191	1.474.531.022
10	Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	196	1.465.237.563
11	Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	212	1.427.325.683
12	Duran-Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	287	1.261.975.649
13	Lignadecor Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Özel	318	1.206.889.615
14	Pakten Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	339	1.180.119.141
15	Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	363	1.113.117.944
16	Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	365	1.110.110.460
17	Teknik Masura Ambalaj Kağıt Geri Dönüşüm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	392	1.077.667.795
18	Parteks Kağıt Endüstrisi A.Ş.	Özel	426	1.029.253.368
19	Silivri Ambalaj Tic. ve San. A.Ş.	Özel	447	997.959.352
20	Kaplamın Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	489	909.222.270

18	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	65	1.842.903.320
2	İspak Esnek Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	68	1.828.968.129
3	ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	119	1.693.987.878
4	Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	459	961.261.987

19	Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	102	1.731.626.940
2	Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	221	1.405.877.064
3	Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Özel	251	1.346.313.725

20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Safa Tarım A.Ş.	Özel	2	2.050.939.253
2	ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	4	2.040.135.170
3	Epsan FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	1.974.326.199
4	Egesil Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	1.965.966.043
5	BY Petrokimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	45	1.912.535.401
6	Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	Özel	59	1.866.341.093
7	-	Özel	67	-
8	Tezkim Tarımsal Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	84	1.773.772.886
9	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	100	1.736.546.957
10	Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	126	1.670.265.262
11	Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	137	1.635.860.870
12	Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	150	1.582.342.222
13	Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	156	1.555.782.244
14	İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Özel	182	1.493.384.458
15	Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Özel	224	1.400.241.156
16	Polisan Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	227	1.399.160.253
17	Seluz Kimya Kozmetik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	237	1.379.612.798
18	Master Builders Solutions Yapı Kimyasalları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	243	1.361.664.344
19	Baymel Kimya Yapı A.Ş.	Özel	260	1.319.750.852
20	Ema Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	261	1.314.610.972
21	Flokser Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	281	1.276.478.127
22	Eskim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	292	1.252.272.025
23	Akripol Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	297	1.242.163.890
24	Isopol Kimya A.Ş.	Özel	308	1.225.292.333
25	İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	333	1.186.572.618
26	Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	348	1.145.155.346
27	Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Özel	361	1.114.711.685
28	Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	Özel	375	1.094.412.125
29	Alfa Kimya A.Ş.	Özel	386	1.083.491.909
30	Vitamin Gübre Tarım A.Ş.	Özel	408	1.051.456.501
31	-	Özel	434	-
32	Tisan Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	460	956.878.736

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Siegwerk Baskı Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	465	945.915.624
34	Green Chemicals Kimyasal Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	474	935.608.420
35	-	Özel	476	-
36	Tan-Alize Kozmetik ve Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	481	926.467.017
37	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	485	916.577.875

21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı

1	Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	148	1.585.694.484
2	Humanis Sağlık A.Ş.	Özel	230	1.391.395.982
3	-	Özel	442	-
4	İlko İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	445	1.003.644.372

22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı

1	Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	15	2.014.623.723
2	-	Özel	22	-
3	Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Özel	40	1.924.076.139
4	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	101	1.732.805.003
5	RBS Ravago İnşaat Yalıtım Ürünleri A.Ş.	Özel	130	1.655.084.376
6	-	Özel	133	-
7	-	Özel	146	-
8	-	Özel	159	-
9	-	Özel	185	-
10	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	199	1.460.781.511
11	Klöckner Pentoplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Özel	213	1.426.258.288
12	-	Özel	231	-
13	Rekor Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	234	1.383.774.955
14	Eskapet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	240	1.364.222.286
15	Sanica Isı Sanayi A.Ş.	Özel	256	1.336.660.152
16	-	Özel	259	-
17	Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	272	1.295.111.430
18	Beno Plastik Ambalaj ve Kalıp San. Tic. A.Ş.	Özel	284	1.268.258.815

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
19	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	317	1.209.247.471
20	Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	323	1.197.398.906
21	Alpplas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	Özel	329	1.191.367.083
22	Formül Plastik ve Metal Sanayi A.Ş.	Özel	337	1.181.911.427
23	Bareks Polietilen Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	342	1.158.911.907
24	Sanat Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	344	1.156.047.884
25	Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	436	1.013.424.199
26	Pimtaş Plastik İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	443	1.005.383.521
27	-	Özel	475	-

23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

1	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	1.975.033.001
2	Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	55	1.870.193.517
3	Nuh Beton A.Ş.	Özel	61	1.859.467.145
4	Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	78	1.791.871.492
5	Vezerhan Çimento Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	106	1.723.829.930
6	Haznedar Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	115	1.703.343.028
7	Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	120	1.691.843.708
8	Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Özel	124	1.682.912.194
9	Baştaş Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	139	1.625.581.464
10	Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	152	1.567.831.088
11	Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	200	1.458.504.469
12	Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	215	1.419.048.114
13	Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	233	1.386.341.600
14	Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	271	1.295.656.581
15	Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	276	1.283.545.398
16	Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	277	1.282.709.058
17	-	Özel	278	-
18	Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	300	1.236.706.277
19	Graniser Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	315	1.213.092.713
20	Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	338	1.181.705.040

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
21	Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	466	944.661.610
22	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	496	891.760.765

24 Ana metal sanayii

1	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	3	2.047.459.924
2	Bor Billet Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	5	2.038.637.276
3	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	6	2.038.568.047
4	Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	9	2.032.982.151
5	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	10	2.032.899.793
6	Panda Alüminyum A.Ş.	Özel	13	2.019.363.691
7	Yolbulan Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	1.971.024.317
8	Kenan Metal A.Ş.	Özel	30	1.961.358.233
9	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	Özel	56	1.870.068.423
10	ViG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	63	1.854.691.863
11	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	Özel	72	1.822.578.598
12	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	97	1.741.907.474
13	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	108	1.721.391.265
14	Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	110	1.713.282.629
15	Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	123	1.686.635.848
16	Akçelik Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	127	1.666.964.651
17	Cansan Alüminyum Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	131	1.652.587.618
18	-	Özel	140	-
19	Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	142	1.613.556.024
20	Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	170	1.519.949.578
21	Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	177	1.506.720.910
22	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	188	1.480.366.670
23	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Özel	189	1.480.097.672
24	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	195	1.465.276.045
25	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Özel	208	1.440.135.197

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
26	Yükselen Çelik A.Ş.	Özel	210	1.436.691.791
27	GNS Alüminyum A.Ş.	Özel	211	1.428.333.757
28	Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Özel	217	1.410.356.317
29	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	Özel	218	1.409.938.227
30	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	223	1.404.290.880
31	Formal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	226	1.399.422.418
32	Işık Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	250	1.349.812.321
33	Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	265	1.308.501.904
34	Galva Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	286	1.262.395.178
35	Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	Özel	291	1.252.870.206
36	Mekpan Metal Panel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	303	1.230.361.331
37	Saka Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	310	1.220.365.304
38	Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	322	1.199.592.885
39	Son Adım Geri Dönüşüm San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	327	1.192.474.515
40	Evas Ev Aletleri Sanayi A.Ş.	Özel	335	1.183.663.802
41	Kar-El Demir Tel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	345	1.152.745.673
42	Asist Alüminyum Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	346	1.152.207.812
43	Pannelsan Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	349	1.143.963.490
44	Albond Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	357	1.120.850.520
45	Alcas Metal Sanayi A.Ş.	Özel	370	1.098.798.092
46	Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	371	1.098.404.005
47	Göktaş Yassı Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	378	1.088.682.776
48	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	400	1.064.783.126
49	Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	417	1.037.733.972
50	Almesan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	424	1.029.545.126
51	Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	435	1.016.614.519
52	M.P.S. Metal-Plastik Sanayi Çember ve Paketleme Sistemleri İmalat ve Ticaret A.Ş.	Özel	464	947.806.108
53	END Alüminyum Metal Makina Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	471	940.275.834
54	Poyraz Paslanmaz San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	490	909.199.433
55	As Çelik Döküm İşleme San. ve Tic. A.Ş.	Özel	497	891.576.435

25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	42	1.921.871.951
2	Sertel Vida Metal A.Ş.	Özel	47	1.901.768.164
3	Norm Somun San. ve Tic. A.Ş.	Özel	53	1.870.740.448
4	Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	75	1.795.607.805
5	Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	103	1.727.968.952
6	Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	111	1.706.186.973
7	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	132	1.650.047.426
8	Copa Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	236	1.380.413.979
9	Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	244	1.359.849.361
10	Panel Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	254	1.340.225.700
11	Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Özel	274	1.292.370.464
12	Uysal Makina San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	283	1.274.287.950
13	Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	295	1.246.021.785
14	Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	304	1.229.335.747
15	-	Özel	354	-
16	-	Özel	405	-
17	Groupe Atlantic İzmir Radyatör Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	409	1.051.345.983
18	Omega Metal Bağlantı Elemanları Demir Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	411	1.049.105.995
19	Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	416	1.039.695.801
20	Anadolu Bakır A.Ş.	Özel	418	1.035.644.437
21	Hascevher Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	441	1.008.862.169
22	Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	469	940.681.865
23	Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	Özel	477	927.799.565

26	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Fellow Enerji A.Ş.	Özel	66	1.837.507.307
2	Daxler Enerji A.Ş.	Özel	85	1.771.042.490
3	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	107	1.722.497.269
4	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	161	1.542.474.439
5	Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	164	1.528.789.864

27	Elektrikli teçhizat imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	7	2.036.504.682
2	Gamak Makina Sanayi A.Ş.	Özel	50	1.887.130.897
3	Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	86	1.768.031.133
4	Panasonic Electric Works Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	87	1.762.076.904
5	Eltaş Transformatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	125	1.671.474.302
6	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	141	1.613.767.409
7	Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	Özel	190	1.477.951.512
8	Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Özel	194	1.466.283.100
9	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	206	1.451.726.727
10	KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	214	1.422.943.896
11	Reçber Kablo A.Ş.	Özel	222	1.405.602.852
12	Emta Elektrik Mühendislik İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	235	1.381.116.964
13	Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Özel	268	1.298.804.260
14	-	Özel	311	-
15	De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	314	1.215.364.060
16	ELK Motor San. ve Tic. A.Ş.	Özel	319	1.206.002.413
17	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	340	1.175.718.791
18	Turkuaz Kablo Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	Özel	358	1.120.766.730
19	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	359	1.117.912.427
20	Senur Elektrik Motorları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	364	1.111.975.397
21	Emsa Elektromotor Alternatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	368	1.102.861.222
22	Kürkçüoğlu Jeneratör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	433	1.020.084.640
23	Esan Akümülatör ve Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	449	995.656.767
24	Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	453	974.621.820
25	Armtek Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	473	937.813.370
26	E.G.O. Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Özel	482	925.898.515

28	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	34	1.949.072.910
2	Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	1.948.345.604
3	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	58	1.867.157.962
4	Gesbey Enerji Türbini Kule Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	112	1.704.783.315
5	Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	138	1.629.148.089
6	MST Construction Equipment Yatırım A.Ş.	Özel	168	1.523.074.758
7	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	197	1.464.380.155
8	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	232	1.390.620.189
9	Fil Filtre A.Ş.	Özel	285	1.267.839.660
10	Kaplanlar Soğutma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	353	1.129.474.506
11	Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Özel	397	1.070.386.874
12	-	Özel	419	-
13	Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	Özel	425	1.029.513.601
14	Esli Endüstriyel Ürünler Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	446	1.002.736.360
15	Ceytech Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	478	927.332.976
16	Valf Sanayii A.Ş.	Özel	499	887.412.139

29	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	21	1.984.170.792
2	Opsan Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	1.977.886.314
3	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	57	1.868.408.999
4	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	93	1.751.723.992
5	Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	96	1.750.413.596
6	Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.	Özel	98	1.738.175.196
7	-	Özel	114	-
8	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	Özel	116	1.698.295.527
9	AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	135	1.641.697.179
10	-	Özel	153	-
11	Fibrosan Cam Takviyeli Polyester San. ve Tic. A.Ş.	Özel	169	1.520.078.219
12	Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayi A.Ş.	Özel	179	1.504.166.556

		Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
13	Krone Ticari Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	193	1.470.351.963
14	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	242	1.363.640.155
15	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Özel	246	1.356.208.450
16	T.K.G. Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	247	1.355.440.060
17	B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	249	1.350.084.777
18	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	255	1.339.547.137
19	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	264	1.309.408.245
20	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	266	1.308.112.740
21	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	279	1.278.970.708
22	Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Özel	312	1.219.490.929
23	Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Ltd. Şti.	Özel	362	1.113.676.255
24	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	366	1.108.782.858
25	Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	372	1.096.071.151
26	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	382	1.086.643.268
27	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	399	1.066.061.272
28	Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	410	1.049.843.172
29	Formfleks Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	415	1.042.396.083
30	Akwel Bursa Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	427	1.029.218.494
31	Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	430	1.024.111.836
32	Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	439	1.009.060.095
33	T.K.G. Adapazarı Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	468	940.850.580
34	Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	479	926.581.835

30

Diğer ulaşım araçlarının imalatı

1	FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	12	2.019.691.156
2	Hat-San Gemi İnşaa Bakım Onarım Deniz Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	241	1.363.855.204
3	Uzmar Gemi İnşaa San. ve Tic. A.Ş.	Özel	316	1.210.136.247
4	Sirena Marine Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	326	1.192.613.560

31	Mobilya imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32	1.951.036.852
2	Bambi Mobilya ve Yatak Sanayi A.Ş.	Özel	288	1.261.809.194
3	Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	394	1.073.075.902
4	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Özel	421	1.034.959.323
5	Mondi Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	422	1.031.822.479
6	İnci Mobilya Malzemeleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	470	940.504.115
7	Kilim Mobilya A.Ş.	Özel	488	909.326.759

32	Diğer imalatlar 32.1-Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Onsa Rafineri A.Ş.	Özel	16	2.014.212.887
2	Mioro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	162	1.537.822.238

35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımı	Sektör	İSO İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
1	Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	17	2.002.019.926
2	Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	76	1.793.148.305
3	Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	92	1.754.361.082
4	Yeşilyurt Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	151	1.572.776.341
5	Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	457	962.179.927
6	Körfez Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	483	925.152.162

ALFABETİK SIRALAMALAR

SERMAYE DAĞILIMI, EKONOMİK FAALİYET KODLARI,
KAMU-ÖZEL SEKTÖR SIRALAMASINDAKİ YERİ

A HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
ABC Deterjan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	4	4	0,00	100,00	0,00	0,00
Acarsoy Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	460	461	0,00	100,00	0,00	0,00
Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	49	49	0,00	100,00	0,00	0,00
Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Maddeleri Sanayi ve Pazarlama Ltd. Şti.	Özel	10	311	294	294	0,00	100,00	0,00	0,00
Ak Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	165	165	0,00	100,00	0,00	0,00
AKA Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	135	135	0,00	100,00	0,00	0,00
Akbaşlar Tekstil Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	60	60	0,00	100,00	0,00	0,00
Akcanlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	400	401	0,00	100,00	0,00	0,00
Akçelik Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	127	127	0,00	100,00	0,00	0,00
Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	399	400	0,00	100,00	0,00	0,00
Akhan Un Fabrikası ve Tarım Ürünleri Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	143	143	0,00	100,00	0,00	0,00
Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	381	382	0,00	100,00	0,00	0,00
Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	320	320	0,00	100,00	0,00	0,00
Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	206	206	0,00	100,00	0,00	0,00
Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	255	255	0,00	100,00	0,00	0,00
Akripol Kimya San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	352	297	297	0,00	100,00	0,00	0,00
Akwel Bursa Turkey Otomotiv A.Ş.	Özel	29	384	426	427	0,00	0,00	100,00	0,00
Albond Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	356	357	0,00	100,00	0,00	0,00
Alcas Metal Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	369	370	0,00	100,00	0,00	0,00
Alfa Kimya A.Ş.	Özel	20	351	385	386	0,00	100,00	0,00	0,00
Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	62	62	0,00	80,00	0,00	20,00
Almesan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	423	424	0,00	100,00	0,00	0,00
Alperteks Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	383	384	0,00	100,00	0,00	0,00
Alpplas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	Özel	22	356	329	329	0,00	100,00	0,00	0,00
Al-San Gıda Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	172	172	0,00	100,00	0,00	0,00
Altaş Yağ Su ve Tarım Ürünleri Gıda İnşaat Otomotiv Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	207	207	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Altıncılık Gıda ve Süt San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	340	341	0,00	100,00	0,00	0,00
Altınsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	490	491	0,00	100,00	0,00	0,00
Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	Özel	10	311	238	238	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu Bakır A.Ş.	Özel	25	381	417	418	0,00	100,00	0,00	0,00
Anadolu İplik ve Tekstil Fabrikaları Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	368	369	0,00	100,00	0,00	0,00
Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	309	309	0,00	100,00	0,00	0,00
Antepsan Kuruyemiş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	239	239	0,00	100,00	0,00	0,00
Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Ltd. Şti.	Özel	29	384	361	362	0,00	0,00	100,00	0,00
Ar-Al Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	220	220	0,00	100,00	0,00	0,00
Arfesan Arkan Fren Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	398	399	0,00	100,00	0,00	0,00
Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	100	100	0,00	100,00	0,00	0,00
Arkan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	46	46	0,00	100,00	0,00	0,00
Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	132	132	0,00	100,00	0,00	0,00
Armttek Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	472	473	0,00	100,00	0,00	0,00
Arsan Dokuma Boya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	403	404	0,00	100,00	0,00	0,00
Arslantürk Tarım Ürünleri San. İhr. ve İth. A.Ş.	Özel	10	311	29	29	0,00	100,00	0,00	0,00
Arta Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	313	313	0,00	100,00	0,00	0,00
As Çelik Döküm İşleme San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	496	497	0,00	100,00	0,00	0,00
ASAŞ Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	119	119	0,00	0,00	100,00	0,00
ASD Laminat A.Ş.	Özel	16	331	354	355	0,00	100,00	0,00	0,00
Asist Alüminyum Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	345	346	0,00	100,00	0,00	0,00
Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	72	72	0,00	100,00	0,00	0,00
Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	195	195	0,00	100,00	0,00	0,00
Ateşsan Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	157	157	0,00	100,00	0,00	0,00
Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	123	123	0,00	100,00	0,00	0,00
ATT Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	330	330	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	150	150	0,00	100,00	0,00	0,00
Aydın Mensucat Döşemelik Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	128	128	0,00	100,00	0,00	0,00
Ayes Çelik Hasır ve Çit Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	274	274	0,00	0,00	0,00	100,00
Ayhan Sezer Yağ ve Gıda Endüstrisi Ticaret Ltd. Şti.	Özel	10	311	331	331	0,00	100,00	0,00	0,00

B HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	Özel	10	311	461	462	0,00	75,00	25,00	0,00
Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	267	267	0,00	100,00	0,00	0,00
Balcılar Yem San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	450	451	0,00	100,00	0,00	0,00
Balikesir Onur Süt ve Petrol Ürünleri İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	471	472	0,00	100,00	0,00	0,00
Balikesir Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	299	299	0,00	100,00	0,00	0,00
Bambi Mobilya ve Yatak Sanayi A.Ş.	Özel	31	332	288	288	0,00	100,00	0,00	0,00
Bareks Polietilen Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	341	342	0,00	100,00	0,00	0,00
Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	196	196	0,00	80,00	0,00	20,00
Baştaş Başkent Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	139	139	0,00	0,00	87,90	12,10
Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	337	338	0,00	55,03	0,00	44,97
Baykan Moda A.Ş.	Özel	14	322	275	275	0,00	100,00	0,00	0,00
Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	385	161	161	0,00	100,00	0,00	0,00
Baymel Kimya Yapı A.Ş.	Özel	20	351	260	260	0,00	100,00	0,00	0,00
Bayteks Teknik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	382	383	0,00	100,00	0,00	0,00
Beks Çorap ve İç Giyim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	453	454	0,00	100,00	0,00	0,00
Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	Özel	19	353	251	251	0,00	100,00	0,00	0,00
Beno Plastik Ambalaj ve Kalıp San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	284	284	0,00	100,00	0,00	0,00
Besa Yemcilik Hayvancılık Gıda Maddeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	430	431	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşan Nişasta Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	82	82	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Et Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	167	167	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	31	31	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşsan Makarna Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	492	493	0,00	100,00	0,00	0,00
Beşyem Tarım Hayvancılık Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	245	245	0,00	100,00	0,00	0,00
Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	264	264	0,00	100,00	0,00	0,00
Bolacalar Un Yem Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	51	51	0,00	100,00	0,00	0,00
Bolca Hindi Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Özel	10	311	405	406	0,00	100,00	0,00	0,00
Bony Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	366	367	0,00	100,00	0,00	0,00
Bor Billet Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	5	5	0,00	100,00	0,00	0,00
Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	97	97	0,00	100,00	0,00	0,00
Botaş Nehir Tekstil İşletmeleri A.Ş.	Özel	13	321	451	452	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Boytek Reçine Boya ve Kimya San. Tic. A.Ş.	Özel	20	351	126	126	0,00	100,00	0,00	0,00
Boyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	79	79	0,00	100,00	0,00	0,00
B-Plas Bursa Plastik Metal İnşaat Enerji Madencilik Jeotermal Turizm Sivil Havacılık ve Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	249	249	0,00	100,00	0,00	0,00
Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	434	435	0,00	100,00	0,00	0,00
Bursa Beton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	233	233	0,00	100,00	0,00	0,00
Bursa Çimento Fabrikası A.Ş.	Özel	23	369	124	124	0,00	63,86	0,00	36,14
Büyük Hekimoğulları Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	262	262	0,00	100,00	0,00	0,00
BY Petrokimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	45	45	0,00	50,00	50,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Camiş Madencilik A.Ş.	Özel	08	210	203	203	0,00	100,00	0,00	0,00
Cansan Alüminyum Profil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	131	131	0,00	100,00	0,00	0,00
Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Özel	31	332	420	421	0,00	100,00	0,00	0,00
Ceytech Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	477	478	0,00	100,00	0,00	0,00
Chryso-Kat Katkı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	137	137	0,00	0,00	100,00	0,00
CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	339	340	0,00	100,00	0,00	0,00
Coats (Türkiye) İplik Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	201	201	0,00	8,22	91,78	0,00
Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	317	317	0,00	0,00	100,00	0,00
Copa Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	236	236	0,00	100,00	0,00	0,00
Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	188	188	0,00	100,00	0,00	0,00

Ç HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	54	54	0,00	100,00	0,00	0,00
Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	Özel	07	210	83	83	0,00	0,00	100,00	0,00
Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	Özel	24	371	108	108	0,00	100,00	0,00	0,00
Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	Özel	24	371	217	217	0,00	69,83	0,00	30,17
Çelikaslan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	253	253	0,00	100,00	0,00	0,00
Çöğenler Yem A.Ş.	Özel	10	311	321	321	0,00	100,00	0,00	0,00
Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	Özel	24	372	291	291	0,00	74,04	0,00	25,96
Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	57	57	0,00	100,00	0,00	0,00

D HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	197	197	0,00	100,00	0,00	0,00
Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	43	43	0,00	68,60	0,00	31,40
Daxler Enerji A.Ş.	Özel	26	383	85	85	0,00	100,00	0,00	0,00
De-Ka Elektroteknik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	314	314	0,00	0,00	100,00	0,00
Della Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	183	183	0,00	0,00	100,00	0,00
Demir Export A.Ş.	Özel	08	210	99	99	0,00	100,00	0,00	0,00
Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	358	359	0,00	0,00	100,00	0,00
Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	189	189	0,00	0,00	0,00	100,00
Denizli Çimento Sanayii T.A.Ş.	Özel	23	369	200	200	0,00	100,00	0,00	0,00
Detay Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	11	11	0,00	100,00	0,00	0,00
Doğa Tohumculuk Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	402	403	0,00	100,00	0,00	0,00
Duran-Doğan Basım ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	17	341	287	287	0,00	33,59	30,00	36,41

E HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
E.G.O. Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	481	482	0,00	0,00	100,00	0,00
Efor Çay San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	431	432	0,00	100,00	0,00	0,00
Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	246	246	0,00	51,00	49,00	0,00
Egesil Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	28	28	0,00	49,00	51,00	0,00
Ekiciler Süt Gıda Tarım Hayvancılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	181	181	0,00	100,00	0,00	0,00
Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	178	178	0,00	100,00	0,00	0,00
Elba Bant San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	364	365	0,00	100,00	0,00	0,00
Elif İplik Tekstil Boya Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	443	444	0,00	100,00	0,00	0,00
ELK Motor San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	319	319	0,00	100,00	0,00	0,00
Eltaş Transformatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	125	125	0,00	100,00	0,00	0,00
Ema Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	261	261	0,00	0,00	100,00	0,00
Emek Yağ Sanayii A.Ş.	Özel	10	311	392	393	0,00	100,00	0,00	0,00
Emirali Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	499	500	0,00	100,00	0,00	0,00
Empera Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	14	14	0,00	100,00	0,00	0,00
Emsa Elektromotor Alternatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	367	368	0,00	100,00	0,00	0,00
Emta Elektrik Mühendislik İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.	Özel	27	383	235	235	0,00	100,00	0,00	0,00
END Alüminyum Metal Makina Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	470	471	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Entek Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	76	76	0,00	100,00	0,00	0,00
Epsan FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	26	26	0,00	100,00	0,00	0,00
Erbey Dokuma İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	248	248	0,00	100,00	0,00	0,00
Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	273	273	0,00	100,00	0,00	0,00
Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	3	3	0,00	100,00	0,00	0,00
Erikoğlu Emaye Bakır Tel Sanayii A.Ş.	Özel	27	383	268	268	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	484	485	0,00	100,00	0,00	0,00
Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	34	34	0,00	0,00	100,00	0,00
Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	232	232	0,00	100,00	0,00	0,00
Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.	Özel	29	384	266	266	0,00	100,00	0,00	0,00
Eroğlu Giyim San. Tic. A.Ş.	Özel	14	322	342	343	0,00	100,00	0,00	0,00
Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	86	86	0,00	100,00	0,00	0,00
Esan Akümülatör ve Malzemeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	27	383	448	449	0,00	100,00	0,00	0,00
Eskapet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	240	240	0,00	100,00	0,00	0,00
Eskim Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	292	292	0,00	100,00	0,00	0,00
Eslî Endüstriyel Ürünler Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	28	382	445	446	0,00	15,00	85,00	0,00
Eti Gümüş A.Ş.	Özel	07	210	466	467	0,00	100,00	0,00	0,00
Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	328	328	0,00	100,00	0,00	0,00
Evas Ev Aletleri Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	334	335	0,00	100,00	0,00	0,00

F HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Fabal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	322	322	0,00	100,00	0,00	0,00
Farplas Otomotiv A.Ş.	Özel	29	384	21	21	0,00	100,00	0,00	0,00
Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	452	453	0,00	100,00	0,00	0,00
Felda İffco Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	88	88	0,00	0,00	100,00	0,00
Fellow Enerji A.Ş.	Özel	26	383	66	66	0,00	25,00	75,00	0,00
Fersan Tekstil Tic. ve San. Ltd. Şti.	Özel	13	321	412	413	0,00	100,00	0,00	0,00
Fibrosan Cam Takviyeli Polyester San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	169	169	0,00	100,00	0,00	0,00
Fil Filtre A.Ş.	Özel	28	382	285	285	0,00	100,00	0,00	0,00
Fistaş Fantazi İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	372	373	0,00	100,00	0,00	0,00
Flament Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	413	414	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Flokser Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	281	281	0,00	100,00	0,00	0,00
Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	307	307	0,00	100,00	0,00	0,00
FNSS Savunma Sistemleri A.Ş.	Özel	30	384	12	12	0,00	51,00	49,00	0,00
Formal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	226	226	0,00	100,00	0,00	0,00
Formfleks Otomotiv Yan San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	414	415	0,00	100,00	0,00	0,00
Formül Plastik ve Metal Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	336	337	0,00	100,00	0,00	0,00

G HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Galva Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	286	286	0,00	65,00	35,00	0,00
Gamak Makina Sanayi A.Ş.	Özel	27	383	50	50	0,00	100,00	0,00	0,00
Gamateks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	147	147	0,00	100,00	0,00	0,00
Gedik Kaynak San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	190	190	0,00	100,00	0,00	0,00
Gelişim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	180	180	0,00	100,00	0,00	0,00
Gentaş Dekoratif Yüzeyler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	373	374	0,00	47,00	0,00	53,00
Gentaş Kimya San. ve Tic. Pazarlama A.Ş.	Özel	20	351	59	59	0,00	100,00	0,00	0,00
Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.	Özel	22	356	199	199	0,00	0,00	100,00	0,00
Gesbey Enerji Türbini Kule Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	112	112	0,00	40,00	60,00	0,00
Gitaş Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	454	455	0,00	100,00	0,00	0,00
GNS Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	211	211	0,00	100,00	0,00	0,00
Göktaş Yassı Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	377	378	0,00	100,00	0,00	0,00
Göliplik Şeremet Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	198	198	0,00	100,00	0,00	0,00
Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	409	410	0,00	0,60	99,40	0,00
Graniser Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	315	315	0,00	80,00	20,00	0,00
Green Chemicals Kimyasal Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	473	474	0,00	100,00	0,00	0,00
Groupe Atlantic İzmir Radyatör Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	408	409	0,00	0,00	100,00	0,00
Güneşoğlu Süt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	301	301	0,00	100,00	0,00	0,00
Güney Süt Sanayi ve Gıda Maddeleri Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	229	229	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürkan Ofis Mobilyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	393	394	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	355	356	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	81	81	0,00	100,00	0,00	0,00
Gürteks İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	36	36	0,00	100,00	0,00	0,00

H HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	476	477	0,00	100,00	0,00	0,00
Hacıoğulları Hazır Beton Saç ve Yapı Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	276	276	0,00	100,00	0,00	0,00
Halkalı Kağıt Karton San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	174	174	0,00	86,00	14,00	0,00
Hamboya Boyacılık Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	257	257	0,00	100,00	0,00	0,00
Has Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	486	487	0,00	100,00	0,00	0,00
Hascevhher Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	440	441	0,00	100,00	0,00	0,00
Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	479	480	0,00	100,00	0,00	0,00
Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	110	110	0,00	100,00	0,00	0,00
Hat-San Gemi İnşaa Bakım Onarım Deniz Nakliyat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	241	241	0,00	100,00	0,00	0,00
Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	58	58	0,00	100,00	0,00	0,00
Hayri Uğur Tekstil A.Ş.	Özel	14	322	216	216	0,00	100,00	0,00	0,00
Haznedar Durer Refrakter Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	115	115	0,00	40,00	60,00	0,00
Hekimoğlu Un Fabrikası Tic. ve San. A.Ş.	Özel	10	311	136	136	0,00	100,00	0,00	0,00
Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	Özel	29	384	312	312	0,00	100,00	0,00	0,00
Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	265	265	0,00	100,00	0,00	0,00
Hepşen Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	142	142	0,00	100,00	0,00	0,00
His Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	483	484	0,00	100,00	0,00	0,00
Humanis Sağlık A.Ş.	Özel	21	352	230	230	0,00	100,00	0,00	0,00

I HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
İlsan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	333	334	0,00	100,00	0,00	0,00
İsopol Kimya A.Ş.	Özel	20	351	308	308	0,00	100,00	0,00	0,00
İşık Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	250	250	0,00	100,00	0,00	0,00
İşıksoy Tekstil İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	144	144	0,00	100,00	0,00	0,00
İşıl Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	33	33	0,00	100,00	0,00	0,00

İ HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	332	333	0,00	100,00	0,00	0,00
İlko İlaç San. ve Tic. A.Ş.	Özel	21	352	444	445	0,00	100,00	0,00	0,00
İnci Mobilya Malzemeleri Tic. ve San. A.Ş.	Özel	31	332	469	470	0,00	0,00	100,00	0,00
İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	495	496	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
İpek Mobilya İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	32	32	0,00	100,00	0,00	0,00
İskur Denim İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	390	391	0,00	100,00	0,00	0,00
İspak Esnek Ambalaj Sanayi A.Ş.	Özel	18	342	68	68	0,00	100,00	0,00	0,00
İstanbul Halk Ekmek Un ve Unlu Maddeler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	10	311	1	332	100,00	0,00	0,00	0,00
İşbir Sentetik Dokuma Sanayi A.Ş.	Özel	13	321	71	71	0,00	85,16	0,00	14,84
İşbir Sünger Sanayi A.Ş.	Özel	20	351	182	182	0,00	100,00	0,00	0,00
İzi Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	209	209	0,00	100,00	0,00	0,00

K HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	Özel	10	311	269	269	0,00	100,00	0,00	0,00
KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	214	214	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş.	Özel	25	381	75	75	0,00	100,00	0,00	0,00
Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	371	372	0,00	100,00	0,00	0,00
Kalekim Kimyevi Maddeler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	78	78	0,00	73,66	0,00	26,34
Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	93	93	0,00	100,00	0,00	0,00
Kaplamin Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	488	489	0,00	54,16	29,17	16,67
Kaplanlar Soğutma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	352	353	0,00	100,00	0,00	0,00
Karacasu Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Özel	13	321	455	456	0,00	100,00	0,00	0,00
Karadeniz Kardeşler Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	351	352	0,00	100,00	0,00	0,00
Kardem Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	436	437	0,00	100,00	0,00	0,00
Kar-El Demir Tel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	344	345	0,00	100,00	0,00	0,00
Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	107	107	0,00	69,04	0,00	30,96
Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	380	381	0,00	56,24	0,00	43,76
Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	19	19	0,00	100,00	0,00	0,00
Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	424	425	0,00	100,00	0,00	0,00
Kasar ve Dual Tekstil Sanayii A.Ş.	Özel	13	321	24	24	0,00	100,00	0,00	0,00
Katsan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	302	302	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	156	156	0,00	68,03	31,97	0,00
Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	419	420	0,00	100,00	0,00	0,00
Kayseri Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	422	423	0,00	100,00	0,00	0,00
Kenan Metal A.Ş.	Özel	24	372	30	30	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Kırsal Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	478	479	0,00	92,40	7,60	0,00
Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	280	280	0,00	100,00	0,00	0,00
Kızılay İçecek San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	163	163	0,00	100,00	0,00	0,00
Kilim Mobilya A.Ş.	Özel	31	332	487	488	0,00	100,00	0,00	0,00
Klößner Pentoplast Gebze Ambalaj Maddeleri A.Ş.	Özel	22	356	213	213	0,00	0,00	100,00	0,00
Kocaeli Lastik Sanayi A.Ş.	Özel	22	355	40	40	0,00	100,00	0,00	0,00
Kontensan Konya Teneke Kutu Ambalaj ve Makina San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	415	416	0,00	100,00	0,00	0,00
Konya Çimento Sanayii A.Ş.	Özel	23	369	152	152	0,00	2,23	81,88	15,89
Konya Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	18	342	65	65	0,00	80,00	0,00	20,00
Korkmaz Mutfak Eşyaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	295	295	0,00	100,00	0,00	0,00
Körfez Enerji San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	482	483	0,00	100,00	0,00	0,00
Krone Ticari Araçlar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	193	193	0,00	0,00	100,00	0,00
Kula Yağ ve Emek Yem San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	8	8	0,00	100,00	0,00	0,00
Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	Özel	24	372	218	218	0,00	100,00	0,00	0,00
Küçükler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	252	252	0,00	100,00	0,00	0,00
Kürkçüoğlu Jeneratör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	432	433	0,00	100,00	0,00	0,00

L HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Lider Petfood Yem San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	129	129	0,00	100,00	0,00	0,00
Lignadecor Üretim ve Pazarlama A.Ş.	Özel	17	341	318	318	0,00	100,00	0,00	0,00

M HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

M.P.S. Metal-Plastik Sanayi Çember ve Paketleme Sistemleri İml. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	463	464	0,00	50,00	50,00	0,00
Maren Maraş Elektrik Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	35	400	92	92	0,00	100,00	0,00	0,00
Master Builders Solutions Yapı Kimyasalları San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	352	243	243	0,00	0,00	100,00	0,00
Matesa Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	154	154	0,00	100,00	0,00	0,00
Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	242	242	0,00	40,00	60,00	0,00
Mayteks Örmecilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	376	377	0,00	100,00	0,00	0,00
Mekpan Metal Panel San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	371	303	303	0,00	100,00	0,00	0,00
Menzelet Kılavuzlu Elektrik Üretimi A.Ş.	Özel	35	400	456	457	0,00	100,00	0,00	0,00
Mes Yağ ve Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	375	376	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	208	208	0,00	100,00	0,00	0,00
Mey Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	Özel	11	313	324	324	0,00	100,00	0,00	0,00
Meysüt Meyve Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Özel	10	311	258	258	0,00	100,00	0,00	0,00
Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	177	177	0,00	0,00	100,00	0,00
Milal Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	39	39	0,00	100,00	0,00	0,00
Milteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	187	187	0,00	100,00	0,00	0,00
Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	32.1	390	162	162	0,00	100,00	0,00	0,00
Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	205	205	0,00	100,00	0,00	0,00
Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	37	37	0,00	100,00	0,00	0,00
Mondi Kale Nobel Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	74	74	0,00	0,00	100,00	0,00
Mondi Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	31	332	421	422	0,00	100,00	0,00	0,00
MST Construction Equipment Yatırım A.Ş.	Özel	28	382	168	168	0,00	100,00	0,00	0,00
Muratlı Karton Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	212	212	0,00	100,00	0,00	0,00

N HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	365	366	0,00	0,00	100,00	0,00
Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	22	356	272	272	0,00	0,00	100,00	0,00
Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	6	6	0,00	100,00	0,00	0,00
Nipaş Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	270	270	0,00	100,00	0,00	0,00
Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	104	104	0,00	0,00	100,00	0,00
Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	10	10	0,00	100,00	0,00	0,00
Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	42	42	0,00	100,00	0,00	0,00
Norm Somun San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	53	53	0,00	100,00	0,00	0,00
Nuh Beton A.Ş.	Özel	23	369	61	61	0,00	100,00	0,00	0,00

O HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Ode Yalıtım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	271	271	0,00	100,00	0,00	0,00
Odelo Otomotiv Aydınlatma A.Ş.	Özel	27	383	194	194	0,00	100,00	0,00	0,00
Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	94	94	0,00	100,00	0,00	0,00
Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	41	41	0,00	100,00	0,00	0,00
Omega Metal Bağlantı Elemanları Demir Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	410	411	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Onsa Rafineri A.Ş.	Özel	32.1	390	16	16	0,00	100,00	0,00	0,00
Ontex Tüketim Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	91	91	0,00	0,00	100,00	0,00
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	353	102	102	0,00	50,00	50,00	0,00
Opsan Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	23	23	0,00	100,00	0,00	0,00
Orma Orman Mahsulleri Integre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	16	331	38	38	0,00	84,51	0,00	15,49
Oruçoğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	166	166	0,00	0,00	100,00	0,00
Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	173	173	0,00	100,00	0,00	0,00
Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	263	263	0,00	100,00	0,00	0,00

Ö HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	117	117	0,00	100,00	0,00	0,00
Özdilek Ev Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	90	90	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgörkey Otomotiv Turizm Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	228	228	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgüllü Süt Mamülleri A.Ş.	Özel	10	311	290	290	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	350	351	0,00	100,00	0,00	0,00
Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	27	383	7	7	0,00	100,00	0,00	0,00
Özkaplan İpek Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	394	395	0,00	100,00	0,00	0,00
Özlem Tarım Ürünleri A.Ş.	Özel	10	311	439	440	0,00	85,00	15,00	0,00
Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	435	436	0,00	100,00	0,00	0,00
Özmen Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	427	428	0,00	100,00	0,00	0,00
Özmirioğlu Pamuk Yağ Küspe San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	335	336	0,00	100,00	0,00	0,00
Özpancar İplik Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	491	492	0,00	100,00	0,00	0,00
Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	Özel	24	371	56	56	0,00	100,00	0,00	0,00
Özyılmaz Fındık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	493	494	0,00	100,00	0,00	0,00

P HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Pakten Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	338	339	0,00	100,00	0,00	0,00
Pakun Üretim Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	219	219	0,00	100,00	0,00	0,00
Palmiye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	121	121	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Panasonic Electric Works Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	87	87	0,00	0,00	100,00	0,00
Panda Alüminyum A.Ş.	Özel	24	372	13	13	0,00	100,00	0,00	0,00
Panel Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	254	254	0,00	100,00	0,00	0,00
Panelsan Çatı Cephe Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	348	349	0,00	72,00	0,00	28,00
Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	Özel	29	384	116	116	0,00	68,81	0,00	31,19
Parteks Kağıt Endüstrisi A.Ş.	Özel	17	341	425	426	0,00	100,00	0,00	0,00
Pehlivanoğlu Kağıt Kağıt Mamulleri ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	17	341	362	363	0,00	100,00	0,00	0,00
Perfektüp Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	416	417	0,00	100,00	0,00	0,00
Petro Yağ ve Kimyasallar San. ve Tic. A.Ş.	Özel	19	353	221	221	0,00	100,00	0,00	0,00
Pier Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	155	155	0,00	73,88	26,12	0,00
Pilenpak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	158	158	0,00	100,00	0,00	0,00
Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	44	44	0,00	100,00	0,00	0,00
Pimtaş Plastik İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	442	443	0,00	100,00	0,00	0,00
Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	370	371	0,00	100,00	0,00	0,00
Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.	Özel	20	352	224	224	0,00	100,00	0,00	0,00
PNS Pendik Nişasta Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	293	293	0,00	100,00	0,00	0,00
Polisan Kimya Sanayii A.Ş.	Özel	20	351	227	227	0,00	100,00	0,00	0,00
Polyteks Tekstil Sanayi Araştırma ve Eğitim A.Ş.	Özel	20	352	360	361	0,00	100,00	0,00	0,00
Poyraz Paslanmaz San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	24	371	489	490	0,00	100,00	0,00	0,00
Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	305	305	0,00	100,00	0,00	0,00
Prefabrik Yapı İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	468	469	0,00	100,00	0,00	0,00
Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	429	430	0,00	60,00	40,00	0,00

R HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Rayon Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Özel	13	321	289	289	0,00	100,00	0,00	0,00
RBS Ravago İnşaat Yalıtım Ürünleri A.Ş.	Özel	22	356	130	130	0,00	0,00	100,00	0,00
Realkom Tekstil Ürünleri Sanayi Pazarlama ve Dış Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	145	145	0,00	100,00	0,00	0,00
Reçber Kablo A.Ş.	Özel	27	383	222	222	0,00	100,00	0,00	0,00
Rekor Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	355	234	234	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Rella Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	379	380	0,00	100,00	0,00	0,00
RHI Magnesita Turkey Refrakter Ticaret A.Ş.	Özel	08	210	113	113	0,00	0,00	100,00	0,00
Rollmech Automotive San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	98	98	0,00	99,99	0,01	0,00
Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	171	171	0,00	100,00	0,00	0,00
RTM Tarım Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	52	52	0,00	100,00	0,00	0,00

S HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Özel	10	311	225	225	0,00	100,00	0,00	0,00
Saf Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	447	448	0,00	100,00	0,00	0,00
Safa Tarım A.Ş.	Özel	20	352	2	2	0,00	100,00	0,00	0,00
Safyün Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	397	398	0,00	100,00	0,00	0,00
Saka Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	310	310	0,00	100,00	0,00	0,00
Salteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	411	412	0,00	100,00	0,00	0,00
Sami Soybaş Demir San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	170	170	0,00	100,00	0,00	0,00
Samsun Yurt Savunma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	244	244	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanat Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	343	344	0,00	100,00	0,00	0,00
Sanica Isı Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	256	256	0,00	100,00	0,00	0,00
Santa Farma İlaç Sanayii A.Ş.	Özel	21	352	148	148	0,00	100,00	0,00	0,00
Sarıbekir Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	103	103	0,00	100,00	0,00	0,00
Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	362	277	277	0,00	0,00	100,00	0,00
Seksüt Endüstrisi Kurumu A.Ş.	Özel	10	311	73	73	0,00	100,00	0,00	0,00
Selkasan Kağıt ve Paketleme Malzemeleri İmalatı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	191	191	0,00	17,85	82,15	0,00
Seluz Kimya Kozmetik Tic. ve San. A.Ş.	Özel	20	352	237	237	0,00	100,00	0,00	0,00
Senur Elektrik Motorları San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	363	364	0,00	100,00	0,00	0,00
Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	325	325	0,00	100,00	0,00	0,00
Seranit Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	215	215	0,00	100,00	0,00	0,00
Sertel Vida Metal A.Ş.	Özel	25	381	47	47	0,00	100,00	0,00	0,00
Sezersan Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.	Özel	18	342	458	459	0,00	100,00	0,00	0,00
Siegwerk Baskı Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	464	465	0,00	0,00	100,00	0,00
Sika Yapı Kimyasalları A.Ş.	Özel	20	352	374	375	0,00	0,00	100,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Silivri Ambalaj Tic. ve San. A.Ş.	Özel	17	341	446	447	0,00	100,00	0,00	0,00
Silopi Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	17	17	0,00	100,00	0,00	0,00
Silverline Endüstri ve Ticaret A.Ş.	Özel	28	382	138	138	0,00	53,44	0,00	46,56
Sirena Marine Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	326	326	0,00	100,00	0,00	0,00
Smart Güneş Enerjisi Teknolojileri Ar-Ge Üretim San. ve Tic. A.Ş.	Özel	26	383	164	164	0,00	75,00	0,00	25,00
Son Adım Geri Dönüşüm San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	24	372	327	327	0,00	100,00	0,00	0,00
Söke Değirmencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	18	18	0,00	100,00	0,00	0,00
Stackpole International Otomotiv Ürünleri Ltd. Şti.	Özel	29	384	96	96	0,00	0,00	100,00	0,00
Staret Entegre Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	437	438	0,00	100,00	0,00	0,00
Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	323	323	0,00	80,00	20,00	0,00
Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	134	134	0,00	100,00	0,00	0,00
Superlit Boru Sanayi A.Ş.	Özel	22	356	15	15	0,00	100,00	0,00	0,00
Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	204	204	0,00	100,00	0,00	0,00
Sürü Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	389	390	0,00	100,00	0,00	0,00

Ş HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Şenocak Gıda Fındık Entegre Tur. Nak. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	298	298	0,00	100,00	0,00	0,00
Şimşek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Özel	10	311	176	176	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçiler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	118	118	0,00	100,00	0,00	0,00
Şirikçiöğlü İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş.	Özel	13	321	1	1	0,00	100,00	0,00	0,00

T HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

T.K.G. Adapazarı Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	467	468	0,00	100,00	0,00	0,00
T.K.G. Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	247	247	0,00	100,00	0,00	0,00
T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	Özel	12	314	160	160	0,00	100,00	0,00	0,00
Tan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	449	450	0,00	100,00	0,00	0,00
Tan-Alize Kozmetik ve Temizlik Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	480	481	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	485	486	0,00	100,00	0,00	0,00
Tat Nişasta San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	20	20	0,00	100,00	0,00	0,00
Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	202	202	0,00	100,00	0,00	0,00

	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
TB Sewtech Turkey Otomotiv San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	359	360	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknik Masura Ambalaj Kağıt Geri Dönüşüm San. ve Tic. A.Ş.	Özel	17	341	391	392	0,00	100,00	0,00	0,00
Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	22	356	101	101	0,00	100,00	0,00	0,00
Telateks Tekstil Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	70	70	0,00	100,00	0,00	0,00
Tellioğlu Yem-Gıda Entegre Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	406	407	0,00	100,00	0,00	0,00
Termal Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	55	55	0,00	100,00	0,00	0,00
Tezkim Tarımsal Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	351	84	84	0,00	100,00	0,00	0,00
Tisan Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	20	351	459	460	0,00	100,00	0,00	0,00
Toraman Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	184	184	0,00	100,00	0,00	0,00
Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	20	352	347	348	0,00	0,00	100,00	0,00
Tören Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	282	282	0,00	100,00	0,00	0,00
Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	25	25	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkpulse Dış Ticaret A.Ş.	Özel	10	311	378	379	0,00	0,00	100,00	0,00
Turkuaz Kablo Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	Özel	27	383	357	358	0,00	100,00	0,00	0,00
Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	361	465	466	0,00	100,00	0,00	0,00
Tübaş Tekstil Ürünleri Boyama San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	349	350	0,00	100,00	0,00	0,00
Tümer Halı San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	395	396	0,00	100,00	0,00	0,00
Türk Ytong Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	300	300	0,00	74,59	25,41	0,00

U HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Uğur Demir Halı San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	346	347	0,00	100,00	0,00	0,00
Uğur Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	Özel	14	322	109	109	0,00	100,00	0,00	0,00
Uğurlular Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	192	192	0,00	100,00	0,00	0,00
Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	89	89	0,00	100,00	0,00	0,00
Unsan Un San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	80	80	0,00	100,00	0,00	0,00
Uslu Tarım Ürünleri ve İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	10	311	384	385	0,00	100,00	0,00	0,00
Uşak Seramik Sanayi A.Ş.	Özel	23	369	120	120	0,00	17,42	0,00	82,58
Uysal Makina San. İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	283	283	0,00	100,00	0,00	0,00
Uzmar Gemi İnşa San. ve Tic. A.Ş.	Özel	30	384	316	316	0,00	100,00	0,00	0,00

Ü HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Özel	27	383	141	141	0,00	100,00	0,00	0,00
Ünal Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	401	402	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	Özel	14	322	48	48	0,00	100,00	0,00	0,00
Üniversal Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	13	321	497	498	0,00	100,00	0,00	0,00

V HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Valf Sanayii A.Ş.	Özel	28	382	498	499	0,00	100,00	0,00	0,00
Valfsel Armatür Sanayi A.Ş.	Özel	28	382	396	397	0,00	100,00	0,00	0,00
Vergo Enerji Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	28	382	35	35	0,00	100,00	0,00	0,00
Vezirhan Çimento Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	Özel	23	369	106	106	0,00	100,00	0,00	0,00
Vezirokprü Orman Ürünleri ve Kağıt Sanayi A.Ş.	Özel	16	331	95	95	0,00	100,00	0,00	0,00
ViG Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	63	63	0,00	100,00	0,00	0,00
Vitamin Gübre Tarım A.Ş.	Özel	20	351	407	408	0,00	100,00	0,00	0,00

W HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Warmhaus Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	Özel	25	381	111	111	0,00	100,00	0,00	0,00
--	------	----	-----	-----	-----	------	--------	------	------

Y HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR

Yavuz Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	9	9	0,00	100,00	0,00	0,00
Yazaki Wiring Technologies Türkiye Elektrik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Özel	29	384	438	439	0,00	0,00	100,00	0,00
Yemekhane Yiyecek ve İçecek Hizmetleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	494	495	0,00	100,00	0,00	0,00
Yeşilyurt Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	Özel	35	400	151	151	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	Özel	25	381	304	304	0,00	100,00	0,00	0,00
Yıldız Pul Otomotiv Motor Parçaları Sanayi A.Ş.	Özel	29	384	179	179	0,00	100,00	0,00	0,00
Yolbulan Metal San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	371	27	27	0,00	100,00	0,00	0,00
Yükselen Çelik A.Ş.	Özel	24	371	210	210	0,00	70,42	0,00	29,58

Z HARFİ İLE BAŞLAYAN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
Zafer Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	105	105	0,00	100,00	0,00	0,00
Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Özel	24	372	223	223	0,00	100,00	0,00	0,00
Zer Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Özel	10	311	77	77	0,00	100,00	0,00	0,00
ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	Özel	29	384	279	279	0,00	0,00	100,00	0,00
Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Özel	13	321	457	458	0,00	100,00	0,00	0,00

ADLARININ AÇIKLANMASINI İSTEMEYEN KURULUŞLAR	Sektör	Ekonomik Faaliyet Kodu (NACE Rev. 2)	Ekonomik Faaliyet Kodu (ISIC Rev. 2)	Kamu / Özel Sıralaması	Genel Sıralama	Sermaye Dağılımı			
						Kamu	Özel	Yabancı	Halka Açık
.....	Özel	22	356	22	22	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	10	311	64	64	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	352	67	67	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	14	322	69	69	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	114	114	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	14	322	122	122	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	133	133	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	24	372	140	140	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	146	146	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	149	149	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	29	384	153	153	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	22	356	159	159	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	175	175	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	185	185	0,00	10,00	90,00	0,00
.....	Özel	13	321	186	186	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	231	231	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	259	259	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	23	369	278	278	0,00	19,64	80,36	0,00
.....	Özel	13	321	296	296	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	306	306	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	27	383	311	311	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	353	354	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	386	387	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	387	388	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	13	321	388	389	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	25	381	404	405	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	28	382	418	419	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	10	312	428	429	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	433	434	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	21	352	441	442	0,00	0,00	100,00	0,00
.....	Özel	13	321	462	463	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	22	356	474	475	0,00	100,00	0,00	0,00
.....	Özel	20	351	475	476	0,00	100,00	0,00	0,00

Açıklamalar

1 - Ekonomik Faaliyet Kodu: 2022 yılında kuruluşların ekonomik faaliyet kodları hem Avrupa Topluluğu'nda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev. 2, 2023) hem de Birleşmiş Milletler-Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması'na (ISIC Rev. 2) göre verilmiştir. Kuruluşların ekonomik faaliyet alanları, Ekonomik Faaliyet Kodları tabosunda gösterilmektedir.

2 - Kamu / Özel Sıralaması: Kuruluşların kamu ve özel kuruluş olma durumuna göre kendi grupları içindeki sıra numaraları bu sütunda belirtilmiştir.

3 - Genel Sıralama: Kuruluşların İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içindeki genel sıralamasını göstermektedir.

4 - Sermaye Dağılımı: Kuruluşların sermaye dağılımları yüzde olarak, kamu, özel yerli sermaye, yabancı sermaye ve halka açıklık ayırımına göre verilmiştir.

5 - Adlarının Açıklanmasını İstemeyen Kuruluşlar: Bu bölümde İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu içinde sıralamaya giren, fakat adlarının açıklanmasını istemeyen kuruluşlar (-) olarak belirtilmiş, çalışmanın bütünlüğünü bozmamak için tabloya ayrıca eklenmiştir.

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO'yu QR kodlarıyla Sosyal Medyada Takip Edebilirsiniz

ist_sanayiodasi

istanbulsanayiodasi

istanbulsanayiodasi

istanbulsanayiodasi

istanbulsanayiodasi

▲ AZIM UN ▲ AKHAN UN
Emek İle Yoğrulan Hamuru
Usta Ellerde Sanata Çeviriyoruz.

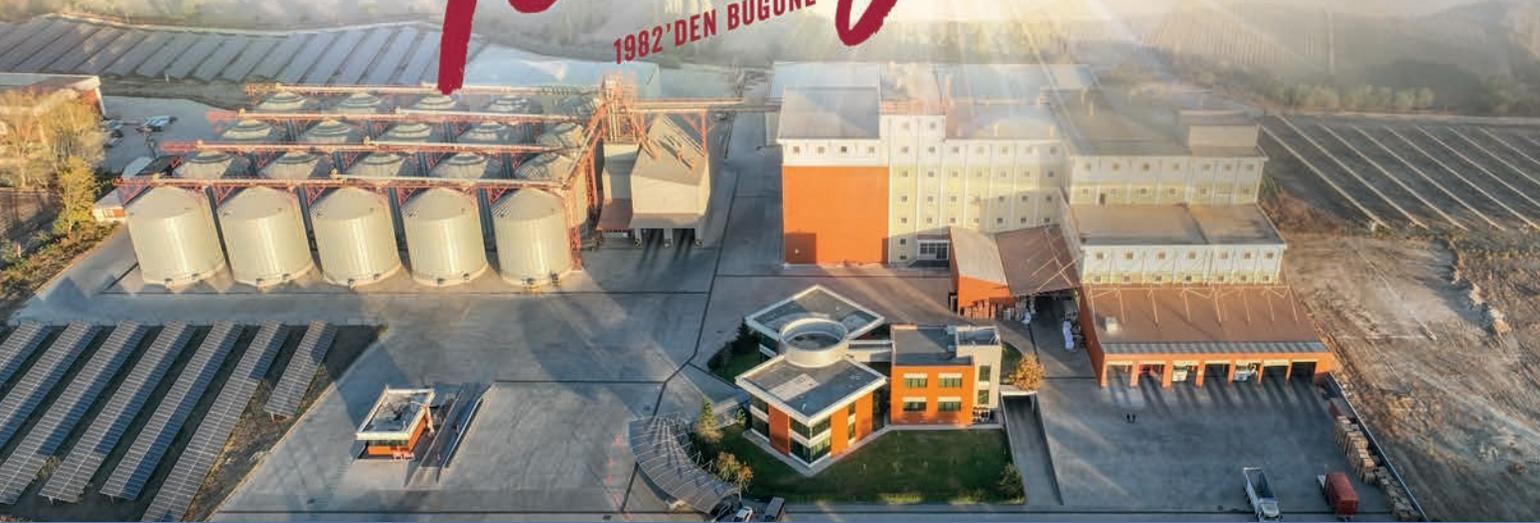
*Dünyanın Geleceği
İçin Sürdürülebilir Enerji Kaynakları
İle İnovasyon Hamlesi*

**AZİM GROUP
HOLDİNG**

1982'DEN GÜNÜMÜZE KALİTENİN ADI

Tellioglu
1982'DEN BUGÜNE

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

YORUMLAR

PROF. DR. DİLEK AYKUT SEYMEN

SANAYİ POLİTİKALARINDA SON KÜRESEL GELİŞMELER,
GÜNCEL TARTIŞMALAR VE TÜRKİYE İÇİN DERSLER

ÖZLEM DERİCİ ŞENGÜL

2022: İŞLETMELERİMİZİN ZOR YILI

SANAYİ POLİTİKALARINDA SON KÜRESEL GELİŞMELER, GÜNCEL TARTIŞMALAR VE TÜRKİYE İÇİN DERSLER

PROF. DR. DİLEK AYKUT SEYMEN

Sanayi politikalarındaki küresel dönüşüm: “Stratejik Sanayi Politikası”

21. yüzyılın tamamlamak üzere olduğumuz ilk çeyreğine, küresel sanayi politikaları özelinde baktığımızda, devlet desteklerinin giderek arttığı “korumacı” uygulamalara daha çok tanık oluyoruz. Aslında sanayi kapitalizminin, 19. yüzyılın başından itibaren liberal piyasa sistemine dayalı kurgulanan yapısına rağmen, tarihin her döneminde korumacı ticaret ve sanayi politika müdahalelerine çeşitli gerekçelerle dönüldüğünü gözlüyorduk.

Başta savaş ve ekonomik krizler, devletleri, yurt içi sanayilerini güçlendirmek, dış rekabete karşı korumak için gümrüklerde getirilen engeller yanında, doğrudan sübvansiyonlara, dolaylı teşviklere, vergi muafiyeti vb. müdahalelere yönlendiriyordu. Özellikle 70’li yıllardan itibaren

gelişmekte olan ülkelerin de küresel ticaret sistemine dahil olmasıyla o zamana kadar sanayileşmelerini tamamlamış gelişmiş ülkeler tarafından, söz konusu ülkelere gelen ucuz işgücüne dayalı, çevreyi kirlüten sanayi ürünlerine “ekolojik ve sosyolojik damping” yaptıkları gerekçesiyle engeller getiriliyordu.

“Yeni korumacılık” olarak adlandırılan bu uygulamalar merkantilist korumacı politikaların aksine piyasa sisteminden kopmadan gerçekleştirildi. Tarife dışı önlem olarak adlandırdığımız farklı türlerdeki miktar kısıtlamaları, teknik standartlar, idari önlemler ve yurt içi sübvansiyonlar en çok da sanayileri gelişmiş ülkeler tarafından uygulandı.

Gelişmiş ülkeler bir yandan kendi yurt içi sanayilerini ve ücretlerini korumaya yönelik ulusal sanayi politikalarını devam ettirirken, küresel sanayi politikalarının dizaynında, özellikle imalat sanayisi emek ve doğal kaynak yoğun

sektörlerde yoğunlaşan ülkeleri, neoliberal politikaları uygulamaya teşvik ettiler. Türkiye'nin de içinde bulunduğu çoğu gelişmekte olan ülke ne yazık ki pek çoğu ucuz vasıfsız emek yoğun ve kirlenen sanayi sektörlerinde zamanlaşarak, uluslararası üretim zincirinde bu özelliklerine göre konumlandılar.

21. yüzyılda, özellikle 2008 krizinin etkisi ile artan korumacı sanayi politikalarında, yine piyasa sisteminden kopmadan, sübvansiyonların ağırlık kazandığı benzer politika araçları ile devlet müdahaleleri söz konusu. Ancak korumacılığın bu yüzyıla özgü yapısında, -şimdi eski olan- "yeni korumacılık" tan farklı olarak, "aktör ülkelerin" ve "sektörlerin" değiştiğini gözlemliyoruz. Avrupa Birliği (AB) ve ABD'de son dönem şekillenen sanayi politikaları, başta Çin olmak üzere Asya ülkelerinin küresel piyasadaki yükselişlerine karşı önlem alma/hamle yapma üzerine kurgulanmakta.

"Stratejik öneme sahip sektörler/(aslında) şirketlere" verilen devlet destekleri ile başlayan "sübvansiyon savaşlarına" bugün Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan gibi fosil yakıtlara dayalı enerji üretimi ile zenginleşmiş Orta Doğu ülkeleri de dahil olmuş durumda. Küresel Sanayi Politikalarının "stratejik ürünleri" ise yarı iletkenler ve yapay zeka kullanılarak üretilen ürünler, yeşil/temiz enerji kullanan otomobiller vb. yüksek-teknoloji yoğun sektörlerin ürünleri. Aslında AR-GE yoğun ürünler her zaman sanayi politikalarının/kalkınma planlarının hedef ürünleriydi. Ancak bugün, bu stratejik ürünleri üreten büyük şirketlerin doğrudan sübvansiyonla edildiği bir dinamik işliyor.

1980'li yıllarda, devletlerin ulusal çıkarlara hizmet eden, rekabette ülke lehine avantaj sağlayan güçlü şirketleri koruması, dış piyasada oligopol güçlerini kullanmaları için desteklemesi gerektiğini savunan "Stratejik Ticaret Politikası" görüşünü¹, bugün izlenen küresel sanayi politikaları için "Stratejik Sanayi Politikası" ismiyle uyarlamak mümkün. Çünkü sanayi alanında gelişmiş küresel aktör ülkeler veya AB gibi entegrasyonlar, "piyasayı kolaylaştıran devlet", "rekabet gücünü arttırmayı amaçlayan devlet" rolüyle stratejik öneme sahip sektör spesifik desteklerini o yatırımı yapan büyük şirketlere sağlıyorlar, onların uluslararası piyasadaki oligopol güçlerini, verdikleri sübvansiyonlar ile koruyorlar.

Başka bir ifadeyle şirketlerin oyun teorik rekabetlerine "sübvansiyon savaşları" ile dahil oluyorlar. Üstelik bunu yaparken üretimi artırmak, istihdam yaratmak vb.

ekonomik gerekçelerden de öte "iklim değişikliğine çözüm" yanında "ulusal güvenlik", "ulusal egemenlik" gibi ekonomi dışı gerekçeleri çok daha rahat dile getirerek savunuyorlar.

Son küresel gelişmeler...

Yukarıdaki giriş cümlelerinden sonra 21. yüzyıl "Stratejik Sanayi Politikası" uygulamalarına bu konudaki belli başlı küresel oyunculardan örnekler vererek devam edelim.

Küresel krizin hemen ardından, 2009 yılında, Obama'nın, "Yeşil Enerji Ekonomisi"² adı altında sanayiye desteklemeye yönelik açıklamaları olmuştu. Bununla birlikte, yüksek-teknoloji yoğun sektörler sübvansiyonları içeren ve sonrasında başta ABD ve AB'den olmak üzere misillemelere maruz kalan en büyük sanayi girişiminin, Çin'in 2015 yılında açıkladığı "Made in China 2025" Programı olduğunu görüyoruz. Bu program açıklanır açıklanmaz ilk müdahaleler döneminin Başkanı Donald Trump tarafından iç piyasada sanayiye getirilen teşviklerle değil, ama Çin'e getirilen yaptırımlar ile başlamıştı.³

Program kapsamında izlenen sanayi politikalarını, "Stratejik Sanayi Politikası" olarak nitelendirebilmemizin en önemli nedeni, yüksek teknoloji sektörlerdeki büyük şirketlere çok önemli devlet kaynaklarının aktarılıyor olması. Made in China 2025 Programı'nda, bilgi teknolojileri (IT), robot bilimi ve yeni enerji araçlarından biyoteknoloji ve tarım makinelerine, havacılık, denizcilik ve demiryolu ekipmanlarına kadar 10 temel alanda büyük şirketlere "piyasa odaklı yaklaşımlar ve devlet desteğinin bir karışımıyla yeniliği teşvik etme" sözü verilmiş. Programa küçük boyutlu şirketler de dahil edilmekle birlikte, elektrikli otomobil üreten birkaç şirkete ve yarı iletkenleri üreten ve kullanan şirketlere büyük bir kaynak aktarımı söz konusu. "Made in China 2025" bağlantılı şirketlere verilen toplam hibeler, 2015'e göre iki kattan fazla artarak 2020'de yaklaşık 100 milyar yuan'a ulaşmış. Fitch'in hesaplamasına göre 2021 yılında Çin devlet teşviklerinin toplam miktarı 218 milyar yuan düzeyinde olmuş.⁴

AB'nin bu konudaki girişimlerine baktığımızda, 2019'dan itibaren bir dizi politika önlem/müdahalesinin yoğunlaştığını görüyoruz. 2019 yılında tanıttığı "Avrupa Yeşil Mutabakatı" ile AB, 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini, bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikaların iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendirileceğini açıkladı.⁵

Son olarak 1 Şubat 2023 tarihinde açıklanan “Avrupa Yeşil Mutabakat Sanayi Planı” ile de sanayi sektörünün yeşil dönüşümü ve rekabet edebilirliğini sağlamaya yönelik politika çerçevesi sunularak, Plan’ın, “Avrupa Yeşil Mutabakatı (2019)”, “AB Sanayi Stratejisi (2020)” ve özellikle de “Döngüsel Ekonomi Eylem Planı (2020)” kapsamında sanayiye dönüştürmeye yönelik sürdürülen çabaları tamamlayacağı belirtildi.

AB Komisyon Başkanı Ursula Von der Leyen, 2023 Davos Dünya Ekonomik Zirvesi’nde Yeşil Sanayi Planı’nı tanıtırken, yukarıda belirtilen hedeflerin yanında Plan’ın ABD ve Çin’in uyguladığı sanayi politikaları karşısında Avrupalı şirketleri savunmasız bırakmayacak bir Plan olduğunu belirtti. AB’nin “Küresel Stratejik Sanayi Politikası”nın bir oyuncusu olacağını ve sübvansiyon savaşlarında aktif yer alacağını gösteren, asıl bu ifadelerdir. Yeşil Sanayi Planı içinde net sıfır emisyonu hızla ulaşmak için stratejik sektörler (rüzgar, ısı pompaları, güneş, temiz hidrojen ve depolama sektörleri) finansman sağlanması yanında, “idari izinlerin basitleştirilip hızlandırılması” gibi yeni yatırımlara elverişli koşullar sağlayacak düzenlemeler de var.

Von der Leyen, açıklamalarında “yatırımları hızlandırmak ve süreçleri basitleştirmek için 'kamu destek kurallarını' geçici olarak değiştireceklerini, temiz teknoloji değer zincirlerindeki üretim tesislerine yönelik 'hedefli' yardımlar ile -özellikle Çin’i ima ederek- yabancı sübvansiyonlardan kaynaklanan yer değiştirme risklerine karşı stratejik davranacaklarını” ifade etti. Stratejik ürünleri içeren projelere kaynak aktarılacak fonun isminin “Avrupa Egemenlik Fonu” olması da dikkate değer. Komisyon Başkanı, Sanayi Planı’nı açıklarken, “uluslararası stratejik ürün ticaretinin eşit şartlar altında ve adil biçimde gerçekleşmesi, bunun olmadığı durumlarda sert biçimde karşılık verilmesi gerektiğine” vurgu yapıyor.⁶

Dikkate değer bir konu da Yeşil Sanayi Planı’nın “Kritik Hammaddeler Yasası” ile birlikte ilerleyeceğinin açıklanması. Von der Leyen, “Günümüzde rüzgar enerjisi, hidrojen depolama veya batarya gibi kilit teknolojiler için hayati önem taşıyan nadir toprak elementlerinde yüzde 98 oranında Çin’e bağımlı olduğunu, lityumda da üretimin yüzde 90’ının üç ülkede bulunduğunu” ifade ederek, bu durumun “fiyatları yükselttiğini ve Avrupa’nın rekabet gücünü tehdit ettiğini” vurguluyor. Kritik Hammaddeler Yasası, Avrupa’da ham maddelerin rafine edilmesini, işlenmesini ve geri dönüştürülmesini iyileştirmeyi hedefliyor. İlginç olanı, bu ham maddeleri tüketen ülkeler ile arz

eden kaynak ülkelerin uyumlu çalışmalarını kolaylaştırmak için AB, “Kritik Hammaddeler Kulübü” kurulmasını öneriyor. Bunlara ilaveten AB, “Avrupa Çip Yasası” kapsamında küresel pazardaki payını 2030 yılına kadar yüzde 9’dan yüzde 30’a çıkarmak hedefi ile 2021 yılı itibarıyla 46 milyar dolarlık bir destek paketi hazırlamış durumda.⁷

Sanayi politikaları açısından ABD cephesindeki son gelişmelere bakıldığında; Joe Biden yönetiminin de farklı bir çizgi izlemediği görülüyor. Haziran 2021’de Ulusal Ekonomik Konseyi tarafından yapılan açıklamada “Çin ve diğer ülkelerin farklı kurallarla oynadığı gerçeğinin görmezlikten gelinmemesi gerektiği” vurgulanarak, ülkelerin “şampiyon endüstrileri barındırmak ve büyütme için stratejik kamu yatırımları yapmasının 21’inci yüzyıl ekonomisinin bir gerçeği” olduğu ifade ediliyor.

21. yüzyılın ikinci çeyreği için belirlenen sanayi stratejisinin, “tedarik zinciri esnekliği, hedefe yönelen kamu yatırımları, kamu alımları, iklim direnci ve hakkaniyet” olmak üzere beş temel konu üzerine inşa edildiği açıklanmakta. “Ulusal çıkar için kritik öneme sahip yatırımların kamu tarafından riskten arındırılmasının” gereği vurgulanmakta. Bu ifadelerde Çin hedef alınarak, yapay zeka ve robot teknolojisi alanlarında Çin’in yıkıcı rekabet girişimlerini dengelemek için kamu fonlarının kullanımı bir strateji olarak dile getirilmekte.⁸

ABD’nin Sanayi Stratejisindeki son döneme ait en önemli iki hamlesi, Biden’ın 9 Ağustos 2022 tarihinde imzaladığı “Yarı İletken Üretimi için Yararlı Teşvikler Oluşturma ve Bilim Yasası (CHIPS and Science Act)” ve hemen ardından 16 Ağustos 2022 tarihinde imzaladığı “Enflasyonu Düşürme Yasası” (Inflation Reduction Act).

CHIPS Yasası, ABD’li üreticilerin, dünya çip üretiminin yüzde 75’ini karşılayan Güney Asya ülkeleri ile rekabet edebilmelerini sağlamayı amaçlamakta. Son dönemde Çin’in bu alanda yaptığı atılım Biden Yönetimini harekete geçirmiş durumda. Nitekim Biden, yasayı açıklarken bu yasanın ekonomik çıkarlar ve ulusal güvenlik açısından gerekli olduğunu belirtiyor. CHIPS Yasası ile bilgisayarlar da kullanılacak çip imalatına 52,7 milyar dolarlık bir fon ayrılmış; ayrıca çip üreten firmalara yüzde 25 oranında vergi indirimi getiriliyor. Yabancı iletişim teknolojisi kullanan ABD’li firmalara kendi teknolojilerini geliştirmeleri için 1,5 milyar dolar ve Ticaret Bakanlığı’na 20 teknoloji merkezi kurulması için 10 milyar dolar tahsis edilmiş. Yasanın toplamda 280 milyar dolarlık kaynağı teknoloji geliştirmeye ve çip üretimine tahsis ettiği görülüyor.⁹

ABD Başkanı Biden, CHIPS yasasının hemen ardından, sağlık ve temiz enerji ile ilgili hükümler içeren "Enflasyonu Düşürme Yasası'nı (Inflation Reduction Act-IRA) imzaladı. Bu yasa da diğer pek çoğunda olduğu gibi iklim krizi ile mücadele gibi gezegeni koruma öncelikleri ile sunulsa da tahsis edilen fonun sadece yarısı iklim tedbirleri kategorisine giriyor.

2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarında yüzde 40'lık bir azalma gerçekleşeceği öngörülüyor. Ancak bu hedefin, uygulanabilir herhangi bir tedbirle desteklenmediği yönünde eleştiriler var. IRA kapsamında getirilecek yeni vergi düzenlemeleri ile gelecek 10 yılda 700 milyar dolar ek gelir oluşturulacağı, bunun 430 milyar dolarının başta karbon emisyonunu azaltmada ve sağlık hizmetlerinde kullanılacağı belirtiliyor. Ancak Yasada fosil yakıt üretimini genişletmesini destekleyen hükümler de mevcut.¹⁰

Bugün ABD, AB ve Çin dışında da pek çok ülkenin yarı iletken hammaddeler ve çip üretimi başta olmak üzere yüksek-teknoloji yoğun ürün üretimi konusunda küresel pazarda yerini almak için sanayi eylem planları mevcut. Japonya, Güney Kore, Tayvan, Hindistan, Kanada, Avustralya ve Rusya'nın da yarı iletken üretimi için ciddi kaynak ayırdıkları görülmekte ve bir kısmı da hammadde tedarik zincirindeki konumları ile stratejik oyuna ve ticaret savaşlarına dahil olmakta.

Ekonomik zenginliklerini fosil yakıt üretimine dayandırmış Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerin de son dönemde yüksek teknoloji yatırımlarını arttırmak için destek programları oluşturdukları görülüyor. Suudi Arabistan Veri ve Yapay Zeka Kurumu Eylül 2023'te, ileri teknolojilerin önemi, gelişmişlik düzeyleri ve kullanım durumları hakkında farkındalık yaratmak amacıyla, Veri ve Yapay Zeka Radarı'nı (SDAIA) başlattığını açıkladı.¹¹

Birleşik Arap Emirlikleri ise BAE 2070 yılı vizyonu kapsamında, teknoloji yatırımlarına öncelik vereceğinin bir göstergesi olarak yapay zekadan sorumlu 27 yaşında bir Bakan atadı. Bakanın görevi yapay zekanın kullanımı, teknolojik gelişmelere uyum ve gıda güvenliği ana başlıklarında toplanmış.

Devlet desteği alacak yatırım konuları da robotlar, otonom araçlar, dronlar ve yapay zeka olarak belirlenmiş.¹² Arap dünyasının böylece, elektrikli araçların piyasaya hâkim olmasıyla birlikte petrolün değerindeki değişmeye hazır olmaya çalıştığı gözleniyor.

Tüm bu örneklere dayanarak konunun dikkat çekmek istediğimiz yönünü tekrar vurgulayacak olursak; küresel sanayi politikaları, bugüne kadar uluslararası iş bölümünde yüksek-teknoloji yoğun ürünlerde uzmanlaşmış, sanayileşmiş ülkelerin bu stratejik ürünleri üreten şirketleri uluslararası rekabete karşı sübvansiyonlar yolu ile korudukları, doğal olarak da sürecin misillemeler yoluyla sübvansiyon savaşlarına dönüştüğü oyun-teorik bir kurgu ile yürütülüyor.

Küresel üretimin büyük ekonomik aktörleri, sübvansiyon misillemeleri ile küresel ekonomik ilişkilerde tansiyonu son derece yükseltmiş durumda. Bütün bu gelişmeler aslında ülkelerin imalat sanayilerini "dibe doğru yarıya" sürüklüyor.¹³ Ayrıca Dünya Ticaret Örgütü'nün (WTO) bu sübvansiyon savaşlarını önleme yetisi de son derece zayıflamış görünüyor.

Türkiye için bir değerlendirme...

Türkiye'nin de dahil olduğu gelişmekte olan ülkelerin bu süreçte küresel sanayi politikalarından nasıl etkilenecekleri, bugüne kadar küresel üretim zincirinde nasıl konumlandıklarıyla yakından ilişkili. Türkiye özelinde değerlendirdiğimizde; üretim, istihdam ve rekabet gücü yapısını "ucuz emek ile esnek çalışma koşullarında" üretilmiş ve ağırlıklı olarak "kırleten sektörler" içinde yer alan ürünlere dayandıran Türkiye'nin sanayideki küresel dönüşüme uyumunun daha zor olacağını söylemek yanlış olmaz.

Uluslararası yeni işbölümü ve uzmanlaşma içinde Türkiye'nin konumunu analiz ettiğimiz çalışmada¹⁴, uluslararası üretim zincirlerinin tümünde, uzmanlaşmanın temel belirleyicisinin düşük ücretler ve esnek çalışma koşulları olduğunu gözlemledik. Analiz, pandemi öncesi dönemi kapsamakla birlikte, sonrasında yaşanan konjonktür bu resmin değiştiğini düşündürmüyor.

Aksine, Türkiye'nin maruz kaldığı uluslararası göç baskısı, sanayinin dönüşümünü zorlaştırıcı nitelikte. Bunun yanında Türkiye ekonomisinin en önemli sorunları haline gelen yüksek enflasyon, ulusal paranın değer kaybı, dolayısıyla ithal girdi bağımlılığı yüksek sanayi dallarında yaşanan maliyet artışlarından en fazla etkilenenlerin ücretli çalışanlar olması kaçınılmaz görünüyor.

Bu yazının ana konusu olan yüksek teknoloji sektörlerinde Türkiye'nin uluslararası üretim zincirinde konumlanamadığı görülüyor. Türkiye'nin, orta-yüksek teknoloji grubunda yer alan sektörlerde ise otomotiv üretim

zinciri içinde “motorlu kara taşıtları için parça ve aksesuar” imalatında, elektrik-elektronik üretim zinciri içinde ise “ev aletleri” imalatında konumlandığı gözlemlendi. İhracat, katma değer ve istihdamdaki payıyla öne çıkan “motorlu kara taşıtları için parça ve aksesuar” imalatında saatlik ücretler girdi aşaması ortalamasının altında. İstihdamın yüzde 74,9’unun işçi istihdamından oluştuğu bu sektör, üretim zincirinde en yüksek işçi istihdamına sahip. AB ülkeleriyle yapılan karşılaştırmada Türkiye, çalışma saatleri ve istihdam bakımından ilk dört ülke arasında yer almakta, ancak bunun katma değer üretimindeki karşılığı görülmemekte.

Ev aletleri imalatının elektrik-elektronik üretim zinciri içindeki ihracat payı yüzde 40,2 olmakla birlikte dünya ihracatında Türkiye’nin payı yüzde 3,5. Ev aletleri imalatında karşılaştırmalı işgücü yapısı, Türkiye’nin istihdam, çalışma saatleri ve toplam katma değerdeki performansının çalışan başına katma değer ve ücretlere yansımadığını gösteriyor.

Bu sektörde Türkiye’nin ihracat ve ithalat yaptığı ülkelerin çoğunlukla aynı Avrupa ülkeleri olması, düşük teknoloji ve düşük maliyetli ürünleri ihraç edip teknoloji yoğun ürünleri ithal ettiğini göstermekte. Türkiye’nin ihracatçı konumu uluslararası yeni iş bölümüyle uyumluken, ithalatta daha yüksek çalışan başına katma değer içeren ve daha yüksek maliyetli ürünlerin ağırlıklı olması, ithalatta teknoloji/sermaye yoğun ürün ihtiyacıyla hareket edildiğini gösteriyor.

İstanbul Sanayi Odası’nın (İSO) Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) ve Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO İkinci 500) araştırmalarına ait veriler de bizim çalışmamızdaki bulguları destekler nitelikte.¹⁵ İSO 500 içinde yer alan firmaların sadece 16’sı yüksek teknoloji grubunda üretim yapıyor olup brüt katma değer payları yüzde 6,2. İSO İkinci 500 içinde yer alan 9 teknoloji yoğun firmanın brüt katma değer payı ise yüzde 2,4. İSO 500 ve İSO İkinci 500 kuruluş arasında toplam olarak “temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı”nda 11 firma, “bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı”nda 11 firma ve “hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı”nda 3 firma yer alıyor.

İSO 500 firmanın toplam AR-GE harcamaları 2022 yılında yaklaşık 16,3 milyar TL olup, üretimden satışlarının yüzde 0,36’sına denk geliyor. İkinci 500 firmanın 2022 yılı toplam AR-GE harcamaları 2,8 milyar TL ile üretimden satışları-

nın yüzde 0,40’ına denk geliyor. İlk 500 kuruluş arasında orta-yüksek teknoloji grubunda yer alan firmaların 43’ü otomotiv sektöründe 40’ı kimya sektöründeler; 33 adet firma ise elektrikli teçhizat imalatı yapıyor. Bunlar içinde brüt katma değer payına en yüksek katkı yüzde 12 ile otomotiv sektöründe yer alan firmalardan geliyor.

Türkiye sanayisinin küresel “Yeşil Sanayi Dönüşümü” ne uyum konusunda da önünde çok zorlu bir süreç var. Türkiye’nin uluslararası rekabet gücü üzerine yaptığımız bir araştırma¹⁶ bu tespiti güçlendirecek nitelikte bulgular sunuyor. AB Komisyonu tarafından hazırlanan, sektörlerin “çevresel baskısının” hesaplandığı raporda¹⁷ yer alan “kirliten sektörler”, rekabet güçleri açısından analiz edildiğinde, 2019 yılında kirlilik yaratan sektörlerin -sayısı itibarıyla- yaklaşık yüzde 60’ının uluslararası pazarda rekabet gücüne sahip olduğu görülüyor.

Aynı yıl, rekabet gücüne sahip kirlilik yaratan sektörler, kirlilik yaratan sektör ihracatının yüzde 76’sını ve Türkiye mal ihracatının yüzde 23’ünü oluşturmaktadır. Bu oranlar içinde sadece imalat sektörleri değil hizmet sektörleri de mevcut ve hizmetler içinde Türkiye’nin rekabet gücü yüksek, en kirliten sektörü, hava yolu yolcu taşımacılığı.

Rekabet gücü yüksek olup ihracatta ilk sıralarda yer alan ve kirlilik yaratan imalat sanayi sektörleri ise sırasıyla şöyle; Demir-çelik ana sanayii, rafine edilmiş petrol ürünleri, demir-çelik dışındaki ana metal sanayii, ana kimyasal maddeler, sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler, sabun, deterjan, temizlik, cilalama maddeleri, parfüm, kozmetik ve tuvalet malzemeleri, tıpta ve eczacılıkta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler. Türkiye’de uluslararası rekabet gücü yüksek olan sektörler içinde kirlilik yaratan sektörlerin önemli bir paya sahip olması, ülkenin uluslararası pazarda “dibe doğru yarışa” katıldığının da bir göstergesi.

İSO 500 verilerini incelediğimizde, Türkiye’deki ilk 500 kuruluş arasında 77’sinin ana metal sanayiinde, 40’ının kimyasallar ve kimyasal ürünlerin imalatında, 27’sinin metalik olmayan mineral imalatında, 20’sinin kauçuk ve plastik ürünlerin imalatında yer aldığını görüyoruz. İSO 500’ü de dahil ettiğimizde AB’nin “kirlilik yaratan” (çıktı başına emisyon salınımı yüksek sektörler) olarak sınıflandırdığı sektörler içinde yer alan firma sayısı artıyor. Bu da AB’nin Yeşil Mutabakat kapsamında uygulayacağı yaptırımlardan bu sektörlerin etkileneceğini ve sanayide yeşil dönüşüme uyum sürecinin maliyetli olacağını gösteriyor. AB’nin, 2050 yılına kadar “sıfır karbon salınımı” hedefine

ulaşmak için uygulamaya koyduğu “Emisyon Ticareti Sistemi” ile, çimento, demir çelik, alüminyum, gübre ve elektrik olmak üzere beş ürünün ithalatında “sınırdaki ek karbon vergisi” alınması kararlaştırıldı. Bu ürünlerin AB’ye ihracatında Türk firmalarının ödeyeceği karbon vergisinin 771 milyon euro olacağı hesaplanıyor¹⁸.

Bu durum, yeşil mutabakat tam olarak yürürlüğe girdiğinde kirlenmiş sektör ürünlerinin AB’ye ihracatını zorlaştıracak. AB’nin Gümrük Birliği’ne dahil olmak, uygulanacak karbon vergilerinden muafiyet sağlamayacak. Ürün standartlarının iyileştirilmesi için çok ciddi bir hazırlık gerekiyor. Bu yönde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından “AB Sınırdaki Karbon Mekanizması”na uyum ve 2021 yılında Türkiye tarafından da onaylanan “Paris İklim Anlaşması” kapsamında “karbon net sıfır hedefine” ulaşmak üzere, ‘Türkiye Yeşil Sanayi Projesi’ kapsamında sanayiciler ile KOBİ’lere 450 milyon dolar finansman sağlanacağını açıklaması olumlu bir gelişme.

Dünya Bankası tarafından, KOSGEB ve TÜBİTAK aracılığı ile döngüsel ekonomiye ve karbon salınımını azaltmaya yönelik yatırımlara ve AR-GE projelerine verilecek bu hibelerin etkin kullanımı önem kazanıyor.¹⁹ Kaynakların doğru ve etkin yönlendirilmesi, teşviklerinin doğru yönetilmesi, bu sektörlerin rekabet güçlerini korumak ve yeşil mutabakata uyumlarını sağlamak için önemli. Herşeyden öte, söz konusu sektörlerin doğa dostu teknolojilere yönelmeleri gezegenimizin sağlığı için çok önemli.

Bütün bu tespitler ile, bugüne kadar imalat sanayiinde teknoloji geliştirme-ürün iyileştirme yönünde hedefler koyulmadığı ve hiç bir yol katedilmediği kastedilmiyor, ancak küresel sanayi politikaları ve temiz/yeşil sanayi dönüşümü yönündeki uygulamalar ile karşılaştırıldığında yetersiz kalıyor. 2019 yılında yayımlanan 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi²⁰ incelendiğinde, içinde bulunduğumuz yıla yönelik çok etkileyici hedefler ve Türkiye’nin Küresel Sanayileşme Stratejisinde önemli bir aktör olarak yer alacağını belirten ifadeler var.

Bu hedeflerin ne kadarına ulaşıldığını karşılaştırmalı olarak analiz etmek son derece kolay. Bugün geldiğimiz noktada, sanayi sektörünün 4. Sanayi Devrimi’ni tamamlaması için, mevcut durumu ve temel sorunlarını iyi analiz ederek hedefler koyulmalı. Türkiye’nin geleneksel, üretiminde emeğe ve tarıma dayalı sanayi sektörlerinde mevcut sorunlarını aşmadan, insana yakışır ücret ve çalışma koşulları yaratmadan, doğa dostu üretim teknolojilerine kaynak aktarmadan, küresel “Stratejik Sanayi

Politikalarının” bir aktörü olma yönündeki gerçekçi olmayan hedefler, çok da rasyonel olmayan bir yapıda kaynak aktarımı anlamına gelir. Kaldı ki bu kaynaklar sübvans edilen şirketlere uluslararası ölçekte çalışma kabiliyeti yaratmadığı sürece, yukarıda vurguladığımız ve şu anda istihdam ve katma değerdeki payları yüksek olan emek-yoğun sektörlerin yeşil sanayi dönüşümüne uyum sürecini tehlikeye sokar.

Küresel Sanayi Stratejilerini incelerken Türkiye’yi ilgilendiren önemli bir konuya daha dikkat çekmekte fayda var: Rüzgar enerjisi, hidrojen depolama veya batarya gibi kilit teknolojilerde kullanılan hammaddeler.²¹ AB sanayi planının bir parçasını “Kritik Hammaddeler” başlığının oluşturduğunu söylemiştik. Yüksek teknoloji yoğun ürünlerin üretiminde kullanılacak yarı iletken maddelerin ve madenlerin kaynak temini ve bunların arz güvenliği ülkelerin sanayi stratejilerinin en önemli konularından birisi. AB, enerji dönüşümünde kullanılacak yarı iletkenler ve diğer stratejik madenlerin arz güvenliğini sağlamak için, kaynak zengini ülkeler ile hammadde tüketicisi ülkeleri bir araya getirecek “Kritik Hammaddeler Klübü” kurmaya çalışıyor.²²

Sonuçta yüksek teknoloji yoğun ve yeşil/temiz sanayi ürününe dönüşümü başlatan pek çok ülke, bu ürünlerin ham maddelerinin arz güvenliğini garanti etmekte durumunda. Kritik ham maddelerin en fazla çıkarıldığı ülkeler arasında Çin, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Güney Afrika ilk sıralarda yer alıyor. Bu madenlere artan talep, kaynak ülkelerde madenlerin işlenmesi/işletilmesi yönünde uluslararası yatırımları teşvik ediyor. Türkiye de bu konuda bakır ve nikel gibi kritik madenlerde dünya üretim sıralamasına girmese de ham maden ihracatı yapan ülkeler arasında yer alıyor²³, ekonomik değere sahip lityum kaynağı bulunmamakla birlikte hammadde ithalatı yoluyla lityum batarya üretimi yapıyor. Bu süreç doğal olarak rezerv potansiyeli olan ülkeleri bu maddelerin üretim sürecinde “kirlilik sığınağı” haline getirecek.

Gelişmiş ülkelerin stratejik sanayi politikaları, bütün ülkeleri küresel yıkıcı bir rekabete sürükleyecek gibi görünüyor. Bu süreci başarılı hamlelerle yöneten ülkelerde sanayideki dönüşüm ekonomik gelişmelerini sağlayabilir. Son söz olarak; Türkiye’nin, sanayideki küresel dönüşüme uyum sürecinde, ABD, Çin ve AB’nin baş aktör olduğu stratejik sanayi politikaları oyununda, imalat sanayiini gerek çevreye gerek işgücü piyasasına zarar verecek şekilde “dibe doğru yarışa” sürüklememesi gerekir.

Notlar

¹ Konuyla ilgili, Brander J., B.Spencer (1985), "Export Subsidies and International Market Share Rivalry", Journal of International Economics, 18; Brander J. (1995), "Strategic Trade Policy", NBER Working Paper 5020; ve Krugman'ın Boeing ve Airbus'a verilen sübvansiyonları örneklendirerek Stratejik Ticaret Politikasını oyun teorik anlattığı çalışmaları incelenebilir; Krugman P. (1987), "Is Free Trade Passe?", Economic Perspectives, Vol.1, No.2 Fall, p.131-144.

² Yeşil Enerji Ekonomisi, CO₂ emisyonlarını azaltmak için bir üst sınır konulması ve ticaret önlemlerinin kullanılmasını çözüm olarak öne çıkarmakla birlikte, Obama yönetimi tarafından "yeşil elektriğe daha fazla yer açan rüzgar ve güneş teknolojilerine, elektrikli araçlara, enerji verimliliğine, toplu taşımaya ve akıllı şebekelere yapılacak yatırımlarda "kamu sektörünün öncülük etmesi gerekiyor" denilerek sunuldu. Krizin hemen ardından açıklanan program, muhalefet tarafından ülkeyi iflas ettirecek radikal bir girişim olarak nitelendirildi. <https://dunyaenerji.org.tr/abd-yesil-enerji-donusumune-genel-bir-bakis/> Erişim Tarihi: 10.10.2023

³ Çin Halk Cumhuriyeti'nin 2049 yılında gireceği 100. yaşında Çin'i "Dünyanın Üretim Gücü" yapma üzerine yapılandığı "Made in China 2025" Programı, açıklandığı 2015 yılından itibaren dönemin Başkanı Trump tarafından misillemelere maruz kalınca Çin, bu kapsamdaki devlet desteklerini Programın ismini anmadan devam ettirdi. Belirtmek gerekir ki Trump tarafından uygulanan korumacı politikaları Stratejik Sanayi Politikası çerçevesinde değerlendirmek güç olur. Çünkü onun döneminde küreselleşme karşıtı genel bir eylem kapsamında küreselleşmenin başatı çok taraflı kurumları işlevsizleştirme ve çok uluslu şirketlerin kar arttırıcı yatırımlarını dolayısıyla istihdam yaratan faaliyetlerini ABD dışına taşımalarını engellemeye yönelik bir motivasyon söz konusuydu: Trump kamu satın alımlarında Amerika'da üretilen malların satın alımı şartını koyan "Buy American Act" (Amerikan Malı Satın Al Yasası)'nı WTO'ya rağmen tekrar uygulamaya başladı. Sanayi politikasının içeriği, sanayi sektörüne sübvansiyon vermek yerine firmaların ulus aşırı yatırımlarını engellemeye ve Çin'den gelen mallara engeller koymaya yönelik kurgulanmıştı. Aran B. (2021), Sanayi Politikası ve Küresel Ticaret Düzeninde Dönüşüm, TEPAV, <https://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/10350>, Erişim tarihi: 15.10.2023.

⁴ Fitch Derecelendirme Kuruluşu tarafından 2021 yılı için derlenen Nikkei Asia verileri, devlet sübvansiyonlarından en çok yararlananların "Made in China 2025" ile yakından ilişkili teknoloji

şirketleri olduğunu gösteriyor. Bunun başlıca istisnası, enerji güvenliği ve fiyat istikrarı da dahil olmak üzere farklı nedenlerle yoğun biçimde desteklenen bazı enerji şirketleri. 2021 yılında Fitch verilerine göre, Çin'in mevcut en büyük otomobil üreticisine verdiği (4,3 milyar yuan) 598 milyon dolarlık sübvansiyon önceki dönemlerde sübvansiyonlardan yararlanma konusunda hâkim konumda olan petrokimya şirketlerine verilen sübvansiyonu geçmiş durumda. Çin'in "Endüstriyel Kalkınma Fonu" ve "Hükümet Sanayi Politikası Destek Fonu"ndan verilen sübvansiyonlardan en fazla yararlanan ilk on şirketi arasında elektrik enerjili araç üretimi yapan otomobil ve kamyon üreticileri bulunuyor. (K.Kawase, 'Made in China 2025' thrives with subsidies for tech, EV makers, Nikkei Asia, July 22, 2022, <https://asia.nikkei.com/Business/Business-Spotlight/Made-in-China-2025-thrives-with-subsidies-for-tech-EV-makers>, Erişim Tarihi: 10.10.2023)

Ayrıca Çin'in, yüksek teknoloji yoğun ürünler için hayati önem taşıyan yarı iletkenli ürünleri üreten ve kullanan şirketlere büyük kaynaklar aktardığı görülüyor. "Entegre Devre Sanayii Yatırım Fonundan", Yarı iletkenli ürünlerde (çip) kendi kendine yeterliliği sağlamak, yerel tedarikçileri desteklemek ve ABD baskısından korunmak amacıyla farklı fazlarda verilmek üzere 50 milyar dolarlık sübvansiyon ve çip üreticilerine kurumlar vergisi muafiyeti öngörülmüş. Tüm bu destekler açıkça belirtilmese de "Made in China 2025" Programının sübvansiyonları arasında yer almakta. Farklı ülkeler tarafından uygulanan çip sübvansiyon paketleri için Bkz. B. Aran, ABD Chips Yasası ve "Yarı İletken" Rekabetinin Liberal Ekonomik Sisteme ve Sanayi Politikasına Yansımaları, TEPAV, Ağustos 2022, <https://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/10478>, Erişim Tarihi: 13.10.2023.

⁵ EC, The European Green Deal Striving to be the First Climate-neutral Continent, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en, Erişim Tarihi: 12.10.2023.

EC, (2023) The Green Deal Industrial Plan: putting Europe's net-zero industry in the Lead, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_510, Erişim Tarihi: 12.10.2023.

⁶ AB Komisyon Başkanı Von der Leyer, Davos 2023 Zirvesindeki açıklamalarında stratejik rakipleri ABD ve Çin'i hedef alan ifadeler kullanıyor; "ABD'deki "Enflasyonu Düşürme Yasası'nın" 369 milyar dolarlık bir temiz teknoloji yatırım planı içerdiğine işaret ederek, ABD'deki yasanın tasarımındaki bazı unsurların, özellikle de şirketler için hedeflenen bazı teşviklerin endişeye yol açtığını belirtiyor. AB şirketlerinin ve AB yapımı elektrikli arabaların da yasadan yararlanabilmesi için çözümler bulmak üzere çalıştıklarını ifade ederek, transatlantik ticaret ve yatırımlarda aksama olmamasını amaçladıklarını" söylüyor. Başkan konuşmasına;

"Çin, Avrupa'daki ve başka yerlerdeki enerji yoğun şirketleri, üretimlerinin tamamını veya bir kısmını kendisine taşımaya açıkça teşvik ediyor. Bunu ucuz enerji, düşük işçilik maliyetleri ve daha esnek bir düzenleyici ortam vaadiyle yapıyor. Çin, aynı zamanda sanayisine büyük ölçüde sübvansiyon sağlıyor ve AB şirketlerinin pazarına erişimini kısıtlıyor." diyerek devam ediyor. Von der Leyer bu örneklerin ardından "haksız uygulamalarla başa çıkmak için bütün araçları kullanmaları gerektiğini" ifade ediyor. <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/ab-yesil-sanayisine-daha-fazla-des-tek-verecek/2789877>, Erişim Tarihi: 15.10.2023.

⁷ B. Aran (2022).

⁸ B. Aran (2021)

⁹ B. Bushard, "CHIPS Act Passes: House Approves \$280 Billion Bill to Boost Microchip Production And Counter China" <https://www.forbes.com/sites/brianbushard/2022/07/28/chips-act-passes-house-approves-280-billion-bill-to-boost-microchip-production-and-counter-china/?sh=4eca898c-2bfd>, Erişim Tarihi: 10.10.2023.

¹⁰ İSO, ABD'nin Enflasyon Azaltma Yasası çözüm sunabilecek mi? 2022, <https://www.isoyesilblog.com/enflasyon-azaltma-yasasi-cozum-sunabilecek-mi/>, Erişim Tarihi: 10.10.2023.

¹¹ <https://www.indyturk.com/node/663786/d%C3%BCnya/suudi-arabistan-veri-ve-yapay-zeka-kurumu%E2%80%99ndan-yeni-ad%C4%B1m>, Erişim Tarihi: 10.10.2023.

¹² <https://webrazzi.com/2017/10/20/birlesik-arap-emirlikleri-yapay-zekadan-sorumlu-bakan-atadi/> Erişim Tarihi: 12.10.2023.

¹³ "Dibe doğru yarış", ülkelerin uluslararası rekabetin dışında kalmamak adına; çevreyi veya işgücünü korumaya yönelik standartları esnetmeleri, uygulamaktan vazgeçmeleri ya da arttırma yönünde çaba göstermemeleri olarak tanımlanabilir.

¹⁴ Savacı S., D. A. Seymen (2022), Uluslararası Yeni İşbölümü ve Uzmanlaşma, Türkiye'nin Konumu, Efil Yayınları, Ankara.

¹⁵ İSO (2023) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2022.

¹⁶ Oran B, S. Savacı, D.A. Seymen (2022) "Türkiye'de Çevresel Dibe Doğru Yarış: Kirlilik Yaratan Sektörler ve Rekabet Gücü", Efil Journal, Cilt 5, Sayı 4, s. 10-64.

¹⁷ EC, Environmental Pressure of Sectors, by NACE Code, European Commission, EUROSTAT: 2010.

¹⁸ https://www.tepav.org.tr/upload/mce/2021/haberler/oksijen_gazetesi_roportaj.pdf 'den aktaran Aran B. (2021).

¹⁹ <https://www.dailymotion.com/video/x8lpiuw>, Erişim Tarihi: 17.11.2023.

²⁰ T.C Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi, 18.9.2019.

²¹ Yarı iletken garmenyum, silisyum, bakır, lityum, nikel, mangan, kobalt, çinko gibi stratejik madenler.

²² EC, (2023) The Green Deal Industrial Plan: putting Europe's net-zero industry in the Lead, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_510, Erişim Tarihi: 12.10.2023.

²³ Bknz. MTA, Bakır (2016), Nikel (2018) ve Lityum (2017) Raporları.

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Karbon ayak izinizi İSO'yla ölçün

İstanbul Sanayi Odası,
kurumsal sera gazı envanterinin
hesaplanması ve raporlanması için
üyelerine hizmet sunuyor.

Başvurularınız için:
iso.org.tr/karbonayakizi

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

UYUŞMAZLIKLARINIZA
HIZLI VE EKONOMİK ÇÖZÜM İÇİN
İSO ARABULUCULUK MERKEZİ
BAŞVURULARINIZI BEKLİYOR

Odakule, Kat: 4
Tel: 0212 252 29 00 / 190
arabuluculuk@iso.org.tr

2022: İŞLETMELERİMİZİN ZOR YILI

ÖZLEM DERİCİ ŞENGÜL

Ekonomist / Spinn Danışmanlık

2022 yılı, işletmelerimiz açısından özellikle ilk yarıda büyümenin hissedildiği, ancak hem küresel gelişmelerin hem de yurtiçinde uygulanan politikaların finansmana erişimi giderek daha zor hale getirdiği, mücadele gerektiren bir yıl oldu.

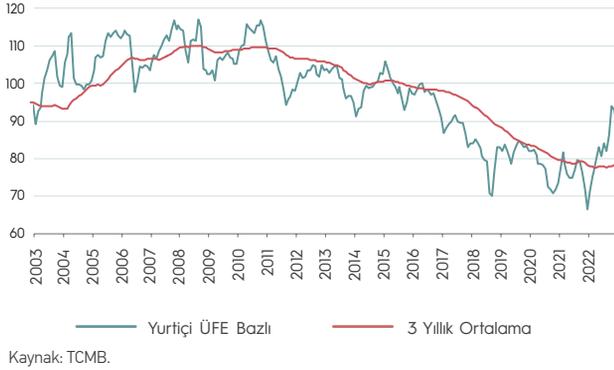
Global enflasyonun son 40 yılın zirvesine ulaştığı 2022 yılında merkez bankalarının sıkılaştırma yönünde attıkları adımlar ve neticesinde global bazda artan faizler, bir yıl önce hızla canlanması beklenen ekonomik aktivitenin ivme kaybetmesine yol açtı. Nitekim Covid-19 salgını sonrası tüm dünyada sağlanan teşvikler ve normalleşme isteğiyle 2021 yılında yüzde 6,3 büyüyen küresel ekonomi 2022'de yüzde 3,5 büyüdü. Aynı dönemde ortalama küresel enflasyon ise yüzde 4,7'den yüzde 8,7'ye yükseldi.

Ayrıca 2022 Şubat ayında başlayan Rusya-Ukrayna savaşı en büyük ihracat pazarımız olan Avrupa ekonomisini doğrudan ve derinden etkilerken, emtia fiyatlarına ve kü-

resel enflasyona yaptığı katkı ile ülkemiz sanayisini yeni bir belirsizlik ve risk faktörüyle karşı karşıya getirdi. Emtia fiyatları arasında doğalgaz fiyatları 2021 yılındaki ortalama yüzde 400'e yakın artışın ardından 2022'de yüzde 178'lik bir artış daha kaydederken, Brent petrol fiyatının da 2021'de yaklaşık yüzde 70 arttıktan sonra 2022'de bir yüzde 40 daha yükseldiğine şahit olduk.

Bu küresel ortamın işletmelerimize en doğrudan etkisi, maliyet yani üretici fiyat artışları ve ihracat performansları üzerinden gerçekleşti. 2022 yılında Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (İSO 500) ihracatı bir önceki seneye göre yüzde 14,1 artışla 97,9 milyar dolara ulaşırsa da bu artış 2021 yılındaki yüzde 33,9'luk büyümesinin gerisinde kaldı. Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (İSO İkinci 500) ihracatı ise yüzde 19,3 artışla 16,1 milyar dolar oldu. Ancak bu grupta da ihracat artış oranı 2021 yılındaki yüzde 35,4'lük büyümeye göre önemli bir yavaşlama gösterdi.

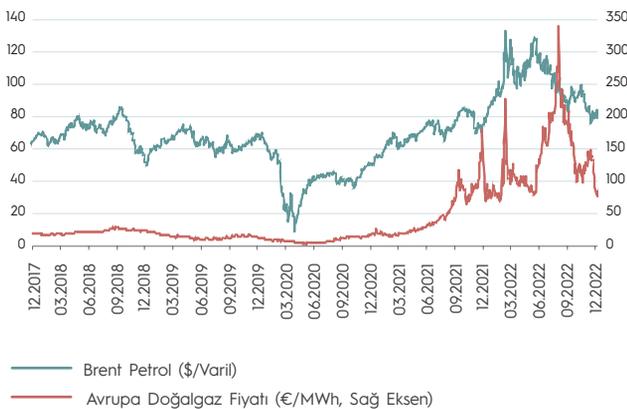
REEL EFEKTİF DÖVİZ KURU (2003=100)

Bu yavaşlamada küresel talebin yılın ikinci yarısındaki gözle görülür düşüşünün yanı sıra, 2020'de yüzde 7,1, 2021'de yüzde 0,6 gerileyen ÜFE bazlı reel kurun 2022'de yüzde 9 değer kazanması da etkili oldu. Bunun bir yansımasını da işletmelerin kambiyo karlarının hız kesmesi olarak görüyoruz. İSO 500'ün net kambiyo karları 2021'de yüzde 81,6 arttıktan sonra 2022'de yüzde 35,5 gerilerken İSO İkinci 500'ün ise 2022'de net kambiyo zararı bulunuyor.

Bu gelişmeler esnasında ihracatın ve iç talebin güçlü seyri sayesinde 2022 yılının ilk 3 çeyreğinde ortalama yüzde 6,4 büyüyen Türkiye ekonomisi, yılı yüzde 5,5'lik GSYH büyümesi ile tamamladı. Büyümenin kompozisyonuna bakıldığında, harcamalar tarafında hane halkı tüketiminin güçlü seyri yılın tümünde korunurken, ihracat son çeyrekte daralmaya döndü. Küresel talep görünümündeki zayıflamanın yanı sıra yıl boyunca hem Euro/dolar paritesindeki zayıf seyir hem de kurun dirençli görünümü ihracatta hacim kaybının yaşanmasına neden oldu.

PETROL VE DOĞAL GAZ FİYATLARI

İthalatta ise birim fiyatların gerilemesi ve reel efektif döviz kurundaki yukarı yönlü hareket, ithalat hacimlerinin güçlü seyretmesine neden oldu. Böylece yılın ilk üç çeyreğinde dış talebin büyümeye verdiği pozitif katkının son çeyrekte negatife döndüğünü ve büyümeyi aşağı çektiğini gördük. Öte yandan güçlü turizm rakamları ve Covid-19 sonrası kuvvetli seyreden hizmet sektörü, imalat sektöründeki kaybın bir miktar telafi edilmesini sağladı.

İstihdam gelişmeleri de 2022 yılında 1,3 milyon istihdam artışı ve işsizlik oranında yüzde 12'den yüzde 10,4'e düşüşle 2022 yılında ekonominin güçlü bir seyir izlediğini teyit eden bir başka gösterge oldu.

Bu büyüme performansına paralel olarak sanayi şirketlerimiz aktif büyüklüğünü ve üretimden satışlarını önemli ölçüde artırmışlardır. 2022 yılında İSO 500 kuruluşları aktif toplamını yüzde 83,4 artırmayı başarırken bu oran önceki senenin yüzde 65,4'lük büyümesine nazaran bir hızlanmaya işaret etmektedir.

İSO İkinci 500 için ise bu durum tam tersi bir seyir izlemiştir. 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 82,1 büyüyen İSO İkinci 500'ün aktif toplamı 2022'de yüzde 68,2 büyümüştür. Aktif toplamı 3,9 trilyon TL olan İSO 500'ün üretimden satışlarda yüzde 119 artış göstermesi, aktif toplamı 656 milyar TL olan İSO İkinci 500'ün ise üretimden satışlarını yüzde 104,8 artırması büyük başarı olmakla birlikte ilk yarıda ihracatın ve iç talebin kuvvetli seyri göz önüne alındığında şaşırtıcı karşılanmamalıdır.

2022 yılı genelinde, özellikle Rusya-Ukrayna Savaşı sonrası başlayan maliyet artışları, son çeyrekte bir parça stabilizasyon görsek de nominal kurdaki yükseliş eğilimi, iç talebin kuvvetli olması ve gevşek para politikası, enflasyonda artışın yıl boyunca devam etmesine neden oldu. 2021 sonunda sırasıyla yüzde 36,1 ve yüzde 79,9 düzeylerinde gerçekleşen TÜFE ve ÜFE enflasyonu 2022'nin Ekim ayında yüzde 85,5 ve yüzde 157,7 seviyelerinde tepe yaptıktan sonra yılsonunda baz etkisiyle yüzde 64,3 ve yüzde 97,7'ye geriledi.

Enflasyonun bu yüksek seyrinin bulanıklaştırdığı gerçek performansları görmek için işletmelerin performansını gösteren büyüklüklerden fiyat artışlarını arındırdığımızda, üretimden satışlarda artışın İSO 500'de yüzde 33,3, İSO İkinci 500'de ise yüzde 24,7 olduğunu görüyoruz. İSO 500 için reel artış önceki senenin yüzde 27,7'lik artışına nazaran daha olumlu bir resme işaret etse de İSO İkinci 500, önceki senenin yüzde 30,4'lük büyüme oranına göre hafif de olsa güç kaybetmiş görünüyor.

Enflasyonun bu yüksek seyrine karşılık 2021 sonunda yüzde 14 olan politika faizinin 2022 sonunda yüzde 9'a düşürüldüğüne şahit olduk. Bu düşüşün ardında 2021 yılı Kasım ayında açıklanan Yeni Ekonomi Modeli bulunuyor. Modele göre faizler indirilecek, hedef odaklı kredilendirme ile ihracat desteklenecek, artan ihracat cari açığı düşürecek, düşen cari açık kurda istikrarı getirecek ve sayede bu enflasyon gerileyecekti. Böylece düşük faizler ve kurda istikrar ile üretime dayalı bir model çerçevesinde enflasyonun düşürülmesi hedeflenmişti.

Bu çerçevede 2021 Eylül ayında yüzde 19 seviyesinden başlayan, ancak Aralık'ta ara verilen politika faiz indirimi döngüsü, Ağustos 2022'de yeniden başlatıldı ve Kasım 2022 itibarıyla politika faizi yüzde 9'a indirildi. Bunun yanı sıra KKM faizleri politika faizinin 3 puan üzerinde belirlenirken bankalardan ticari kredi faizlerinin de TCMB'nin belirlediği referans faiz oranının 1,4-1,8 katından daha yüksek olmaması istendi. Daha doğrusu yüksek faiz oranları bankalara ekstra menkul kıymet tutma yükümlülüğü getirdi. Böylece 2021 sonunda yüzde 24,5 olan ticari kredi faizleri 2022 sonunda yüzde 13,5 seviyesine geriledi. Bu sayede de yıl içerisinde 2,3 trilyon TL artışla 5,1 trilyon TL'ye ulaşan TL kredilerin 3,6 trilyon TL'sini, 1,7 trilyon TL artış gösteren ticari krediler oluşturdu.

Bu durum, işletmelerimizin kaynak yapısındaki iyileşmeden de net bir şekilde görülebiliyor. İSO 500'ün kaynak yapısına bakıldığında borçların toplam aktifler içindeki payının yüzde 70,7'den yüzde 64,3'e gerilediğini, İSO İkinci 500'de ise bu oranın yüzde 62,5'ten 55,3'e düştüğünü görüyoruz.

Öte yandan, düşen faiz oranlarının sonucu olarak bankaların kredi tahsisinde isteksiz davranma eğilimini borçların vade yapısından izleyebiliyoruz. Açıklanan sonuçlara göre İSO 500'de kısa vadeli borçların toplam borçlar içindeki payı 2022'de yüzde 63,6'dan yüzde 69,4'e yükselirken İSO İkinci 500'de ise yüzde 68,9'dan yüzde 74,8'e artış söz konusu oldu.

Yeni Ekonomi Modeli çerçevesinde yer alan düşük faiz, politika faizi indirimi, KKM faizinin düşük tutulması gibi hedefler, ticari kredi faizlerinde tavan uygulanması ve bankaların menkul kıymet talebi ile tahvil faizlerinin geri-

lemesi üzerinden bir nebze başarılıymış gibi görünse de bu politika çerçevesinin önemli yan etkileri söz konusu oldu.

Bunlardan bir tanesi lirallaşma, yani toplam mevduat içinde TL mevduatın payını yüzde 50'nin üzerine çıkarma zorunluluğu nedeniyle mevduat faizlerinin yükselmesi, bir diğeri ise denetimli bir seviye dayatılmayan tüm faiz seviyelerinin (ihtiyaç, konut, taşıt, vb.) yükselmesi şeklinde tezahür etti. Bir başka deyişle, faizleri düşürmek üzere açıklanan politikalar faizlerin yükselmesine neden oldu. Bunun bir yansıması olarak da enflasyonla mücadelede çok ters bir şekilde bireysel ihtiyaç kredilerinin önceliklendirildiği ve tüketimin teşvik edildiği bir yapı oluştu. Bu durum, işletmelerimizin ürettiği ürünlere talebi canlı kılma da hem İSO 500'de hem de İSO İkinci 500'de esas faaliyet karının toplam satışlara oranının düştüğünü gözlemliyoruz. İSO 500'ün 2022 satışlarına oranla faaliyet karı yüzde 14,8'den yüzde 12,8'e gerilerken İSO İkinci 500'ün faaliyet karı toplam satışlarının yüzde 12,6'sını oluşturmuş. Bu oran 2021 yılında yüzde 13,7 düzeyindeymiş.

2022 yılında öngörülemeden pek çok riski yönetmek zorunda kalan işletmelerimiz, 2023 yılında önce deprem felaketi, sonra seçim sonrasında dair belirsizlikler ve en nihayetinde Hamas-İsrail çatışmasının reel sektöre olası riskleri ile sınanmaktalar. Depremin ve seçimin geride kaldığı yılın son çeyreğinde birçok belirsizlik ortadan kalkmışsa da kırılganlıkların azaldığını söylemek doğru olmaz.

Yine de seçim sonrası değişen ekonomi yönetimi, konvansiyonel politikalara dönüş, artan yabancı ilgisi, enflasyon ve cari açığı düşürme, rezervleri güçlendirme kararlılığı daha sürdürülebilir bir büyüme patikasına erişebileceğimiz konusunda umut veriyor.

Bu olumlu adımların kararlılıkla sürdürülmesi işletmelerimizin risk yönetimi konusunda tecrübesi ve çevik yapısı ile birleştiğinde yeni riskleri göğüsleme gücünün oldukça yüksek olduğunu düşünüyor, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının birincisine nazaran hepimiz için daha aydınlık, daha müreffeh olması ve gücümüze güç katması temennisiyle bu gücün en büyük parçası işletmelerimize önümüzdeki dönemde bol kazanç ve kolaylıklar diliyorum.

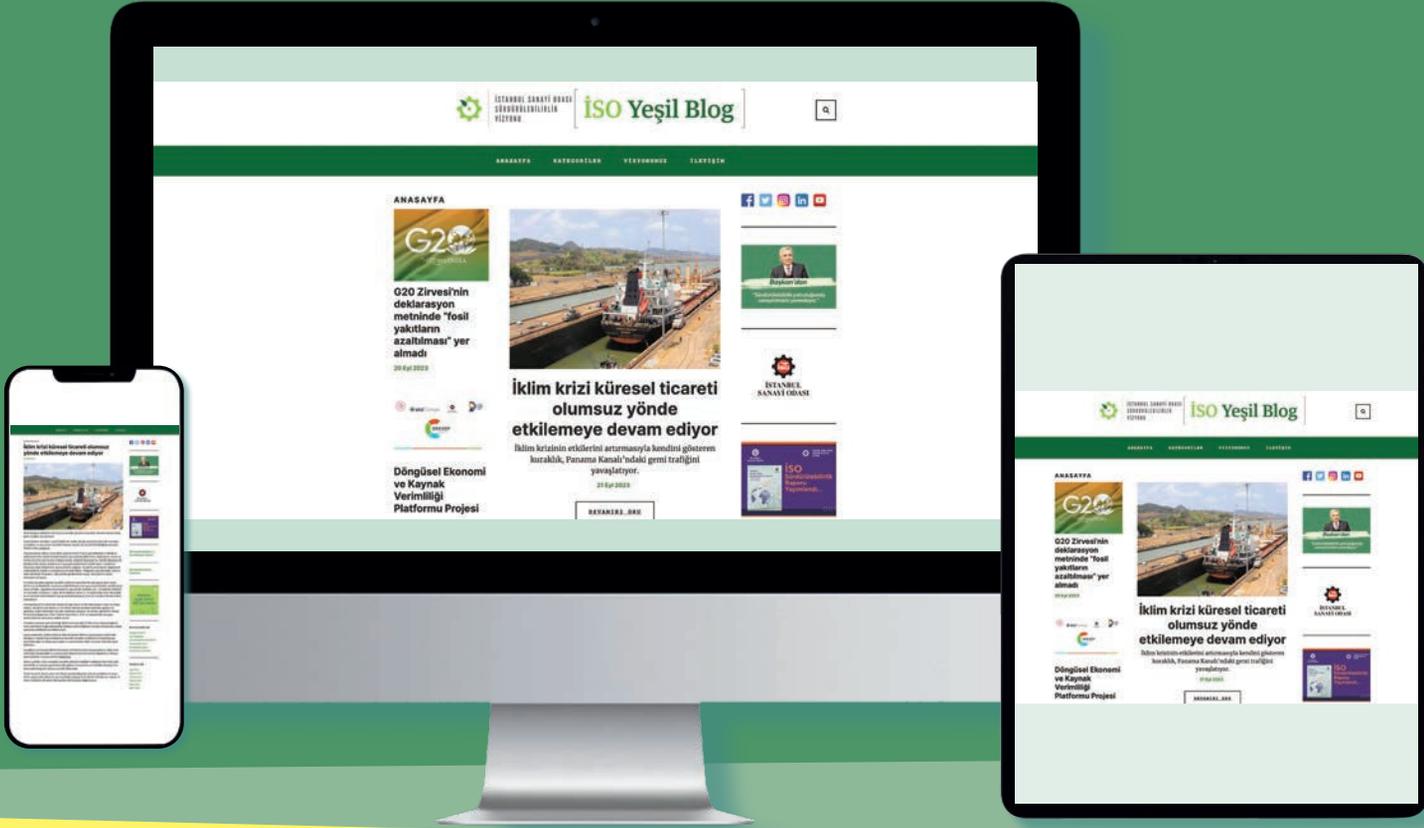

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSTANBUL SANAYİ ODASI
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
VİZYONU

Sürdürülebilir sanayinin dijital adresi İSO Yeşil Blog...

www.isoyesilblog.com

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

 DAXLER
Energy

ENERJİNİZİ GÜNEŞTEN ALIN!

 www.daxlerenergy.com

 444 95 77

 [daxlerenergy](https://www.instagram.com/daxlerenergy)

 [Daxler Energy](https://www.facebook.com/DaxlerEnergy)

 [daxlerenergy](https://www.twitter.com/daxlerenergy)

 [Daxler Energy](https://www.linkedin.com/company/DaxlerEnergy)

GELECEK NESİLLERE DAHA GÜZEL BİR DÜNYA BIRAKMAK İÇİN ÜRETİYORUZ.

Geri dönüştürülmüş plastiklerden oluşan polimer çözümlerimiz ile üretimden tedarığe uzanan tüm süreçlerimizde çevreye karşı sorumluluk bilinci ile hareket ediyoruz.

TÜRKİYE'NİN
İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ
KURULUŞU
2022

www.epsan.com

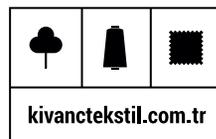
[epsanofficial](https://www.instagram.com/epsanofficial)

epsan^e

Başarıyla
ince ince
Dokunan

KIVANÇ

KIVANÇ TEKSTİL

Zeytinli Mahallesi Turhan Cemal Beriker Bulvarı
No: 599 Seyhan/ADANA TÜRKİYE
t +90 322 441 09 15 f +90 322 4410918
info@kivancetekstil.com.tr